Vol.6 | No.1521 | Wed. Nov 13. 2019 | چهارشنبه ۲۲ آبان ۱۳۹۸ | ۱۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۱ | سال ششم | شماره ۱۵۲۱ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۴۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۴۰۰۰۵۰۰ تومان	۳۰۶۶۵۵

الیاس حضرتی، رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی:

مهم‌ترین فلسفه مالیات بر ارزش‌افزوده ایجاد شفافیت اقتصادی است

همین صفحه

با گذشت بیش از ۷ ماه از وقوع سیل، خسارت‌ها هنوز بازسازی نشده است

استان‌های سیل‌زده همچنان بی‌دفاع هستند

صفحه ۱۲

دغدغه‌های روحانی برای اداره کشور

- همه بدانند که اداره کشور، در سخت‌ترین شرایط است
- از ابتدای انقلاب تاکنون برای فروش نفت و حرکت یک کشتی نفتکش این گونه مشکل نداشتیم
- در سال ۶۴، دو هفته نفت ایران به خاطر بمباران‌های شدید قطع شد ولی این قطعی تا آخر تکرار نشد
- در شرایط فشار و اوایل سال ۹۷ عده‌ای به ما می‌گفتند شما هیچ راهی ندارید و باید فوری اجناس را کوپنی کنید

همین صفحه

نفس تهران به شماره افتاد

۱۳

عکس: فارس

سخن نخست

کنترل اقتصاد بدون نفت با تمرکز بر صنایع «اس ام ای»ها

علی‌اکبر محمودی |

هدایت اقتصاد یک کشور به سمت سیاست‌های اقتصادی اجرا شده توسط کشور دیگر نمی‌تواند نتایج مشابهی برای کشورهای حتی با شرایط مشابه داشته باشد آنچه باید بدان توجه کرد در مرحله اول تهیه پیوست فرهنگی سیاست‌های اقتصادی متناسب با فرهنگ آن جامعه بوده و مرحله بعد آنچه در مسیر توسعه مهم تلقی می‌شود دریافت نقاط ضعف و قدرت هر کشور برای پیاده‌سازی تصمیمات توسعه است. با تصمیم‌گیری صحیح برای مقابله با بحران و استفاده از فرصت‌ها می‌توان به آرمان مناسب دست یافت. در این بین دو کشور آلمان و ژاپن جهت مطالعه مسیر توسعه‌یافتگی بسیار شاخص هستند که مسیر توسعه را با وجود بسیاری از محدودیت‌ها به خوبی طی کرده‌اند.

صفحه ۳

بازار سرمایه

برزخ شایعات بودجه ۹۹ در بازار سهام

محمدامین خدابخش |

در ادامه روند کژدار و مریز این روزهای بازار سهام، آغاز دوباره رشد کم رمق قیمت‌ها که در روز دوشنبه آغاز شده بود، دیروز با شدت بیشتری تداوم یافت و مهم‌ترین نماگر بازار سرمایه یعنی شاخص کل بورس تهران را به میزان دو هزار و ۷۱۱ واحد ارتقا داد. در این روز رشد قیمت در نمادهای خودرویی که چند روزی است به واسطه خبر افزایش سرمایه و...

صفحه ۵

دانش و فن

فیلترینگ، قانونی اما نامحبوب

اظهارات جدید وزیر ارتباطات درباره فیلتر سایت‌های دانلود فیلم، با روزهایی مقارن شده که بحث فیلترینگ کسب‌وکارهای نوپا داغ است، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات همچنان در زمینه تصمیم‌گیری درباره این موضوع از خود سلب مسوولیت می‌کند و توپ را در زمین کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه می‌اندازد، کارگروهی که خود عضوی از آن است و البته برخی معتقدند انفعال مسوولان حوزه ارتباطات موجب شده کسانی که تخصص کمتری در این زمینه دارند، بدون مانع و مخالفتی، رای مثبت به فیلترینگ بدهند. وب‌سایت‌های ارایه‌کننده فیلم و سریال، اواسط مهرماه بود که با مشکل مواجه شدند و لینک‌های دانلود فیلم از این سایت‌های غیرفعال و علت آن هم قطع شدن سرورهای داخلی و عدم ارایه سرویس به این سایت‌ها عنوان شد.

۱۰

جهان

هرج و مرج هنگ کنگ را فلج کرد

۱۵

انرژی

زنگنه: مردم نگران سهمیه‌بندی بنزین نباشند

وزیر نفت در پاسخ به این سوال که بنزین امسال سهمیه‌بندی می‌شود، گفت: مردم هیچ نگرانی نداشته باشند هر وقت دستوری به ما داده و ابلاغ شد به اطلاع مردم می‌رسانیم و همه تلاشمان را می‌کنیم که اگر هم هر کاری می‌شود خیرش بیشتر به طبقات ضعیف جامعه برسد. به گزارش خانه ملت، بیژن نامدار زنگنه روز سه‌شنبه پس از حضور در کمیسیون انرژی در جمع خبرنگاران ضمن توضیح مباحث مطرح شده در این جلسه، توضیحاتی درخصوص میدان جدید نفتی کشف شده و آخرین تصمیمات درخصوص سهمیه‌بندی بنزین ارایه کرد. وی به کشف مخزن جدید نام‌آوران در خوزستان اشاره کرد و افزود: خوشبختانه نمایندگان مجلس از این کشف استقبال کرده و آن را به ملت ایران تبریک گفتند. وزیر نفت با بیان اینکه مخزن نفتی نام‌آوران مشترک نیست، عنوان داشت: میدان‌های دیگری نیز زیر میدان نام‌آوران، مانند میادین منصوری، سوسنگرد، آب‌تیمور، سپهر، جفیر و دارخوین کشف شده‌اند لذا طرح‌هایی هم برای توسعه این میدان‌ها مد نظر داریم. زنگنه ادامه داد: میدان نفتی آب‌تیمور جزو طرح‌هایی بود که قرارداد آن تا مرز امضا شدن نیز پیش رفت که به دلیل تحریم‌ها متوقف شد به همین دلیل تلاش می‌کنیم که دوباره در جریان توسعه قرار گیرد. وزیر نفت همچنین در پاسخ به این سوال که آیا سهمیه‌بندی بنزین در سال جاری اتفاق خواهد افتاد یا خیر؟ گفت: باید صبر کنیم. خواهش می‌کنم شایعه پراکنی نشود. چیزهایی که این طرف و آن طرف توییت می‌شود مردم را نگران می‌کند. وی افزود: مردم هیچ نگرانی نداشته باشند هر وقت دستوری به ما داده و ابلاغ شد به اطلاع مردم می‌رسانیم و همه تلاشمان را می‌کنیم که اگر هم هر کاری می‌شود خیرش بیشتر به طبقات ضعیف جامعه برسد.

سامانه پیامکی روزنامه تعادل

۳۰۰۰۵۳۲۰

مجلس

الیاس حضرتی، رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی:

مهم‌ترین فلسفه مالیات بر ارزش‌افزوده ایجاد شفافیت اقتصادی است

الیاس حضرتی، نماینده تهران و رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، در برنامه «صبح بخیر ایران» به ارایه توضیحاتی در خصوص مالیات بر ارزش‌افزوده و معافیت‌های مربوط به آن پرداخت. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس در پاسخ به سوال مجری برنامه درباره مدت‌زمان اجرای مالیات بر ارزش‌افزوده گفت: این قانون ۲ دوره پنج‌ساله، یعنی حدود ۱۰ سال، تا به حال اجرا شده است. او در پاسخ به این سوال که نگاه مجلس در این خصوص ادامه طرح است یا نکات جدیدی مد نظر نمایندگان در این باره قرار دارد، عنوان کرد: مالیات بر ارزش‌افزوده در دنیا سال‌های سال است که اجرا می‌شود. ۱۰۰ تا ۱۵۰ سال و حتی در برخی از کشورها حدود ۲۰۰ سال است که این کار انجام می‌شود. در کشور ما ۱۰ سال است که شروع شده و ۲ دوره پنج‌ساله به صورت آزمایشی به اجرا درآمده است. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس درباره اهداف اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده توضیح داد: اجرای این قانون اهداف مختلفی دارد. در دنیا با توجه به تجربیات در حکومتداری، جلب رضایت مردم و ایجاد شفافیت برای اقتصاد و مناسبات مالی موجود در جامعه، و همین‌طور درآمد ایجادشده برای دولت‌ها، مالیات بر ارزش‌افزوده را به عنوان بهترین وسیله برای تنظیم امور اقتصادی در برنامه‌های خود قرار داده‌اند. او در ادامه با اشاره به اجرای آزمایشی این قانون در ایران گفت: در کشور ما هم طی این ۱۰ سال نتایج خوبی به دست آمده و درآمد دولت از اجرای این قانون از هشت هزار میلیارد تومان به ۱۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: در کشور ما- که به خصوص با مشکل نفت هم روبرو هستیم و سیاست کلی ما الحمدلله، الحمدلله، الحمدلله به سمتی رفته که نگاه جدی به اقتصاد بدون نفت داشته باشیم و بودجه کشور را بر اساس اقتصاد بدون نفت و بودجه بدون نفت تنظیم کنیم- نقش مالیات‌ها بسیار جدی‌تر شده است. حضرتی با اشاره به انواع مالیات توضیح داد: در انواع مالیات، مالیات مستقیم و غیرمستقیم داریم که عمدتاً در مالیات بر ارزش‌افزوده خود را نشان می‌دهد. مالیات بر ارزش‌افزوده در واقع به کالا و خدمات تعلق می‌گیرد. این نماینده مجلس با بیان اینکه تمامی تلاش قانون‌گذاران این است که این مالیات به مصرف‌کننده نهایی تعلق بگیرد، گفت: همچنین تلاش می‌شود از سه موضوع پرهیز شود: اول به تولید اصابت نکند، دوم مشوق سرمایه‌گذار باشد، سوم به صادرکننده هم کمک کند؛ یعنی خیال صادرکننده بابت ارزش‌افزوده راحت باشد. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به ایرادهای قانون آزمایشی بیان کرد: در اجرای ۱۰ ساله این قانون ما عیب و نقص‌هایی دیدیم که در این اصلاحیه و لایحه جدیدی که دولت ارسال کرده و یکی، دو سال است مجلس روی آن کار می‌کند، این اشکالات تقریبا برطرف شده است. او افزود: اولین ایرادی که فعالان اقتصادی ما نگران آن هستند و مرتب درباره آن سوال می‌کنند این است که شما می‌دانید مالیات بر ارزش‌افزوده زنجیره‌ای است؛ شما با یک دست مالیات می‌دهید و با دست دیگر مالیات می‌گیرید. اگر مالیات کمتری داده‌اید و مالیات بیشتری دریافت کردید، مابه‌التفاوت آن به سازمان امور مالیاتی می‌رود. حضرتی ادامه داد: اگر میزان مالیاتی که دریافت کرده‌اید نسبت به چیزی که داده‌اید کمتر باشد، آن‌گاه سازمان امور مالیاتی مابه‌التفاوت را به شما می‌دهد. در این بده‌بستان این مالیات بر ارزش‌افزوده به کسی فشار وارد نمی‌کند. نهایتا به مصرف‌کننده نهایی می‌رسد. مصرف‌کننده نهایی هم از طبقه پایین یا ثروتمند باشد تفاوتی ندارد، هر آن کسی که مصرف بیشتری دارد بیشتر مالیات می‌دهد. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس با تاکید بر اینکه «ما تا به حال ممیزمحور بوده‌ایم، یعنی ممیز مالیاتی سرنوشت مؤدی مالیاتی را مشخص می‌کرد» گفت: قانون مالیات بر ارزش‌افزوده در حال حاضر در حال تصویب در مجلس است. پیش از آن هم سامانه مؤدیان مالیاتی تصویب شده که تمام فعالیت‌های اقتصادی را رصد می‌کند؛ یعنی شما از ممیزمحوری به سمت سامانه مالیات‌محوری می‌روید. او افزود: هر کس هر اقدامی داشته، خرید، فروش، واردات، صادرات، فعالیت بانکی، پولی گذاشته یا برداشته و... همه این فعالیت‌ها از این پس در سیستم‌های مکانیزه و تراکنش‌های مالی مشخص است و سازمان مالیاتی بر اساس ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مکرر موظف شده همه این فعالیت‌ها را رصد کند. همه سازمان‌ها هم موظف شده‌اند در این خصوص اطلاعات اولیه را در اختیار این سامانه قرار دهند و حتی سازمان مالیاتی اختیار دارد که به همه سامانه‌ها و اطلاعات آنها دسترسی پیدا کند. بنابراین رفتن از ممیزمحوری به سمت سامانه‌محوری یکی از ویژگی‌های این قانون به حساب می‌آید. حضرتی در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر اینکه چه مواردی در قانون مالیات بر ارزش‌افزوده معاف شده است، با تاکید بر اینکه این قانون از اهمیت زیادی برای مردم برخوردار است و نیاز به صرف زمان بیشتری دارد، گفت: یکی از موضوعاتی که در بحث مالیات بر ارزش‌افزوده وجود دارد بحث معافیت‌هاست که هم در مجلس همکاران ما به آن حساسیت زیادی نشان دادند و هم برای مردم اهمیت دارد. نماینده تهران در مجلس ادامه داد: اولاً یک تصور وجود دارد که اگر معافیت به خیلی چیزها تعلق بگیرد در واقع یک نوع خدمت به آنجاست. در حالی که در این صورت شما با یک دست برای خدماتی که دریافت کرده‌اید و محصولاتی که خریده‌اید مالیات داده‌اید اما آن دستی که باید مالیات بگیرد را معاف می‌کنید. در واقع این معافیت به ضرر است.

ادامه در صفحه ۲

گزارش

رییس جمهوری در نشست شورای اداری کرمان:

همه بدانند که اداره کشور، در سخت‌ترین شرایط است

رییس‌جمهوری با بیان اینکه تلاش شبانه‌روزی من این بود که برجام نشکند، گفت: همه کارخانه‌هایی که دیروز افتتاح کردیم در سایه برجام افتتاح شدند؛ برجام چیز بدی بود که به‌جای ۱ میلیون بشکه نفت توانستیم ۲.۸ میلیون بشکه بفروشیم؟ به گزارش ایرنا، حسن روحانی روز سه‌شنبه در نشست شورای اداری استان کرمان با بیان اینکه کشور در یک شرایط عادی نیست و شرایط سخت و پیچیده‌ای دارد گفت: از آغاز پیروزی انقلاب تاکنون سخت‌ترین سال‌ها، این روزها و ماه‌های اخیر بوده زیرا از ابتدای انقلاب تاکنون برای فروش نفت و حرکت یک کشتی نفتکش این گونه مشکل نداشتیم. روحانی کسانی که به بودجه و به اقتصاد کشور آشنا نیستند؛ می‌گویند نفت را می‌توان بعد به فروش رساند اما منابع بزرگ خدادادی برای استفاده است و درب بستن و قفل کردن هنر نیست. رییس‌جمهوری افزود: در سال ۹۰ و ۹۱ که تحریم به نفت فشار آورد، فروش آن کاهش پیدا کرد و بعد از برجام از یک میلیون بشکه به ۲ میلیون ۸۰۰ هزار بشکه نفت رسیدیم و در سال ۹۴، ۸۰۰ میلیون دلار خرج کردیم تا چاه‌ها را روی خط بیاوریم و در سال ۹۵ بالاترین فروش را داشتیم و ایران در آن سال بالاتر رشد اقتصادی را در سطح جهان داشت. وی با اشاره به اینکه وقتی نفت استخراج نمی‌شود، دوباره به روی مدار آوردن چاه‌ها سخت است، تصریح کرد: وقتی کشور با مشکلات فروش نفت مواجه می‌شود چگونه باید کشور را اداره کنیم؟ سالانه حدود ۴۵۰ هزار میلیارد تومان بودجه برای اداره کشور در خزانه نیاز است و باید به همه خدمات هم پاسخ دهد و یکی از راه‌حل‌ها در این زمینه نیاز به ریال برای اداره کشور داریم. رییس‌جمهوری اظهار داشت: در سال ۶۴ و در جریان جنگ تحمیلی بعثی‌ها علیه ایران، ۲ هفته نفت ایران به خاطر بمباران‌های شدید قطع شد ولی این قطعی تا آخر تکرار نشد؛ آن حادثه باعث شد مسوولان عالی کشور ستاد پدافند را تشکیل دهند و در سایه تلاش همه رزمندگان آن حادثه تکرار نشد. روحانی در پاسخ به کسانی که می‌گویند «برخی می‌گویند دولت چرا فلان کار را انجام داد یا فلان کار را با تاخیر انجام داد» اظهار داشت: بدون پول که نمی‌شود کاری کرد، بالاخره به یک منبع مالی نیاز است. رییس‌جمهوری با طرح این سوال که دولت تا چه میزان می‌تواند مالیات بگیرد، ادامه داد: بالاترین درآمد مالیاتی که برای سال آینده پیش بینی شده، ۱۵۰ هزار میلیارد تومان است؛ اما برای اداره کشور به ۴۵۰ هزار میلیارد تومان نیاز است و حال باید پرسید ۳۰۰ هزار میلیارد تومان باقیمانده را باید از کجا آورد. روحانی میزان درآمدهای دولت از محل حقوق گمرکی را حدود ۲۲۰ هزار میلیارد تومان برآورد کرد و گفت: با وجود برخی درآمدهای متفرقه، درآمدی که می‌تواند کشور را اداره کند، پول نفت است. وی تصریح کرد: اگر امروز در شرایط عادی بودیم، در هر سال بطور متوسط ۶۰ میلیارد دلار نفت می‌فروختیم و اگر هر دلار را ۱۰ هزار تومان محاسبه کنیم، مبلغی معادل ۶۰۰ هزار میلیارد تومان به دست می‌آمد. وی گفت: اکنون با وجود همه تلاش‌ها تنها ۳۰ درصد درآمد مورد نیاز دولت از طریق مالیات و عوارض گمرکی به دست می‌آید در حالی که در سایر کشورها درآمد مالیاتی ۸۰ تا ۱۰۰ درصد خزانه دولت‌ها را تشکیل می‌دهد. وی با بیان اینکه «تصور کنید به اندازه لازم در خزانه ریال داریم» اظهار داشت: ما به ارز خارجی نیاز داریم زیرا تامین بخشی از کالاها و خدمات نظیر واردات قطعات و کالاهای اساسی با ارز خارجی امکان‌پذیر است. رییس‌جمهوری تامین ارز مسافرتی مردم، پرداخت حقوق ارزی به کارکنان خارج از کشور و پشتیبانی از بانک‌های ایرانی در سایر کشورها را از دیگر مصارف ارزی کشور برشمرد و گفت: در سال حدود ۵۰ تا ۶۰ میلیارد دلار برای واردات نیاز است که بخشی از آن همچون خرید دارو و تامین کالاهای اساسی به دوش دولت است و دولت برای آن سالی در حدود ۲۰ میلیارد دلار هزینه می‌کند. روحانی با اشاره به اینکه ارز مورد نیاز واردات کالاهای اساسی و دارو با ارز یارانه‌ای تامین می‌شود، گفت: کالاهای پزشکی را با ارز چهار هزار ۲۰۰ تومانی تامین می‌کنیم که البته در بازار آزاد ارز ممکن است بیشتر باشد؛ این یعنی اینکه دولت بابت واردات آن یارانه‌ای پرداخت می‌کند که در غیر این صورت قیمت دارو و کالاهای پر مصرف مردم همچون گوشت و مرغ و لبنیات گران می‌شود. رییس‌جمهوری با یادآور اینکه «برخی از اقتصاددانان و نمایندگان مجلس از سال گذشته از دولت می‌خواستند که دلار ۴۲۰۰ تومانی را کنار بگذارد و سراغ ارز تک نرخی برود، گفت: البته ارز تک‌نرخی فواید زیادی دارد و وقتی ارز دونرخی است، متاسفانه در گوشه و کنارها، فسادی رخ می‌دهد اما محاسبات دولت نشان می‌داد که اگر ارز را تک‌نرخی کنیم، قیمت برخی اجناس و کالاهای ضروری مردم، دو برابر می‌شود و آن پولی که بخواهیم بعدا به عنوان یارانه به مردم برگردانیم نمی‌تواند کمبودها را تامین کند. روحانی در عین حال خاطرنشان کرد: شاید زمانی لازم باشد ارز را تغییر دهیم، الان هم خروج تدریجی برخی کالاها را از ارز دولتی مد نظر قرار دادیم. وی با بیان اینکه اداره کشور، نیازمندی‌هایی دارد اظهار داشت: وقتی دشمن برای ما مشکل ایجاد می‌کند، حرکت ما کند می‌شود و علت کندی این است که آن امکانات مالی لازم، امروز در اختیار ما نیست. رییس‌جمهوری گفت: همه بدانند که اداره کشور، در سخت‌ترین شرایط است البته ما نه متزلزل شدیم و نه نگرانیم و هر چه فشار بر دولت بیشتر بشود می‌گویم خداوند ما را دوست دارد و دوست داشته که سخت‌ترین بار را بر دوشمان بگذارد.

ادامه در صفحه ۲

اخبار

چین: امریکا اشتباه خود درباره برجام را اصلاح کند

«گنگ شوانگ» سخنگوی وزارت خارجه چین گفت که امریکا با خروج از برجام مشکلات زیادی برای این توافق اجرا کرده است و باید با بازگشت به آن این اشتباه را جبران کند. به گزارش ایرنا از پکن، گنگ در گفت‌وگوی مطبوعاتی در پکن با خبرنگاران داخلی و خارجی یادآور شد که در این شرایط برعهده همه طرف‌ها است که به وظایف و تعهداتشان در چارچوب توافق هسته‌ای عمل کنند. وی تاکید کرد که ایران و کشورهای اروپایی و همه طرف‌های مرتبط با توافق هسته‌ای در برابر آن مسوول هستند و باید به مسوولیت‌هایشان پایبندی نشان دهند. این مقام چینی برجام را یک توافق معتبر دانست که باید با دقت مفاد آن اجرا شود و افزود: باید با گفت‌وگو و رایزنی اختلافات حل و فصل شود. سخنگوی وزارت خارجه چین تصریح کرد: چین به عنوان یکی از کشورهای امضاکننده این پیمان به مسوولیت‌هایش عمل می‌کند و به رایزنی با طرف‌های دیگر برای پیشبرد آن ادامه خواهد داد. وی ادامه داد که از دیدگاه چین خروج امریکا از توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ و در پیش گرفتن فشارهای حداکثری و بیشترین تحریم‌ها علیه ایران علل اصلی همه مشکلات و ریشه همه تنش‌ها است. گنگ شوانگ از امریکا خواست که از این اشتباه بازگشته و اقدامات نادرستش را اصلاح کرده و فضای دیپلماسی مناسبی به وجود آورد تا بتوان راه را برای پیشبرد توافق باز نگهداشت. او گفت که همه طرف‌ها از جمله ایران و کشورهای اروپایی باید از خود خویشتنداری نشان دهند و اختلافات را از طریق برجام حل و فصل کنند. سخنگوی دستگاه دیپلماسی چین گفت که پکن از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در راستای فعالیت‌های بی‌طرفانه و دقیق حمایت می‌کند و خواستار حل سیاسی و دیپلماتیک موضوع هسته‌ای ایران است.

ارجاع یک میلیون شکایت در حوزه «وس»

بیش از یک میلیون شکایت در حوزه «وس» به قوه قضاییه ارجاع داده شد. محمدجواد آذری جهرمی که هفته گذشته از مردم خواست با کد دستوری #۶۸۰۰ از جزییات کلاهبرداری که به وسیله شرکت‌های خدمات ارزش افزوده از آنها صورت گرفته بود مطلع شوند و شکایت کنند، روز گذشته از ثبت یک میلیون و ۲۰۰ هزار شکایت و ارسال آن به قوه قضاییه خبر داد. وزیر ارتباطات در توییتر از گام تلخ بعدی برای کلاهبرداران خدمات ارزش افزوده خبر داد و نوشت: یک میلیون و ۲۰۰ هزار شکایت مردم از خدمات ارزش افزوده پیامکی در سامانه ۸۰۰۷ را برای قوه قضاییه ارسال کردیم.

روی موج خبر

■ استفاده از ظرفیت‌های بسیج موجب رشد شتابان کشور می‌شود؛ مهر |

رییس ستاد کل نیروهای مسلح گفت: اگر کل کشور از ظرفیت‌های سازمان بسیج استقبال کند می‌توان به رشد چشم‌گیری دست یافت. سرلشکر محمد باقری در مراسم افتتاحیه نمایشگاه دستاوردهای چهل سالگی سازمان بسیج مستضعفین تاکید کرد: با توجه به اینکه سازمان بسیج متشکل از بدنه مردمی کشور است، چنانچه دستگاه‌ها و ارگان‌های کشور مطالبه‌ای داشته باشند و از ظرفیت بسیج استفاده کنند امکان رشد و پیشرفت انفجاری در کشور خواهیم داشت. چنانکه در بخشی از ارگان‌ها و وزارتخانه‌هایی که از این توانمندی بهره برده‌اند و با امضا و انعقاد تفاهم نامه در حال پیشبرد برنامه‌ها هستند شاهد اقدامات شگفتی هستیم

■ آغاز ثبت‌نام داوطلبان نمایندگی مجلس از ۱۰ آذر؛ وزارت کشور |

بر اساس اطلاعیه شماره ۲ ستاد انتخابات کشور ثبت‌نام از داوطلبان نمایندگی یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی از روز یک‌شنبه ۱۰ آذر ماه تا پایان وقت اداری روز شنبه ۱۶ آذر جمعاً به مدت ۷ روز به عمل خواهد آمد. در بخشی از متن اطلاعیه شماره ۲ ستاد انتخابات کشور آمده است: «به آگاهی مردم شریف ایران اسلامی می‌رساند انتخابات سراسری یازدهمین دوره مجلس در روز جمعه مورخ ۹۸/۱۲/۲ برگزار خواهد شد. ثبت نام از داوطلبان نمایندگی یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی از روز یک‌شنبه مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۰ تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۶ جمعاً به مدت ۷ روز به عمل خواهد آمد؛ لذا داوطبان می توانند به منظور اعلام داوطلبی خود در مهلت تعیین شده با همراه داشتن مدارک زیر به وزارت کشور، فرمانداری‌های مراکز حوزه‌های انتخابیه، سفارتخانه‌ها، کنسولگری‌ها یا نمایندگی‌های سیاسی ایران در خارج از کشور مراجعه و اقدام به تکمیل فرم ثبت نام نمایند.»

■ «حشمتیان» نماینده احزاب ملی در کمیسیون ماده ۱۰ احزاب شد؛ فارس |

قدرتعلی حشمتیان کاندیدای فراکسیون مستقلین و اعتدالگرایان با ۳۱ رای نماینده احزاب ملی در کمیسیون ماده ۱۰ احزاب شد. بر پایه این خبر، رقابت در دور دوم بین حسین کمالی نامزد فراکسیون اصلاح‌طلبان و قدرتعلی حشمتیان نامزد فراکسیون مستقلین و اعتدالگرایان بود.

ادامه از صفحه اول

مهم‌ترین فلسفه مالیات بر ارزش‌افزوده ایجاد شفافیت اقتصادی است

فلسفه مالیات بر ارزش‌افزوده با یک دست مالیات دادن و با یک دست مالیات گرفتن است و شما با این کار با یک دست مالیات گرفتن را معاف می کنید. در نتیجه همه بدون توجه به این موضوع در تلاش هستند که جزو معافیت‌ها قرار بگیرند. عضو هیات رییسه فراکسیون امید مجلس با اشاره به شفافیتی که مالیات بر ارزش‌افزوده ایجاد می کند، توضیح داد: نکته بعد در بحث معافیت‌ها این است که مهم‌ترین فلسفه مالیات بر ارزش‌افزوده ایجاد شفافیت اقتصادی است. تمام گردش مالی را روی صفحه شیشه‌ای به همه نشان می‌دهد و مشخص می کند که همه چه فعالیت‌هایی دارند. شما وقتی معافیت ایجاد می کنید بخشی از این حلقه به هم می‌ریزد و فساد در آن به وجود می‌آید. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس افزود: البته ما در حال حاضر برای بخشی از قسمت‌ها معافیت قائل شده‌ایم و مقرر شده که به معافیت آنها هم ادامه دهیم. از آن جمله محصولات کشاورزی و کشاورزان است؛ یعنی کالاهای کشاورزی و خدمات آن کلاً معاف هستند، چون هم کشاورزی ما نیاز به حمایت دارد و هم اینکه علاوه بر آن برای سازمان امور مالیاتی سخت است که در این حوزه جمع‌آوری مالیاتی داشته باشد. باید ۱۰۰ تومان خرج کند تا ۷۰ تومان درآمد داشته باشد و برایش صرفه اقتصادی ندارد. نماینده تهران با اشاره به برخی از جهت‌گیری‌های اقتصادی کشور عنوان کرد: در برخی بخش‌ها هم جهت‌گیری اقتصاد ما را نشان می‌دهد؛ به عنوان نمونه فرش دستباف. سیاست ما همیشه حمایت از تولید فرش دستباف، دارو، بیمه زندگی و... بوده است. او با ذکر اینکه بیشترین سرو صدا در بخش معافیت‌ها متعلق به مناطق آزاد تجاری بوده که عمدتا در خود تلویزیون هم میزگردهای مختلفی برگزار شد، اضافه کرد: دلیل این معافیت‌ها این است که یک قانون ۲۰ ساله دارد؛ یعنی از روز اول حاکمیت به سرمایه‌گذار قول و وعده داده که اگر اینجا سرمایه‌گذاری کنید، از این معافیت برخوردار هستید. الان درست نیست که وسط کار بگوییم ما این قانون را لغو می کنیم. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس تاکید کرد: در هر صورت در منطقه آزاد تجاری امتیازهایی مستتر است که به جای سرمایه‌گذاری در سرزمین مادری به آنجا بروند. یکی از این مشوق‌ها هم همین معافیت مالیاتی است. البته در این بازگشتی که مالیات بر ارزش‌افزوده به کمیسیون داشته مجدداً یک بار دیگر این موضوع را بررسی و برخی از قسمت‌های آن را حذف کردیم و برخی هم لاجرم باید بماند. حضرتی، با تاکید بر اهمیت قانون مالیات بر ارزش‌افزوده و لزوم پرداختن بیشتر در صداوسیما به آن، گفت: چند محور دیگر در این باره وجود دارد؛ از جمله بحث تاریخ تعلق مالیات که اهمیت خیلی زیادی دارد و ما در اینجا اقدام ویژه‌ای کرده‌ایم که برای همه پیمانکاران، سرمایه‌گذاران، مشاوران و فعالان اقتصادی حرکت خیلی خوبی است. در بحث استرداد مالیاتی برای صادرکنندگان، دادرسی مالیاتی اقدامات ویژه‌ای انجام داده‌ایم که لازم است مؤدی مالیاتی و فعال اقتصادی ما در این زمینه اطلاعات بیشتری داشته باشند.

بررسی آخرین گزارش آژانس درباره پایبندی ایران به برجام

تاثیر گام چهارم بر گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

پاسخ ظریف به تروییکای اروپا: وقتی که شما مشغول دفع‌الوقت بودید ایران مکانیزم رفع اختلاف را به جریان انداخت

گروه ایران |

سرانجام اثرات عینی راهبرد جمهوری اسلامی در کاهش گام به گام تعهدات برجامی‌اش در پاسخ به خروج امریکا از یک طرف و انفعال اروپا در استیفای منافع ایران از سوی دیگر در فضای بین‌الملل در حال نمایان شدن است؛ راهبردی که ایران پس از یک سال صبر استراتژیک در پیش گرفت تا این پیام روشن را به فضای بین‌المللی مخابره کند که ایران همواره به اصول دیپلماسی و گفت‌وگو پایبند بوده است. در این مسیر ۱۴ آبان ماه رییس جمهوری کشورمان اعلام کرد به سازمان انرژی اتمی دستور داده تا از ۱۵ آبان «گام چهارم کاهش تعهدات برجامی» را بردارد. حسن روحانی گفت که از چهارشنبه تزریق گاز به سانتریفیوژها در تأسیسات هسته‌ای فردو آغاز خواهد شد. پس از این اعلام بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران منتظر بودند تا از واکنش آژانس انرژی اتمی با توجه به تغییرات مدیریتی که بعد از آمانو در آن رخ داده است آگاه شوند. دیروز متن کامل گزارش آژانس در خصوص آخرین تحولات برنامه هسته‌ای ایران منتشر شد؛ آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در این گزارش تاکید کرده که ایران از تاریخ ۹ نوامبر اقدام به غنی‌سازی اورانیوم در سایت فردو کرده است. در گزارش فصلی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که برای اعضای شورای حکام ارسال شده تصریح کرده میزان ذخایر اورانیوم کم‌غنای ایران ۳۷۲.۳ کیلوگرم بوده است. نهاد دیدبان هسته‌ای سازمان ملل متحد گفته ایران اقدام به نصب سانتریفیوژهای پیشرفته از جمله IR-۸B، IR-۹، IR-S و SMO-IR۶ کرده است. تروییکای اروپا نیز کمتر از ۳ روز پس از برداشتن چهارمین گام ایران در فرآیند کاهش تعهدات برجامی‌اش و شروع فعالیت ۱۰۴۴ سانتریفیوژ در فردو در بروکسل دور هم جمع شدند و مدعی به انجام تعهدات شدند، ادعایی که وزیر امور خارجه ایران به آن واکنش نشان داد.

◄ گزارش آژانس چه می گوید؟

آخرین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران تایید می کند: هیچ اورانیوم غنی‌شده‌ای از طریق فعالیت‌های تحقیق و توسعه انباشت نگردیده و غنی‌سازی، تحقیق و توسعه انجام‌شده در چارچوب محدودیت‌های تعریف‌شده در برجام بوده است. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای سیزدهمین بار پایبندی ایران به برجام را پس از این توافق مورد تایید قرار داد. بخشی از متن این گزارش از این قرار است:

۱- این گزارش مدیر کل به شورای حکام و به موازات آن به شورای امنیت سازمان ملل (شورای امنیت) در خصوص اجرای تعهدات مرتبط هسته‌ای ایران ذیل برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) و در خصوص موضوعات مرتبط با راستی‌آزمایی و نظارت در ایران در پرتو قطعنامه ۲۲۳۱ (۲۰۱۵) شورای امنیت است.

این (گزارش) همچنین اطلاعاتی در خصوص موضوعات مالی و مشورت‌ها و تبادل اطلاعات آژانس با کمیسیون مشترک ایجادشده توسط برجام، ارایه می‌دهد.

بعد از بیان موارد مربوط به سوابق گزارش آژانس در خصوص فعالیت‌های هسته‌ای ایران، این گزارش در بند ۶ در خصوص فعالیت‌های راستی‌آزمایی و نظارت بر برجام (JCPOA) می‌نویسد: ایران ساخت رآکتور تحقیقاتی آب‌سنگین اراک (رآکتور IR-۴۰) را طبق طراحی اولیه آن پیگیری نکرده است.، ایران قرص‌های اورانیوم طبیعی، میله‌های سوخت یا مجموعه‌های سوخت طراحی‌شده به‌صورت ویژه برای رآکتور IR-۴۰ طبق طراحی اولیه را تولید یا آزمایش نکرده و همه قرص‌های سوخت اورانیوم طبیعی و مجموعه‌های سوخت موجود در انبار تحت نظارت مداوم آژانس باقی مانده است. در بندهای بعدی تاکید شده: ایران به اطلاع‌رسانی به آژانس در خصوص موجودی آب‌سنگین و تولید آب‌سنگین در کارخانه تولید آب‌سنگین (HWPP) ادامه و به آژانس اجازه داده است که بر میزان ذخایر آب‌سنگین ایران و مقدار آب‌سنگین تولیدشده در HWPP نظارت نماید (بند ۱۵).

در تاریخ ۳ نوامبر ۲۰۱۸، آژانس راستی‌آزمایی نمود که این کارخانه در حال فعالیت است و اینکه ذخیره آب‌سنگین ایران ۱۲۲/۸ متر یک تن است. در طول دوره گزارش دهی ایران بیش از ۱۳۰ متر یک تن آب‌سنگین نداشته است (بند ۱۴) ایران فعالیت‌های مربوط به بازفرآوری را در رآکتور تحقیقاتی تهران (TRR) و تأسیسات تولید ایزوتوپ مولیبدن، یدوزنون (MIX) یا در هر تأسیسات اعلام‌شده دیگر به آژانس، انجام نداده است (بندهای ۱۸ و ۲۱).

◄ فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی و سوخت

بخش بعدی گزارش در خصوص فعالیت‌های مربوط به غنی‌سازی است که در آن آمده است: در کارخانه غنی‌سازی سوخت (FEP) در نطنز بیش از ۵۰۶۰ سانتریفیوژ IR-۱ به‌صورت نصب‌شده در ۳۰ آبشار به شکل پیکره‌بندی شده در واحدهای عملیاتی در زمان توافق پیرامون برجام به‌صورت نصب‌شده وجود نداشته است (بند ۲۷). ایران ۳۳ سانتریفیوژ IR-۱ را از میان سانتریفیوژهای در حال نگهداری در انبار به‌منظور جایگزینی با سانتریفیوژهای آسیب‌دیده یا خراب نصب‌شده در FEP خارج کرده است (بند ۲۹،۱).

در بند دهم این گزارش آمده است: ایران به غنی‌سازی UF۶ در FEP ادامه داده است. ایران غنی‌سازی بالاتر از ۳/۶۷ درصد از اورانیوم ۲۳۵ انجام نداده است (بند ۲۸).

در بند یازدهم این گزارش آمده است: در بازه زمانی گزارش، کل موجودی ذخیره‌شده اورانیوم غنی‌سازی شده ایران از میزان ۳۰۰ کیلوگرم UF۶ غنی‌شده تا میزان ۳/۶۷ درصد اورانیوم ۲۳۵ (یا معادل آن در اشکال مختلف شیمیایی) فراتر نرفته است (بند ۵۶). میزان ۳۰۰ کیلوگرم UF۶ معادل با ۲۰۲/۸ کیلوگرم اورانیوم است. این گزارش همچنین در بند چهاردهم تاکید می کند: همه سانتریفیوژها و زیرساخت‌های مربوطه در انبار، تحت نظارت مداوم آژانس باقی مانده‌اند (بندهای ۴۸،۴۷،۲۹ و ۷۰). آژانس دسترسی منظم به ساختمان‌های مرتبط در نطنز شامل همه FEP و کارخانه نیمه‌صنعتی غنی‌سازی (PFEP) را ادامه داده و دسترسی روزانه طبق درخواست آژانس انجام‌شده است (بند ۷۱). آژانس کماکان دسترسی معمول به FFEP، از جمله دسترسی روزانه در صورت درخواست، داشته است. (بند ۵۱)

بند پازدهم هم اعلام می کند که ایران فعالیت‌های غنی‌سازی‌اش را در راستای برنامه بلندمدت غنی‌سازی و تحقیق و توسعه غنی‌سازی خود به همان صورت ارایه‌شده به آژانس در تاریخ ۱۶ ژانویه ۲۰۱۶ انجام داده است (بند ۵۲).

◄ تحقیق و توسعه، تولید و موجودی سانتریفیوژ

در حوزه تحقیق و توسعه و تولید این گزارش آورده: هیچ اورانیوم غنی‌شده‌ای از طریق فعالیت‌های تحقیق و توسعه انباشت نگردیده، و غنی‌سازی تحقیق و توسعه ایران انجام‌شده با و بدون اورانیوم و با استفاده از سانتریفیوژها در چارچوب محدودیت‌های تعریف‌شده در برجام بوده است. این گزارش همچنین یادآور می‌شود: ایران اظهارنامه‌های مربوط به تولید و موجودی لوله‌های روتور سانتریفیوژ و بیلوز (Bellows) را به آژانس ارایه نموده و اجازه راستی‌آزمایی اقلام در موجودی را به آژانس داده است (بند ۸۰،۱). آژانس نظارت مداوم شامل استفاده از اقدامات نظارتی و مراقبتی containment and surveillance measures را انجام داده و راستی‌آزمایی نموده که تجهیزات اعلام‌شده برای تولید لوله‌های روتور و بیلوزها برای تولید سانتریفیوژ فقط برای فعالیت‌های مشخص‌شده در برجام استفاده شده‌اند (بند ۸۰،۲). ایران هیچ‌گونه سانتریفیوژ IR-۱ را برای جایگزینی با آنهایی که خراب‌شده یا از کار افتاده‌اند تولید نکرده است. (بند ۶۲)

◄ اقدامات شفاف‌سازی

در حوزه شفاف‌سازی فعالیت‌های ایران هم آمده: ایران کماکان به آژانس اجازه داده تا از نظارهگرها و مهر و موم‌های الکترونیکی آنلاین در زمینه غنی‌سازی استفاده نماید تا بدین‌وسیله وضعیت آنها در اماکن هسته‌ای به بازرسان آژانس مخابره و جمع‌آوری خودکار ثبت سوابق اندازه‌گیری توسط ادوات اندازه‌گیری نصب‌شده آژانس تسهیل گردد و بلافاصله در بند بعدی می‌آورد: ایران کماکان به آژانس اجازه داده - تا از طریق اقدامات مورد توافق با ایران، از جمله از طریق اقدامات مراقبتی و نظارتی containment and surveillance measures - بر تمامی کنسانتره سنگ اورانیوم (UOC) تولید شده در ایران یا به دست آمده از دیگر منابع و انتقال آنها به تاسیسات تبدیل اورانیوم (UCF) در اصفهان (بند ۶۸)، نظارت نماید. همچنین، ایران تمامی اطلاعات ضروری برای قادر نمودن آژانس جهت راستی‌آزمایی تولید کنسانتره سنگ اورانیوم (UOC) و موجودی انبار UOC تولید شده در ایران یا به دست آمده از هر منبع دیگری را ارایه نموده است (بند ۶۹)

در بند ۲۳ این گزارش تاکید شده: ایران اجرای موقت پروتکل الحاقی موافقتنامه پادمان‌ها بر اساس ماده ۱۷ (b) پروتکل الحاقی، تا زمان لازم‌الاجرا شدن آن را ادامه می‌دهد. آژانس به ارزیابی اظهارنامه‌های ایران ذیل پروتکل الحاقی ادامه داده است و تحت پروتکل الحاقی دسترسی‌های تکمیلی به همه سایت‌ها و اماکن مورد نیاز برای بازدید در ایران داشته است. همکاری به موقع و فعالانه از سوی ایران در ارایه چنین دسترسی، موجب تسهیل در اجرای پروتکل الحاقی شده که اعتماد را افزایش می‌دهد و در نهایت تاکید می‌شود که این نظارت‌ها با هماهنگی مقامات ایرانی همچنان ادامه خواهد داشت.

◄ واکنش‌های اروپایی

جدای از موضوع گزارش جدید آژانس، چهارمین گام در فردو بالاخره اروپا را به تحرک واداشت.

فدریکا موگرینی، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا روز دوشنبه در بروکسل برای آخرین بار ریاست نشستی از وزرای اتحادیه اروپا را بر عهده داشت که موضوع اصلی بحث‌شان ایران و برجام بود. وزرای خارجه اتحادیه اروپایی مقابل دوربین‌ها قرار گرفتند و از حفظ برجام گفتند، برخی به ایران تاختند و برخی دیگر به کاهش تعهدات ایران حق دادند.

با این همه در حالی که هایکو ماس، وزیر امور خارجه آلمان، جمهوری اسلامی را تهدید کرد که اتحادیه اروپا ممکن است تحریم‌های اقتصادی علیه ایران را به خاطر نقض برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) از سوی این کشور از سر گیرد، فدریکا موگرینی تلاش کرد همچون گذشته میانه‌رو تر باشد. هر چند که او نیز درباره اقدام جدید ایران در فردو ابراز نگرانی کرد اما تأکید کرد که در جلسه بروکسل وزرای امور خارجی اتحادیه اروپا در خصوص استفاده از مکانیسم پیش‌بینی شده در برجام برای حل اختلافات بحث نشد و درباره هر گونه اقدامی قرار است در کمیسیون برجام بحث شود.

در نهایت نشست بروکسل به بیانیه‌ای منتهی شد که تروییکای اروپا یعنی فرانسه، آلمان و انگلیس منتشر کردند و از اقدام ایران در کاستن از تعهدات هسته‌ای ابراز نگرانی کردند. بر اساس ترجمه فارس از این بیانیه، وزرای امور خارجه سه کشور اروپایی تصریح کرده‌اند اقدام اخیر ایران در فردو به منزله تسریع اقدامات این کشور در زمینه فاصله گرفتن از توافق هسته‌ای برجام است. در این بیانیه آمده است: «از اعلانیه‌های اخیر ایران در خصوص آغاز مجدد فعالیت‌های غنی‌سازی اورانیوم در فردو به‌شدت نگران هستیم. اقدام ایران با مفاد صریح برجام در خصوص فردو مغایرت دارد و تبعات بالقوه زیادی در زمینه اشاعه دارد.» در بخش دیگری از بیانیه آمده است: «این اقدام [غنی‌سازی در فردو] به منزله تسریع روند تأسف‌آور فاصله گرفتن ایران از تعهداتش ذیل برجام است.» کشورهای اروپایی از ایران خواسته‌اند تمامی اقدامات «ناسازگار با برجام» اعم از میزان ذخایر اورانیوم، محدوده مجاز غنی‌سازی و فعالیت‌های مربوط به تحقیق و توسعه را به عقب برگرداند. وزرای این سه کشور «اجرای کامل و موثر برجام» از سوی همه طرف‌ها را با اهمیت دانسته و بر عزم خود جهت ادامه تلاش‌ها برای حفظ توافق تأکید کرده‌اند. آنها از ایران خواسته‌اند «طبق تعهداتش در برجام کاملاً با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ویژه در چارچوب توافق جامع پادمانی و پروتکل الحاقی همکاری کند.» در همین راستا نیز محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه به بیانیه تروییکای اروپا واکنش نشان داده است.

ظریف در واکنش به بیانیه وزرای خارجه اروپایی و با ضمیمه کردن نامه ۶ نوامبر ۲۰۱۸ خود خطاب به هماهنگ‌کننده سیاست خارجی اتحادیه اروپا و سایر اعضای برجام نوشت: «خطاب به همتایانم در اتحادیه اروپایی/ و سه کشور آلمان، فرانسه و انگلستان: اول، «به تعهدات خود ذیل برجام کاملا پایبند بوده‌ایم.» شما؟! واقعا؟! فقط یک تعهد را نشان دهید که در ۱۸ ماه گذشته به آن عمل کرده‌اید. دوم، وقتی که شما مشغول دفع‌الوقت بودید، ایران مکانیزم رفع اختلاف را به جریان انداخت و آن را به اتمام رساند. ما اکنون در حال استفاده از اقدامات جبرانی مندرج در پاراگراف ۳۶ برجام هستیم. به نامه ششم نوامبر ۲۰۱۸ من مراجعه کنید.»

جهانگیری خواستار تصویب فوری لوایح ارسالی دولت به مجلس پیرامون مبارزه با فساد شد

دورنمای جایگزینی مالیات به جای نفت

معاون اول رییس جمهور با اشاره به در دستور کار قرار گرفتن لوایح ارسالی از سوی دولت به ویژه در خصوص مالیات ارزش‌افزوده در مجلس، خواستار تصویب فوری این لوایح در مجلس شد و اظهار امیدواری کرد با همکاری سه قوه زمینه‌های بروز فساد در حوزه‌های مختلف به حداقل برسد. اسحاق جهانگیری که در جلسه ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی سخن می گفت با اشاره به برنامه سازمان امور مالیاتی کشور برای اجرای برنامه شفافیت مالیاتی و اجرای ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم گفت: اجرای این برنامه و به کارگیری سامانه‌های اطلاعاتی در حوزه‌های مختلف نیازمند عزم و اراده قوای سه گانه، همکاری دستگاه‌های اجرایی و نهادهای نظارتی است تا بتوانیم کشور را به سمت سلامت و پیشگیری از فساد سوق دهیم. جهانگیری با قدردانی از وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور مالیاتی کشور برای پیگیری اجرای این قانون اظهار کرد: دریافت مالیات همواره یکی از دغدغه‌های کشور بوده است و باید تلاش کنیم تا با درآمدهای مالیاتی هزینه‌های جاری کشور تامین شود.

رییس ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی تصریح کرد: اگر سامانه‌های اطلاعاتی تحت شبکه واحد و به شکل نظام‌مند به یکدیگر متصل باشند دیگر شاهد بروز مفاسدی نظیر صدور کارت بازرگانی برای افراد بدون صلاحیت یا پرداخت تسهیلات میلیاردی توسط نظام بانکی به شرکت‌های متخلف که قابلیت بازپرداخت اقساط خود را ندارند، نخواهیم بود.

وی با تاکید بر اینکه باید فضا به گونه‌ای شود که مردم احساس امنیت در اقتصاد کنند، گفت: در مبارزه با فساد نباید طوری عمل کنیم که صرفاً چند نفر دستگیر و مجازات شوند و عده بسیار دیگری با استفاده از ضعف دستگاه‌های نظارتی و سوءاستفاده از خلأهای قانونی به رفتار متخلفانه خود ادامه دهند. معاون اول رییس جمهور از اجرای ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم به عنوان یکی از راهکارهای پیشگیری از بروز تخلف و فساد در کشور یاد کرد و افزود: با اجرای این ماده قانونی، اطلاعات هویتی و فعالیت‌های اقتصادی همه افراد ثبت می‌شود و از طریق ارتباط هوشمند سامانه‌های اطلاعاتی دستگاه‌های مختلف، امکان پیشگیری از فساد فراهم می‌شود. جهانگیری تصریح کرد: در کشورهای پیشرفته درآمدهای مالیاتی به عنوان حق عمومی جامعه و دولت در اولویت قرار دارد و فرار مالیاتی به عنوان یکی از جرایم و تخلفات محسوب شده و با متخلفان با جدیت برخورد می‌شود. معاون اول رییس جمهور با اشاره به تصویب لوایح سه گانه شفافیت، تعارض منافع و ارتقای سلامت نظام اداری و مبارزه با مفاسد اقتصادی از سوی دولت، خاطرنشان کرد: دولت با اهتمام جدی این لوایح را تصویب کرده است که لایحه شفافیت در خرداد ماه سال جاری به مجلس شورای اسلامی ارسال و دو لایحه دیگر نیز در روز گذشته در دولت تصویب و در حال ارسال برای مجلس است که امیدواریم هر چه سریعتر شاهد تصویب این سه لایحه مهم توسط نمایندگان محترم تا پایان همین دوره مجلس باشیم. جهانگیری با تأکید بر اینکه سازمان امور مالیاتی باید این اعتماد را ایجاد کند که اطلاعاتی که از دستگاه‌ها، نهادها و اشخاص حقیقی و حقوقی دریافت می کند به شکل کاملاً محرمانه نگهداری می‌شود، گفت: نباید اطلاعات افراد افشا شود تا دستگاه‌های اجرایی، نهادها و افراد هیچ گونه دغدغه‌ای در خصوص ارایه این اطلاعات به سازمان امور مالیاتی نداشته باشند. معاون اول رییس جمهور همچنین بر لزوم تأمین امنیت سامانه اجرایی ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات مستقیم تأکید و خاطرنشان کرد: امنیت این سامانه باید به تأیید وزارتخانه‌های اطلاعات و ارتباطات و فناوری اطلاعات برسد تا همه نسبت به امنیت این سامانه اطمینان داشته باشند. جهانگیری با تاکید بر لزوم نظارت و تامین سلامت اداری سازمان امور مالیاتی اظهار داشت: برای پیشگیری از تخلفات احتمالی در سازمان امور مالیاتی، لازم است وزارت امور اقتصادی و دارایی و با همکاری سایر دستگاه‌های ذی‌ربط راهکارهایی را برای از بین بردن زمینه‌های فساد و ارتقاء سلامت اداری تدوین تا اقدامات این سازمان مهم اطمینان بخش باشد.

◄ راهکار جلوگیری از فرار مالیاتی

در این جلسه رییس سازمان امور مالیاتی کشور گزارشی از وضعیت فرار مالیاتی در کشور و اقدامات صورت گرفته برای پیشگیری از آن ارایه کرد. وی همچنین از آغاز اقدامات جدید سازمان امور مالیاتی کشور متناسب با طرح جامع مالیاتی خبر داد و به ارایه گزارشی از این اقدامات در خصوص جمع‌آوری و تجمیع اطلاعات دستگاه‌ها، شرکت‌ها، نهادها و اشخاص حقوقی برای اجرای ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات مستقیم پرداخت.

ادامه از صفحه اول

رییس جمهوری: همه بدانند که اداره کشور، در سخت‌ترین شرایط است

رییس جمهوری بیان کرد: در شرایط فشار و اوایل سال ۹۷ عده‌ای به ما می گفتند شما هیچ راهی ندارید و باید فوری اجناس را کوپنی کنید، اصرار داشتند که سیستم کشور را کوپنی کنیم اما من سیاست دیگری مد نظرم بود و گفتیم ما باید تلاش کنیم، جنس به اندازه نیاز در بازار وجود داشته باشد و مردم احساس ثبات داشته باشند و احساس کنند کشور در مسیری امید بخش و عادی است. روحانی تصریح کرد: دلیل وجود کالا در بازار این است که ما ذخایر استراتژیک را به صورت مداوم رصد می کنیم که از کالا چه میزان ذخیره داریم، اینها را بررسی می کنیم که تا یک سال آینده، بازار کشور مشکلی نداشته باشد که این کار را انجام دادیم. وی با بیان اینکه باید ضروریات زندگی مردم تأمین شود، گفت: در روزهای اولی که رییس جمهور شدم؛ اولین نامه‌ای که به دست من رسید؛ نیروی انتظامی برای من نامه نوشت در برخی از استان ذخایر گندم برای سه روز است و بنده ۲۰ روز اول که رییس جمهور شدم البته قبل از مراسم تنفیذ شبانه روز وقتم را روی این موضوع گذاشتم و نیز در طول این دولت گندم همواره ذخیره داشته‌ایم و تاکنون مشکلی نبوده است.

◄ ثمرات برجام برای کارخانه‌ها

رییس جمهوری خطاب به ملت ایران گفت: راه و مسیری که دولت و نظام انتخاب کرده است؛ درست است و اینکه شما سختی‌های فراوانی دارید؛ حق با شما است اما این شرایط را دشمنان برای ما ایجاد کردند و ما آغازگر نبودیم و شبانه روز تلاش می کردم که این برجام نشکند و یک عده می گفتند اگر برجام بشکند چه اتفاقی رخ می‌دهد در حالی که ۱۴ سال برای برجام زحمت کشیده شده است و این را ما می‌دانیم. وی تصریح کرد: روز گذشته هر کارخانه مهمی در استان‌های کرمان و یزد افتتاح شدند همه در سایه برجام بودند و مدیران کارخانه‌ها اعلام می کردند در سایه برجام بسیاری از قطعات ما آزاد شدند. رییس جمهوری با طرح این سوال مبنی بر اینکه آیا برجام بد بود که به جای یک میلیون بشکه نفت، ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه نفت بفروشیم، تصریح کرد: این دفعه در سازمان ملل یکی از رهبران کشورها به من گفت؛ در برجام نسبت به ایران حسادتمان می‌شد و چرایی آن را سوال کردم؛ گفت همه دنیا صف بسته‌اند که به ایران بیایند و شرکت‌های ما می خواستند به ایران سفر کنند هتل‌های ایران تا ۶ ماه ظرفیت نداشتند. رییس جمهوری با بیان اینکه با همه توانم و شب و روز وقت گذاشتم که نگذاریم برجام شکسته شود اظهار داشت: البته یک دشمنی آمد و به این لیوان برجام زد البته نشکست اما ترک برداشت که کار امریکا بود و اسراییل اعلام کرد فشار چندین ماهه ما بود که ترامپ را وادار کرد از برجام خارج شویم و عین این را عربستان هم گفت که پول ما بود که به ترامپ دادیم تا وادار شد از برجام خارج شود. رییس جمهوری با بیان اینکه تا چه حد برجام مهم است که بزرگ‌ترین دشمنان این نظام از قبیل اسراییل و ارتجاع منطقه و تندروهای داخل امریکا که بدتر از اسراییل بودند و این سه با هم گره خوردند تصریح کرد: مردم بدانید اگر مشکل دارید؛ مشکل از جای دیگر است و از دشمنان و بدخواهان ما هستند. روحانی با بیان اینکه همه خوشحال بودند که اگر امشب امریکا بگوید من از برجام خارج شدم ساعت بعد ایران می گوید و بلافاصله در پرونده شورای امنیت تمام تحریم‌ها برمی گردد و تحریم جهانی علیه ایران می‌شود و هیچ کس هم نمی گوید؛ آغازگر امریکا بود، افزود: اما امروز هیچ کس در دنیا نمی تواند به ما ایراد بگیرد که چرا از تعهدات برجامی خارج می‌شویم زیرا ما یک سال صبر کردیم و لذا تا به امروز هم نتوانستند ما را به شورای امنیت برگرداند، چرا که با منطق و حساب‌شده حرکت می کنیم و این مشکلی است که دشمن برای ما به وجود آورده و راهی که ما انتخاب کردیم راه ایستادگی، مقاومت و مذاکره با دنیا است.

◄ راه مذاکره را رها نمی کنیم

روحانی با بیان اینکه در این شرایط کار بسیار سختی است که بخواهیم به رییس جمهور امریکا اعتماد کنیم، تصریح کرد: اگر رییس جمهور دیگر در امریکا بود کار از اول مهر ماه انجام شده بود و هنوز هم همه کشورها پیشنهاد و در حال گفت‌وگو هستند و تقریبا در اصول به توافق رسیده‌ایم و در شیوه و نحوه اجرا مشکل داریم اما راه مذاکره را رها نمی کنیم و به مذاکره هم اتکا نمی کنیم بلکه باید تلاش کنیم.

مسیر رشد آلمان چراغ راه ایران

کنترل اقتصاد بدون نفت با تمرکز بر صنایع کوچک و متوسط

علی‌اکبر محمودی |

هدایت اقتصاد یک کشور به سمت سیاست‌های اقتصادی اجرا شده توسط کشور دیگر نمی‌تواند نتایج مشابهی برای کشورهای حتی با شرایط مشابه داشته باشد آنچه باید بدان توجه کرد در مرحله اول تهیه پیوست فرهنگی سیاست‌های اقتصادی متناسب با فرهنگ آن جامعه بوده و مرحله بعد آنچه در مسیر توسعه مهم تلقی می‌شود دریافت نقاط ضعف و قدرت هر کشور برای پیاده‌سازی تصمیمات توسعه است. با تصمیم‌گیری صحیح برای مقابله با بحران و استفاده از فرصت‌ها می‌توان به آرمان مناسب دست یافت. در این بین دو کشور آلمان و ژاپن جهت مطالعه مسیر توسعه یافتگی بسیار شاخص هستند که مسیر توسعه را با وجود بسیاری از محدودیت‌ها به خوبی طی کرده‌اند. پس از جنگ جهانی دوم این دو کشور متحمل خسارت‌های بسیاری شده و علی‌رغم خسارت‌هایی که این دو کشور متحمل شدند و بیش از میلیون‌ها کشته دادند، ملزم به پرداخت غرامت به متفقین شدند. اکنون اقتصاد آلمان بزرگ‌ترین اقتصاد اروپا بوده و جایگاه چهارم تولید ناخالص داخلی را در جهان دارد.

آلمان از بنیانگذاران اتحادیه اروپا و حوزه یوروست

اصرار آلمان برای ایجاد اتحادیه اروپا دستیابی به قدرت پولی بزرگ‌تری برای مقابله با دلار است و در این زمینه نیز موفق عمل کرده است. سیاست‌های حمایتی از اقتصادهای منطقه یورو مانند یونان نیز بر اساس این استراتژی اتخاذ شده است، با این حال آلمان در سیاست خارجه خود همیشه سعی کرده است نفر دوم در صحنه باشد و بیشتر نقش مجری را در صحنه بازی می‌کند. جایگاه اقتصادی این کشور بعد از انقلاب صنعتی مطرح شده است و تا به امروز از آن به عنوان یک کشور پیشرو و نوآور و همچنین سرمایه‌گذار در پروژه‌های تحقیقاتی نام برده می‌شود. اقتصاد آلمان از سیستم اقتصادی بازار اجتماعی پیروی می‌کند. این کشور همچنین در سال‌های اخیر سومین صادرکننده بزرگ دنیا محسوب شده است با صادراتی معادل ۱،۲۸ تریلیون دلار. اکنون این کشور در صادرات خودرو، ماشین آلات صنعتی، تجهیزات الکتریکی و کالاهای شیمیایی دست برتر را در جهان دارا است. همچنین کمپانی‌های مختلف و متنوعی در آلمان فعالیت دارند. برای نمونه شرکت مرسدس-بنز، گروه زیمنس، شرکت خودروسازی بی‌ام‌دبلیو گروه آلیانز و خودروسازی فلوکس واگن و غیره از این دسته‌اند. زمانی که به مدل کسب و کار شرکت‌ها در آلمان با دقت می‌نگریم درمی‌یابیم که بیش از ۹۰ درصد اقتصاد آلمان در صنایع کوچک و متوسط خلاصه شده است که به صورت خانوادگی مدیریت می‌شوند برای مثال آن هنگام که صنعت الکترونیک را در آلمان مورد بررسی قرار می‌دهیم ابتدا به گروه زیمنس برخورد می‌کنیم که هلدینگی بزرگ است در ادامه می‌بینیم که این هلدینگ محصولات خود را از همین صنایع کوچک و متوسط آلمانی خریداری می‌کند.

صنایع کوچک و متوسط چیست؟

تعریف صنایع کوچک و متوسط در هر کشوری متفاوت بوده اما آنچه در تعاریف مختلف یکسان است تمرکز بر روی محصول است. همین تمرکز باعث افزودن بر کیفیت محصولات آلمانی شده است. کمیسیون اتحادیه اروپا برای شناخت صنایع کوچک و متوسط از سه معیار استفاده می‌کند. ۱- تعداد کارکنان ۲- حجم گردش مالی سالانه ۳- صورت بدهی و درآمد سالانه. با توجه به این معیارها، صنایع متوسط، شرکت‌هایی هستند که کمتر از ۲۵۰ نفر پرسنل دارند و گردش مالی سالانه آنها کمتر از ۵۰ میلیون یورو و صورت بدهی و درآمد سالانه آنها کمتر از ۴۳ میلیون یورو است. همچنین صنایع کوچک، شرکت‌هایی هستند که تعداد کارکنان آنها کمتر از ۵۰ نفر است و گردش مالی سالانه آنها و صورت بدهی و درآمد سالانه آنها از ۱۰ میلیون یورو تجاوز نمی‌کند.

مروری به تجربه آلمان

در مسیر توسعه اقتصادی آلمان، صنایع کوچک و متوسط نقش پررنگی ایفا کرده و می‌کنند، صنایع کوچک و بزرگ دارای مشخصاتی هستند که اهم آنها به این ترتیب است: ۱- در مقابل تغییرات محیط و بازار انعطاف‌پذیرند ۲- فعالیت‌ها و ابتکار عمل افراد به سرعت به نتیجه می‌رسد ۳- انگیزه کارکنان بالاست. این مشخصات از آن جهت برای اقتصاد ایران حایز اهمیت هستند که این روزها ما با تحریم‌های همه‌جانبه امریکا روبه‌رو هستیم و تمرکز در این صنایع (کوچک و متوسط) که از قابلیت انعطاف‌پذیری بالاتری برخوردار هستند مفید فایده واقع خواهد شد.

از سوی دیگر در این زمان تجارت با صنایع کوچک و متوسط بسیار راحت‌تر از صنایع بزرگ خواهد بود زمانی که امریکا ایران را تحریم می‌کند، گروه زیمنس نمی‌تواند قراردادی با ایران انعقاد کند چرا که منافع اقتصادی درگیر با امریکا بسیار بیشتر از منافع تجارت با ایران است ولی برای شرکت‌های کوچک و متوسط آلمان یا هر کشور دیگری تحریم‌های امریکا مهم نیست چرا که منافع همکاری با ایران بسیار بیشتر از مضرات احتمالی تحریم‌های امریکا است.

این قابلیت انعطاف‌پذیری و ابتکار عمل در صنایع کوچک و متوسط راه نجات اقتصاد متکی به نفت ایران است چرا که هم در تولید و هم در صادرات این صنایع از مزیت رقابتی بیشتری نسبت به تمرکز بر صنایع بزرگ برخوردار هستند. بدین طریق می‌توان با تمرکز بر صنایع کوچک و متوسط اقتصاد کشور را بیش از پیش شکوفا کرد و تراز تجاری را افزایش داد اقتصاد امروز ما نیازمند تلاش همه‌جانبه برای توسعه است. صنایع بزرگ برای شروع فعالیت خود نیازمند هزینه اولیه زیادی هستند و از سوی دیگر اعمال تحریم‌ها بر صنایع بزرگ، تاثیر مستقیمی بر این صنایع دارد و نیز همچنین درصد اشتغال‌زایی صنایع کوچک و متوسط نسبت به صنایع بزرگ به دلیل زود بازده بودن بیشتر است. می‌توان این گونه نتیجه‌گیری کرد که اقتصاد امروز ما با استفاده از صنایع کوچک و متوسط توانای رشد و شکوفایی و انجام تجارت بین‌المللی را در عرصه جهانی با وجود تحریم‌ها برخوردار است.

هنوز ۶۰ درصد پزشکان دستگاه کارتخوان نصب نکرده‌اند

مدیرکل دفتر تنظیم مقررات و نظارت بر برون‌سپاری سازمان امور مالیاتی درباره ثبت‌نام پزشکان در سامانه صندوق فروش گفت: تاکنون کمتر از ۴۰ درصد در این سامانه ثبت‌نام کرده‌اند در صورتی که انتظار داشتیم جامعه فرهیخته پزشکی تمکین به قانون‌شان بیشتر از آنچه تاکنون رخ داده باشد.

علی رستم‌پور، درباره طرح سامانه صندوق فروش که قرار بود برای شفاف شدن درآمد پزشکان اجرایی شود، اظهار کرد: به موجب مصوبه مجلس شورای اسلامی در قانون بودجه سال ۱۳۹۸ این الزام گذاشته شد که زیر گروه پزشکی از جمله پزشک، دندانپزشک، داروساز، پیراپزشک، دامپزشک و زیر گروه‌هایی مثل ماماها، فیزیوتراپ‌ها، شنوایی سنجی، بینایی سنجی و امثال اینها نیز از ابتدای سال ۱۳۹۸ موظف هستند از پایانه فروشگاهی در چهارچوب آیین‌نامه تبصره ۳ ماده ۱۶۹ استفاده کنند.

وی ادامه داد: اواخر فروردین ماه، قانون بودجه به سازمان امور مالیاتی ابلاغ شد. این حکم پیشنهاد دولت نبود مجلس بنابر پیشنهادات ارایه شده، این بند را مصوب کرده بود و این موضوع در صحن علنی رای آورد و قانون شد. وقتی قانون ابلاغ شد سازمان امور مالیاتی به‌شدت به دنبال اجرای آن بود ولی قبلش باید زیرساخت‌های لازم را فراهم می‌کرد. برای همین جلسات متعددی را با مجموعه بانکی کشور برقرار کردیم تا بتوانیم به نحوی که امکانپذیر است این تکلیف قانونی را انجام دهیم و هزینه اضافی هم تحمیل نشود، در نتیجه بهترین گزینه در راستای اجرای این قانون، دستگاه‌های کارتخوان بود.

مدیرکل دفتر تنظیم مقررات و نظارت بر برون‌سپاری سازمان امور مالیاتی کشور ادامه داد: در شش ماه دوم سال گذشته قبل از اینکه این قانون بیاید، اقداماتی انجام داده بودیم و نهایتا در اسفند پارسال این قانون اصلاح شد و به سازمان امور مالیاتی و مودی اجازه داد که کارتخوان‌های متصل به شبکه بانکی را به عنوان ابزار در تجهیزات صندوق مکانیزه فروش بپذیرد. رستم‌پور افزود: وقتی این اقدامات انجام شد. با شرکت‌های PSP، بانک مرکزی و شاپرک جلسات متعددی را برگزار کردیم و در نهایت بعد از اعلام آمادگی تمام شرکت‌های PSP در مرداد ماه فراخوان را منتشر و اعلام کردیم که تا ۲۱ مرداد دستگاه‌های کارتخوان را در سامانه ثبت کارتخوان‌ها ثبت شود. برای این اقدام چند بار زمان تمدید شد و ۱۵ شهریور ماه هم آخرین زمانش بود.

وی تاکید کرد: ولی باز هم بدون اینکه اعلام کنیم، آنهایی که بعد از ۱۵ تا پایان شهریور ماه کارتخوان خود را ثبت کردند را به منزله تمکین به قانون تلقی کردیم و به این افراد هم شناسه صندوق دادیم. عملا از اول مهر ماه بخشی از جامعه پزشکی کارتخوان‌ها را نصب کردند که این آمار به کمتر از ۴۰ درصد رسیده است. مهلت ثبت کارتخوان‌ها گذشته است؛ البته سیستم ما باز است و همین امروز هم می‌توان کارتخوان را ثبت کرد ولی آمارها دیگر آن رشد گذشته را ندارد.

وی در پاسخ به اینکه سامانه شکایت مردمی در این مورد شکایاتی را به ثبت رسانده است، گفت: این سامانه ۱۵۲۶ از گذشته هم بود و صرفا برای این کار طراحی نشده است. هر گونه سوال و ابهامی که مؤدی اعلام کند در این سامانه پاسخ می‌گیرد. وقتی نصب کارتخوان‌ها برای جامعه پزشکی الزامی شد هم اعلام کردیم که هر گونه بحثی وجود دارد چه از جانب چه جامعه پزشکی و چه از جانب دیگر مؤدیان می‌توانند با این سامانه تماس بگیرند و اعلام کنند. در صورت عدم رعایت قانون علاوه بر این می‌توانند با سامانه وزارت بهداشت هم تماس بگیرند. رستم‌پور تاکید کرد: اکنون فقط بحث الزام را داریم، نتیجه تمکین یا عدم تمکین سال بعد مشخص می‌شود وقتی اظهارنامه‌های ۱۳۹۸ می‌آید آنها که تمکین به قانون کردند از مُشوق برخوردار می‌شوند و ۱۰ درصد مالیات احرازی‌شان بخشیده خواهد شد و آنهایی که به قانون تمکین نکردند، جریمه می‌شوند. وی درباره میزان جریمه‌ها نیز گفت: سازمان امور مالیاتی مجری قانون است و قانون می‌گوید آنهایی که صندوق فروش را نصب نکنند دو درصد درآمدشان به عنوان جریمه اخذ خواهد شد. مدیرکل دفتر تنظیم مقررات و نظارت بر برون‌سپاری سازمان امور مالیاتی کشور درباره اینکه آیا پرداخت نقدی به پزشک اشکالی در سامانه شفاف‌سازی درآمد به وجود می‌آورد و با قانون تضادی دارد؟ گفت: کسانی که می‌خواهند حق ویزیت خود را نقدی پرداخت کنند می‌توانند پرداخت کنند. هیچ ایرادی ندارد، چرا که اصلا مبنی تشخیص درآمد صرفا کارت خوان‌ها نخواهد بود. مثلا پزشکی احتمال دارد کارش جراحی باشد و حجم مبلغ جراحی را به علت سقف محدود به صورت کارتخوان نتوانید پرداخت کنید و به نحو دیگری پرداخت شود. همه این درآمدها در اظهارنامه مالیاتی ابراز خواهد شد که مبنی درآمد هم همان مبالغ اظهاری است.

رستم‌پور اظهار کرد: انتظار داشتیم که جامعه فرهیخته پزشکی تمکین به قانون‌شان بیشتر از این چیزی باشد که تاکنون رخ داده است، اگر چه دوستان دلایل خاص خود را دارند و احساس کردند تبعیضی برای این جامعه قائل شده و مورد حجمه رسانه‌ای قرار گرفتند ولی بارها هم گفته شده که در سال گذشته اتفاق‌هایی افتاد که در مظان فرار مالیاتی قرار گرفتند و مجلس شورای اسلامی هم تصمیم گرفت که درآمدهای این صنف را شفاف کند و ابزار شفافیت هم همین دستگاه‌های کارتخوان بود. اما این مقاومت در برابر قانون شائبه اینکه آنها مالیات پرداخت نمی‌کنند را پررنگ می‌کند؛ لذا توصیه می‌کنیم که اگر چه با تاخیر اما باز هم بیایند و در این سامانه ثبت‌نام کنند و سازمان مالیاتی در برخوردهای خود همه این رفتارهای مثبت و منفی را مدنظر قرار خواهد داد. به گزارش ایسنا، صندوق مکانیزه فروش (POS) یک سیستم حسابداری فروش کامپیوتری است که با استفاده از نرم‌افزارهای حسابداری فروشگاهی و در مدل‌های مختلف عرضه می‌شود. این سیستم برای ثبت و ذخیره اطلاعات خرید و فروش، هزینه‌ها و نگهداری کالاهای موجود در انبار کارخانه‌های تولیدی یا فروشگاه‌های مختلف مانند فروشگاه‌های قطعات اتومبیل، مصالح ساختمانی، تأسیسات ساختمانی و... به کار می‌رود. گفته می‌شود که اگر واقعا همه فعالان اقتصادی یا مودیان مالیاتی طبق قانون جدید، ملزم به استفاده از این سیستم‌ها شوند، سیستم مالیاتی کاملاً شفاف می‌شود و دیگر نیازی به استفاده از روش‌های پلیسی برای جلوگیری از فرار مالیاتی نخواهد بود.

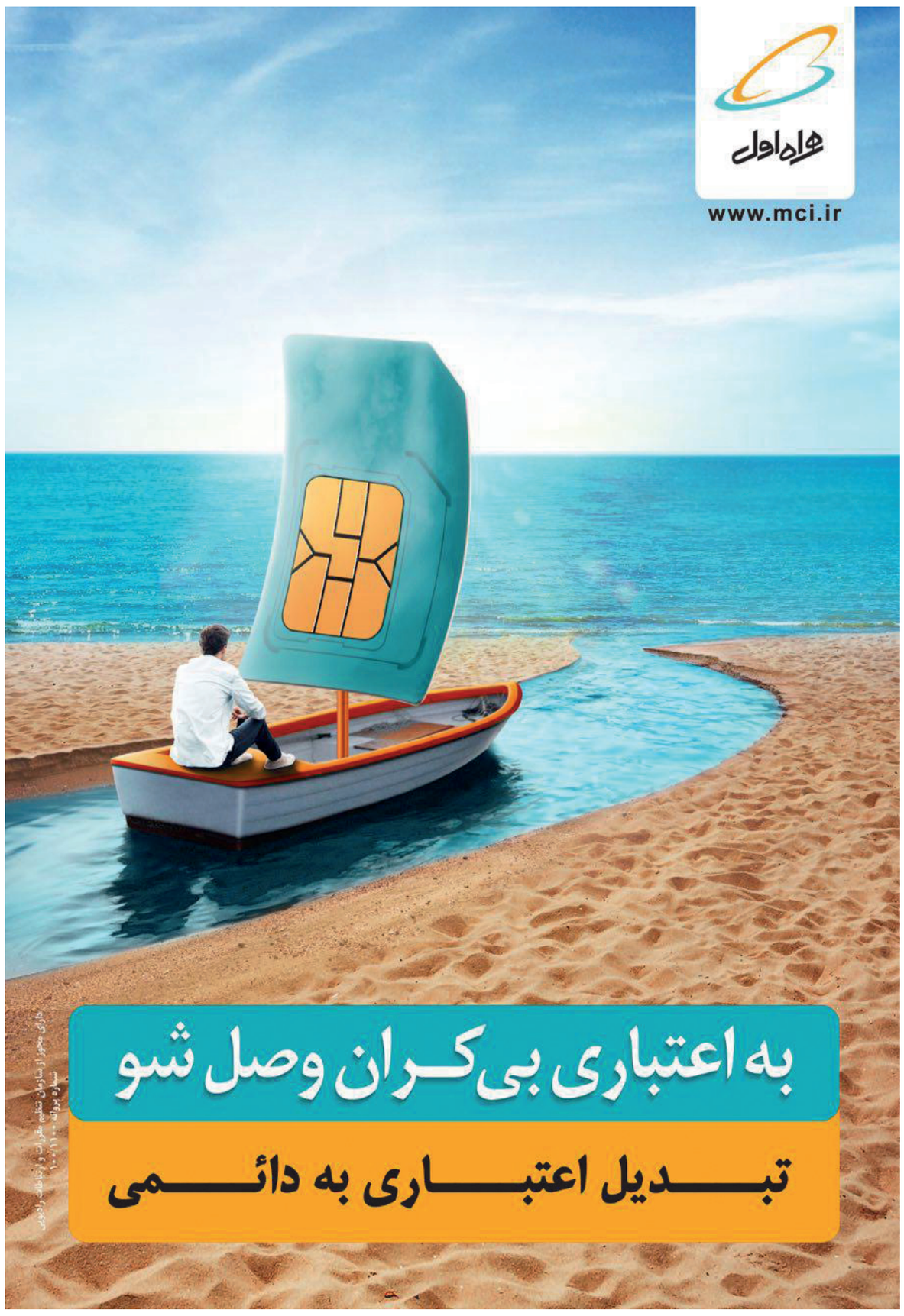

پاورقی اقتصادی

مردم، قدرت و منافع (۱۱۵)

سرمایه‌داری پیشرفته در عصر نارضایتی

نوشته: جوزف استیگلیتز |
ترجمه: منصور بیطرف |

فصل هشتم- راه پیش رو

دستورالعملی برای کاهش قدرت پول در سیاست

در اینجا دستورالعمل وسیعی برای کاهش قدرت پول در سیاست وجود دارد که مستلزم کاهش نیاز به تامین مالی خصوصی، ارتقای شفافیت بیشتر و مهار مشارکت‌ها و دیگر منابعی که نفوذ پولی دارند، است.

اعمال قوانین بهتر افشاگری

فرض بر این بود که افشاگری برای مهار قدرت پول است: آن‌طور که گفته می‌شود، نور آفتاب قوی‌ترین ضدعفونی کننده است. اگر معلوم شود آن دسته از افراد اعضای کنگره که علیه مقررات تنباکو رای داده‌اند، پرداخت‌های بزرگی از صنعت تنباکو کشور گرفته‌اند، ممکن است که خیلی شرمنده شوند. شفافیت به دو دلیل نتوانسته آن‌طور که انتظار می‌رفت موثر باشد: اول آنکه، سیاستمداران و منافعی که آنها برایش خدمت می‌کنند خیلی بی‌پرواتر از هر کس دیگری که انتظار می‌رود هستند. زیرا نفوذ پول آن‌قدر فراگیر است که افشاگری یک یا چند مورد را می‌تواند به راحتی مورد بی‌اعتنایی قرار بدهد. «هر کسی این کار را می‌کند.» و دوم، ما به اندازه کافی آنقدر چاله و چوله در سیستم شفافیت‌مان داریم که می‌تواند آن را غیرموثر کند به ویژه از طریق کمیته‌های بدنام فعال سیاسی. شفافیت حقیقی و کامل یک گام در جهت درست است. حتی اگر ما نتوانیم به شفافیت کامل دست بیابیم شاید بتوانیم به شفافیت بیشتری که امروزه داریم دست یابیم و همین خود یک کمک است. در اینجا دلیلی وجود ندارد که چرا شرکای کمیته‌های فعال سیاسی کنش‌های آنها بطور کامل افشا نمی‌شود.

مهار کردن هزینه‌های کمپین

افشاگری فی‌نفسه کافی نیست. ما مجبور هستیم که هزینه‌های کمپین را هم مهار سازیم. و این همان جایی است که تنش‌ها میان اصول سخنرانی آزاد و انتخابات عادلانه وارد بازی می‌شوند. بهترین راه برای آشتی دادن میان این دو: کاهش نیاز برای صندوق‌ها، کاهش مزیت‌هایی که مشارکت‌دهندگان ارایه می‌دهند و سخت‌تر کردن آن برای کسانی که با ثروت و قدرت خود مشارکت می‌کنند به ویژه در مقادیر زیاد و آن هم مخفی از طریق کمیته‌های فعال سیاسی. اخرین مورد علی‌الخصوص مهم است و ناتوازنی ثروت و قدرت در ایالات متحده را می‌دهد.

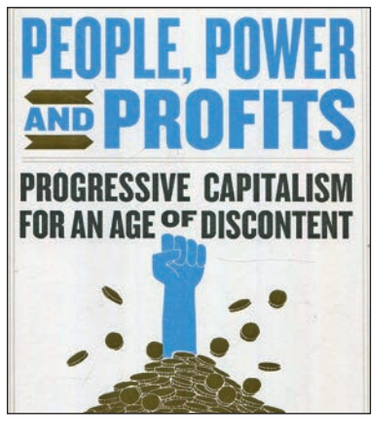

تامین مالی علنی کمپین‌ها و ملزم کردن تمامی رسانه‌ها (تمامی آنهایی که از امواج عمومی و حق پخش علنی کابلی را دارند) به فراهم کردن زمان پخش مناسب برای نامزدها شدیدا نیاز به پول را کاهش می‌دهد. به همین ترتیب می‌شود درباره رای‌گیری اجباری که در فصل قبل بحث آن شد همین کار را کرد —اکثر مخارج کمپین به سمت «خارج کردن رای» کسانی می‌رود که به احتمال خیلی زیاد با موقعیت نامزد موافق هستند.

اخبار کلان

شفاف‌سازی بودجه در دستور کار است

معاون سازمان برنامه و بودجه گفت: ما درصدد هستیم که فرآیندها را در بودجه کوتاه و شفاف کنیم و هیچ روندی برای پنهان کاری امکان‌پذیر نخواهد بود. سیدحمید پورمحمدی در جلسه هم‌اندیشی سازمان برنامه و بودجه کشور با روسای سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها اظهار داشت: برنامه‌محوری به جای دستگاه محوری، تمرکز بر اهمیت سند اجرایی بودجه، بودجه‌ریزی دوساله، کمیته‌های بازبینی هزینه‌ها، تسری بودجه به عنوان سند حاکمیت، عملیات فرابودجه‌ای و نیز سامانه تعهدات و تضامین، اهم محورهایی است که ما باید با سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها در آن حوزه‌ها به اجماع برسیم. معاون اقتصادی و هماهنگی برنامه و بودجه سازمان برنامه و بودجه کشور در مورد بودجه‌ریزی دوساله، گفت: سال اول بودجه برای تصویب است و سال دوم برای اطلاع و از سال دوم وضعیت به گونه‌ای خواهد بود که پایه‌ای برای سال‌های بعد باشد. وی افزود: منظور از تسری بودجه به عنوان سند حاکمیت، فراهم کردن شرایط شفافیت، لحاظ نمودن ریسک‌ها و مخاطرات و همسوسازی فعالیت‌ها با اهداف حاکمیت است. پورمحمدی تصریح کرد: ما درصدد هستیم که فرآیندها را کوتاه و شفاف کنیم و هیچ روندی برای پنهان کاری امکان‌پذیر نخواهد بود. معاون سازمان برنامه و بودجه کشور به اعطای نقش و ماموریت بیشتر به استان‌ها در راستای موضوع اصلاح ساختار بودجه تأکید کرد.

از بیکاری ۲۰۰ هزار نفر جلوگیری کردیم

مدیرکل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری گفت: در شش ماهه اول سال جاری با پیگیری‌ها در حل و فصل مشکلات بنگاه‌های اقتصادی بیش از ۲۰۰ هزار فرصت شغلی تثبیت و از خروج نیروی کار از بنگاه‌ها جلوگیری شد.

کریم یاوری اعلام کرد: تا پایان شهریورماه جاری بیش از ۱۲۰۰ بنگاه مشکل‌دار شناسایی و رصد و پیگیری حل و فصل مشکلات آنها در دستور کار کارگروه‌های تسهیل و رفع موانع تولید در استان‌ها و ستاد تسهیل و رفع موانع تولید قرار گرفته است. وی افزود: بدیهی است در صورت نیاز، مشکلات بنگاه‌ها در کارگروه‌های تسهیل و رفع موانع تولید به ریاست استانداران و عضویت دستگاه‌های اجرایی مرتبط و بانک‌های عضو کارگروه در مرکز هر استان مورد بحث و بررسی و رسیدگی و حل و فصل قرار می‌گیرد. یاوری گفت: ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در کشور نیز در حمایت از رونق تولید مستمرا جلسات رسیدگی و حل و فصل موانع تولید را در دستور کار دارد.

اخبار

سپرده بانک صادرات از ۱۸۰ هزار میلیارد عبور کرد

مدیرعامل بانک صادرات ایران گفت: با اقداماتی که در بهینه‌سازی ترکیب منابع داشتیم حجم سپرده‌ها به نسبت سال قبل رشد خوبی داشته و در بخش سپرده‌های اصلی، ما از ۱۸۰ هزار میلیارد تومان عبور کردیم.

به گزارش روابط عمومی بانک صادرات ایران، حجت‌اله صیدی در گفت‌وگویی با پایگاه اطلاع‌رسانی «بورس ۲۴» با بیان این مطلب، عوامل موثر بر بهبود روند تسهیلات‌دهی و منابع بانک را مورد اشاره قرار داد و اظهار کرد: در برنامه‌هایی که پیاده‌سازی کردیم دو موضوع به ما کمک کرد؛ اول عملیات ارزی که افزایش داشت و دوم بهینه‌سازی ترکیب منابع. با اقداماتی که در بهینه‌سازی ترکیب منابع داشتیم حجم سپرده‌ها به نسبت سال قبل رشد خوبی داشته و در بخش سپرده‌های اصلی، ما از ۱۸۰ هزار میلیارد تومان عبور کردیم. این حجم سپرده به ما کمک می‌کند تا بتوانیم میزان تسهیلات‌دهی را افزایش دهیم و ترکیب را به سمتی سوق دهیم که نرخ موثر تسهیلات بهبود داشته باشد که این موضوع کمک کرد تا حاشیه سود مثبت شود. خوشبختانه بهای تمام‌شده منابع ما کاهش داشته و توانستیم مشتریان جدید جذب کنیم. همچنین سپرده‌های مشتریان قبلی را نیز تقویت کنیم.

صیدی گفت: از جمله اقداماتی که در بانک انجام گرفته، تمرکز ما بر طرح طراوت است که بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان منابع به این امر تخصیص یافته و گردش مالی این طرح در صنایع مختلف کشور می‌تواند به بیش از ۶۰ هزار میلیارد تومان برسد. این طرح با هدف قرار دادن مصرف‌کننده نهایی و تامین‌کننده مواد اولیه، باعث رونق تولید و تامین نیاز مشتریان می‌شود و به افزایش درآمد کارمزدی بانک نیز کمک می‌کند، صنایعی چون پتروشیمی، فولاد و دارو استقبال خوبی از این طرح داشتند.

وی در خصوص علل کاهش زیان «وبصادر» گفت: در راستای اجرای برنامه‌ای که هدف آن خروج از زیان بود، گام برداشتیم و توانستیم حداقل تا نیمه سال ۹۸ زیان نداشته باشیم و بر اساس برنامه ۳۰ ماه‌های که در گذشته آن را تبیین کردیم، حرکت کنیم و فاز سوم این برنامه تا آخر امسال ادامه دارد.

صیدی در پاسخ به این سوال که آیا تا پایان سال روند سوددهی بانک ادامه دارد؟ گفت: با توجه به برنامه‌هایی که داریم به عملکرد بانک خوش‌بین هستم. مدیرعامل بانک صادرات گفت: در شعب خارج از کشور فعالیت داریم، خوشبختانه در شعب منطقه وضعیت عملکرد بهبود داشته است از جمله در امارات، قطر، عمان و لبنان. اما در اروپا همچنان به دنبال مدیریت محدودیت‌های موجود هستیم که با توجه به تلاش‌هایی که صورت گرفته خوشبختانه شعب ما در اروپا زیان‌ده نشده‌اند و شعبه لندن ما هنوز سودده است. اما در اروپا مشکلاتی هست که همچنان پا برجاست در تلاش هستیم و مذاکراتی برای اخذ مجوزهای خاص را ترتیب دادیم تا بتوانیم برای تامین مالی پروژه‌های ملی مانند نیروگاه‌ها و... اقدام کنیم.

مدیرعامل بانک صادرات درباره وصول مطالبات بانک نیز گفت: برای اولین بار در تیرماه وصول مطالبات ما بهبود داشته و مانده مطالبات را کاهش دادیم این امر دو حسن دارد یکی بهبود کیفیت دارایی‌ها و کاهش ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول که منجر می‌شود سود شناسایی کنیم. وی در ادامه افزود: از اقدامات دیگر ما در راستای چابک‌سازی بانک و مولدسازی منابع فروش اموال مازاد و تملیکی یا شعب است.

صیدی گفت: یکی از برنامه‌های دیگر ما فروش سهام شرکت‌هایی است که در زنجیره ارزش بانک‌داری نیستند. اما الزامی برای عرضه شرکت‌های فعال در زنجیره ارزش مانند تامین سرمایه، کارگزاری، شرکت‌ای تی و... نداریم. اما باقی‌مانده سهام شرکت انرژی سپهر، سهام هلدینگ ساختمانی و سهامی از این قسم را در برنامه فروش داریم و بخشی از دارایی‌ها را به گروه مالی سپهر صادرات منتقل کردیم. ما در برنامه داریم تا گروه مالی سپهر صادرات را تا پایان امسال در بازار سرمایه عرضه اولیه کنیم که این اقدام هم به چابکی بانک کمک خواهد کرد و هم عواید خوبی برای بانک خواهد داشت. مدیرعامل بانک صادرات ایران درباره قیمت سهام گفت: بازارگردان و سهامداران ما تلاش کردند تا ارزش سهم را در مسیر واقعی خود وارد کنند خوشبختانه روند سهم نیز منطقی بود طبیعتا سهام ما نقدشونده است و با توجه به پتانسیل‌های موجود و اصلاحاتی که در ساختارهای صورت‌های مالی ما در حال شکل‌گیری است، پتانسیل‌های خوبی دارد. اما اکنون روند کلی بازار در مسیر نزولی است.

کاهش ۴۳۸ شعبه بانکی

تعداد شعب بانک‌های کشور از ۲۳ هزار و ۵۴۹ شعبه در پایان سال گذشته به ۲۳ هزار و ۱۱۱ شعبه در آبان ماه سال جاری رسیده که حاکی از جمع‌آوری ۴۳۸ شعبه در هشت ماهه سال جاری است.

به گزارش ایبنا، هرچند برخی کارشناسان معتقدند که سرانه شعب بانکی در ایران تفاوت چندانی با سایر کشورها ندارد و تعداد شعب بانکی در مقایسه با حجم اقتصاد کشور چندان نامتناسب نیست اما طی سال‌های گذشته مسوولان اقتصادی کشور در موارد مختلف بر لزوم کاهش تعداد شعب بانکی تاکید کرده‌اند. در آخرین اظهارنظر نیز معاون امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت اقتصاد بیان داشته که بر اساس مطالعه‌ای که در وزارت اقتصادی و دارایی صورت گرفته در حال حاضر ۱۲ هزار شعبه بانکی در کشور می‌تواند نیازهای جمعیتی را تامین کند و این در حالی است که حدود ۲۲ هزار شعبه داریم و باید ۱۰ هزار شعبه کاهش یابد. بر اساس آمار بانک مرکزی، در حال حاضر ۲۳ هزار و ۱۱۱ شعبه بانکی در کشور داریم که با توجه به جمعیت ۸۳ میلیون نفری ایران تقریبا به ازای هر ۳۶۰۰ ایرانی یک شعبه بانکی در کشور فعالیت می‌کند.

نمادهای معاملاتی در هفت ماه اول سال از بهبود شاخص‌ها حکایت دارد

عملکرد هفت ماهه و چشم‌انداز بانکداری تا پایان ۹۸

گروه بانک و بیمه | مقصود پورابولی |

شاخص‌های سپرده، تسهیلات، درآمد و سود، قیمت سهام، افزایش سرمایه و سود هر سهم بانک‌های کشور در سال ۹۸ نشان می‌دهد که شاخص‌های عملکرد این بانک‌ها نسبت به سال‌های ۹۶ و ۹۷ در حال رشد بوده و به تدریج بانک‌ها از طریق رشد بانکداری الکترونیک، درآمد غیرمشاع و کنترل هزینه‌ها، کاهش هزینه سپرده‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت، توانسته‌اند به سودده‌ی رسیده و از زیان انباشته قبلی بکاهند و به تدریج سودآوری را در سال ۹۸ نسبت به قبل بهتر کنند. اما در عین حال، بانک‌های کشور برای رسیدن به نقطه مطلوب نیازمند بهبود فضای کسب و کار و تولید، کاهش مطالبات معوق، و بهبود بهره‌وری شعب و کارکنان خود هستند.

بررسی مختصری از اطلاعات منتشره شهریور ۹۸ توسط بانک‌های پذیرش‌شده در بورس در خصوص منابع جذب‌شده و تسهیلات اعطایی آنها شامل ملت، تجارت، صادرات و پست‌بانک (به عنوان بانک‌های دولتی مشمول اصل ۴۴) و بانک‌های پاسارگاد، پارسیان، خاورمیانه، اقتصاد نوین، دی، سینا، کارآفرین و موسسه اعتباری ملل به عنوان بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی نشان می‌دهد که ۵۶۰ هزار میلیارد تومان در اختیار ۴ بانک دولتی و ۳۲۳ هزار میلیارد تومان در اختیار ۸ بانک خصوصی است.

در طول دوره شش ماهه بانک‌های دولتی قریب به ۲۳ هزار میلیارد تومان و بانک‌های دولتی نزدیک به ۲۲ هزار میلیارد تومان به عنوان سود سپرده به مشتریان خود پرداخت کرده‌اند. میزان سپرده‌های ارزی جذب‌شده بانک‌های خصوصی نزدیک به دو برابر بانک‌های دولتی است در مقابل سهم انواع سپرده‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز در میان بانک‌های دولتی عدد قابل ملاحظه‌ای است.

سهم سپرده‌های بلندمدت یک‌ساله در میان بانک‌های خصوصی بیش از ۵۱ درصد است در حالی که در میان بانک‌های دولتی قریب به ۲۷ درصد از منابع ناشی از اینگونه سپرده‌هاست. در عوض در میان بانک‌های دولتی سهم سپرده‌های جاری (که معمولاً هزینه کمتری را در بر دارد) بیش از ۲۰ درصد و در مقابل در بانک‌های خصوصی اندکی کمتر از ۵ درصد است.

بانک‌های دولتی قریب به ۴۸۴ هزار میلیارد تومان و دیگر بانک‌ها ۲۸۱ هزار میلیارد تومان در قالب عقود مختلف تسهیلات پرداخت کرده‌اند. درآمد شناسایی‌شده در طول شش ماهه سال ۱۳۹۸ در بانک‌های دولتی بالغ بر ۲۷ هزار میلیارد تومان و در مقابل بانک‌های خصوصی ۱۸ هزار میلیارد تومان بوده است. در ترکیب تسهیلات اعطایی بر حسب درصد تفاوت معناداری بین بانک‌های خصوصی و دولتی در این ترکیب دیده می‌شود. مشارکت مدنی در بانک‌های خصوصی با ۵۶ درصد بیشترین سهم را دارد در حالی که این نوع تسهیلات در بانک‌های دولتی در حدود ۱۷ درصد است. در مقابل فروش اقساطی در بانک‌های دولتی در حدود ۱۴ درصد است که قریب به ۱۰ درصد با سهم بانک‌های خصوصی متفاوت است. سهم تسهیلات ارزی در بین هر دو گروه در حدود ۲۱ درصد است ولیکن بین بانک‌های مختلف، تفاوت‌های زیادی وجود دارد. اطلاعات مطلق مربوط به سود پرداختی برای تحصیل منابع، درآمد شناسایی‌شده از محل تسهیلات اعطایی، مابه‌التفاوت درآمد شناسایی‌شده، سود سپرده در دوره شش ماهه جاری، اطلاعات مقایسه‌ای سال قبل نشان‌دهنده بهبود عملکرد برخی بانک‌ها و تضعیف برخی دیگر در سال ۹۸ است.

بهره‌وری پرسنل و شعب

در مورد بهره‌وری شعب و پرسنل نیز تعداد شعب و کارکنان برخی شاخص‌های سرانه مورد محاسبه قرار گرفته که از حیث سرانه منابع در اختیار بر حسب شعب، بانک خاورمیانه عملکرد شایان توجهی دارد و پس از آن بانک‌های پاسارگاد، دی و پارسیان قرار داشته‌اند و از زاویه سرانه به ازای هر یک از کارکنان، نیز بانک‌های خاورمیانه، پاسارگاد، پارسیان و دی در رده‌های اول تا چهارم جای دارند.

بهبود شاخص بانکداری در مهرماه

در مهرماه ۹۸، برخلاف ماه‌های پیشین بازار سرمایه در مهرماه نوسانات شدیدی را تجربه کرد به نحوی که برخی سهامداران در روزهای مختلفی شاهد فراز و فرود شاخص کل به‌میزان قابل ملاحظه‌ای بودند. تشکیل صف‌های فروش سنگین در برخی نمادها در بعضی روزها خاطر فعالان بازار را آزرده کرد. نماگر شاخص کل که در پایان شهریور به سطح ۳۰۲ هزار واحد رسیده بود پس از دستیابی به عددی بالاتر از ۳۲۷ هزار واحد در ۱۳ مهرماه، روند نزولی با اعوجاج شدید به خود گرفت و در نهایت مهرماه را در سطح ۳۰۸ هزار واحد به پایان برد و بازدهی حدود ۲ درصدی را از خود نشان داد. شاخص هم‌وزن در این ماه شرایط بدی را برای سهامداران به همراه آورد. عدد شاخص هم‌وزن در پایان شهریورماه معادل ۸۷۸۵۲ واحد بود و در ۱۳ مهرماه به عدد تاریخی ۹۷۳۷۷ واحد رسید پس از آن همانند شاخص کل این شاخص به سمت پایین تغییر مسیر داد و نهایتاً در سطح ۸۱۹۹۳ واحد با کاهشی ۶.۷ درصدی (معادل ۵۸۵۹ واحد) کار خود را خاتمه داد. همچنین شاخص صنعت بانکداری از ۱۳۶۵ واحد در پایان مردادماه به ۱۵۲۳ واحد در پایان شهریورماه ارتقا یافت و رشدی معادل ۱۲ درصد را از خود به‌نمایش گذاشت.

در صنعت بانکداری نماد بانک ملت پس از چندین ماه توقف، در ۱۰ مهرماه بازگشایی شد. این نماد که از ۲۷ خردادماه به دلیل ابهامات مطرح‌شده از سوی نهاد ناظر در خصوص نحوه تسعیر اقلام ارزی و نیز موارد مربوط به خسارت دریافتی از خزانه‌داری انگلستان متوقف‌شده بود پس از انتشار چند اطلاعیه شفاف‌سازی و در نهایت اعلام تأثیر تنها ۱۳۰ ریال بر سود بانک (که اساسا با ذهنیات فعالان بازار تفاوت بسیار شگرفی داشت) در روز چهارشنبه ۱۰ مهرماه بازگشایی شد و با حجم معاملات قابل ملاحظه ۶۱۴ میلیون سهمی رشد قیمتی در حدود ۴۶ درصد پیدا کرد و به سطح ۶۵۱۰ ریال هم رسید.

این نماد در روز شنبه ۱۳ مهرماه نیز با صف خرید مناسب و رشد قیمت همراه بود ولیکن پس از آن دچار تزلزل و نوسانات قابل ملاحظه‌ای شد. تلاش‌های زیادی در نیمه دوم مهرماه برای بهبود معاملات این نماد صورت گرفت و پمپاژ اخبار مثبت (اعلام افزایش سرمایه از محل اندوخته تسعیر ارز و سپس انتشار اطلاعیه شفاف‌سازی در خصوص برنامه مدیریت بانک برای اجرای افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها) چندان سودی نبخشید و درنهایت در قیمت حدود ۵۷۰۰ ریال ماه مهر را به پایان برد. بازگشایی این نماد و رشد قیمت آن و سپس نوسانات شدید در مابقی روزها به‌شدت بر شاخص صنعت بانکداری و شاخص کل تأثیر گذاشت. شاخص صنعت بانکداری که در پایان شهریور به سطح ۱۵۲۳ واحد رسیده بود با بازگشایی نماد بانک ملت به سطح ۱۹۲۲ واحد هم رسید ولیکن پس از آن تدریجاً در مدار نزولی به ۱۶۳۱ واحد در پایان مهرماه رسید. رشد حجم معاملات در قیاس با ماه شهریور در نمادهای بانک تجارت و اقتصاد نوین مناسب بوده و در مابقی نمادها حجم معاملات کاهش یافته است. در نماد بانک پاسارگاد نیز حجم معاملات در حدود ماه قبل بوده است. ملاحظه می‌شود که نسبت گردش سهام (حاصل تقسیم تعداد سهام مورد معامله بر سرمایه ثبت‌شده) در نمادهای زیادی همچنان پایین است. مجموع ارزش بازار صنعت بانکداری در پایان مهرماه به حدود ۸۶۴ هزار میلیارد ریال رسیده است که در مقایسه با ارزش بازار پایان سال ۱۳۹۷ (به مبلغ ۴۷۶ هزار میلیارد ریال) از رشدی در حدود ۸۲ درصد برخوردار است. عدد مشابه در پایان سال ۱۳۹۶ برابر با ۲۷۶ هزار میلیارد ریال بوده است. روشن است که ارزش بازار بانک ملت در حدود ۲۹۰ هزار میلیارد ریال بوده که فاصله بیش از ۲ برابری با دیگر بانک‌های مطرح پشت سر خود دارد. به‌عبارت دیگر بانک‌های پاسارگاد، صادرات و تجارت با ارزشی در حدود ۱۰۰ هزار میلیارد ریال معادل یک‌سوم ارزش بازار بانک ملت را به خود اختصاص داده‌اند.

به نظر می‌رسد در طول ماه‌های باقیمانده سال، موارد زیر بر فضای معاملاتی نمادهای این صنعت تأثیر گذار باشد:

افزایش سرمایه برخی از نمادهای این صنعت (نظیر ملت، پاسارگاد، خاورمیانه و سامان) از محل اندوخته تسعیر ارز به‌موجب نامه مورخ ۲۲ خرداد ۱۳۹۸ بانک مرکزی (به نظر می‌رسد تلاش‌های سیستم بانکی برای معافیت مالیاتی اندوخته مزبور تاکنون راه به جایی نبرده باشد و این مساله می‌تواند صدور مجوز افزایش سرمایه از سوی سازمان بورس را طولانی‌تر کند) و بانک‌های پارسیان و دی (واحتمالاً ملت) از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها.

همچنین تعیین تکلیف نحوه تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی توسط بانک مرکزی در پایان سال نرخ تسعیر ارز تعیین‌شده توسط بانک مرکزی در سال گذشته و شش ماهه سال جاری تفاوت معناداری با نرخ سامانه نیما داشت. شروع عملیات بازار باز (OMO) توسط بانک مرکزی و نیز بازار متشکل ارزی و اثرات احتمالی آن بر فضای پولی و بانکی کشور. از سوی دیگر، شروع فعالیت بازار متشکل ارزی (که تا به‌حال چندین بار به دلایل گوناگون به تعویق افتاده) و اثرات آن بر بازار ارز که البته چندان پررنگ به نظر نمی‌رسد. افزایش حجم انتشار انواع اوراق بدهی در ماه‌های باقیمانده از سوی دولت و... که احتمال بالا رفتن نرخ سود سپرده (به‌صورت غیررسمی) را تقویت می‌کند تأثیرات احتمالی ناشی از طرح اصلاح نظام بانکی بر ناترازی بانک‌ها، مطالبات معوق بانک‌ها از بخش خصوصی و دولتی، افزایش سرمایه بانک‌ها و کفایت سرمایه که البته به نظر می‌رسد در مراحل مقدماتی است و به این زودی‌ها وصال نخواهد داد.

با توجه به اتفاقات پیش‌آمده در خصوص نمادهای بازار پایه که در نهایت منجر به طبقه‌بندی زرد، نارنجی و قرمز در آنها شد برخی بانک‌ها برای خروج از این بازار اقداماتی را در دستور کار خود قرار داده‌اند (من جمله بانک سامان و ایران‌زمین با پیشنهاد افزایش سرمایه) از سوی دیگر احتمال تعلیق و اخراج برخی نمادها از دیگر بازارها به بازار پایه دور از ذهن نیست (این اتفاق در خصوص نماد بانک دی در اولین روز آبان ماه رخ داد و این نماد پس از انقضای مهلت اعطایی چندین و چندباره از سوی هیات پذیرش فرابورس ایران، مشمول تعلیق شد).

مسائل دیگری نظیر تغییر فضای مذاکراتی ایران با گروه ۱+۴، روشن‌تر شدن نحوه حضور بانک‌ها و موسسات اعتباری ادغامی در بانک سپه (حکمت ایرانیان، انصار، مهر اقتصاد و موسسه اعتباری کوثر) در فضای پولی کشور، تغییرات احتمالی نرخ ارز در بازار آزاد و به‌تبع آن سامانه نیما، شرایط کلی لایحه بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور و نحوه تأمین کسری بودجه هزینه‌های دولت در سال بعد از دیگر عوامل موثر خواهد بود.

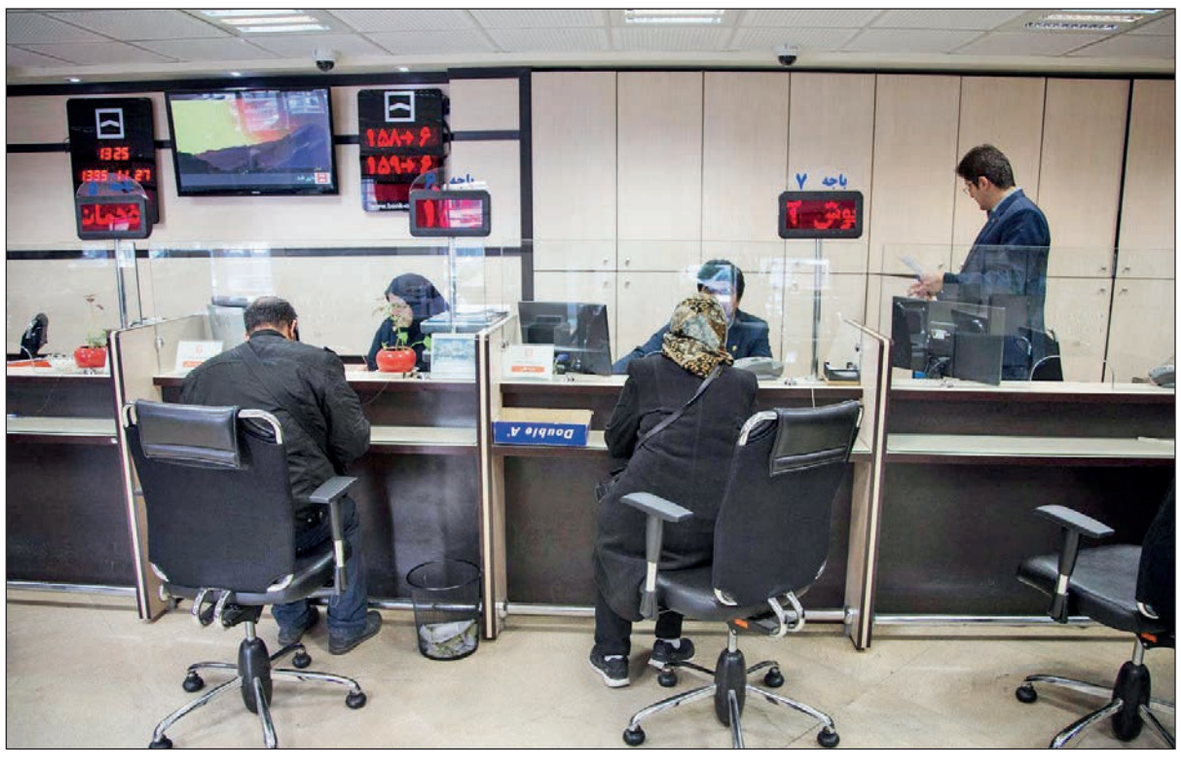

مقایسه درآمد تسهیلات و سود سپرده (میلیون ریال)

نام بانک	سود پرداختی به منابع	درآمد تسهیلات	تفاوت درآمد و سود پرداختی	تفاوت دوره مشابه سال گذشته
بانک ملت	۶۸،۴۷۱،۷۵۴	۱۱۸،۳۷۴،۴۳۷	۴۹،۹۰۲،۶۸۳	۹۷۷،۷۲۸
بانک صادرات	۷۳،۳۳۰،۰۱۱	۶۳،۳۸۱،۰۹۳	(۹،۹۴۸،۹۱۸)	(۱۷،۵۱۶،۴۴۰)
بانک تجارت	۸۲،۵۹۷،۵۴۲	۸۶،۱۷۹،۹۰۷	۳،۵۸۲،۳۶۵	۳،۳۲۷،۸۱۹
بانک پارسیان	۷۳،۷۵۴،۹۲۶	۵۱،۹۸۵،۲۱۲	(۲۱،۷۶۹،۷۱۴)	(۱۴،۰۰۸،۷۸۴)
بانک پاسارگاد	۵۶،۹۲۰،۲۴۴	۶۶،۱۲۶،۵۱۷	۹،۲۰۶،۲۷۳	۸،۵۵۰،۰۶۲
بانک اقتصاد نوین	۲۳،۰۸۷،۷۴۵	۱۴،۵۶۳،۷۸۰	(۸،۵۲۳،۹۶۵)	۷۶،۵۵۲
بانک دی	۲۶،۲۹۲،۵۲۴	۴،۰۸۹،۰۵۸	(۲۲،۲۰۳،۴۶۶)	(۲۲،۷۹۲،۷۱۶)
بانک سینا	۱۰،۲۱۳،۵۱۴	۱۲،۷۸۶،۰۲۰	۲،۵۷۲،۵۰۶	۱،۰۸۹،۴۱۷
بانک کارآفرین	۹،۲۸۰،۸۶۱	۹،۱۶۵،۸۹۲	(۱۱۴،۹۶۹)	(۴۳۸،۴۴۳)
موسسه ملل	۱۰،۰۱۸،۵۸۴	۱۶،۲۲۸،۴۳۴	۶،۲۰۹،۸۵۰	۳،۹۰۱،۳۰۳
بانک خاورمیانه	۴،۲۳۸،۴۸۲	۷،۱۳۹،۴۲۱	۲،۹۰۰،۹۳۹	۱،۲۳۴،۲۶۶
پست بانک	۳،۸۹۴،۴۷۸	۵،۲۹۶،۹۶۳	۱،۴۰۲،۴۸۵	(۲۳۸،۵۴۳)

وضعیت سهام سه بانک بزرگ خصوصی شده

حجم معاملات سهام بانک تجارت از ۷۵۴ میلیون برگ به ارزش ۴۸ میلیارد تومان در سال ۹۶ به ۴۰ میلیارد برگ به ارزش ۵ هزار و ۳۹ میلیارد تومان در سال ۹۷ رسیده و در مهر ۹۸ نیز ۱۹ میلیارد برگ سهم معامله داشته است. نسبت گردش سهام ۸،۶۷ درصد بار شد ۹،۵ درصدی نسبت به شهریور بوده و تعداد سهام ۲۲۳ میلیارد و ۹۲۶ میلیون برگ بوده است.

حجم معاملات سهام بانک ملت از ۲ میلیارد برگ به ارزش ۲۱۵ میلیارد تومان در سال ۹۶ به ۲۴ میلیارد برگ به ارزش ۵ هزار و ۳۹۴ میلیارد تومان در سال ۹۷ رسیده و در مهر ۹۸ نیز ۲ میلیارد و ۶۱۰ میلیون برگ سهم معامله داشته است. نسبت گردش سهام ۵،۲۲ درصد و تعداد سهام ۵۰ میلیارد برگ بوده است.

حجم معاملات سهام بانک صادرات از ۱ میلیارد برگ به ارزش ۵۹ میلیارد تومان در سال ۹۶ به ۱۵ میلیارد برگ به ارزش ۱ هزار و ۶۴۶ میلیارد تومان در سال ۹۷ رسیده و در مهر ۹۸ نیز ۱۲ میلیارد و ۱۵۹ میلیون برگ سهم معامله داشته است. نسبت گردش سهام ۶،۹۳ درصد با ۶،۲۷ درصد رشد نسبت به شهریور بوده و تعداد سهام ۱۷۵ میلیارد و ۳۵۳ میلیون برگ بوده است.

شفاف‌سازی وضعیت خرید و فروش طلا در فضای مجازی

گروه بانک و بیمه |

روز سه شنبه ۲۱ آبان ۹۸، در بازارهای جهانی نرخ اونس طلا با ۱۲ دلار کاهش ۱۴۵۴ دلار قیمت‌گذاری شد. همچنین با اعلام نرخ دلار در بازار آزاد و معاملات نقدی به قیمت ۱۱۵۳۵ تومان، و کاهش قیمت اونس جهانی طلا، نرخ طلا و سکه نسبت به روز دوشنبه اندکی کاهش یافت. مظنه یک مثقال طلای آب شده ۱۷ عیار یک میلیون و ۷۶۳ هزار تومان، هر گرم طلا ۱۸ عیار ۴۰۷ هزار و ۱۰۰ تومان، سکه طرح جدید ۴ میلیون و ۵۰۰ تومان، طرح قدیم ۳ میلیون و ۹۸۵ هزار تومان، نیم ۲ میلیون و ۹۰ هزار تومان، ربع سکه یک میلیون و ۲۹۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۸۲۰ هزار تومان معامله شد.

به گزارش «تعادل»، قیمت خرید و فروش دلار با کاهش ۵۰ تومانی همراه شد صرافی‌های مجاز بانک مرکزی قیمت خرید دلار را ۱۱ هزار و ۲۵۰ تومان و قیمت فروش آن را ۱۱ هزار و ۳۵۰ تومان اعلام کرده‌اند. این صرافی‌ها هر یورو را به قیمت ۱۲ هزار و ۵۵۰ تومان می‌خرند و ۱۲ هزار و ۶۵۰ تومان می‌فروشند.

در سامانه سنا نیز نرخ لحظه‌ای دلار ۱۱۳۵۰ و نرخ یورو ۱۲۶۵۰ تومان اعلام شد. سامانه سنا نرخ میانگین ارز برای دوشنبه ۲۰ آبان ۹۸ را برای دلار ۱۱ هزار و ۳۲۷ تومان، یورو ۱۲ هزار و ۵۵۸ تومان، پوند انگلیس ۱۴ هزار و ۱۸۰ تومان، درهم امارات ۳ هزار و ۱۱۳ تومان، لیر ترکیه ۲ هزار و ۴۶ تومان و یوآن چین یک هزار و ۷۰۴ تومان اعلام کرد. در بازار ارز رسمی نیز بانک مرکزی نرخ ۴۷ ارز را برای روز سه شنبه اعلام کرد که بر اساس آن نرخ ۱۵ ارز مانند یورو و پوند نسبت به روز دوشنبه افزایش و قیمت ۲۱ واحد پولی دیگر کاهش یافت؛ نرخ دلار و ۱۰ ارز دیگر نیز ثابت ماند. بر اساس اعلام بانک مرکزی هر دلار امریکا برای روز سه‌شنبه ۲۱ آبان ماه ۹۸ بدون تغییر نسبت به روز دوشنبه ۴۲ هزار ریال قیمت خورد. پوند انگلیس با ۲۸۴ ریال افزایش ۵۴ هزار و ۱۲ ریال و هر یورو نیز با ۴۵ ریال رشد نسبت به روز دوشنبه ۴۶ هزار و ۳۴۵ ریال ارزش‌گذاری شد. از سوی دیگر رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران گفت: پنج واحد برای فروش آنلاین طلا؛ از وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتحادیه کسب و کار در فضای مجازی مجوز گرفته‌اند، که البته تنها یکی از آنها از اتحادیه طلا و جواهر تهران پروانه کسب اخذ کرده است.

روز دوشنبه مسعود یزدانی نایب‌رییس اتحادیه صنف فروشندگان و سازندگان طلا، جواهر، نقره و سکه تهران در نشست خبری این اتحادیه با بیان اینکه تا به حال مجوز معامله آنلاین طلا و سکه دریافت نشده و به فردی ارایه نشده است، اظهار کرد: اما فعالیت تنها پنج واحد مجاز است و مابقی اگر فعالیت می‌کنند، غیرمجاز است، البته چهار واحد از اتحادیه مجوز نگرفته‌اند و بدون رصد به آنها مجوز داده شده است. در این زمینه برای رفع تناقض ایجاد شده بین عدم ارایه مجوز معامله آنلاین طلا و سکه و فعالیت پنج واحد مجاز برای فعالیت؛ سراغ ابراهیم محمدولی رییس اتحادیه سازندگان و فروشندگان طلا و جواهر تهران رفتیم.

وی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: پنج واحد برای فروش آنلاین طلا از "وزارت صنعت، معدن و تجارت" و "اتحادیه کسب و کار در فضای مجازی" مجوز گرفته‌اند که ربطی به اتحادیه طلا و جواهر تهران ندارد. از این پنج واحد تنها یک واحد پروانه فروش طلا از اتحادیه طلا و جواهر را دارد. وی افزود: از این رو ضروری است که شرایط نظارت بر داد و ستد طلا و سکه در فضای مجازی فراهم شده و شرایط رسیدگی به شکایات نیز وجود داشته باشد. لازم به ذکر است که اتحادیه، مخالف فروش طلا و جواهر در فضای مجازی نیست، اما تاکید داریم که بایستی آیین‌نامه و چارچوب خرید و فروش طلا در فضای مجازی تدوین شود.

رییس اتحادیه سازندگان و فروشندگان طلا و جواهر تهران اعلام کرد: بطور مثال هفته گذشته فردی به ما اعلام کرد که ۲۵۰ میلیون تومان طلا در فضای مجازی خریداری کرده اما خبری از طلاها نشده است. ضمن اینکه امکان شناسایی و پیدا کردن فروشنده نیز وجود ندارد و مشتری مالباخته شده است.

تجدید قوای طلا برای شکستن قیمت بالاتر

در خبری دیگر قیمت طلا در آستانه سخنرانی رییس جمهور امریکا و انتظار سرمایه‌گذاران برای دریافت نشانه‌هایی از وضعیت جنگ تجاری واشنگتن و پکن، در معاملات روز سه شنبه بازار جهانی ثابت ماند.

به گزارش ایسنا، هر اونس طلا برای تحویل فوری در معاملات روز جاری بازار سنگاپور تغییری نداشت و ۱۴۵۶ دلار معامله شد. در بازار معاملات آتی امریکا، هر اونس طلا ثابت بود و در ۱۴۵۷ دلار ایستاد. در آستانه سخنرانی دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا، در کلوب اقتصادی نیویورک که ممکن است طی آن خبر جدیدی درباره توافق تجاری با چین اعلام شود، بازارها در معاملات روز جاری در وضعیت احتیاط بسر می‌برند. به گفته نیکلاس فراپل، مدیر کل شرکت ABC Bullion، تحولات جدید در جنگ تجاری امریکا-چین یا هر آماری که به نرخ تورم اشاره کند، روی قیمت طلا تاثیر خواهد گذاشت. وی در ادامه افزود: طلا در سطح ۱۴۸۸ دلار با مقاومت شدیدی روبرو است. چارلز ایوانز، رییس بانک فدرال شیکاگو هفته گذشته اظهار کرده بود که اقتصاد امریکا در وضعیت خوبی است اما روند رشد تورم در تصمیم‌گیری برای روند آتی نرخ‌های بهره حائز اهمیت خواهد بود. واشنگتن و پکن با حذف تعرفه‌ها در راستای امضای فاز اول توافق تجاری موافقت کرده بودند اما ترامپ بعدا چنین توافقی را تکذیب کرد.

مناقشه تجاری ۱۶ ماهه امریکا و چین و ابهامات پیرامون خروج انگلیس از عضویت اتحادیه اروپا، بازارهای مالی را ملتهب کرده و نگرانی‌ها نسبت به کندی رشد اقتصاد جهانی را برانگیخته و قیمت طلا را از ابتدای سال ۲۰۱۹ تاکنون بیش از ۱۳ درصد بالا برده است.

با این حال ناآرامی سیاسی در هنگ کنگ از طلا به عنوان دارایی امن اندکی حمایت کرده است. ریسک گریزی در بازار اغلب از قیمت طلا که در شرایط ناآرامی سیاسی و اقتصادی به پناهگاه مطمئن دارایی تبدیل می‌شود، حمایت می‌کند. بر اساس گزارش رویترز، بازارهای سهام آسیایی روز سه‌شنبه تحت تاثیر ابهامات پیرامون توافق امریکا و چین برای پایان دادن به جنگ تجاری و ناآرامی سیاسی در هنگ کنگ، ثابت بودند. در بازار سایر فلزات ارزشمند، هر اونس نقره برای تحویل فوری ثابت بود و در ۱۶ دلار و ۸۶ سنت ایستاد. هر اونس پلاتین برای تحویل فوری با ۰.۳ درصد افزایش، به ۸۷۸ دلار و ۴۱ سنت رسید. هر اونس پالادیم برای تحویل فوری ۰.۱ درصد کاهش یافت و به ۱۶۸۶ دلار و ۳۴ سنت رسید.

همچنین با افزایش احتمال پیروزی محافظه‌کاران در انتخابات انگلیس، ارزش پوند به بالاترین سطح شش ماه اخیر در برابر یورو رسید. به گزارش رویترز، در معاملات روز سه‌شنبه بازارهای ارز، فضای معاملات بار دیگر کاملا تحت تاثیر اخبار مربوط به جنگ تجاری امریکا و چین و مساله برگزیت قرار گرفت. در حوزه جنگ تجاری و در شرایطی که برخی رسانه‌ها خبر موافقت طرف امریکایی با درخواست طرف چینی برای برداشته شدن متقابل تعرفه‌های اضافی روی محصولات وارداتی از یکدیگر را در فاز نخست توافق تجاری منتشر کرده بودند، دونالد ترامپ رییس جمهور امریکا در اظهاراتی که بار دیگر به نگرانی‌ها از سرانجام این اختلافات دامن زد مدعی شد که با درخواست چینی‌ها برای برداشته شدن تعرفه‌ها موافقت نکرده است. از سوی دیگر با وجود ابراز امیدواری طرف امریکایی به امضای فاز نخست توافق تا پایان ماه جاری، هنوزی دیداری در سطح مقامات عالیرتبه برگزار نشده است و این مساله بار دیگر نگرانی‌ها از سرانجام این اختلافات را در بین معامله‌گران تشدید کرده است.

چین و امریکا درگیر یک جنگ تجاری طولانی مدت بوده‌اند که اکنون وارد شانزدهمین ماه خود شده است و از آن به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین دلایل کاهش رشد اقتصادی جهان نام برده می‌شود تا جایی که بانک جهانی زیان این جنگ برای اقتصاد جهانی طی دو سال آینده حدود ۷۰۰ میلیارد دلار برآورد کرده است. دو طرف طیف گسترده‌ای از محصولات وارداتی یکدیگر را مشمول تعرفه‌های اضافی کرده‌اند. شاخص دلار که نرخ برابری آن در مقابل سبدی از ارزهای جهانی را اندازه می‌گیرد، با ۰.۰۵ درصد کاهش در مقایسه با روز گذشته و در سطح ۹۸.۰۸۵ واحد بسته شد. نرخ برابری هر فرانک سوییس معادل ۱.۰۰۵۳ دلار اعلام شد. در حوزه برگزیت نیز پس از مدت‌ها کش و قوس، مجلس این کشور سرانجام با خواسته دولت برای برگزاری انتخابات زودهنگام موافقت کرده است. حزب حاکم محافظه‌کار که تمایل به خروج از اتحادیه پس از توافق دارد به پیشرفت‌هایی در ائتلاف با احزاب دیگر برای تشکیل دولت جدید دست یافته است.

«تعادل» دلایل آرام شدن هیجانات در بازار سرمایه را بررسی می کند

برزخ شایعات بودجه ۹۹ در بازار سهام

گروه بورس | محمدامین خدابخش |

در ادامه رونـد کژدار و مریز این روزهای بازار سـهام، آغاز دوباره رشد کم رمق قیمت‌ها که در روز دوشنبه آغاز شده بود، دیروز با شـدت بیشتری تداوم یافت و مهم‌ترین نماگر بازار سرمایه یعنی شاخص کل بورس تهران را به میزان دو هزار و ۷۱۱ واحد ارتقا داد. در این روز رشد قیمت در نمادهای خودرویی که چند روزی است به واسطه خبر افزایش سرمایه و حواشی مرتبط با آن آغاز شـده است به نوعی موتور محرک بازار بود و این گروه با ثبت ارزش ۱۳۸ میلیارد تومانی فاصله ۵۸ میلیارد تومانی را با دومین گروه پر معامله یعنی گروه بانکی داشت.

بانگاهی عمیق‌تر به معاملات گروه‌های مختلف بازار به نظر می‌رسد که روند معاملات از رونق لازم برای تداوم روند قبلی برخوردار نیست. در حالی با پایان معاملات روز گذشـته شـاخص کل بورس در کانال ۳۰۶ هزار واحدی متوقف شد که طی سه هفته اخیر بارها نماگر اصلی بازار در این محدوده نوسان کرده است و ضمن بازگشـت‌هایی کم جان هیچ‌گاه نتوانسته از حرکتی بیـش از محدوده ۳۰۰ هزار تـا و ۳۱۰ هزار واحدی را به ثبت برساند.

در شـرایطی که بسـیاری از تحلیلگران بازار سـهام بـر این باورند که قیمت‌های فعلـی حداقل در برخی نمادهای دارای ظرفیت بنیادی ارزنده است، اما عدم اطمینان سبب شده است تا سرمایه‌گذاران در مواجهه با قیمت‌های فعلی جانب احتیاط را پیش بگیرند و در سطوح فعلی تمایل چندانی نسبت به سنگین کردن کفه تقاضا نشان ندهند.

همان‌طور که در گزارش‌های قبلی نیز به آن اشاره شد، دلیل نااطمینانی شکل گرفته در این روزها نگاه پرابهام بازار به متغیرهایی است که انتظار می‌رود در روزهای آینده بازار را دچار مشکل کند. از جمله این ابهامات که تاثیر بسـزایی در روند معاملات بازار گذاشته و بعد از این نیز خواهد داشت، جایگاه متزلزل بازار در مواجهه با مالیات‌هاست که به درسـت یا غلط انتظار می‌رود در سـال مالی بعدی سـایه سـنگینی بر متغیرهای درآمدزایی بسیاری از شرکت‌ها داشته باشد. عواملی از این دست، سبب شده تا فعالان بازار خواهان افزایش شفافیت در زمینه سیاست‌های دولت باشند تا از این طریق قطار سود بازار سرمایه که از ابتدای سال جاری به رشد خود ادامه داده در پاییز متوقف نشود و به عنوان یک جریان مناسب جذب نقدینگی به مسیر صعودی خود ادامه دهد.

در همین راسـتا و بـه منظور بررسـی بهتر وضعیت بازار «تعـادل» ضمن گفت‌وگو با داریـوش روزبهانه درخصوص وضعیت بازار در شـرایط فعلی و راه‌های معقول حمایت از بازار سرمایه از وی پرسید.

این کارشناس بازار سرمایه در خصوص تاثیر مالیات بر عملکرد بازار سهام و شایعاتی که پیش‌تر پیرامون این موضوع بازار را متاثر کرده بـود، گفت: در حال حاضر بهترین راه حمایت معقول از بازار این است که دولت به عنوان بزرگ‌ترین تصمیم‌گیر در صحنه اقتصاد کشور، بر شـفافیت نظرات خود در حوزه‌هایی نظیر مالیات بیافزاید. همان‌طور که می‌دانیم با نزدیک شدن به زمان بررسی بودجه در سال جاری، بازار تاثیر بسیاری از اما و اگرها و ابهامات مالی می‌پذیرد. همین امر سبب می‌شود تا شاهد نوسانات مختلفی در بازار سهام باشیم که اغلب آنها تحت تاثیر عدم اطمینان شکل گرفته پیرامون این موضوع به وجود می‌آیند.

وی همچنین در مورد سـخنانی که از لزوم حمایت از بازار گفته می‌شـود افزود: من قائل به لزوم حمایت از بازار نیستم. در واقع بازار یک پدیده تحلیل پذیر است و تمامی ابزارها و رویه‌های حمایتی از آن به شـرطی که با در نظر گرفتن تاثیرات بلندمدت نباشـد، به جز بازتاب‌های چند روزه تاثیری بر حرکت بلندمدت آن نخواهد گذاشت.

روزبهانه ادامه داد: در حال حاضر ریسک‌های پیش روی بازار تنها محدود به این عوامل نیست. بازار ریسک‌های سیسـتماتیک زیادی پیش رو دارد که روشن شدن قطعی تکلیف آنها تقریبا تا پایان سال جاری به طول خواهد انجامید. از یک سو مساله پیوستن یا نپیوستن به «FATF»، پیش روی بازار سـرمایه است و از سوی دیگر عوامل سیاسی داخلی نظیر نتایج انتخابات مجلس می‌تواند در ماه‌های پیـش رو تاثیر جدی بر عملکرد بازار سهام بگذارد. اگر در کنار اینها عوامل ریز و درشت دیگـر را نظیر قیمت انرژی صنعتی و مسـائل مطرح شـده پیرامون بازارهای موازی را نیز در نظر بگیریم، درمی‌یابیم که درجه عدم اطمینان در حال حاضر بیش از حالت معمول در دوره‌های دیگر است.

وی افزود: البته باید در نظر داشـت که در سال جاری نرخ ارز از ثبات خوبی برخوردار بوده و از این بخشـی از ریسـک‌های بازار که به این حوزه مربوط می‌شد تا حد قابل توجهی کاهش یافته است. از این رو نمی‌توان همانند سال ۹۲، ریسک سقوط قابل توجهی را متوجه بازار سرمایه دانست. در واقع بازار سهام در حال حاضر از سطحی از اطمینان نیز برخوردار است که در صورت تغییر جدی عوامل ریزش سنگینی را متحمل نشود.

این کارشـناس در مورد حمایت موثر از بازار سـهام نیز گفت: اگرچه مکانیزم‌هایی نظیر صندوق حمایت از توسـعه بازار و «ETF» شدن سـهام عدالت نقش سازنده‌ای در تداوم روند صعودی خواهد داشت، با این حال هیچ عاملی به اندازه کاهش نرخ بهره در بلندمدت نمی‌تواند بر رشد پایدار قیمت سهام اثر بگذارد.

روزبهانه تاکید کـرد: البته منظور از کاهش نرخ بهره، کم کردن میزان آن به شـکلی که پیش‌تر مسبوق به سابقه بوده است، نیست. منظورم از کاهش نرخ بهره اتخاذ رویه‌ای است که با عمق بخشیدن به بازار بدهی بتوانیم زمینه کاهش اصولی و منطقی نرخ بهره را فراهم کنیم. این کار می‌تواند با قبول اوراق مورد معامله در بازار یادشده توسط بانک‌ها به عنوان وثیقه صورت بگیرد. این رویکرد بازار بین بانکی را به خوبی کنترل می‌کند و نرخ بهره بین بانکی را کاهش می‌دهد. به دنبال این رویداد بهای پول کاهش می‌یابد و می‌توان از قبل آن P/E را به شکلی پایدار افزایش داد. این کارشناس بازار سهام در مورد تعریف پایه مالیاتی از درآمد ناشی از سود معاملات سهام گفت: به نظر این نگرانی کاملا بی‌مورد است چرا که در افراطی‌ترین رویکردهای مالیات‌ستانی نیز این‌طور تصمیمات محلی از اعراب ندارد. بنابراین به نظر نمی‌آید دولت در نظر داشته باشد تا چنین ضربه‌ای به بورس و فرابورس وارد کند.

وی در پایان تاکید کرد که راه‌حل حمایت پایدار و اصولی از بازار سهام در روش‌های مذکور نظیر کاهش نرخ بهره در بلندت و افزایش عمق بازار بدهی، نهفته است و انتظار حمایت از قیمت سـهام با خریدن در بلندمدت تاثیر پایداری بر روند حرکتی بازار نخواهد گذاشت.

یک کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

گزارش ۶ ماهه شرکت‌ها در حدانتظار بازار است

گزارش‌های شش ماهه شـرکت‌ها در صنایع فلزی، پتروشیمی، پالایشی، دارو، بانک و کانه‌های فلزی در حدانتظار بازار بوده است.

به گزارش سنا، یک کارشناس بازار سرمایه ضمن بیان این مطلب افزود: در واقع، انتظار بازار سرمایه از گزارش‌های شش ماهه در سهام بنیادی همان بود که شرکت‌ها منتشر کردند.

وی اظهار داشت: در دوران تعطیلی یا بین‌التعطیلی، به‌صورت سنتی حجم معاملات بازار سـرمایه کاهش دارد؛ با این حال گزارش‌های شـش ماهه شرکت‌ها نشـان می‌دهد که در شـرکت‌های فلزی، پتروشیمی، پالایشی، دارو، بانک و کانه‌های فلزی، این گزارش‌ها قابل قبول و مطابق با انتظار بازار بوده اسـت؛ البته در صنعت دارو، قیمت سهام بیشتر از سود انتظاری شرکت‌ها رشد کرده است.

این کارشناس بازار سرمایه افزود: گزارش‌های ماهانه هم تا حدودی برای بازار قابل پیش بینی بود و این حکایت از آن دارد که سودی را که تحلیلگران در ابتدای سال برای شرکت‌ها پیش بینی می‌کردند، حداقل در قسـمت فروش در حال تحقق است. هرچند با توجه به چشـم‌انداز قیمت تمام شده محصولات شـرکت‌ها، تا حدودی با کاهش حاشیه سود مواجه خواهیم بود.

طحانی در ادامه، با اشاره به برخی نوسانات بازار در چند هفته اخیر گفت: علت نوسانات منفی، انتظارات از کاهش برابری نرخ دلار نسبت به ریال بود؛ چرا که یکی از دلایل افزایش قیمت سهام، افزایش فروش شرکت‌ها به خاطر افزایش برابری نرخ دلار به ریال بوده که این عامل رفته رفته تحت تاثیر کاهش‌های اخیر قیمت دلار قرار می‌گیرد.

وی توضیح داد: از طرفی از آنجا که سال آینده هم حقوق و دستمزد و قیمت حامل‌های انرژی افزایش پیدا می‌کند، به نظر می‌رسد بهای تمام شده محصولات شرکت‌ها به تدریج افزایش یابد. در نتیجه اگر سایر شرایط ثابت باشد، ممکن است حاشیه سودی کمتر از وضعیت فعلی داشته باشند. به گفته طحانی، تحلیل گران و معامله‌گران در این دوران تا حدودی با محافظه‌کاری در معاملات عمل می‌کنند و ترجیح می‌دهند یا نقد باشند (یعنی از اوراق بدهی یا صندوق‌های با درآمد ثابت استفاده کنند) یا اگر سهامدار هستند، بیشتر به شکل بنیادی سهامداری کنند تا مطمئن شوند از سود تقسیمی خوبی برخوردارند. این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه بازار در دوماه اخیر رشـد خوبی را تجربه کرده اسـت، گفت: زمانی که شاخص به‌طور یک نفس تا ۳۳۰ هزار رشـد کرد، طبیعتا باید از نظر زمانی منتظر اصلاح هم بود. با این حال در غالب موارد، قیمت سهام بسیار جلوتر از سودآوری شرکت‌ها حرکت کرد و این اتفاق نشان داد سهام شرکت‌های بنیادی بر خلاف شرکت‌های کوچک نمی‌تواند چندان کاهش قیمت سهام داشته باشد و در سطوح فعلی نوسان خواهد کرد.

نگاهی بر آمار معاملات بورس و فرابورس

شاخص بورس ۲۷۱۱ واحد رشد کرد

شاخص کل بورس تهران در روز گذشته ۲ هزار و ۷۱۱ واحد رشد داشت که در نهایت این شاخص به رقم ۳۰۶ هزار و ۶۵۵ واحد رسید.

براسـاس دیروز، بیش از ۲ میلیارد و ۶۲۸ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۱۲ هزار و ۱۴۱ میلیارد ریال داد و ستد شد.

همچنین شـاخص کل (هم وزن) با یک هزار و ۶۵۱ واحد افزایش به ۸۷ هزار و ۷۶۵ واحد و شـاخص قیمت (هـم وزن) با یک هزار و ۱۰۴ واحد رشد به ۵۸ هزار و ۶۸۴ واحد رسیدند.

شـاخص آزاد شـناور نیز با سـه هزار و ۹۰۴ واحد افزایش به رقم ۳۵۷ هزار و ۴۶۶ واحد رسید، شاخص بازار اول یک هزار و ۹۲۱ واحد و شاخص بازار دوم پنج هزار و ۷۳۴ واحد افزایش داشتند.

علاوه بر این در بین تمامی نمادها، گروه مپنا (سهامی عام) (رمپنا) با ۱۷۹ واحد، پالایش نفت بندرعباس (شبندر) با ۱۶۱ واحد، صنایع پتروشـیمی خلیج فارس (فارس) با ۱۲۷ واحد، سرمایه‌گذاری صندوق بازنشسـتگی (وصندوق) با ۹۴ واحد، بانک پاسـارگاد (وپاسـار) با ۸۸ واحد، پالایش نفت تهران (شتران (با ۸۴ واحد و بانک ملت (وبملت) با ۷۸ واحد بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص کل داشتند.

در مقابل معدنی و صنعتی گل گهر (کگل) با ۴۷ واحد، س. صنایع شیمیایی ایران (شیران) با ۴۶ واحد، فولاد مبارکه اصفهان (فولاد) با ۴۲ واحد و پارس سویچ (به سویچ) با ۴۱ واحد از جمله گروه‌هایی بودند که افت شاخص بورس را رقم زدند. بر پایه این گزارش، در بین نمادهای معاملاتی روز سه‌شـنبه، نماد بانک ملت، بانک تجارت، بانک پارسیان، سایپا، ایران خودرو، بانک اقتصاد نوین و س. صنایع شیمیایی ایران در گروه نمادهای پربیننده قرار داشتند.

گروه خودرو نیز صدرنشین برترین گروه‌های صنعت شد و در این گـروه ۳۹۲ میلیون و ۲۷۹ هزار برگه سـهم بـه ارزش یک هزار و ۳۸۳ میلیارد ریال داد و ستد شد.

شـاخص فرابورس نیز بیش از ۳۰ واحد رشـد داشت و روی کانال سه‌هزار و ۹۲۲ واحد ثابت ماند.

همچنین در این بازار ۷۹۵ میلیون و ۹۸۳ هزار برگه سهم به ارزش بیش از پنج هزار و ۷۹۳ میلیارد ریال داد و ستد شد. در بین تمامی نمادهـا، فولاد هرمزگان جنوب (هرمز)، تولید برق عسـلویه مپنا (بمپنا)، س. توسعه و عمران استان کرمان (کرمان)، صنایع ماین‌های اداری ایران (مادیرا) و گروه صنایع کاغذ پارس (چکاپا) بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص این بازار داشتند.

در مقابل نماد پتروشیمی مارون (مارون)، تولید نیروی برق دماوند (دماوند)، نیروگاه زاگرس کوثر (بزاگرس)، نفت ایرانول (شرانل) و بیمه کوثر (کوثر) مانع از رشد بیشتر این شاخص شدند.

قیمت اوراق تسهیلات مسکن به ۴۱ هزار تومان رسید

آمار دادوسـتدهای اوراق تسهیلات مسکن در فرابورس نشـان می‌دهد که این اوراق در ۷ ماه ابتدای سال جاری تا قیمت ۴۱ هزار تومان برای خریداران در نوسان است و در هفته‌های اخیر با اندکی افزایش نیز مواجه شده است.

به گزارش ایبِنا، در اولین روز معاملات فرابورس در هفته جاری، قیمت اوراق تسـهیلات مسـکن «تسـه» برای سـال جاری بین قیمت ۴۱ تا ۴۲ هزار تومان از سـوی سرمایه‌گذاران داد و ستد می‌شود.

روند قیمت اوراق تسهیلات مسکن در ۷ ماهه ابتدایی سال ۹۸

آمارهای معاملاتی نشان می‌دهد که در معاملات فرابورس، قیمت اوراق تسهیلات مسکن «تسه» فروردین ماه سال ۹۸ به میزان ۴۲ هزار و ۵۰۰ تومان، اردیبهشت ماه سال ۹۸ به میـزان ۴۱ هزار و ۱۰۰ تومان، خرداد ماه ۹۸ به میزان ۴۱ هزار و ۲۱ تومان، تیر ماه ۹۸ به میزان ۴۰ هزار و ۹۳۶ تومان، مرداد ماه ۹۸ به میزان ۴۱ هزار و ۵۷۶ تومان، شهریور ماه ۹۸ به میزان ۴۱ هزار و ۹۲۲ تومان و مهر ماه ۹۸ به میزان ۴۱ هزار و ۹۵۷ تومان در تابلوهای آماری ثبت شده است. افزون بر این، بررسی‌های ایبِنا از آمار داد و ستدهای اوراق «تسه» نشان می‌دهد که قیمت اوراق تسهیلات مسکن بانک ملی هم در وضعیت پرنوسانی قرار دارد بطوری که در فروردین ماه سال ۹۸ به میزان ۲۱ هزار و ۳۷۷ تومان، اردیبهشت ماه سال ۹۸ به میزان ۱۷ هزار و ۹۸۲ تومان، خرداد ماه سال ۹۸ به میزان ۲۰ هزار و ۳۴۲ تومان و تیر ماه سال ۹۸ به میزان ۱۹ هزار و ۹۵۰ تومان رسیده است.

نوسان قیمت اوراق تسهیلات مسکن در سال ۹۷

این گزارش حاکی است که قیمت اوراق تسهیلات مسکن «تسه» اسفند ماه سال ۹۷ به میزان ۴۲ هزار و ۵۰۰ تومان، بهمن ماه سال ۹۷ به میزان ۴۰ هزار و ۵۹۸ تومان، دی ماه ۹۷ به میزان ۴۳ هزار تومان، آذر ماه ۹۷ به میزان ۴۳ هزار و ۷۰۰ تومان، آبان ماه ۹۷ به میزان ۴۳ هزار و ۳۴۸ تومان، مهر ماه ۹۷ به میزان ۴۴ هزار و ۱۰۰ تومان، شـهریور ماه ۹۷ به میزان ۴۳ هزار و ۷۴۴ تومان، مرداد ماه ۹۷ به میزان ۴۱ هزار و ۴۰ تومان، تیر ماه ۹۷ به میزان ۴۰ هزار و ۵۶۱ هزار تومان، خرداد ماه ۹۷ به میزان ۳۹ هزار و ۹۰۲ تومان، اردیبهشت ماه ۹۷ به میزان ۴۰ هزار و ۵۰ تومان و فروردین ماه ۹۷ به میزان ۴۰ هزار و ۱۳۸ تومان داد و ستد می‌شود.

اوراق تسهیلات مسکن چیست؟

اوراق گواهی تسهیلات مسـکن پیش‌تر در شعب بانک مسـکن و تحت یک بازار غیرمنسـجم معامله می‌شد و افراد با خرید ایـن اوراق به نوعی هزینه فرصت مورد نیاز برای دریافـت وام را خریداری می‌کردند. پس از پذیرش این اوراق در فرابورس، در عمل معامله این اوراق شـکل رسـمی و ضابطه مند به خود گرفت و در حال حاضر این اوراق مانند سایر سهم‌های موجود در فرابورس در ساعات معاملاتی خرید و فروش می‌شود. همچنین به ازای دریافت هر ۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال تسـهیلات، باید یـک برگه اوراق خریداری شود. گفتنی است، نماد اوراق «تسه» (مخفف تسـهیلات) در بازار فرابورس شامل نام ماه و دو رقم آخر سال صدور است، که به کلمه «تسه» اضافه می‌شوند. به عنوان مثال نماد «امتیاز تسهیلات مسکن اسفند ۹۷» که مربوط به اوراقی است که در اسفند ماه ۹۷ منتشر شده با عنوان «تسه ۹۷۱۱» در بازار خرید و فروش می‌شود و مدت اعتبار اوراق صادره از تاریخ صدور به مدت ۲.۵ سال است که این مدت در شرایط خاص حداکثر تا دو دوره ۶ ماهه، قابل تمدید است.

روند معامله اوراق تسهیلات مسکن

برای شروع فرآیند خرید این اوراق مانند سایر نمادهای موجود در بازار فرابورس، متقاضیان باید ابتدا نسـبت به دریافت کد بورسی خود از طریق کارگزاری‌ها اقدام کنند و پس از دریافت کد بورسی به خرید و فروش اوراق «تسه» به صورت حضوری یا «آفلاین» بپردازد.

دامنه نوسان

لازم به ذکر است، دامنه نوسان تسهیلات مسکن، همانند سـهم‌های موجود در بازار بورس و فرابـورس، می‌تواند روزانه ۵+ درصد یا ۵- درصد قیمت پایانی روز قبل خود باشد، یعنی می‌تواند تا ۵ درصد بیشتر یا کمتر از قیمت روز قبل معامله شود. همچنین سرمایه‌گذاران باید هنگام خرید و فروش این اوراق، مبلغی به عنوان کارمزد معاملات پرداخت کنند.

هزینه کارمزد خرید و فروش

از سویی دیگر، هزینه کارمزد خرید اوراق تسهیلات مسکن (۰.۴۹ درصد) و هزینه کارمزد فروش (۰.۲۴ درصد) است و پس از خرید این اوراق توسط مشتریان از طرف شرکت سپرده گذاری مرکزی برای آنها گواهی اعلامیه خرید صادر می‌شود که نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران چه تعداد از اوراق مسکن را در چه نمادی خریداری کرده‌اند. از سویی دیگر کارگزار خریدار، این گواهی را در اختیار مشـتریان قرار می‌دهند تا با ارایه این گواهی به بانک، ادامه روند دریافت وام از جانب بانک صورت گیرد.

مقابله با دستکاری و نوسان گیری

گفتنی است، برای جلوگیری از سودجویی‌های احتمالی و دستکاری‌های قیمتی و جلوگیری از نوسان گیری‌های احتمالی اوراق «تسـه»، اوراق تسهیلات مسکن از دو تا ۴ ماه بعد از تاریخ خرید قابل فروش نیستند و ناظر آنها تا پایان محدودیت فروش، فرابورس باقی می‌ماند و در این مدت ناظر غیرقابل تغییر است و پس از گذشت این مدت می‌توان، با تغییر ناظر این اوراق را در هر کارگزاری به فروش رساند. البته این محدودیت برای نمادهایی که کمتر از ۴ ماه از اعتبار آنها باقی مانده، اعمال نمی‌شود.

مدت اعتبار

همان‌طور که ذکر شد مدت اعتبار اوراق صادر شده از تاریخ صدور به مدت دو سال است و در صورتی که مدت اعتبار این اوراق به پایان برسد و دارنده اوراق از تسهیلات آن استفاده نکند، نماد معاملاتی آن متوقف می‌شود و وجوه پرداختی برای خرید اوراق به سـرمایه‌گذار مسترد نمی‌شود و به همین دلیل سرمایه‌گذارانی که قصد استفاده از تسهیلات این اوراق را ندارند، باید تا قبل از پایان مهلت اعتبار این اوراق را در بازار به فروش رسانند.

شیوه قیمت گذاری

فرآیند کلی انجام معاملات اوراق تسـهیلات مسکن در فرابورس، مشابه معـاملات سایر انواع اوراق بهادار است. بدین معنا که قیمـت این اوراق در سـامانه معـاملاتی فرابـورس بـر اسـاس روش حـراج و در نتیجه عرضه و تقاضای موجود در سامانه تعیین می‌شود و ملاک تعیین قیمت در هر روز، برآیند حجم معاملات و قیمت عرضه و تقاضا است.

لازم به ذکر است این اوراق با توجه به اینکه چقدر تا زمان اعتبارش باقـی مانده، دارای قیمت متفاوتی اسـت. در صورتی که مدت اعتبار این اوراق به اتمام رسیده و دارنده اوراق از تسهیلات مسکن آن استفاده نکند، نماد معاملاتی آن متوقف می‌شود و وجوه پرداختی دیگر به دارنده اوراق بازپرداخت نخواهد شد.

دیدگاه

هدایت نقدینگی به صنعت نفت از طریق بورس

بختیار با اشـاره به راهکاری برای تحریم نفت، عنوان کرد: طرح توسعه صنایع پایین‌دستی نفت با استفاده از سـرمایه مردمی و اتمام طرح‌های نیمه‌تمام می‌تواند نقدینگی غیرمولد را به سمت بخش مولد جذاب هدایت کند.

به گزارش سنا، علی بختیار در جلسه علنی دیروز مجلس شورای اسـلامی در نطق میان دستور گفت: رسالت ما نمایندگان این است که راهکار برون رفت از شرایط کنونی را بیابیم و برای تحریم نفت و تأمین منابع جایگزین و هدایت سـرمایه مردم به سمت بخش مولد راه‌حل بدهیم؛ تحریم نفت و کالاهای استراتژیک در دوران تحریم سابق، نقطه اتکای امریکا برای از پـای درآوردن ملت ایران بوده که امروز با همکاری دولت و مجلس، این موارد مساله کشور نیست اما وابستگی کشور به درآمدهای نفتی ما را در تنگنا قرار داده است.

وی در ادامه با اشاره به اینکه تحریم نفت راهکار دارد، عنوان کرد: طرح توسعه صنایع پایین‌دستی نفت به میزان دو میلیون بشکه با سرمایه مردمی از طریق بازار بورس نقدینگی را به سـمت اتمام طرح‌های نیمه تمام، ارتقا و ایجاد پالایشـگاه‌ها و پتروپالایشگاه‌ها که به تصویب مجلس رسید می‌برد که یکی از راهکارهایی اسـت که دولت باید هرچه سریع‌تر آیین‌نامه آن را تصویب و اجرا کند و با این مدل توسعه‌یافته می‌توان نقدینگی غیرمولد را به سمت بخش مولد جذاب سوق داد.

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در پایان خاطرنشان کرد: امروز توجه به گردشگری در همه ابعاد علمی، فرهنگی، درمانی، مذهبی، ورزشی، کشاورزی و دامداری در حال رشد است به‌طوری که کشورها به سـمت تأمین منابع از این طریق و تأمین ۵۰ درصد تولید ناخالص ملی خود از این طریق است اما کشور ما تاکنون اقدام مناسبی نداشته است در حالی که باید از ابنیه‌های تاریخی محافظت به عمل آید.

روی خط شرکت‌ها

■ **افزایش ۸۰ درصدی درآمد «ذوب»:** شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان در دوره ۷ ماهه منتهی به پایان مهر ماه ۱۳۹۸، معادل ۶۰ هزار و یک میلیارد و ۲۰۷ میلیون ریـال از محصولات خود را به فروش رساند که نسبت به دوره مشابه در سال پیش افزایش ۸۰ درصدی را نشان می‌دهد. به گزارش سنا، شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان با سرمایه ۶۱ هزار و ۵۰۳ میلیارد و ۵۳۶ میلیون ریال گزارش فعالیت یک ماهه منتهی به پایان آبان ماه ۱۳۹۸ را منتشر کرد. شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان در دوره یک ماهه یاد شده، معادل ۸ هزار و ۲۵۲ میلیارد و ۴۷۵ میلیون ریال از محصولات خود را به فروش رسانده است. بررسی آمار تولید و فروش این شرکت نشان می‌دهد در این دوره شـمش کلایی با تولید ۶۷ هزار و ۸۸۸ تن در صدر بیشترین تولید در بین محصولات شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان قرار داشته است. در این دوره یک ماهه، همین محصول با فـروش ۹۰ هزار و ۳۹۲ تن در صدر فروش‌های شهریور ماه «ذوب» قرار گرفت. شرکت سـهامی ذوب آهن اصفهان از ابتدای سال جاری تا پایان مهر ماه سال جاری، معادل ۶۰ هزار و یک میلیارد و ۲۰۷ میلیون ریال محصول به فروش رسانده است که نسبت به دوره مشابه در سال پیش، از افزایش ۸۰ درصدی برخوردار بوده است.

■ **پیشـنهاد افزایش سـرمایه ۳۰۰ درصدی «حپترو»:** هیات‌مدیره شـرکت مهندسی حمل و نقل پتروشیمی پیشـنهاد افزایش سرمایه ۶۰۰ میلیـارد ریالی، معـادل ۳۰۰ درصـد را به مجمع عمومی فوق‌العاده این شرکت پیشنهاد داد. شرکت مهندسی حمل و نقل پتروشیمی عنوان کرده است برنامه افزایش سـرمایه از مبلغ ۲۰۰ میلیارد ریال به ۸۰۰ میلیـارد ریال دارد. بر اسـاس این گزارش، افزایش سرمایه «حپترو» از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی به منظور خرید ۱۰ دستگاه کشنده فوتون، ۲۱ دسـتگاه تجهیزات راهسازی و معدنی برای ورود به حوزه مذکور و همچنین خرید دو فروند کشتی متانول بر که در تاریخ ۳ شهریور ۱۳۹۸ به تصویب هیات‌مدیره رسیده و جهت اظهارنظر به حسابرس و بازرس قانونی ارسال شده، خواهد بود. بدیهی است انجام افزایش سرمایه یاد شده منوط به موافقت سازمان بورس و اوراق بهادار و تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده است و در این خصوص اطلاع‌رسانی خواهد شد.

■ **سود هر سهم «شصدف» ۳ درصد کاهشی شد:** شرکت صنعتی دوده‌فام در دوره ۶ ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، به ازای هر سهم خود یک هزار و ۸۳۵ ریال کنار گذاشت که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته که سود هر سهم یک هزار و ۸۹۷ ریال اعلام شده بود، کاهش ۳ درصدی را نشان می‌دهد.

شرکت صنعتی دوده‌فام با سرمایه ۲۰۰ میلیارد ریال، صورت‌های مالی میـان دوره‌ای ۶ ماهه دوره مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۳۹۸ را به صورت حسابرسی نشده منتشر کرد.

شرکت صنعتی دوده‌فام در دوره یاد شده، مبلغ ۳۶۶ میلیارد و ۹۷۲ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ یک هزار و ۸۳۵ ریال سود به ازای هر سهم خود اختصاص داد که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته از کاهش ۳ درصدی برخوردار است.

«شـصدف» در دوره ۶ ماهه سـال مالی منتهی به اسـفند ۹۷، به صورت حسابرسی شده، مبلغ ۳۷۹ میلیارد و ۴۲۵ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بدین ترتیب مبلغ یک هزار و ۸۹۷ ریال سود به ازای هر سهم خود اختصاص داده بود.

اخبار

تعرفه بالا و انتقال پول مشکل اصلی صادرکنندگان به هند

پرهام رضایی نایب‌رییس اتاق مشترک ایران و هند در خصوص خروج هند از ۵ بازار اول صادراتی ایران در ۶ ماه اول سال جاری گفت: مهم‌ترین علتی که هند از اولویت بازارهای صادراتی ما خارج شد مشکل نقل و انتقال پول بود زیرا صادرکنندگان ایرانی برای دریافت پول خود با مشکلات زیادی روبرو بودند و همین امر باعث شد که صادرات بخش خصوصی به حداقل برسد.

وی ادامه داد: مشکل دیگر، قیمت بالای کالاهای ایرانی بود زیرا بیشتر کالاهای ایرانی رقبایی دارند که کشور سازنده آنها با دولت هند قرارداد تعرفه ترجیحی دارند در حالی که کالای ایرانی باید چند برابر عوارض بدهد. اخیرا سازمان توسعه تجارت مذاکراتی را با دولت هند برای برقراری تعرفه ترجیحی آغاز کرده که امیدواریم هر چه زودتر به نتیجه برسد.

رضایی در خصوص مشکلات بانکی گفت: بحث FATF در هند بسیار جدی است و آنها تاکید دارند که پول باید به حساب مالک کالا واریز شود تا شائبه پولشویی از بین برود. اینگونه نیست که کالا از ایران صادر شود اما شماره حساب یک شرکت دیگر در دبی داده شود در اینجا اصلا بحث عدم همکاری مطرح نیست اتفاقا دولت و بخش خصوصی هند تمایل زیادی برای کار کردن با ایران دارند اما تحریم باعث شده که آنها روابط خود را به حداقل برسانند.

وی در خصوص واردات گفت: برای واردات صنایع غذایی و دارویی هیچ مشکلی وجود ندارد و پول آن از محل پول نفت که در هند باقی مانده یا صادرات کالاهای ایران پرداخت می‌شود اما در مورد سایر کالاها مشکلاتی وجود دارد و در این ماه به حداقل رسیده است. به نظر می‌رسد بهترین و آسان‌ترین راه غلبه بر این مشکلات حضور یک بانک ایرانی است که البته یک بانک خصوصی مجوزهای لازم را از دولت هند گرفته است و امیدواریم هر چه زودتر به صورت رسمی افتتاح شود چون با حضور این بانک بسیاری از مشکلات از جمله بازگشت پول صادرکنندگان حل خواهد شد.

وی با اشاره به پیمان نامه اوراسیا گفت: این یک حرکت خوب در شرایط فعلی کشور است و به ما در جهت دور زدن تحریم‌ها کمک می‌کند و باید هر چه زودتر شبیه چنین پیمانی با کشورهای اقیانوسیه نیز منعقد شود و علاوه بر اعمال تعرفه ترجیحی از واحد پول ملی برای تبادل مالی استفاده شود.

نبود بازار مانعی بزرگ برای رونق معادن

سعید صمدی رییس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران با بیان اینکه حدود ۸۰ درصد معادن کوچک مقیاس هستند، گفت: مدتیست که دولت در بحث معادن کوچک مقیاس تحقیقاتی انجام می‌دهد و طرح‌هایی برای راه‌اندازی این معادن دارد؛ معادنی که ۱۵ درصد تولید را پوشش می‌دهند.

او ادامه داد: معدن، زمانی راه‌اندازی می‌شود که بتوان داخل آن سرمایه‌گذاری کرد، بدین معنا که باید محصول آن، بازار داشته باشد تا حاشیه سود حداقلی را برای معدنکار پوشش دهد در غیر این صورت هیچ معدنی راه‌اندازی نمی‌شود.

صمدی افزود: مشکل اساسی و بنیادی معدن به خصوص معادن کوچک مقیاس نداشتن بازار است و دولت به جای اینکه شرایط بازار را مهیا و این معادن را فعال کند، به سراغ معلول رفته است.

رییس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران بیان کرد: مهم‌ترین دلیلی که بحث معدن کوچک مقیاس را کمرنگ کرده، این است که بخش قابل توجهی از این معادن مختص مصالح ساختمانی مثل سنگ تزیینی، نما، لاشه، شن و ماسه است که اگر در نظر بگیریم ۶۰ درصد این معادن مختص این کالاها هستند، اما بیشتر آنها به دلیل کاهش ساخت و ساز افت کرده است و باید بحث ساخت و ساز رونق پیدا کند تا این معادن از رکود خارج شود.

او تشریح کرد: بخشی از معادن فلزی، صادرات محور هستند که بازار صادراتی دارند و باید مازاد تولید را صادر کنند. بخش قابل توجهی از معادن دچار بحران شدند که تحت تأثیر سیاست دولت و تحت عنوان عوارض صادراتی هستند.

رییس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران افزود: در شرایطی که کشور مشکل ارزی دارد همه باید تلاش کنند که بخشی از صادرات نفت با تولیدات غیر نفتی پوشش داده شود، اما متأسفانه در معدن عکس این موضوع رخ می‌دهد.

صمدی بیان کرد: دولت به انواع معدن‌ها عوارض صادرات اختصاص داده است که موجب تعطیلی این معادن می‌شود، چرا که قیمت مواد معدنی این معادن در بازار پایین است که به هیچ عنوان بُعد اقتصادی ندارد.

او ادامه داد: ممکن است یک معدن بزرگ بتواند با هر قیمتی مواد تولید کند، اما در معادن مقیاس کوچک این کار امکان‌پذیر نیست، چرا که قیمت تمام شده برای این دسته از کالاها بالاست.

رییس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران با اشاره به اینکه دولت برای راه‌اندازی معادن باید موانع آنها را بردارد، گفت: یکی از موانع برای راه‌اندازی معدن بحث اقتصادی است که اگر مشکلات اقتصادی آنها حل شود عملا معادن به سمت تولید خواهند رفت.

در هفتادوسومین نشست کمیته ماده ۱۲ مطرح شد

نرخ‌گذاری سوخت مورد نیاز ماینینگ‌ها مخل رقابت است

مشکلات مربوط به مصوبه هیات وزیران درباره فرایند استخراج (ماینینگ) فرآورده‌های پردازشی رمزنگاری شده (رمز ارز) موضوعی بود که در هفتادوسومین نشست کمیته ماده ۱۲ بررسی شد. منع نیروگاه‌های موجود اعم از نیروگاه‌های حرارتی و نیروگاه‌های انرژی‌های تجدیدپذیر از فروش برق به بخش خصوصی و شیوه نرخ‌گذاری انرژی و سوخت مورد نیاز این صنعت، مواردی بودند که از نگاه فعالان صنعت ماینینگ باید اصلاح شوند.

محدودیت بر سر فروش نیروگاه‌های خصوصی

حسین سلاح‌ورزی، نایب‌رییس اتاق ایران با اشاره به مصوبه مردادماه هیات دولت در مورد ماینینگ‌ها و به رسمیت شناختن آنها به عنوان یک صنعت، تصریح کرد: بر اساس ماده ۴ این مصوبه تأمین برق متقاضیان استخراج رمزارزها تنها با دریافت انشعاب برق از شبکه سراسری یا احداث نیروگاه‌های جدید خارج از شبکه سراسری صورت می‌گیرد. به عبارت دیگر نیروگاه‌های موجود اعم از نیروگاه‌های حرارتی و نیروگاه‌های انرژی‌های تجدید پذیر از فروش برق به بخش خصوصی دیگر منع شده‌اند.

وی ادامه داد: منع نیروگاه‌های موجود از فروش برق خود به صنعت ماینینگ مصداق اخلال در رقابت است. از طرفی مصوبه هیات دولت می‌گوید تأمین برق متقاضیان استخراج رمز ارزها فقط با دریافت انشعاب برق از شبکه سراسری یا احداث نیروگاه‌های جدید خارج از شبکه سراسری صورت می‌گیرد اما متقاضیان استفاده کننده از برق خارج از شبکه، وزارت نیرو را ملزم می‌کند که نرخ گاز دریافتی برای تولید برق را به نرخ متوسط صادرات گاز ایران بپردازند.

قائم‌مقام دبیر کمیته ماده ۱۲ تصریح کرد: در واقع تعرفه سوخت گاز مورد نیاز متقاضیان استفاده کننده از برق خارج از شبکه وزارت نیرو، با قیمت ۷۰ درصد متوسط ریالی گاز صادراتی با نرخ تسعیر سامانه نیما محاسبه می‌شود.

بر اساس اظهارات او فعالان صنعت ماینینگ معتقدند در این مصوبه، دولت صنعت ماینینگ را به رسمیت شناخته ولی حمایتی از آن نکرده، زیرا خوراک این صنعت، فقط برق است و با این نرخ‌گذاری فعالیت در این حوزه زیان‌ده خواهد بود.

وقتی خریدار و فروشنده هر دو راضی هستند

در ادامه نمایندگانی از انجمن تولیدکنندگان ترکیبی نیرو، حرارت و برودت ایران (انجمن CHP ایران)، انجمن انرژی‌های تجدید پذیر، سندیکای صنعت برق و انجمن فناوران زنجیره بلوک (بلاک چین‌ها) دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود را برای حل مسائل مطرح شده، تشریح کردند.

آنها معتقدند نیروگاه‌های تجدیدپذیر خصوصی بر اساس قرارداد خود نباید از فروش برق به ماینرها منع شوند. از سوی دیگر باید تعرفه گاز مورد نیاز نیروگاه‌های تأمین کننده برق ماینرها نیز مانند سایر صنایع با نرخ متعادل‌تری تعیین شود؛ چرا که هیات دولت در مصوبه خود از آنها به عنوان صنعت یاد کرده است و نباید بین صنایع مختلف تفاوتی قائل شد.

فعالان صنعت ماینینگ در ادامه به بیان مزیت‌های ماینرها به ویژه در وضعیت کنونی اقتصاد کشور که به دلیل فشار ناشی از تحریم‌ها قادر به نقل و انتقالات ارزی و استفاده از خدمات بانک‌ها نیستیم، پرداختند. از طرفی یادآور شدند که استفاده از پول مجازی در دنیا به شیوه‌ای مرسوم تبدیل شده و ایران نیز نباید از آن غافل شود. بنابراین لازم است هر چه سریع‌تر زیرساخت‌های لازم برای بهره‌برداری مناسب از این صنعت را در کشور مهیا کنیم.

آن‌ها همچنین میزان گاز مصرفی برای تولید برق مورد نیاز صنعت ماینینگ را ۱۰ میلیون مترمکعب در روز عنوان کردند که با توجه به تولید روزانه ۴۰۰ میلیون مترمکعب گاز مازاد بر مصرف در کشور می‌توان تمهیدی اندیشید تا تعرفه گاز مصرفی این بخش با نرخی به غیر از قیمت صادراتی گاز تعیین شود. در غیر این صورت شاهد خروج ماینرها و فعالیت آنها در کشورهای اطراف خواهیم بود که متأسفانه این حرکت شروع شده و رو به افزایش است.

احتمال ورود بورس به بحث بیت کوین

در این رابطه شاپور محمدی، معاون وزیر اقتصاد و نماینده قوه مجریه در کمیته ماده ۱۲ از فعالیت بورس انرژی و امکان خرید فروش برق مورد نیاز صنعت ماینینگ در این بازار سخن گفت. بر اساس اظهارات او در حال حاضر بخش‌های مختلفی به کمک همین بازار، مستقیم، انرژی را خرید و فروش می‌کنند. محمدی ادامه داد: نیروگاه‌های خصوصی باید بتوانند در بورس انرژی بطور مستقیم محصول خود را عرضه کنند و وزارت نیرو نیز تنها به عنوان هماهنگ کننده فعالیت کند. با توجه به اهمیت جایگاه نیروگاه‌های تجدیدپذیر باید اجازه داد آنها بدون اتکا به دولت در بازار سرمایه حضور داشته باشند.

معاون وزیر اقتصاد در بخش دیگری از سخنان خود یادآور شد: در مورد نرخ گاز مورد نیاز نیروگاه‌ها هم دولت ملاحظاتی برای تأمین برق عمومی کشور دارد. برای همین سعی دارد به گونه‌ای عمل کند که در زمان پیک مصرف برای تأمین برق کشور با کمبود مواجه نشود.

کاظم دلخوش، نماینده مجلس و نماینده قوه مقننه در کمیته ماده ۱۲ به سه مشکلی که در مصوبه هیات وزیران وجود دارد اشاره و تأکید کرد: مصوبه دولت، نیروگاه‌های موجود را از فروش برق به ماینرها منع کرده و گفته برای تأمین برق این صنعت باید نیروگاه‌های جدیدی تأسیس شود؛ این اولین موضوعی است که کار را برای صنعت سخت و پیچیده کرده است.

وی افزود: مشکل دوم تعیین نرخ سوخت برای این صنعت بر اساسی نرخ صادراتی گاز است که با تعرفه مصوب سایر صنایع در تضاد است و در نهایت به نظر می‌رسد در فرآیند تهیه مصوبه دولت، نظرات بخش خصوصی و فعالان این حوزه گرفته نشده است.

محمدباقر الف، معاون اجتماعی و پیشگیری از جرایم قوه قضاییه و نماینده این قوه در کمیته ماده ۱۲ ضمن تأکید بر لزوم تسهیل در فرآیند اشتغال‌زایی و تولید به ویژه در شرایط تحریمی، تأکید کرد: روح حاکم بر این مصوبه به دنبال تسهیل امور نیست. به نظر مصوبه هیات دولت از روی اکراه و اجبار تهیه و تدوین شده و دولت با بی‌اعتمادی و در حالت تردید، این متن را نوشته و تصویب کرده است.

وی خاطرنشان کرد: محدودیت‌هایی که در مصوبه هیات دولت آمده برای آن است که این صنعت نتواند حرکت کند بنابراین لازم است اعضای انجمن‌های مربوط به این حوزه پیش از تلاش برای کاهش تعرفه گاز و تأمین برق مورد نیاز خود بطور مستقیم از طریق نیروگاه‌های خصوصی، دولت را مجاب کنند که وجود این صنعت برای کشور مزایا و فوایدی به دنبال دارد. در واقع شک و تردید موجود را باید از بین ببرند تا مشکلات برطرف شود.

مصوبات دولت نباید روح قوانین را نقض کند

محمدحسین فروزان مهر، معاون مالی، پشتیبانی و عمرانی قوه قضاییه و نماینده این قوه در کمیته ماده ۱۲ نیز با تأیید سخنان الفت، یادآور شد: مصوبات دولت نباید روح حاکم بر قوانین کشور را نقض کند. در قانون رفع موانع تولید و قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار سعی شده فضای رقابتی در محیط کسب‌وکار شکل بگیرد و از تبعیض‌های قیمتی اجتناب شود، اما مصوبه دولت این معیارها را برآورده نمی‌کند.

وی از اعمال محدودیت برای یک صنعت نوپا در کشور توسط وزارت نیرو بر اساس مصوبه هیات دولت سخن گفت و افزود: دولت باید با نگاه حمایتی از صنایع پیش رود نه اینکه برای آنها محدودیت ایجاد کند. اسدالله قره‌خانی، نماینده مجلس و نماینده قوه مقننه در کمیته ماده ۱۲ از ابهام موجود در مصوبه دولت انتقاد کرد و گفت: چطور دولت ماینینگ را به عنوان یک صنعت معرفی کرده و تمام نظام‌های حاکم بر سایر صنایع را برای آن هم منظور کرده اما آن را از مشوق‌هایی که دیگر صنایع از آن بهره‌مند هستند، مستثنی ساخته است؟ نرخ صادرات گاز برای هر کشوری که به آن صادرات داریم متناسب با مشخصه‌های سیاسی و غیره متفاوت است؛ آن وقت چگونه نرخ گاز این صنعت داخلی را بر اساس تعرفه‌های صادراتی گاز تعیین می‌کنیم؟

این نماینده مجلس میزان تولید روزانه گاز در کشور را حدود یک میلیارد مترمکعب و میزان نیاز روزانه را حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب عنوان کرد و گفت: گاز مازاد بر تولید را برای صادرات باید تبدیل به LNG کنیم که متأسفانه تکنولوژی آن را نداریم بنابراین مجبوریم برای صادرات از لوله استفاده کنیم که میزان صادرات ما از این طریق حدود ۵ میلیون مترمکعب در روز است که همین مقدار هم روسیه با نرخ کمتری صادر می‌کند پس بازار این بخش را هم تقریباً از دست دادیم.

وی افزود: تنها راه مصرف گاز مازاد موجود، فروش آن به صنایع و پتروشیمی‌های داخلی است که آنها هم به دلیل شرایط تحریمی، زمین‌گیر شده و کمتر از ظرفیت تولید می‌کنند پس به این گاز نیاز چندانی ندارند. پس چرا گاز مازاد را در اختیار نیروگاه‌ها نمی‌گذاریم تا به برق تبدیل شده و نیاز این صنایع را تأمین کنند؟

لعیا جنیدی، معاون حقوقی رییس جمهور و نماینده قوه مجریه در کمیته ماده ۱۲ در مورد نگاهی که به این حوزه در دنیا وجود دارد، گفت: هنوز نگرش‌ها نسبت به این حوزه محل بحث است. در برخی کشورها این صنعت را به رسمیت نشناخته‌اند یا آن را مسکوت گذاشته‌اند.

وی معتقد است دولت با توجه به مصوبه مردادماه در مورد ماینرها جسورانه تصمیم گرفته و آنها را به عنوان صنعت به رسمیت شناخته است. البته پس از بحث‌هایی که در کمیسیون اقتصادی دولت صورت گرفت انتهای این صنعت را صادرات برق در نظر گرفتند برای همین سعی شد این دو بخش را تا حدودی به هم نزدیک کنیم.

معاون حقوقی رییس جمهور ادامه داد: اگر نیروگاه‌های موجود به حدی توان تولید داشته باشند که علاوه بر نیاز عمومی کشور به برق بتوانند نیاز ماینرها را تأمین کنند، خرید و فروش مستقیم آنها با یکدیگر منعی ندارد. این مساله باید توسط کارشناسان حوزه بررسی و مشخص شود.

جنیدی در نهایت از وزارت نیرو خواست طی نشست تخصصی با حضور دبیرخانه کمیته ماده ۱۲ و انجمن‌های فعال در حوزه ماینینگ میزان نیاز آنها به برق و توان تولید نیروگاه‌ها را بطور دقیق محاسبه و اعلام کند و از وزارت نفت نیز خواست تا گزارش کارشناسی خود را در مورد میزان گاز مازاد موجود و امکان فروش آن بر اساس تعرفه متعادل‌تر به تولیدکنندگان برق در اختیار دبیرخانه کمیته ماده ۱۲ قرار دهد. این وزارتخانه یک ماه فرصت دارد تا این گزارش‌ها را تهیه و اعلام کند.

عضو اتاق بازرگانی تهران:

مشکلات هپکو و آذرآب در غیاب تعاونی‌های مقتدر بروز کرده است

اگرچه از چند سال پیش و با اتخاذ سیاست‌های تعدیل اقتصادی واگذاری بنگاه‌های دولتی مورد توجه قرار گرفته، اما هیچ‌وقت به اندازه چند سال اخیر واگذاری‌ها خبرساز نبوده و زیر ذره‌بین قرار نگرفته است. شاید اکنون بیش از هر زمان دیگری نتایج نوعی خصوصی‌سازی که از حدود دو دهه قبل آغاز شد پیش روی ماست. شاهد این بوده‌ایم که بنگاه‌هایی که زمانی در تملک دولت بودند کارکردهای مناسبی داشتند، پس از خصوصی‌سازی به شدت دچار مشکل شده، زیر ظرفیت تولید کار کردند و حتی دست به تعدیل نیرو زدند. خصوصی‌سازی غلط و تبعات آن برای کارگران به اعتراضات دامنه‌داری منجر شده که نمود بارز آن تجمعات و اعتصابات کارگران هپکو، آذرآب و نیشکر هفت تپه است. در این میان آسیب‌شناسی‌های زیادی صورت گرفته و در جریان همین آسیب‌شناسی‌هاست که عنوان شده بخش تعاون مغفول مانده، حال آنکه اگر به این بخش توجه می‌شد بسیاری از مشکلات کنونی در واگذاری‌ها به وجود نمی‌آمد. محسن بهرامی ارض‌اقدس عضو اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، با اشاره به اینکه رویکرد به بخش تعاون باید تغییر کند، می‌گوید: بسیاری از تعاونی‌ها تشکیل می‌شوند تا امتیازات دولتی بگیرند. او همچنین به مسائل پیش آمده در مورد واگذاری هپکو، آذرآب و نیشکر هفت تپه اشاره و عنوان می‌کند: این اتفاقات در غیاب تعاونی‌های مقتدر رخ داده است.

■ مدام تاکید می‌شود که سهم بخش تعاون از اقتصاد باید به ۲۵ درصد برسد، اما همچنان چنین اتفاقی نیفتاده است. جایگاه بخش تعاون در اقتصاد ایران را چگونه تبیین می‌کنید؟

قانون‌گذاران در زمان تصویب قانون اساسی به دلیل شرایط اقتصادی، وضعیت دولت و بخش خصوصی استثمارگر آن زمان که عموما بخش خصوصی وابسته بود، نگاهی داشتند که منجر به تدوین و تصویب اصل ۴۴ قانون اساسی شد. در اصل ۴۴ عنوان شده است که اقتصاد باید دولتی باشد و اگر دولت نتوانست حضور پیدا کند بخش تعاون وارد می‌شود و زمانی که نه بخش دولتی و نه بخش تعاونی نمی‌توانند حضور داشته باشند، بخش خصوصی وارد می‌شود. این نگاه، نگاه اشتباهی بود، اما سال‌های سال ما این اصل را به همین صورت مد نظر قرار دادیم. این اصل و این نگاه مانع توسعه اقتصادی و ایجاد فضای رقابتی بود. این وضعیت وجود داشت تا اینکه مقام معظم رهبری نیاز به بازنگری و تفسیر نو از اصل ۴۴ قانون اساسی را احساس کردند. ایشان سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را ابلاغ و طبقه‌بندی قبلی را تغییر دادند. به دنبال این احساس نیاز به باز تفسیر اصل ۴۴ قانون اساسی، سیاست‌های کلی این اصل در مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام تصویب و به صورت قانون درآمد. بر این اساس بنا شد جلوی انحصارات و اخلال در فعالیت بخش خصوصی گرفته شده و فضای رقابتی ایجاد شود. تعریف‌های جدیدی از اقتصادهای بزرگ و بنگاه‌های اقتصادی بزرگ ارایه شد و به این ترتیب اجازه ورود و توسعه بخش خصوصی و تعاونی در حمل و نقل عمومی، حمل و نقل جاده، ریلی و هوایی، کشتیرانی و صنایع بزرگ صادر شد. در کنار آن باز تعریفی از بخش تعاون صورت گرفت.

■ این باز تعریف به چه مواردی اشاره دارد؟

آنچه در ذهن قانون‌گذاران در زمان تصویب قانون اساسی بود این بود که سرمایه‌های کوچک کنار هم جمع شده، با هم‌مشارکت و همکاری کنند و از این مشارکت، سرمایه‌های بزرگ برای کارهای اقتصادی بزرگ فراهم آید. به دلیل نبود ساختار مناسب و دولت‌محور بودن اقتصاد، تعاونی‌ها شکل می‌گرفتند تا از دولت امتیازاتی بگیرند. یعنی اینکه افراد تعاونی مسکن تشکیل می‌دادند تا زمین مجانی از دولت بگیرند. تعاونی مصرف شکل می‌گرفت تا کالاهایی از دولت گرفته شده و آنها توزیع کننده باشند. در واقع آن نگاه اصلی و هدفی که تعیین شده بود به انحراف کشیده شد و تعاونی‌ها باری بر دوش دولت شدند. اساسا تعاونی تشکیل می‌شد تا امتیازی گرفته شود. با تغییر رویکردها و کمرنگ و کم فروغ شدن حمایت دولتی از تعاونی‌ها، بسیاری از تعاونی‌ها هم کارکرد و نقش خود را از دست دادند و تدریجا به یک عنوان و اسم تبدیل شدند. الان در مقایسه با دهه ۶۰ اثر چندانی از تعاونی‌های مسکن نمی‌بینید یا تعاونی‌های مصرف که زمانی بسیار نقش پررنگی داشتند یا اثری از آنها نیست یا بسیار کم‌فروغ و کم اثر شده‌اند. علت این است که سهمیه‌های دولتی حذف شده، زمین دولتی و وام دولتی به آنها پرداخت نمی‌شود یا حداقل تعاونی‌ها در اولویت دریافت این تسهیلات نیستند. ما باید برگردیم به اصل تعاون یعنی هدفی که در ابتدا برای این بخش در نظر گرفته شده بود و همچنین باید به بازنگری و باز تفسیر اصل ۴۴ قانون اساسی بازگردیم. اصل مهم این است که باید اقتصاد رقابتی باشد و هیچ انحصاری برای هیچ بخشی چه دولتی، چه تعاونی و چه خصوصی وجود نداشته باشد. فضای اقتصاد رقابتی زمینه لغو انحصارات و فعالیت بنگاه‌ها در هر سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی را به وجود می‌آورد و اتفاقات بزرگ اقتصادی یعنی سرمایه‌گذاری‌های بزرگ که به دلیل اجتماعی و سیاسی رخ نداده، اتفاق می‌افتد. الان ملاحظات و مشکلاتی هست که نمی‌توانند کارهای بزرگ اقتصادی صورت دهند. نمی‌توانند خودروسازی‌های بزرگ، کارخانه‌های فولاد و پتروشیمی‌ها را بخرند. این کارها انجام نشده چون به نظر می‌رسد افراد در بخش خصوصی قادر به این کار نیستند. اگر افراد نمی‌توانند این کارها را صورت دهند می‌توان از طریق بخش تعاون چنین واگذاری‌های بزرگی را انجام داد. تعاونی‌ها با تجهیز منابع و سرمایه و با مدیریت مشارکتی می‌توانند زمینه نقش‌آفرینی خود در بخش اقتصاد را فراهم کنند. به این صورت تدریجا در یک شرایط رقابتی سالم سهم تعاونی‌ها از اقتصاد به ۲۵ درصد می‌رسد. در واقع کارویژه تعاونی‌ها این است که نقش و سهم دولت در اقتصاد را کاهش دهند نه اینکه مانع حضور و نقش‌آفرینی بخش خصوصی شوند. مساله اصلی اقتصاد و واگذاری‌ها این است که دولت کوچک و چابک شده و جای اینکه خودش بنگاه‌داری کند به نظارت و سیاست‌گذاری بپردازد. تعاونی می‌تواند حلقه واسط برای تجمیع منابع و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ باشد. اگر تعاونی همچنان به این سمت حرکت کند که امتیازی از دولت بگیرد در همچنان بر همان پاشنه‌ای می‌چرخد که قبلا می‌چرخید. رویکرد و ذهنیت نسبت به تعاون باید تغییر کند.

■ بر اساس برنامه‌هایی که اجرا می‌شود می‌توانیم بگوییم رویکردها تغییر کرده و چشم‌انداز مناسبی برای بخش تعاون وجود دارد؟

باید به این نکته توجه داشت که اقتصاد با دستور متحول نمی‌شود. برای مثال در سال ۹۰ قانونی مصوب و در آن تاکید شده که دولت نباید سرمایه‌گذاری جدیدی انجام دهد، اما می‌بینیم که دولت این کار را انجام می‌دهد. بر اساس قانون دولت موظف است بنگاه‌های اقتصادی را واگذار کند، اما واگذاری‌های انجام شده بدون کارشناسی و اهلیت‌سنجی بوده است. ما شاهد تجربه و سرنوشت بنگاه‌هایی مانند هپکو، آذرآب و نیشکر هفت تپه هستیم. این جاها جاهایی بودند که تعاونی‌های قدرتمند می‌توانستند مشارکت و با سرمایه مردم و مدیریت درست اقتصاد دولتی را به اقتصاد مردمی تبدیل کنند. در غیاب تعاونی‌های مقتدر نوعی خصوصی‌سازی صورت گرفته که نقض غرض است. ما سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را داریم و در برنامه‌های توسعه بر افزایش سهم تعاونی‌ها از اشتغال تاکید شده است. ما در پایان برنامه پنجم باید سهم تعاون از اقتصاد را به ۲۰ تا ۲۵ درصد می‌رساندیم، اما من فکر نمی‌کنم الان این سهم بیشتر از پنج درصد باشد. بخش عمده‌ای از مشکل ناشی از ساختار خود تعاونی‌هاست و انتظار می‌رود فعالان بخش تعاون تغییر رویکرد دهند. در واقع راهکار موفقیت تعاونی‌ها و اعضای تعاونی‌ها این است، مگر اینکه افراد در پوشش تعاونی اهداف دیگری را دنبال کنند و بخواهند به این صورت از بخش دولتی امتیازات و انحصاراتی بگیرند.

رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران عنوان کرد

معیار تعیین نرخ خوراک پتروشیمی واقع‌گرایانه نیست

رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران از مشکلات پیش روی صنعت پتروشیمی کشور سخن گفت. به گفته حمیدرضا صالحی، جهت ارزآوری و کمک به صنعت پتروشیمی کشور، لازم است نرخ خوراک پتروشمی‌ها را با توجه به رقبای منطقه و وضعیت تحریمی کشور در نظر گرفت.

صالحی در گفت‌وگو با «اگزیم‌نیوز» افزود: پتروشیمی‌ها بیش از ۸۰ درصد ارز خود را به کشور وارد می‌کنند. پیش‌تر این امکان برای پتروشیمی‌ها وجود نداشت که با ارز خود واردات انجام دهند. واحدهای مربوطه ملزم بودند ارز خود را در نیما عرضه نمایند و حق تهاتر کالا از آنها سلب شده بود. با توجه به پتانسیلی که پتروشیمی‌ها دارند و وضعیت تحریمی کشور، باید این توان را به عنوان یک فرصت نگاه کرد. هر چند که هزینه‌هایی نیز در این راه وجود دارد که بناچار باید پرداخت شود؛ اما به هر حال از امکاناتی که پتروشیمی‌ها دارند باید استفاده کرد.

وی ادامه داد: در حال حاضر این رویکرد مورد نیاز است که پتروشیمی‌ها بخشی از ارز خود را صرف واردات کنند تا از این طریق بخشی از نیازهای کشور تامین شود. همان‌طور که گفته شد، سابقاً پروشیمی‌ها اجازه چنین مساله‌ای را نداشتند. اما اخیراً با تغییر رویکرد مذکور، پتروشیمی‌ها می‌توانند حین فروش محصولات خود دست به تهاتر بزنند و واردات کالا داشته باشند. بدون شک این تصمیم مناسب ارزیابی می‌شود. مشخصا پتروشیمی‌ها باید بتوانند بخشی از آورده‌های ارزی خود را صرف واردات کالا کنند. با توجه به شرایط خاص کشور، این موضوع یک الزام اقتصادی است.

رییس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران با اشاره به مشکلات صنعت پتروشیمی کشور تصریح کرد: خوراک پتروشیمی‌ها همیشه به عنوان مساله مهمی در صنعت پتروشیمی مطرح شده است. در این خصوص باید تصمیمات لازم اتخاذ شود. در حال حاضر رقابتی که بین واحدهای مختلف پتروشیمی در زمینه خوراک جاری است، چندان مقبول نیست. به جهت شرایط مختلف واحدهای پتروشیمی، فضای رقابت سالم در این خصوص وجود ندارد. ما معتقدیم که دولت در این زمینه باید تصمیم بگیرد و مشکل خوراک پتروشیمی‌ها را حل کند.

او در پاسخ به این سوال که در بودجه سال ۹۹ دولت و مجلس در خصوص خوراک پتروشیمی‌ها باید چه تصمیماتی را اخذ کنند، ابراز داشت: در حال حاضر واحدهای پتروشیمی ما رقبای جدی در منطقه دارند. از جمله این رقبا عربستان را می‌توان نام برد. این در صورتی است که برای تعیین نرخ خوراک پتروشیمی معیارهایی در نظر گرفته می‌شود که به هیچ‌وجه قابل قبول نیست. سوال این است که برای تعیین نرخ خوراک پتروشیمی چرا هاب منطقه را در نظر نمی‌گیرند؟ کانادا، هلند و امریکا و... معیار مناسبی برای تعیین نرخ خوراک کشور نیستند. آیا آنها هاب منطقه هستند که نرخ خوراک پتروشیمی را با توجه به این کشورها تعیین می‌کنند؟

وی افزود: با حضور تشکل‌های کلان و فعالین اصلی این حوزه و همچنین وزارت نفت، باید کمیته‌ای برای این مساله تشکیل شود. مجلس و دستگاه قضایی می‌توانند نقش رگولاتوری را بازی کنند و در خصوص تعیین نرخ صحیح خوراک دست به تصمیم درست زد. حین تعیین نرخ منطقیِ خوراک پتروشیمی، می‌توان در دوران تحریم انتظار ارزآوری از سوی پتروشیمی‌ها را داشت.

آیا بنگاه‌های نفتی «شر» می‌شوند؟

غول نفتی امریکایی متهم به کلاهبرداری از محیط زیست

گروه انرژی |
به تازگی شرکت نفتی اگزون‌موبیل مورد اتهام قرار گرفته است که با وجود آنکه از سال ۱۹۷۷ درباره اثرگذاری انتشار دی‌اکسید کربن بر تغییرات اقلیمی اطلاع داشته، به عمد آن را نادیده گرفته و سودجویی خود از فروش سوخت‌های فسیلی را پیگیری کرده است. رابرت رپیر، تحلیلگر سایت تحلیلی «اویل پرایس» در مقاله‌ای درباره چالش حقوقی شرکت اگزون‌موبیل درباره بحث اطلاع این کمپانی از اثرات مخرب انتشار دی‌اکسید کربن بر اقلیم کره زمین از دهه ۷۰ میلادی و بی‌توجهی عامدانه به این یافته‌ها، تلاش کرده است با به اشتراک گذاشتن تجربیات خود از حضور در شرکت‌های نفتی، نگاه بدبینانه و توأم با سوءظن به این کمپانی نفتی را تعدیل کند. از نظر وی اینکه یافته‌های یک نفر در یک شرکت نشان از یک واقعیت باشد به معنای اطلاع داشتن کل آن شرکت از آن واقعیت نیست و اگر فضای رسانه‌ای حاکم بر دهه ۷۰ میلادی را که سرشار از هشدارها درباره سرد شدن زمین بوده است به تحلیل وارد کنیم، می‌توانیم درک کنیم که چرا چنین یافته‌هایی مورد بی‌توجهی قرار گرفته است. در ادامه مقاله «رابرت رپیر» را می‌خوانیم:

وقتی من برای صنعت نفت کار می‌کردم، شروع کردم که وقایع مختلف را از درون مشاهده کنم. تصویر ذهنی‌ام از «نفت پرعظمت» بلافاصله با تجربیات شخصی به چالش کشیده شد و تا به امروز بسیاری از مسائل را کاملاً متفاوت از برخی می‌بینم که صنعت نفت را فقط از راه دور مشاهده می‌کنند. برای مثال متوجه شدم که بسیاری از متخصصان محیط زیست برای شرکت‌های نفتی کار می‌کنند. ادارات محیط زیست در شرکت‌های بزرگ نفتی پر از افرادی هستند که حرفه خود را به اطمینان یافتن از پیروی کردن این شرکت‌ها از قوانین زیست‌محیطی اختصاص داده‌اند. البته هنوز هم حوادثی رخ می‌دهد که بسیاری را به این نتیجه می‌رساند که شرکت‌های نفتی به محیط زیست اهمیت نمی‌دهند. به هر حال آنها شرکت‌های نفتی هستند، اما وقتی که از نزدیک نگاه کنید می‌بینید که زمان، زحمت و پول زیادی برای جلوگیری از حوادث صرف می‌شود. متوجه شدم که افرادی در شرکت‌های نفتی مشغول به کار هستند که کل زمان خود را روی سوخت‌های جایگزین صرف می‌کنند و زمانی که خود من در کمپانی «کونوکوفیلیپس» کار می‌کردم، مشغول فعالیت در همین حوزه بودم.

من متوجه شدم که بسیاری از افراد در سیلوها کار می‌کنند. کسی که در پالایشگاه کار می‌کند احتمالا اطلاعات حداقلی درباره تولید نفت را هم نمی‌داند. همچنین کسی که در بخش تولید نفت کار می‌کند احتمالا نمی‌داند که بنزین چطور تولید می‌شود. یک کارگر شاغل در بخش خط لوله نیز احتمالا با عواملی که بر قیمت بنزین اثر می‌گذارد ناآشناست.

بنابراین، چیزهایی که من مشاهده کرده‌ام عقایدم درباره تحقیقات فعلی درباره تغییرات اقلیمی و رابطه کمپانی «اگزون‌موبیل» با آن را شکل می‌دهد. برای یادآوری، این شرکت در چند ایالت زیر ذره‌بین تحقیقات قرار دارد و از سوی ایالت نیویورک تحت پیگرد قانونی قرار گرفته است. اتهامی که متوجه آن شده، «نقشه کلاهبردارانه طولانی‌مدت» درباره ریسک‌های اقتصادی تغییرات اقلیمی است. نکته کلیدی دعوی در این است که در سال ۱۹۷۷ میلادی، جیمز بلک، محقق ارشد کمپانی اگزون‌موبیل (در آن زمان) هشدار داده بود که: «در وهله نخست، توافق علمی فراگیری وجود دارد که محتمل‌ترین راه تأثیر نوع بشر بر اقلیم جهانی از طریق انتشار دی‌اکسید کربن به دلیل سوزاندن سوخت‌های فسیلی است.»

این گزاره برای خیلی از مردم به‌طور قطعی اثبات می‌کند که «اگزون می‌دانسته است.» اما همینجاست که نظرگاه درونی من معتقد است که موضوع به همین سادگی نیست. همیشه در هر برهه زمانی در هر شرکت نفتی تحقیقات بی‌شماری انجام می‌شود. من درگیر برخی از آنها بوده‌ام و یافته‌های خود را دقیقا همانند کاری که جیمز بلک انجام داد، به مدیریت ارایه می‌دادم. نکته اینجاست که مدیریت ممکن است که با این یافته‌ها موافق نباشد و این همان چیزی است که کمپانی «اگزون‌موبیل» استدلال کرده است. ممکن است این نظر مضحک به نظر برسد، اما توجه داشته باشید که در دهه ۷۰ میلادی مردم با پیام‌هایی مبنی بر اینکه جهان در حال خنک‌تر شدن است، بمباران ذهنی می‌شدند. در سال ۱۹۷۰ واشینگتن‌پست گزارشی با این عنوان منتشر کرد: «زمستان‌های سردتر یک عصر یخبندان جدید را ندا می‌دهند.» در سال ۱۹۷۴ روزنامه «تایم» نوشته: «عصر یخبندانی دیگر؟» و در سال ۱۹۷۵ در «نیوزویک» درج شد: «جهان در حال سرد شدن».

می‌توان استدلال کرد که اگزون‌موبیل باید به اندازه کافی ذکاوت به خرج می‌داد و به پیش‌بینی‌های جیمز بلک گوش می‌داد و نتیجه می‌گرفت که او درست می‌گوید. اما مطمئناً مفهوم جهان در حال گرم شدن در آن زمان در محور نظرات علمی قرار نداشت. می‌توان گفت که «آنها انگیزه اعتقاد نداشتن به یافته‌های جیمز بلک را داشتند.»

و من درباره هیچ یک از این موارد بحث نمی‌کنم. اما در سال ۱۹۷۷ تقریباً هیچ اتفاق نظری همانند آنچه امروزه درباره گرم شدن زمین وجود دارد، نبود و به همین دلیل فکر نمی‌کنم استدلال جیمز بلک آن مدرک متقنی نیست که برخی معتقدند. اینکه یک شخص در داخل یک شرکت نفتی درباره موضوعی هشدار می‌دهد بدین معنا نیست که حتماً آن شرکت درباره آن موضوع اطلاع داشته است. من تحقیقاتی انجام داده‌ام که مورد قبول مدیریت قرار نگرفت. فکر می‌کردم که آنها اشتباه کردند. اما اگر بعدا ادعا کنم که «آن شرکت اطلاع داشت» خطایی از جانب من خواهد بود. زیرا بیشتر افراد آن شرکت چیزی درباره آن نشنیده‌اند.

نکته دیگری که خاطرنشان می‌کنم این است که شرکت‌های خصوصی معمولاً تحقیقات خود را به صورت عمومی منتشر نمی‌کنند. فارغ از حق معنوی که من از مقالاتم در زمان انجام کار در کمپانی «کونوکوفیلیپس» دارم، تحقیقات من همچنان در بایگانی‌های این شرکت است. بعید است که مردم این مقالات را ببینند، چون کمپانی‌ها با هم رقابت دارند. لزوماً اگزون‌موبیل نمی‌خواهد کمپانی «شورون» بداند که این شرکت روی چه موضوعی کار می‌کند.

در پایان ممکن است استدلال شود فارغ از آنکه اگزون‌موبیل درباره تقییرات اقلیمی اطلاع داشته یا نداشته، آنها سال‌ها برای سازمان‌های مخالف تغییرات اقلیمی سرمایه خرج کرده‌اند. من موافقم که این امر درست است. اما باز هم باید گفت که این امر لزوماً به معنای آن نیست که آنها سعی می‌کردند چیزی را از مردم پنهان کنند. بلکه به نظر من به این دلیل است که یک عدم اعتقاد عمومی درباره تغییرات اقلیمی در صنعت نفت وجود دارد (همچنین در طیف راست و محافظه‌کار سیاسی که بیشتر کارکنان صنعت نفت هوادار آن هستند).

زمانی که من در سال ۲۰۰۲ برای نخستین‌بار در صنعت نفت مشغول به کار شدم، افراد زیادی بودند که فکر می‌کردند اگر سعی کنم درباره تغییرات اقلیمی صحبت کنم به معنی آن است که من عقلم را از دست داده‌ام. نوعی بی‌اعتقادی به علم در آنجا حاکم بود. برخی هنوز هم بی‌اعتقادی به علم را در خود حفظ کرده‌اند، اگرچه فکر می‌کنم این طرز فکر هر روز کمی تضعیف می‌شود.

اما اگر همه موارد گفته شده را کنار هم قرار دهیم، جای تعجب نیست که در سال ۱۹۷۷ مدیریت کمپانی اگزون‌موبیل احتمالاً هشدار یکی از دانشمندان خود را رد کند. هشداری با این مضمون که افزایش انتشار دی‌اکسید کربن در حال درست کردن دردسر برای جهان است. مطمئناً این ایده در آن زمان مورد استقبال گسترده‌ای قرار نگرفت و ما اکنون در ۴۰ سال بعد در پی منفعت‌جویی از آن هستیم. به همین دلیل است که هر زمان کسی می‌گوید «اگزون‌موبیل خبر داشت»، من پاسخ می‌دهم که «آیا او هم خبر داشته؟»

محمد درویش، فعال محیط زیست، در گفت‌وگو با «اعتماد آنلاین»:

استیضاح اردکانیان باید فراقومیتی باشد

فرشته بهروزی‌نیک |
محمد درویش، فعال محیط زیست، گرچه با استیضاح وزیر نیرو موافق است و می‌گوید از این اتفاق حمایت می‌کند، اما در عین حال باور دارد این استیضاح قومیتی است و چنین رویکردی نمی‌تواند پاسخگوی نیاز کشور باشد. حاشیه‌های احتمالی استیضاح رضا اردکانیان، وزیر نیرو ادامه دارد. آنچه بسیاری از کارشناسان محیط زیست کشور بر سر آن اتفاق نظر دارند این است که نه تنها وزیر نیرو بلکه عیسی کلانتری، رییس سازمان حفاظت از محیط زیست، هم باید در برابر آسیب‌های جدی‌ای که به اکوسیستم کشور وارد کردند، پاسخگو باشد. محمد درویش، فعال محیط زیست، گرچه با استیضاح وزیر نیرو موافق است و می‌گوید از این اتفاق حمایت می‌کند، اما در عین حال باور دارد که این استیضاح قومیتی است و چنین رویکردی نمی‌تواند پاسخگوی نیاز کشور باشد. او با اشاره به این مطلب استدلال خود را این‌طور توضیح داد: من انتظار داشتم فقط نمایندگان استان‌های شمالی نباشند که بالاترین مقام وزارت نیرو را برای کوتاهی‌هایی که در حوزه آبی کشور انجام داده به مجلس فرا بخوانند. این کارشناس حوزه محیط زیست تاکید کرد: زمان آن فرا رسیده تا همگان متوجه شوند بحران آب یک موضوع ملی بوده و قومیتی نیست. او در عین حال عقیده دیگری نیز دارد: به نظر من ورود نمایندگان به مساله حساس انتقال آب دریای خزر به فلات قاره اتفاق بسیار مبارکی است؛ البته اقدامات انجام‌شده از سوی مجلس شورای اسلامی را کافی نمی‌دانم و باور دارم همه نمایندگان مجلس با هر قومیتی که دارند باید در خصوص تغییرات اکوسیستمی و بحران حوزه‌های آبخیز در کشور حساس باشند.

◄ کلانتری و اردکانیان پاسکاری می‌کنند

درویش در ادامه صحبت‌های خود مسوولان و سیاست‌گذاران را مورد خطاب قرار داد و گفت: کشور نیاز دارد چیدمان تصمیم‌گیرانش بر مبنای واقعیات بوم‌شناسی سرزمین ایران باشد. کشور نیاز دارد وزرای سازمان‌های تخصصی از جسارت و شهامت لازم برخوردار باشند و به رییس جمهور بگویند چرا و به چه دلیل اجرای برخی از طرح‌ها در حوزه آب کشور باید متوقف شود. این فعال محیط زیست در ادامه صحبت‌های خود وضعیت آبی ایران را روایت کرد و افزود: ایران در شرایطی قرار گرفته که تمامی حوزه‌های آب‌خیزش با تنش آبی روبه‌رو شده است. از نگاه این تحلیلگر ارشد محیط زیست بهتر است به جای صرف هزینه برای طرح‌های انتقال آب به سراغ روش‌هایی مثل بازچرخانی و مدیریت مصرف آب حرکت کنیم، فرسودگی لوله‌ها را برطرف و مصرف را مدیریت کنیم تا شاید بتوانیم با چنین راه‌هایی راندمان آب در صنعت را نیز افزایش دهیم.

◄ کلانتری هم باید برکنار شود

او به مساله استیضاح و برکناری وزیر نیرو از منظر دیگری نگاه کرد و گفت: اگر قرار بر برکناری باشد، فکر می‌کنم اولویت اول با رییس سازمان محیط زیست است. ایشان چراغ سبز انتقال آب دریای خزر را خیلی زودتر نشان داد. حتی منتظر شنیدن پاسخ‌های وزارت نیرو هم نماندند.

◄ پای مافیا در میان است

به عقیده درویش، یک جناح پرقدرت متشکل از شرکت‌های مهندسی مشاور و بسیاری از شرکت‌های خصولتی وجود دارند که مساله آب را در کشور با هدف منافع شخصی و جناحی مدیریت می‌کنند. او اظهار نظر خود را با ذکر چند نمونه ادامه داد: برای مثال شرکت‌هایی هستند که حدود ۱۰۰ هزار نفر کارمند دارند و حیات‌شان در گرو اجرای طرح‌های انتقال آب و سدسازی است، به همین دلیل به هر شیوه ممکن به دولت و مجلس فشار می‌آورند تا این طرح‌ها به هر قیمتی در حوزه آبی کشور به اجرا درآید، حتی اگر به قیمت نابودی اکوسیستم تمام شود. محمد درویش صحبت‌های خود را این‌طور به پایان رساند: لابی قدرت در حوزه آب منافع ملی را به هیچ انگاشته‌اند.

رشد ۳۰ ساله تولید نفت روسیه به زودی متوقف می‌شود؟

ضربه تحریم به اکتشاف نفت در روسیه

تسنیم | روسیه، یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت دنیا، تاثیر ممنوعیت این همکاری را از زمان اعمال تحریم‌های آمریکا و اتحادیه اروپا علیه بخش انرژی آن در ۲۰۱۴ حس کرده است. آمریکا به طور مداوم این محدودیت‌ها را بیشتر می‌کند و اخیراً در ماه سپتامبر محدودیت‌های جدیدی اعمال کرده است.

تحریم‌ها مخصوصاً دسترسی روسیه به سرمایه‌های خارجی و پروژه‌های دریایی قطب شمال، پروژه‌های آب‌های عمیق و شیل را هدف قرار می‌دهد. همکاری بین‌المللی برای توسعه فنی در صنعت نفت و گاز بسیار اهمیت دارد و تنها محدودیت‌های اعمال شده برای این همکاری می‌تواند اهمیت آن را نشان دهند. به گزارش فایننشال تایمز، اکسون موبیل مجبور شده همکاری خود با شرکت رزنفت روسیه را در میدان نفتی پوبدا در قطب شمال روسیه معلق کند. شرکت انی ایتالیا در همکاری دریایی خود با رزنفت در پروژه‌های دریای سیاه مدام تغییر رویه می‌دهد. در این بین، رویال داچ شل مجبور شد همکاری خود را با شرکت گزپروم نفت در تاسیسات باژنوف در غرب سیبری متوقف کند. آرتم فرونوف، نایب رییس آژانس اعتبارسنجی مودیز در مسکو گفت این پروژه‌ها تنها بخش کوچکی از تولید نفت روسیه را تشکیل می‌دهند ولی توسعه آن‌ها با خشک شدن میادین نفتی قدیمی اهمیت پیدا می‌کند. وی گفت: «شرکت‌های نفت روسیه تکنولوژی توسعه شیل و میادین قطب شمال را ندارند بنابراین پس از بیرون رفتن شرکت‌های بزرگ خارجی از این قراردادهای مشترک، این پروژه‌ها را متوقف کرده‌اند».

وی اضافه کرد: «تولیدکنندگان داخلی نفت به دنبال استراتژی‌های جایگزین از طریق تحقیقات داخلی هستند، ولی توسعه فناوری‌های مناسب از نظر اقتصادی و داخلی کردن کامل تولید تجهیزات لازم سال‌ها طول می‌کشد». علاوه بر تحریم‌ها، کاهش ارزش روبل پس از افت شدید قیمت نفت در ۲۰۱۴ دسترسی به فناوری خارجی را برای شرکت‌های داخلی سخت‌تر کرده است. روسیه پس از دوره شوروی سابق همواره تولید نفت خود را افزایش داده است ولی مقامات می‌ترسند در صورت عدم ارائه راه حل‌های فنی مناسب طی ۱۵ سال آینده تولید نفت این کشور ۴۰ درصد سقوط کند. دیمیتری ماریچنکو، یک تحلیلگر نفت و گاز در شرکت اعتبارسنجی فیچ در لندن گفت: «بسیاری از ذخایر سخت بازده روسیه مشمول تحریم‌ها نشده‌اند. شرکت‌های روسیه همچنان به فناوری غرب و شرکت‌هایی مثل اسچلامبرگر و هلیبورتن برای توسعه آنها نیازمندند». اسچلامبرگر یکی از بزرگ‌ترین گروه‌های خدمات‌رسانی نفتی در جهان است که تولید در ۸ کارخانه در روسیه را توسعه داده و یک مرکز فناوری علمی در این کشور افتتاح کرده است. بسیاری از شرکت‌های روسی هم توسعه خدمات فنی داخلی را تسریع کرده‌اند.

انتظار و امیدواری توأمان معامله‌گران به توافق تجاری نفت را در ۶۲ دلار تثبیت کرد

تقویت آهسته قیمت نفت در روز سه‌شنبه

گروه انرژی |
امیدواری به افزایش تقاضای انرژی در پی مرحله نخست توافق امریکا و چین، قیمت نفت را در معاملات دیروز افزایش داد تا نفت برنت جای پای خود را در کانال ۶۲ دلاری محکم‌تر کند.

قیمت نفت که در هفته‌های گذشته با ثبات نسبی همراه بوده و بالای ۶۰ دلار باقی مانده، دیروز با تقویت احتمال افزایش تقاضای انرژی در جهان، با رشد همراه شد.

با این حال نگرانی‌ها نسبت به وضعیت تجاری جهان مانع از تقویت بیشتر قیمت‌ها در بازار شد.

بر این اساس قیمت نفت برنت با ۳۶ سنت افزایش به ۶۲ دلار و ۵۴ سنت رسید. نفت شاخص امریکا نیز ۲۹ سنت بالا رفت و ۵۷ دلار و ۱۵ سنت قیمت خورد.

به گزارش ایرنا، بازار نفت بیش از هر چیز منتظر نتیجه مذاکرات بین چین و امریکا بر سر موضوع تعرفه است و از همین رو نوسانات قیمتی بزرگی در قیمت نفت به چشم نمی‌خورد.

در همین حال به گزارش ایسنا، دونالد ترامپ، رییس جمهور امریکا روز شنبه اعلام کرد که مذاکرات با چین به خوبی پیش می‌رود اما امریکا تنها در صورتی با چین توافق امضا خواهد کرد که برای کشورش مناسب باشد. وی همچنین گفت: گزارش‌های نادرستی درباره تمایل امریکا برای لغو تعرفه‌ها روی کالاهای چینی در فاز اول توافق منتشر شده است.

به گفته ادوارد مویا، تحلیلگر شرکت OANDA، قیمت نفت در ابتدای هفته از نگرانی‌ها درباره فرجام جنگ تجاری پکن و واشنگتن، تحت فشار کاهشی قرار گرفت در حالی که اوایل اکتبر با خوش‌بینی نسبت به رونق تقاضا پس از امضای فاز اول توافق میان دو کشور، پشتیبانی شده بود. در آستانه سخنرانی دونالد ترامپ در کلوب اقتصادی نیویورک که ممکن است طی آن خبر جدیدی درباره این توافق اعلام شود، بازارهای دیگر در احتیاط به سر می‌برند.

در بخش عرضه، عربستان سعودی تولید نفت خود را در اکتبر به ۱۰.۳ میلیون بشکه در روز افزایش داد با این حال عرضه خود به بازار را پایین هدف تولید اوپک نگه داشت.

واگیت الکپروف، مدیرعامل شرکت لوک‌اویل روسیه نیز گفت: انتظار دارد توافق کاهش تولید اوپک پلاس تمدید شود.

تحت توافق اوپک پلاس، شماری از کشورهای اوپک و غیراوپک شامل روسیه با هدف تقویت قیمت‌ها، از ابتدای ژانویه سال ۲۰۱۹ تولیدشان را به میزان ۱.۲ میلیون بشکه در روز محدود کرده‌اند و قرار است این پیمان تا مارس سال میلادی آینده اجرا شود. این تولیدکنندگان در روزهای پنجم و ششم دسامبر برای بازبینی سیاست تولید خود در وین دیدار خواهند کرد.

در این بین معامله‌گران به نقل از شرکت اطلاعاتی جن‌اسکیپ اظهار کردند آمار امریکا نشان داده که ذخایر نفت در هاشینگ اوکلاهاما که هاب تحویل معاملات نفت است در هفته منتهی به هشتم نوامبر، حدود ۱.۲ میلیون بشکه کاهش پیدا کرده است. ذخایر نفت کاشینگ به مدت ۵ هفته متوالی تا اول نوامبر رشد داشته است.

بر اساس گزارش رویترز، تحلیلگران شرکت «فیتچ سولوشنز ماکرو ریسرچ» اظهار کرده‌اند که رشد تقاضا برای نفت پس از یک سال انتظارات پایین در بحبوحه جنگ تجاری امریکا و چین، در سال آینده ممکن است بهبود پیدا کند.

کوتاه از دنیای انرژی

تاثیر کشف نام‌آوران بر سهام آرامکو

تسنیم | در دهم نوامبر، حسن روحانی، رییس جمهور ایران اکتشاف یک میدان نفتی جدید را اعلام کرد. طبق گفته وی، این میدان نفتی جدید ذخایر نفتی ایران را ۵۳ میلیارد بشکه افزایش می‌دهد. این اطلاعیه ایران همزمان شده است با آماده‌سازی عربستان برای عرضه سهام آرامکو در بورس. عربستان سعودی و ایران در بازار رقیب یکدیگر هستند. بانکداران آرامکوی عربستان را ۱.۳ تا ۱.۷ تریلیون دلار قیمت‌گذاری کرده‌اند. اوپک در گزارش دورنمای نفت جهان چالش‌های جدیدی را برای تولیدکنندگان نفت خاورمیانه پیش‌بینی کرده است. اطلاعیه ایران در مورد این اکتشاف نفتی احتمالاً بر قیمت نفت خام تأثیر منفی می‌گذارد و قیمت پایین‌تر نفت بر ارزشگذاری آرامکوی عربستان تأثیر منفی دارد، ولی تحریم‌های امریکا صادرات نفت ایران را مختل کرده است. فروش سهام در آرامکوی عربستان به این کشور کمک می‌کند در سایر بخش‌های اقتصاد سرمایه‌گذاری کند. به گزارش مارکت ریلیست، قیمت نفت خام امریکا طی ماه جاری ۵.۶ درصد افزایش یافته است. شاخص S&P۵۰۰ هم در همین دوره ۱.۸ درصد بالا رفته است. افزایش بازار سهام یک نکته مثبت برای قیمت نفت است. در ۲۰۱۹، تا به امروز نسبت بین نفت و شاخص S&P۵۰۰، ۶۸.۲ درصد بوده است. رشد اقتصاد جهان بر تقاضای نفت تأثیر گذاشته است.

خیز عراق برای تصرف بازار نفت عربستان

ایسنا | با وجود افت جزئی مجموع صادرات نفت، عراق فروش نفت خود به چین و هند را از اواخر سپتامبر پس از حملات به تاسیسات نفتی عربستان سعودی و ابهام درباره وضعیت عرضه این کشور، افزایش داد. فوتیوس کاتسولاس، تحلیلگر شرکت تحلیل دریایی و تجارت «لیکوییدبالک پرنسیپال» در این باره گفت: پس از حملات ۱۴ سپتامبر به تاسیسات نفتی حساس عربستان سعودی که تولید نفت این کشور را ۵.۷ میلیون بشکه در روز یا معادل حدود پنج درصد از عرضه جهانی کاهش داد، به نظر می‌رسد عراق به سرعت دست به کار شد و از اواخر سپتامبر به چین و هند که بزرگ‌ترین مشتریان نفتی آسیایی هستند، نفت خام فروخت. به گفته تحلیلگران شرکت «آی اچ اس مارکیت» در روزهای پیش رو، یک عامل نگرانی عمده تاثیر ناآرامی‌های داخلی عراق بر روند تولید و صادرات نفت این کشور است. ثامر غضبان، وزیر نفت عراق در بحبوحه ناآرامی‌های داخلی اخیر اظهار کرد نرخ تولید و صادرات نفت این کشور باثبات مانده است. طبق اعلام وزارت نفت عراق، این کشور در اکتبر بیش از ۱۰۶.۸ میلیون بشکه معادل ۳.۴۴۵ میلیون بشکه در روز نفت صادر کرد.

افزایش گمانه‌زنی‌ها درباره تصمیم اوپک پلاس

تسنیم | وزیر نفت عمان گفت اوپک و تولیدکنندگان نفت متحد آن احتمالاً قرارداد کاهش تولید نفت را تمدید می‌کنند ولی بعید است که میزان این کاهش را شدیدتر کنند. امارات متحده عربی اعلام کرد نگران رشد بلندمدت تقاضای نفت نیست. به گزارش رویترز، محمد بن حامد الرحمی، وزیر نفت عمان غیر عضو اوپک در یک کنفرانس انرژی در ابوظبی، پایتخت امارات گفت: «به نظر من احتمال تمدید این قرارداد وجود دارد ولی بعید است کاهش تولید نفت شدیدتر شود، مگر اینکه طی چند هفته آینده اتفاقاتی بیفتد». وی گفت تقاضای نفت به خاطر آرام‌تر شدن درگیری‌های تجاری رو به افزایش است. عمان از قیمت فعلی نفت راضی است. سهیل المزروعی، وزیر نفت امارات متحده عربی، سومین تولیدکننده بزرگ اوپک پس از عربستان و عراق گفت رشد تقاضا کاملا منطقی است. دارمندرا پرادهان، وزیر نفت هند گفت پس از حمله به تاسیسات نفتی عربستان که موقتاً تولید نفت بزرگ‌ترین صادرکننده نفت دنیا را نصف کرد، درگیری‌های ژئوپلیتیکی باعث نگرانی در بین مصرف‌کنندگان نفت شده است. هند سومین واردکننده بزرگ نفت دنیاست.

عرضه بورسی فرآورده‌های پالایشی و پتروشیمی

ایرنا | بورس انرژی ایران، دیروز میزبان عرضه انواع فرآورده پالایشی و پتروشیمی بود. رینگ داخلی این بورس، دیروز شاهد عرضه کالاهای پنتان پلاس پتروشیمی پارس، آیزوریسایکل، پلاتفرمیت، حلال ۴۰۰، حلال ۴۰۲، حلال ۴۰۶، حلال ۴۱۰، حلال ۵۰۲ و حلال ۵۰۳ پالایش نفت اصفهان، برش سبک و رافینت شرکت پتروشیمی نوری، برش سنگین (حاصل از پالایشگاه نفت و پتروشیمی به جز بنزین و گازوئیل)، سوخت کوره سبک و نیتروژن مایع پتروشیمی تبریز، برش سنگین پتروشیمی جم، برش سنگین شرکت پتروشیمی امیرکبیر، رافینت پتروشیمی بیستون، متانول پتروشیمی زاگرس، متانول پتروشیمی شیراز و متانول شرکت متانول کاوه است و بنزین اکتان ۸۷ بنزین اکتان ۹۱ و گازوئیل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در رینگ بین‌الملل عرضه شد. روز دوشنبه کالاهای اکستراکت نفت سپاهان و آیزوفید، حلال ۴۰۲ و ریفورمیت پالایش نفت تبریز در رینگ داخلی و گاز مایع پالایش نفت آبادان و گاز مایع شرکت نفت ستاره خلیج‌فارس در رینگ بین‌الملل بازار فیزیکی بورس انرژی ایران معامله شد. در این روز بیش از ۶۱ هزار و ۳۰ تن فرآورده هیدروکربوری به ارزش بیش از ۲.۶۹۴ میلیارد و ۹۹۷ میلیون ریال در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران دادوستد شد.

گزارش

آثار میدان نفتی جدید ایران بر بازار جهانی نفت

نویسنده: مسعود فتاحی |

حسن روحانی رییس‌جمهور ایران اعلام کرد که کارگران شرکت اکتشاف نفت، یک میدان بزرگ نفتی با حجم ۵۳ میلیارد بشکه نفت را کشف کردند.

رییس‌جمهور ایران خاطرنشان کرد: این یک میدان نفتی بزرگ است که از بستان آغاز می‌شود و تا نزدیک امیدیه ادامه دارد و ۲ هزار و ۴۰۰ کیلومتر مربع وسعت این میدان نفتی است. همچنین ۸۰ متر عمق دارد.

مهندس هندی مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران نیز گفت: از سال ۹۵ ما یک تغییر رویکرد دادیم، که باعث کاهش کشف‌ها طی چند سال اخیر شده است. حجم نفت کل این بخش ۵۳،۳ میلیارد بشکه نفت است که ۳۱،۳ میلیارد آن قبلا کشف شده و ۲۲ میلیارد بشکه نفت جدید کشف شده است که با ضریب بازیافت (قابل استحصال) ۱۰ درصد حدود ۲،۲ میلیارد بشکه نفت را از آن کشور می‌کند.

وی افزود: ابعاد این میدان اندازه کشور لوکزامبورگ یا سه برابر بحرین است که مساحت بسیار عظیمی حدود ۲۴۰ کیلومتر مربع در عمق ۳۱۰۰ متری و ضخامت ۸۰ متر است.

دکتر امید شکری کله سر، تحلیلگر ارشد امنیت وسیاست‌گذاری انرژی و نویسنده سایت United world international به بررسی این موضوع پرداخت.

با توجه به اینکه ایران در حال حاضر تحت تحریم قرار دارد و امکانات مالی و پتانسیل فنی شرکت‌های نفتی ایران تا حدی پاسخگوی میدان‌های نفتی ایران هستند و اینکه اکثر چاه‌های نفتی در نیمه دوم عمر خود قرار دارند و برای افزایش ضریب بازدهی و بازیافت نفت احتیاج به تکنولوژی پیشرفته است، کشف چنین میدان‌های نفتی در مقطع کنونی نمی‌تواند امتیاز خاصی برای ایران محسوب شود.

اگر کشف این میدان نفتی در شرایط عادی رخ می‌داد، آنگاه ایران می‌توانست از این ذخایر برای افزایش صادرات کشور استفاده کند.

در حال حاضر ایران به دلیل تحریم‌های امریکا صادرات بسیار کمی دارد و اگر امروزه بتواند از این میدان نفت استخراج کند که نیاز به سرمایه و تکنولوژی لازم که با وجود تحریم‌ها بسیار دشوار است، می‌توانست از نفت تولیدی این میدان استفاده کند.

اما در حال حاضر ما با عرضه مازاد نفت در بازار جهانی و تحریم‌های ایران روبرو هستیم و کشورهایی همچون روسیه، عراق، عربستان و امریکا با افزایش تولید، جایی برای نفت ایران باقی نگذاشته‌اند که این کشور بتواند از میدان‌های نفتی در حال تولید نیز استفاده کند. در هر صورت اگر سرمایه‌گذاری لازم هم صورت بگیرد، برداشت نفت از این میدان چند سال طول خواهد کشید.

بازار جهانی نفت و اوپک تاکنون نسبت به کشف این میدان نفتی جدید واکنش خاصی نداشته‌اند، به این دلیل که آنها می‌دانند ایران تحت تحریم قرار دارد و نمی‌تواند از این میدان استفاده کند.

با توجه به تحریم‌ها، اولویت ایران برداشت از میدان‌های مشترکی است که بیشتر با عراق است. کشورهایی مثل عراق و سایر کشورهایی که با ایران میدان مشترکی را در اختیار دارند، تولیدات آنها بیشتر است و ایران به دلیل نداشتن تکنولوژی و سرمایه لازم نمی‌تواند، پا به پای این کشورها به تولید نفت بپردازد.

از این رو بازار جهانی و نفت واکنش نشان نداده و به نظر نمی‌رسد که در کوتاه‌مدت این میدان تاثیری در تولیدات نفت ایران داشته باشد. ابتدا باید تحریم‌ها برداشته شود تا ایران بتواند میزان تولید نفت خود به ویژه در میدان‌های نفتی مشترک که اولویت اول ایران است، را افزایش دهد.

با توجه به اینکه رشد اقتصادی کشورهایی همچون چین و هند که به عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده‌های نفت شناخته می‌شوند، تغییر خاصی به وجود نیامده است و در حال حاضر نیز تقاضای زیادی برای تولید نفت وجود ندارد که ایران بخواهد صادرات بیشتری داشته باشد.

ایران با توجه به تحریم‌ها، نمی‌تواند صادرات نفت داشته باشد و به نظر نمی‌آید که این میدان نفتی جدید در کوتاه‌مدت تاثیری بر بازار نفت و معادلات منطقه‌ای نفت داشته باشد.

حسن خسروجردی رییس سابق هیات‌مدیره اتحادیه صادرکنندگان نفت، گاز و پتروشیمی و رییس شورای همکاری‌های اقتصادی ایران و آفریقا نیز در این خصوص به خبرگزاری اسپوتنیک گفت: این میدان نفتی که کشف شده است، تا زمانی که مورد استفاده قرار نگیرد، هیچ امتیاز خاصی برای ایران ندارد.

در حال حاضر این میدان نفتی با وجود تحریم‌های امریکا نمی‌تواند به صادرات نفت کمک کند. حتی اگر تحریم‌ها نیز شکسته شود، باز می‌توان گفت که امتیاز خاصی ندارد، به این دلیل که این میدان نفتی تنها کشف شده و نفتی از طریق این میدان استخراج نشده است.

اما کشف این میدان نفتی موجب افزایش ثروت زیرزمینی ایران می‌شود. کشف این میدان جدید که میدان نسبتا بزرگی هم است، ثروت زیرزمینی کشور را بالا می‌برد. شاید در چند سال آینده با استخراج نفت از این میدان نفتی، وضعیت ایران از عربستان نیز بهتر شود.

منبع: اسپوتنیک

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس درباره یک طرح برقی:

بدمصرفی را اصلاح کنید

موضوع تولید، توزیع و مصرف برق در کشور از مواردی است که هر ساله وزارت نیرو با آن درگیر است. در حالی که این وزارتخانه با بدهی کلانی به پیمانکاران این صنعت مواجه است —بالغ بر ۳۰ هزار میلیارد تومان— از طرف دیگر به‌دنبال ان است که بتواند مصرف برق را بهینه سازد —این در حالی است که هدر رفت برق در کشور به‌طور متوسط ۱۵ درصد است.

در همین حال مجلس طرحی با عنوان «بخشودگی بهای برق مشترکان خانگی کم‌مصرف» در دست بررسی دارد. تصویب این طرح چه تبعاتی می‌تواند داشته باشد. در همین راستا مرکز پژوهش‌های مجلس در خصوص این طرح کار کارشناسی انجام داده که در آن دو سناریو هم برای هزینه برق داده است که به نظر می‌رسد این دوسناریو مهم‌تر از خود طرح باشد. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس را در این خصوص بخوانید:

مقدمه

یکی از اثربخش‌ترین تصمیم‌ها برای اصلاح مصرف مشترکان و توزیع عادلانه یارانه ضمنی برق میان مشترکان و ازسویی دیگر تأمین هزینه‌های توسعه صنعت برق، تصمیم‌گیری برای اصلاح نرخ و تعرفه فروش برق است. در پیشنهاهایی که برای اصلاح نرخ فروش برق تدوین و ارایه می‌شود هر یک بخشی از اهداف فوق‌الذکر را مورد تأکید قرار می‌دهند که غالبا مبتنی بر اقتضای شرایط موجوداست. درحال حاضر، تعرفه برق باید به گونه‌ای اصلاح شود که منجر به تشویق رعایت الگوی مصرف و توزیع منصفانه یارانه‌های ضمنی میان مصرف‌کنندگان شود. این مهم مورد توجه طرح پیشنهادی تحت عنوان «بخشودگی بهای برق مشترکان خانگی کم‌مصرف» قرار گرفته است. به موجب این طرح مقرر شده است، مشترکان خانگی که ماهیانه کمتر از ۳۰۰ کیلووات ساعت برق مصرف می‌کنند، از پرداخت بهای برق مصرفی معاف شوند. همچنین مشترکانی که نتوانند سقف الگوی مصرف یاد شده را رعایت کنند تا ۵۰۰ کیلووات ساعت در ماه یک سوم بهای تمام شده و تا ۷۰۰ کیلووات ساعت یک دوم بهای تمام شده و بالاتر از ۷۰۰ کیلووات ساعت در ۱ ماه کل بهای تمام شده برق مصرف را پرداخت نمایند. در ادامه مفاد طرح «بخشودگی بهای برق مشترکان خانگی کم مصرف» از نظر شکلی، مالی و حقوقی مورد تحقیق و بررسی قرار گرفته شده است.

بررسی شکلی طرح

■ **این طرح تفاوتی میان ماه‌های گرم و غیرگرم قائل نشده است.**

■ واحد مصرف در متن به اشتباه «کیلووات» ذکر شده و باید به «کیلووات ساعت» اصلاح شود

■ به نظر می‌رسد، مفاد ماده واحده برای مصرف مشترکان در ماه‌های گرم مناطق عادی و ماه‌های غیرگرم تدوین شده است. براساس تبصره «۱» ماده واحده، وزارت نیرو باید الگوی مصرف برای مشترکان مناطق گرمسیری تعیین نماید

■ براساس تبصره «۱» ماده واحده این طرح، وزارت نیرو صرفاً سقف الگوی مصرف را برای مناطق گرمسیری تعیین خواهد کرد، بنابراین نحوه تعیین نرخ برای هر یک از بازه‌های مصرف در آن مناطق محل ابهام است

■ بهای تمام شده برق با توجه به روش محاسبه آن شامل روش حسابداری، روش سازمان ملل یا روش هزینه نهایی، مقادیر متفاوتی خواهد داشت. ضمن اینکه تعیین مقادیر برخی پارامترها در هر یک از روش‌های مزبور محل ابهام است که در این میان می‌توان به نرخ تسعیر ارز اشاره کرد. گفتنی است، طبق تبصره ذیل بند «ج» ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵، قیمت تمام شده برق مجموع هزینه‌های تبدیل انرژی، انتقال، توزیع و هزینه سوخت در نظر گرفته شده که می‌توان مرجع صحه‌گذاری بر آن را سازمان حسابرسی دانست. لذا با توجه به استناد قانونی، روش حسابداری برای تعیین قیمت تمام شده برای محاسبه بهای برق مصرفی مشترکان خانگی باید مبنا قرار گیرد

■ در بخشی از این طرح آمده است: «هزینه مابه التفاوت بودجه‌ای از طریق افزایش قیمت سایر مصرف‌کنندگان به صورت پلکانی تأمین خواهد شد» چنانچه منظور از «سایر مصرف‌کنندگان»، مشترکان خانگی با مصرف ماهیانه بالاتر از ۳۰۰ کیلووات ساعت و همچنین مشترکان سایر تعرفه‌ها اعم از تجاری، عمومی، صنعتی، کشاورزی باشد، اصلاح قیمت برق برای تمامی مشترکان تا حدی که هزینه‌های اجرای این طرح را پوشش دهد، رقم خواهد خورد. ازسویی دیگر، چنانچه تأمین هزینه مابه التفاوت بودجه‌ای از طریق افزایش بهای برق سایر مشترکان خانگی باشد، نیاز به برقراری موازنه میان درآمدهای حاصل از مصرف مشترکان بالاتر از ۳۰۰ کیلووات ساعت و هزینه ناشی از اعمال معافیت در پرداخت بهای برق توسط مشترکان خانگی است. بنابراین باید در این خصوص رفع ابهام صورت گیرد

■ نحوه تعیین بهای برق مصرفی مشترکان مبتنی بر طرح پیشنهاد شده مبهم است. برای مثال، فرض شود که مصرف مشترک ۶۰۰ کیلووات ساعت است، بهای برق مصرفی به دو صورت قابل تصور است.

۱-.بهای برق مصرفی تا ۳۰۰ کیلووات ساعت، با نرخ صفر، ۳۰۰ تا ۵۰۰ کیلووات ساعت در ماه با نرخ معادل یک‌سوم بهای تمام شده و مابقی آن با نرخ معادل یک دوم بهای تمام شده محاسبه شود

۲-.بهای کل برق مصرفی براساس نرخ یک‌دوم بهای تمام شده محاسبه شود

■ با توجه به اهداف مورد اشاره در مقدمه «اهمیت الگوی مصرف و به منظور حفظ منابع و جلوگیری از اسراف...». یکی از مسائل از نظر طرح کنترل میزان مصرف برق مشترکان خانگی است. این درحالی است که به گفته مسئولان صنعت برق بیش از ۸۵ درصد از مشترکان در الگوی مصرف، برق مصرف می‌کنند. با وجود این، مساله بدمصرفی مشترکان خانگی کماکان بی‌پاسخ مانده است. مفهوم بدمصرفی یا خوش مصرفی مستقل از میزان مصرف بوده و بیانگر میزان یکنواختی مصرف برق ازسوی مشترکان خانگی است. به عبارت دیگر، برق مصرفی مشترکان خانگی خلاف دیگر کالاهای مصرفی خانوارها نظیر بنزین صرفاً با اوصاف «کم» یا «زیاد» توصیف نمی‌شوند، بلکه بُعد دیگر مصرف آنان با اوصافی که نمایانگر میزان یکنواختی مصرف است، وصف می‌شود. بدمصرفی مشترکان عامل بروز بحران برق در تابستان بوده و موجب سرمایه‌گذاری برای تأمین برق برای بهره مندی در مدت زمان بسیار محدود سال (حدود ۳۰۰ ساعت پیک مصرف برق در سال) می‌شود. لذا پرداختن به مساله خوش مصرفی و بدمصرفی مشترکان خانگی در اولویت بالاتری نسبت به میزان مطلق مصرف آنها قرار دارد.

بررسی ابعاد مالی طرح با توجه به ابهام های مطرح شده در بالا، سناریوهای مختلفی برای نتایج مالی اجرای این طرح قابل ذکر است. دو سناریو با توجه به نرخ در نظر گرفته شده برای قیمت تمام شده برق مورد تحقیق و بررسی قرار داده شده است. گفتنی است، با توجه به عدم تعیین مقادیر بازه‌های مصرف و نرخ فروش متناظر با آن، محاسبات صورت گرفته در این بخش محدود به ماه‌های گرم مناطق عادی و ماه‌های غیرگرم شده است. هرچند نتایج قابل تسری به سایر مناطق گرمسیری است. درحال حاضر، مصرف برق مشترکان برق خانگی در ماه‌های غیرگرم مناطق عادی و ماه‌های غیرگرم در حدود ۵۳ میلیارد کیلووات ساعت (معادل ۶۰ درصد از کل مصرف برق در بخش خانگی) است. در جدول ۱ وضعیت مصرف برق و مابه‌التفاوت درآمدی که در هر یک از بازه‌های مصرف عاید وزارت نیرو می‌شود نشان داده شده است. همچنین جدول ۲ مجموع دریافتی صنعت برق از محل فروش برق به مشترکان را ارایه می‌دهد. در بررسی سناریوی ۱ نکات ذیل حائز اهمیت است:

-در این سناریو، قیمت تمام شده براساس روش حسابداری مد نظر قرار گرفته شده که معادل ۹۶۷ ریال در سال ۱۳۹۷ بوده است

-درصورت اجرای طرح، درآمد حاصل از فروش برق در تمامی بازه‌های مصرف نسبت به وضع موجود معادل ۳۳ هزار میلیارد ریال کاهش خواهد یافت. —با توجه به کاهش بهای برق مصرفی مشترکان، می‌توان انتظار داشت که عوارض برق دریافتی از مشترکان برق خانگی در ماه‌های گرم مناطق عادی و ماه‌های غیرگرم نیز کاهش خواهد یافت. این مهم به کاهش منابع برای توسعه و نگهداری شبکه برق روستایی و برق تجدیدپذیر منجر خواهد شد

-روش حسابداری مبتنی بر اقلام هزینه‌ای مانند هزینه سوخت است. مقدار نرخ سوخت در طول سال‌های اخیر مقداری ناچیز بوده است. لذا در نظر گرفتن مقدار قیمت تمام شده برق مبتنی بر این روش نیز به مثابه عدم تغییر در قیمت سوخت است. لذا در جدول ۲ رقم متناظر با آن صفر منظور شده است. بررسی سناریوی ۲ حاکی از نکات ذیل است

-در این سناریو، قیمت تمام شده برق براساس روش هزینه نهایی بلندمدت مد نظر قرار گرفته شده که مقدار آن براساس نرخ سوخت ۱۱ سنت دلار و نرخ تسعیر ارز ۱۱۰۰۰۰ ریال، معادل ۶۵۵۷ ریال در نظر گرفته شده است. -درصورت اجرای این طرح، درآمد حاصل از فروش برق در تمامی بازه‌های مصرف (به استثنای مصرف تا ۳۰۰ کیلووات ساعت) نسبت به وضع موجود افزایش پیدا خواهد کرد. در این حالت مجموع دریافتی‌های صنعت برق بالغ بر ۴۴۰۰ میلیارد تومان خواهد شد که حدود ۴۱۰ میلیارد تومان بیشتر از وضع موجود است.

با توجه به اینکه در این روش بهای سوخت در تعرفه برق مشترکان منظور شده است، لذا انتظار می‌رود معادل آن به شرکت ملی گاز نیز پرداخت شود. با احتساب قیمت گاز ۱۱ سنت دلار به ازای هر مترمکعب و ۱۱۰ هزار ریال نرخ تسعیر ارز و با فرض اینکه با مصرف هر مترمکعب گاز حدود ۳/۵ کیلووات ساعت برق تولید شود، وزارت نیرو باید برای هر کیلووات ساعت برق تولیدی معادل ۳۴۵۷ ریال هزینه سوخت پرداخت کند. رقم پرداختی بابت بهای سوخت برای تأمین برق مشترکان برق خانگی در ماه‌های گرم مناطق عادی و ماه‌های غیرگرم بالغ بر ۱۸۳ هزار میلیارد ریال خواهد شد

-درصورت پرداخت بهای سوخت، وزارت نیرو با کسری ۱۳۹ هزار میلیارد ریالی مواجه خواهد شد، به عبارتی مرکز درآمد و هزینه وزارت نیرو منفی خواهد شد

مهم‌ترین آثار مترتب بر مشترکان خانگی از محل اجرای این طرح شامل موارد ذیل است: -

یکی از ذی‌نفعان اصلی اجرای این طرح، خانوارهایی هستند که مصارف آنان در میان بیش از دو کنتور تقسیم می‌شود (برای مثال خانوارهایی در طول ماه علاوه بر منزل مسکونی، بخشی از زمان خود را در ویلا سپری می‌کنند. مصارف این دسته از خانوارها بین دو یا سه دستگاه اندازه‌گیری (کنتور) توزیع می‌شود و منجر به تعیین مصرف کمتر از ۳۰۰ کیلووات ساعت در ماه می‌شود. لذا با وجود توانایی پرداخت بالا و مصرف برق بالاتر از الگو (درصورتی که مصارف آنان تجمیع شود) هیچ هزینه‌ای بابت برق مصرفی خود پرداخت نخواهند کرد. در چنین شرایطی توزیع ناعادلانه یارانه رقم خواهد خورد که در تضاد با اهداف گفته شده در این طرح است

-درصورت اجرای این طرح و ایجاد انگیزه برای مشترکان برای کاهش مصرف خود در سال‌های بعد از اجرایی شدن آن، بخشی از مشترکان با مصارف بالای ۳۰۰ کیلووات ساعت متحمل تأمین هزینه‌های مشترکان با مصارف کمتر از ۳۰۰ کیلووات ساعت می‌شوند. برای مثال، مشترکینی که ۱۰ درصد برق را مصرف می‌کنند و مصارف ماهیانه آنان بالاتر از الگو قرار دارند، متحمل پرداخت هزینه‌های تأمین ۹۰ درصد از برق مصرفی سایر مشترکان می‌شود. بنابراین، این شیوه توزیع هزینه برق میان مشترکان موجب تبعیض ناعادلانه خواهد شد.

در صورت لزوم اصلاح نرخ فروش برق در سال‌های پس از اجرای این طرح، تنها مشترکان بالاتر از الگوی مصرف مشمول افزایش نرخ خواهند شد که این امر موجب فشار مالی مضاعف بر مشترکان خواهد شد

-درصورتی که نرخ‌گذاری تبعیضی با احتساب هزینه سوخت در نظر گرفته شود، نیاز به اصلاح سازوکار مالی بین تولیدکنندگان برق، شرکت مادر تخصصی توانیر و شرکت ملی گاز خواهد شد. ایجاد چنین تغییرات گستردهای خارج از ظرفیت این طرح است.

بررسی حقوقی طرح

-با احتساب قیمت تمام شده برق مطابق تبصره بند «ج» ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، درآمد عمومی دولت کاهش خواهد یافت، لذا این طرح مغایر با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است.

به علاوه، طرح پیشنهادی صورتبندی اجرایی بند قانونی مزبور بوده که می‌توان عنوان آیین‌نامه اجرایی برای آن اطلاق نمود. در چنین شرایطی، وظیفه وضع آیین‌نامه که مطابق اصل یکصدوسی وهشتم برعهده هیات وزیران است، نقض می‌شود

-مفاد این طرح منطبق بر ماده (۱۰) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۰۴ است. لذا نیازی به قانون‌گذاری مجدد برای تحقق اهداف مذکور در طرح وجود ندارد

-مطابق ماده (۹) قانون سازمان برق ایران مصوب ۱۳۴۶/۰۴/۱۹، قیمت‌گذاری برق برعهده «وزارت آب و برق» (بعدها به وزارت نیرو تغییر نام یافت) گذاشته شده است. قانون موخر برای این موضوع ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ است که در آن «دولت» مکلف به اصلاح «قیمت حامل‌های انرژی» شده است. لذا ورود مجلس شورای اسلامی به امر اصلاح نرخ و تعرفه حامل‌های انرژی مغایر با قوانین مزبور است.

-چنانچه قیمت تمام شده در این طرح مطابق روش ذکر شده در سناریوی ۲ مد نظر قرار گیرد، مغایر تبصره بند «ج» ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها خواهد بود. ضمن اینکه هر روشی غیر از روش حسابداری مبنای تعیین هزینه تمام شده قرار گیرد، نیاز به نهاد تنظیم‌گر (رگولاتوری) بوده که تاکنون این نهاد در کشور ایجاد نشده است.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

اصولا استفاده از سازوکار قیمت‌گذاری پلکانی براساس میزان پرمصرف بودن و بهبود این روش متناسب با پیشرفت تجهیزات اندازه‌گیری مصرف برق، از منظر کارشناسی قابل دفاع است. اما برای سیاست‌گذاری در مورد یارانه، میزان اولویت مصرف برق برای بهره مندی از یارانه، حد مجاز بهره مندی از یارانه و نحوه اعمال سیاست یارانه‌ای محورهایی است که لازم است مورد توجه قرار گیرد. برای تصمیم‌گیری در مورد این مسائل علاوه بر بررسی کارشناسی حوزه انرژی، نیاز است که سیاست‌های حمایتی این حوزه با سایر سیاست‌های حمایتی برای حوزه‌های دیگر مقایسه و تصمیم‌گیری به صورت جامع انجام شود. در این پژوهش طرح پیشنهادی «بخشودگی برق مشترکان خانگی کم‌مصرف» از منظر «مالی» و «حقوقی» مورد تحقیق و بررسی قرار گرفت. بررسی‌ها نشان داد که اولا اجرای این طرح منجر به تشدید معضلات مالی صنعت برق خواهد شد بطوری که درآمد آن کاهش خواهد یافت که این مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است. ثانیا به لحاظ شکلی طرح دارای ابهاماتی در محاسبه بهای برق مصرفی مشترکان و همچنین مقدار بهای تمام شده و مرجعی که بر آن صحه بگذارد، است. روش‌های متعددی وجود دارد که براساس آن بهای تمام شده برق تعیین می‌گردد. روش بیان شده برای تعیین بهای تمام شده مطابق تبصره بند «ج» ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، از روش حسابداری تبعیت می‌کند که مرجع صحه‌گذاری بر آن سازمان حسابرسی است. تبعیت از این روش در تعیین بهای تمام شده موجب کاهش درآمدهای وزارت نیرو می‌شود که مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است. اتخاذ هر روش دیگری نیازمند مرجع مستقل (نهاد رگولاتوری) برای صحه‌گذاری بر مقدار بهای تمام شده است که درحال حاضر چنین نهادی در کشور وجود ندارد.

ثالثا چون وزارت نیرو در ماده (۹) قانون سازمان برق ایران و همچنین دولت در ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها متولی قیمت‌گذاری برق شده‌اند، ورود مجلس شورای اسلامی به امر قیمت‌گذاری مغایر با قوانین مزبور است

رابعا مفاد این طرح منطبق بر ماده (۱۰) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی است و قانونگذاری مجدد تلقی می‌شود. بنابراین نظارت و ارزیابی بر حسن اجرای این قانون مطابق با اهداف مذکور در مقدمه توجیهی پیشنهاد می‌شود. اضافه می‌گردد، مفاد این طرح صورتبندی اجرایی برای قانون مزبور است، لذا می‌توان آن را به عنوان آیین نامه اجرایی برای ماده (۱۰) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی اطلاق نمود. در چنین شرایطی وظیفه تدوین آیین نامه که مطابق اصل یکصدوسی وهشتم برعهده هیات وزیران است، نقض می‌شود.

خامسا در مقدمه طرح پیشنهادی «اهمیت الگوی مصرف و به منظور حفظ منابع و جلوگیری از اسراف...» مورد اشاره قرار گرفته شده است. به اذعان مسوولان صنعت برق بیش از ۸۵ درصد از مشترکان برق در حد الگوی مصرف، برق مصرف می‌کنند. این درحالی است که بررسی مساله بدمصرفی و ارایه راهکار برای رفع آن بی‌پاسخ مانده است. بدمصرفی یا خوش مصرفی مشترکان مستقل از میزان مصرف آنان است. بدمصرفی مشترکان منجر به بروز بحران برق در تابستان شده و ایجاد ضرورت برای سرمایه‌گذاری برای تأمین برق برای مدت محدودی از سال (حدود ۳۰۰ ساعت پیک مصرف برق در سال) می‌شود. بنابراین رسیدگی به مساله اصلاح بدمصرفی و تشویق به خوش مصرفی به عنوان یکی از راهکارهای مدیریت سمت تقاضا، در اولویت بالاتری نسبت به مساله مد نظر این طرح قرار دارد. بنابراین، تصویب این طرح با توجه به دلیل گفته شده قابل دفاع نیست و لذا پیشنهاد می‌شود، نظارت و ارزیابی بر حسن اجرای قانون اصلاح الگوی مصرف و اتخاذ تدابیری برای مدیریت سمت تقاضا از طریق اصلاح رفتار بدمصرفی مشترکان خانگی مورد تأکید قرار می‌گیرد.

جدول ۱- بازه‌های مصرف و درآمد متناظر با هر سناریو

مصرف مشترک	سهم از کل مصرف	متوسط قیمت برق (وضع موجود)	درآمد صنعت برق	متوسط قیمت برق		درآمد صنعت برق از محل اجرای طرح		مابه‌التفاوت درآمد صنعت برق	
کیلووات‌ساعت	درصد	ریال بر کیلووات‌ساعت	میلیارد ریال	ریال بر کیلووات‌ساعت		میلیارد ریال		میلیارد ریال	
				سناریوی ۱	سناریوی ۲	سناریوی ۱	سناریوی ۲	سناریوی ۱	سناریوی ۲
۰-۳۰۰	۷۲	۵۵۹	۲۱۳۳۱	۰	۰	۰	۰	-۲۱۳۳۱	-۲۱۳۳۱
۳۰۰-۵۰۰	۲۰	۱۰۶۲	۱۱۲۵۷	۳۲۲	۲۱۸۶	۳۴۱۷	۳۲۱۶۸	-۷۸۴۰	۱۱۹۱۱
۵۰۰-۷۰۰	۴	۱۴۶۰	۳۰۹۵	۴۸۴	۳۲۷۹	۱۰۲۵	۶۹۵۰	-۲۰۷۰	۳۸۵۵
بالاتر از ۷۰۰	۴	۱۹۸۳	۴۲۰۳	۹۶۷	۶۵۵۷	۲۰۵۰	۱۳۹۰۱	-۲۱۵۴	۹۶۹۷

ماخذ: توانیر آمار تفصیلی صنعت برق، محاسبات تحقیق

جدول ۲. مجموع درآمد و مابه‌التفاوت درآمد صنعت برق

شرح	واحد	سناریوی ۱	سناریوی ۲
درآمد صنعت برق از محل اجرای طرح	میلیارد ریال	۶۴۹۲	۴۴۰۱۹
درآمد فعلی صنعت برق		۳۹۸۸۷	
مابه‌التفاوت درآمد صنعت برق از محل اجرای طرح		-۳۳۳۹۵	۴۱۳۲
کسر می‌شود بابت بهای سوخت		۰	-۱۸۳۲۲۱
مابه‌التفاوت درآمد صنعت برق پس از کسر هزینه سوخت		-۳۳۳۹۵	-۱۳۹۲۰۲

ماخذ: توانیر آمار تفصیلی صنعت برق، محاسبات تحقیق

«تعادل» در گفت‌وگو با کارشناسان دلایل تقلیل الگوی مصرف مسکن را بررسی می کند

ذوب متراژ مصرفی ملک در کوره قیمت‌ها

گروه راه‌وشهرسازی | زهره علامی |

شهریور ماه سال جاری، شهردار تهران براساس پیشنهادی که سازندگان مسکن برای ساخت واحدهای مسکونی کوچک متراژ (۳۰متری) به مدیران شهری ارایه داده بودند، طرحی را تقدیم هیات دولت کرد که براساس آن شهرداری‌های کلان‌شهرها اقدام به ساخت واحدهای کوچک برای تأمین مسکن کم درآمدها کنند.

پس از ارایه پیشنهاد شهردار تهران، تدوین آیین‌نامه‌ای هم در وزارت کشور با همکاری شهرداری تهران در دستور کار قرار گرفت تا این پیشنهاد به صورت جدی مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد که این موضوع نشان از استقبال دولت برای ساخت واحدهای کوچک متراژ در کلان‌شهرها دارد.

اما در شرایطی که دولت و شهرداری به دنبال ارایه و تدوین آیین‌نامه‌ای برای ساخت واحدهای مسکونی کوچک متراژ ۳۰ متری برای تأمین نیاز اقشار کم درآمد کلان‌شهرها هستند، بررسی طرح جامع مسکن، قوانین تصویب شده در شورای عالی شهرسازی و معماری و همچنین طرح تفصیلی شهر تهران حکایت از آن دارد که الگوی اعلام شده از سوی قوانین بالادستی بخش مسکن بسیار بالاتر از ۳۰متر پیشنهاد شده از سوی شهردار تهران است.

براساس طرح جامع مسکن الگوی مصرف برای خانوار با بعد جمعیتی متوسط در کلان‌شهرها ۷۵ مترمربع و طبق نظر شورای عالی شهرسازی و معماری، این الگو ۹۰ مترمربع است ضمن اینکه براساس طرح تفصیلی تهران، ساخت واحدهای مسکونی کمتر از ۴۰ مترمربع هم ممنوع است. اما سوال این است که چرا با وجود قوانین موجود همچنین استقبال متقاضیان مصرفی از واحدهای مسکونی متوسط و بزرگ متراژ، مسوولان شهری و حتی وزارت راه و شهرسازی به دنبال ساخت واحدهای مسکونی کوچک متراژ هستند؟ افزایش قیمت مسکن طی سال‌های گذشته توان اقتصادی خانوارهای ایرانی و متقاضیان مصرفی را به‌شدت کاهش داده و همین موضوع یعنی کاهش توان‌پذیری بخش تقاضا موجب شده است که حجم معاملات واحدهای مسکونی کوچک متراژ طی سال‌های گذشته نسبت به متوسط متراژها و بزرگ متراژها افزایش چشمگیری داشته باشد و متقاضیان مجبور به خرید و سکونت در واحدهای کوچک باشند.

در مقابل قوانین شورای عالی شهرسازی و معماری و ضرورت ساخت پارکینگ برای هر واحد مسکونی و ایجاد محدودیت‌هایی برای سازندگان موجب شده که انبوه‌سازان تمایلی به ساخت واحدهای مسکونی کوچک متراژ نداشته باشند و همچنان گزارش مرکز آمار از صدور پروانه‌های ساختمانی صادر شده نشان از پیش بودن واحدهای بزرگ متراژ در حال ساخت باشد. یعنی در حالی که شرایط اقتصادی و قوانین سختگیرانه حاکم بر ساخت و ساز موجب عدم هماهنگی میان الگوی ساخت و مصرف شده است، مسوولان بخش مسکن هم برنامه‌ای برای بازگشت این تعادل به بازار مسکن ندارند و با حمایت از ساخت واحدهای مسکونی کوچک متراژ که تناسبی با نیازهای خانوارهای ایرانی ندارد و می‌تواند تبعات اجتماعی، فرهنگی و... بسیاری را به همراه داشته باشد از ساخت واحدهای کوچک استقبال می کنند. ناگفته نماند که الگوی مصرف شاخص‌های متعددی از جمله مصالح، انرژی، متراژ و... دارد اما تاکید گزارش «تعادل» بر فاکتور متراژ به عنوان فاکتور دارای اولویت برتر در ایران است.

برش

- دلیل تمایل تقاضای سرمایه‌ای به خرید واحدهای مسکونی کوچک متراژ این است که این واحدها نقدشوندگی راحت‌تری دارند و صاحب ملک با خرید این واحدها می‌تواند سبد متنوعی از املاک را در اختیار داشته باشد و... مجموع این عوامل موجب می‌شود که تقاضای سرمایه‌ای ترجیح می‌شود که تقاضای مصرفی این است که واحدهای بزرگ‌تر را خریداری کند به شرط اینکه نقدینگی و توان اقتصادی لازم را داشته باشد
- با اجرای سیاست‌های آمایشی و تمرکززدایی می‌توانیم سطح تقاضا را نسبت به عرضه کاهش دهیم تا شاهد مهاجرت معکوس از کلان‌شهر تهران باشیم اگرچه در شهرهای بزرگ و کوچک این امکان برای دولت وجود دارد که برای تأمین مسکن متناسب با نیاز خانوارها مبتنی بر الگوی مصرف شورای عالی معماری و شهرسازی، زمین در اختیار خانوار قرار داد
- شهرداری‌ها زمین دارند و می‌توانند با کمک وزارت راه و شهرسازی اقدام به ساخت مسکن کنند و بخشی از متراژ این واحدها را فروخته و مابقی را به مشتری اجاره دهند تا از این طریق بسیاری از زوج‌های جوان صاحبخانه شوند. با اجرای این طرح زوج‌های جوان صاحب خانه‌های کوچک متراژ می‌شوند و دیگر با گرانی مسکن مجبور به کوچ از کلان‌شهرها نمی‌شوند

تفاوت توان‌پذیری و نیاز خانوارها

عدم هماهنگی الگوی مصرف و ساخت مسکن در کشور موضوعی است که فرهاد بیضایی، مدیر گروه سیاست‌گذاری مسکن دانشگاه علم و صنعت به آن اشاره می کند و می گوید: این الگوها از دو منظر قابل بررسی هستند، اولین موضوعی که باید بررسی شود این است که در حال حاضر نیاز خانوارها به واحدهای چندمتری است و اینکه الگوی مصرف در کشور باید برچه مبنایی شکل بگیرد؟

بیضایی در گفت‌وگو با «تعادل» می‌افزاید: موضوع دوم این است که توان‌پذیری خانوارهاست که نشان می‌دهد درآمد خانوار و سطح اقتصادی خانوار در کشور با توجه به شرایط بازار مسکن چگونه است و می‌تواند چه عملکردی می‌تواند در بازار مسکن داشته باشد.

او ادامه می‌دهد: در بحث نیاز خانوار همان گونه که قانون اساسی هم به آن اذعان داشته است، مسکن متناسب با نیاز باید برای خانوارها تأمین شود، طبق سرانه اعلام شده از سوی شورای عالی شهرسازی و معماری، در کلان‌شهرها و شهرهای بزرگ سرانه مصرفی هر فرد ۲۵ تا ۳۰ متر است.

به گفته این کارشناس ارشد اقتصاد مسکن، براساس ابلاغیه شورای عالی شهرسازی و معماری، در شهرهای کوچک هم سرانه مصرفی هر فرد بالای ۳۰ متر به عنوان سرانه مسکونی شناخته شده و با توجه به بعد خانوار، در حال حاضر وجود دارد سرانه مصرفی خانوارهای متوسط در کلان‌شهرها و شهرهای بزرگ، بالای ۱۰۰ مترمربع و در شهرهای کوچک بالای ۱۲۰ مترمربع است. بیضایی بیان می کند: با توجه به بعد خانوار این فضا و مساحت برای زندگی مناسب و سکونت خانوار مورد نیاز است اما متاسفانه به دلیل مشکلات موجود در بازار مسکن، واحدهای مسکونی کوچک متراژ در دسترس‌تر هستند که این به معنای تأمین نیاز خانوار نیست بلکه به دلیل عدم توان‌پذیری به ناچار مجبور به سکونت در این واحدهای کوچک متراژ شده‌اند.

تقاضای مصرفی به دنبال واحدهای بزرگ

در حالی که تقاضای مصرفی به دنبال خرید واحدهای بزرگ متراژ و متناسب با نیاز خانوار هستند اما شرایط برای تقاضای سرمایه‌ای متفاوت است به گفته بیضایی، سطح تقاضای سرمایه‌ای در واحدهای کوچک متراژ بالا و در واحدهای بزرگ متراژ کم است. این کارشناس ارشد اقتصاد مسکن اضافه می کند: دلیل تمایل تقاضای سرمایه‌ای به خرید واحدهای مسکونی کوچک متراژ، این است که این واحدها نقدشوندگی راحت‌تری دارند و صاحب ملک با خرید این واحدها می‌تواند سبد متنوعی از املاک را در اختیار داشته باشد و... مجموع این عوامل موجب می‌شود که تقاضای سرمایه‌ای ترجیح می‌دهد که واحدهای کوچک را انتخاب کند.

او تصریح می کند: ترجیح تقاضای مصرفی این است که واحدهای بزرگ‌تر را خریداری کند به شرط اینکه نقدینگی و توان اقتصادی لازم را داشته باشد.

عوامل موثر بر تعادل الگوی مصرف و ساخت

مدیر گروه سیاست‌گذاری مسکن دانشگاه علم و صنعت درباره عدم همخوانی الگوی مصرف و ساخت در کشور می گوید: این الگوها متناسب هستند یعنی خانوارها تمایل به خرید واحدهای مسکونی متناسب با نیازشان دارند اما آن عاملی که موجب می‌شود در بازار مسکن تعداد معاملات واحدهای کوچک‌تر بیشتر از واحدهای بزرگ متراژ باشد، پایین بودن توان اقتصادی متقاضیان خرید مسکن است.

بیضایی ادامه می‌دهد: درواقع چون خریداران مسکن نمی‌توانند واحدهای متناسب با نیازشان را خریداری کنند مجبور به سکونت در واحدهای کوچک‌تر می‌شوند. او بیان می کند: عامل دیگر که عدم هماهنگی بین الگوی ساخت و مصرف را به همراه دارد این است که تقاضای سرمایه‌ای به دلایل اقتصادی ترجیح می‌دهد که واحدهای مسکونی کوچک متراژ را خریداری کند.

پذیرفتن نگاه سرمایه‌ای در طرح جامع

درباره طرح جامع مسکن و متراژ ۷۵ مترمربع که به‌عنوان الگوی مناسب برای خانوارهایی با بعد متوسط معرفی شده است، بیضایی می گوید: متراژ اعلام شده در این طرح، مسکن توان پذیر برای خانوارهای متوسط است که در قانون اساسی به عنوان مسکن متناسب با نیاز نام‌گذاری شده است. این کارشناس ارشد اقتصاد مسکن اضافه می کند: در طرح جامع مسکن نگاه به مسکن خانوارهای متوسط، نگاه توان‌پذیری و متناسب با شرایط اقتصادی جامعه است، درواقع در این طرح به وضعیت کنونی اقتصاد کشور، رویکرد سرمایه‌ای و نگاه سرمایه‌ای به مسکن را پذیرفته و رسمیت داده است.

بیضایی اظهار می کند: این طرح به سیاست‌گذاران و مسوولان اجرایی، توصیه کرده است که به جای اصلاح نگاه سرمایه‌ای موجود به بخش مسکن، شرایط را برای واحدهای کوچک‌تر یا خریداری واحدهای کوچک‌تر برای خانوار فراهم کند.

مسکن اجاره‌ای و سیاست‌های جمعیتی

طرح مسکن اجتماعی از ابتدای دولت یازدهم به عنوان یکی از طرح‌های جایگزین طرح مسکن مهر همچنین طرح ساماندهی مسکن نیازمندان مطرح شد اما اجرایی نشد و اخیرا با پیشنهاد شهردار تهران مبنی بر آمادگی این نهاد اجتماعی برای احداث واحدهای مسکونی ۳۰ متری شکل دیگری به خود گرفته است، مدیر گروه سیاست‌گذاری مسکن دانشگاه علم و صنعت با اشاره به این موضوع می گوید: در مسکن اجاره‌ای واحدها زیر ۶۰متر مربع و حتی زیر ۴۰ متر مربع است و شهرداری اعلام آمادگی کرده است تا با توجه به شرایط اقتصادی کشور و کاهش توان مالی متقاضیان این واحدها ساخته شود که متاسفانه این واحدها نمی‌تواند نیاز خانوار را پاسخ دهد و تبعات فرهنگی، اجتماعی و جمعیتی به همراه دارد. بیضایی می‌افزاید: یکی از اقدامات لازم در حوزه جمعیتی کشور این است که نرخ رشد جمعیت و نرخ باروری را بهبود دهیم و موظف هستیم که مطابق با نیاز جامعه و نرخ رشد کشور، واحدهای مسکونی تولید کنیم. او اظهار می کند: اجرای چنین طرح‌هایی و ساخت واحدهای مسکونی بسیار کوچک بر سیاست‌های جمعیتی کشور اثر منفی خواهد داشت و در راستای این سیاست‌ها نیست.

راهکارهای پیش‌رو

حال سوال این است که در چنین شرایطی یعنی زمانی که الگوی مصرف و ساخت با هم هماهنگ نیستند و مسوولان هم تمایل به ساخت واحدهای کوچک متراژ با توجه به شرایط اقتصادی و کاهش توان خرید متقاضیان دارند چطور می‌توان به هماهنگی بیشتر الگوی ساخت و مصرف کمک کرد، به گفته مدیر گروه سیاست‌گذاری مسکن دانشگاه علم و صنعت، دولت باید سیاست‌هایش را در بخش مسکن تغییر دهد، مساله زمین رها شده است که با ارایه زمین رایگان برای ساخت می‌توانیم شاهد بهبود در روند ساخت و ساز در کشور باشیم. بیضایی می‌افزاید: از فاکتور زمین رایگان می‌توان به‌عنوان اهرم برای رونق در بازار مسکن، ایجاد هماهنگی میان الگوی مصرف و ساخت همچنین مشوقی برای خانوارهایی با تعداد فرزندان بیشتر استفاده کرد. او اضافه می کند: ارایه زمین رایگان به خانوارهایی با فرزند بیشتر می‌تواند در شهرهای کوچک و متوسط به راحتی قابل انجام باشد و در این شهرها، دست دولت بازتر است بنابراین می‌توان زمین در اختیار این خانوارها قرار داد تا سیاست‌های جمعیتی در پهنه کشور بهبود یابد.

نبود سیاست مشخص مسکن در تهران

مدیر گروه سیاست‌گذاری مسکن دانشگاه علم و صنعت با اشاره به اینکه در تهران سیاست مشخصی در بخش مسکن در اولویت قرار ندارد، می گوید: به جز بحث مالیات که تقاضاهای سرمایه‌ای را می‌تواند کنترل کند در بخش عرضه، اولویت بر سیاست‌های آمایشی و تمرکز زدایی است تا جمعیت تهران کنترل شود و سطح تقاضا را کاهش دهیم. بیضایی تصریح می کند: با اجرای سیاست‌های آمایشی و تمرکززدایی می‌توانیم سطح تقاضا را نسبت به عرضه کاهش دهیم تا شاهد مهاجرت معکوس از کلان‌شهر تهران باشیم.

او اظهار می کند: در شهرهای بزرگ و کوچک این امکان برای دولت وجود دارد که برای تأمین مسکن متناسب با نیاز خانوارها مبتنی بر الگوی مصرف شورای عالی معماری و شهرسازی، زمین در اختیار خانوار قرار داد.

الگوی ساخت و مساله پارکینگ

در حالی که بیضایی مخالف ساخت واحدهای مسکونی کوچک متراژ به دلیل عدم هماهنگی با نیاز خانوارهای ایرانی است، حسن محتشم، عضو هیات‌مدیره انجمن انبوه‌سازان تهران از ساخت این واحدها استقبال می کند. او همچنین درباره الگوی مصرف و ساخت مسکن و ناهماهنگی که بین این دو الگو وجود دارد، می گوید: شورای عالی شهرسازی و معماری متولی بخش مسکن در کشور است و شهرداری‌ها از مصوبات و مقررات تصویب‌شده در این شورا تبعیت می کنند، یکی از مشکلاتی که در قوانین این شورا درباره کلان‌شهرها وجود دارد مربوط به ضرورت وجود پارکینگ برای هر واحد مسکونی است.

محتشم ادامه می‌دهد: انبوه‌سازی که قصد ساخت ۲۰ واحد مسکونی در یک قطعه زمین دارد باید براساس قوانین شورای عالی شهرسازی و معماری ۲۰ باب پارکینگ هم بسازد که تأمین پارکینگ برای هر زمین و ساختمانی امکان پذیر نیست چون ساخت پارکینگ نیازمند زیرزمین است و در بعضی زمین‌ها فقط می‌توان تعداد محدودی پارکینگ ساخت.

او اظهار می کند: با توجه به اینکه در هر زمینی نمی‌توان پارکینگ‌های متعدد ساخت، انبوه‌ساز مجبور می‌شود که متراژ واحدهای مسکونی را افزایش دهد تا از این طریق، تعداد پارکینگ‌های ساخته شده کاهش یابد.

به گفته این فعال بخش مسکن، برای هر واحد مسکونی که ۱۵۰ مترمربع مساحت دارند باید یک باب پارکینگ ساخته شود، بنابراین اگر سازنده ۳ واحد ۶۰ متری بسازد باید ۳ پارکینگ هم برای آنها در نظر بگیرد اما اگر یک واحد مسکونی ۱۵۰ متری بسازد تنها یک پارکینگ نیاز است. محتشم اضافه می کند: با توجه به اینکه سازنده در متراژهای بالاتر می‌تواند بهتر پارکینگ را تأمین کند به همین دلیل تمایل به ساخت واحدهای بزرگ‌تر دارد و از الگوی مصرف خارج می‌شود.

او تصریح می کند: دلیل عدم رعایت الگوی ساخت در کشور به علت محدودیت‌های ایجاد شده از سوی شهردرای‌ها برای ایجاد یک باب پارکینگ برای هر واحد مسکونی است.

حذف لزوم ساخت پارکینگ برای هر واحد

عضو هیات‌مدیره انجمن انبوه‌سازان تهران با اشاره به مشکلات پیش روی سازندگان مسکن می گوید: برای هماهنگی الگوی مصرف و ساخت مسکن، شهرداری‌ها باید ضرورت وجود پارکینگ برای هر واحد مسکونی را بردارد ضمن اینکه جریمه‌ای را هم برای عدم رعایت این قانون در نظر نگیرد تا از این پس انبوه‌سازان به ساخت واحدهای مسکونی متناسب با الگوی معرفی شده، ترغیب شوند. محتشم اظهار می کند: ضرورت ساخت پارکینگ برای هر واحد مسکونی در شرایطی است که تعداد خودروهای فعال در کشور بسیار بالاست و همین موضوع آلودگی بسیاری هم تولید می کند در حالی که باید خودروها متناسب با شرایط شهرها تولید و واگذار شوند. این فعال حوزه مسکن بیان می کند: دلیل ناهماهنگی متراژ واحدهای ساخته شده در ساختمان‌ها هم بحث ضرورت ساخت پارکینگ برای هر واحد مسکونی است موضوعی که موجب شده در یک ساختمان انواعی از متراژها را داشته باشیم.

استفاده از تجربه ساخت

عضو هیات‌مدیره انجمن انبوه‌سازان تهران درباره متراژ مناسب با نیاز خانوارهایی با بعد جمعیتی متوسط می گوید: در بحث الگوی ساخت مسکن باید از کشورهای پیشرفته در این زمینه الگوبرداری کنیم و رویکرد کنونی به مساحت واحدهای مسکونی را تغییر دهیم. محتشم اظهار می کند: در کشورهای پیشرفته فضای بزرگی را برای پذیرایی و هال در نظر نمی گیرند اما در ایران خانوارها تمایل زیادی به وجود هال و پذیرایی بزرگ متراژ دارند. او ادامه می‌دهد: در شرایط اقتصادی کنونی و کاهش رفت و آمدهای خانوادگی می‌توانیم شاهد ساخت واحدهای مسکونی متوسط و کوچک متراژ برای خانوارها به ویژه زوج‌های جوان باشیم.

به گفته این فعال حوزه مسکن، در حال حاضر بسیاری از زوج‌های جوان ترجیح می‌دهند که یک واحد مسکونی ۵۰ متری خریداری کرده و در آن ساکن شوند تا اینکه یک واحد ۱۰۰ متری اجاره‌ای داشته باشند و مجبور به نقل مکان هر ساله باشند.

لزوم ساخت واحد کوچک متراژ

محتشم با اشاره به اینکه ساخت واحدهای مسکونی کوچک توسط دولت یا شهرداری اقدامی مناسب است، اضافه می کند: علاوه بر اینکه دولت یا شهرداری می‌تواند کل متراژ واحدهای مسکونی ساخته شده را به خریداران بفروشد بلکه می‌تواند نیمی از متراژ این واحدها را به مشتری بدهد و نیم دیگر را اجاره دهد.

او اظهار می کند: شهرداری‌ها زمین دارند و می‌توانند با کمک وزارت راه و شهرسازی اقدام به ساخت مسکن کنند و بخشی از متراژ این واحدها را فروخته و مابقی را به مشتری اجاره دهند تا از این طریق بسیاری از زوج‌های جوان صاحبخانه شوند. این فعال بخش مسکن بیان می کند: با اجرای این طرح زوج‌های جوان صاحب خانه‌های کوچک متراژ می‌شوند و دیگر با گرانی مسکن مجبور به کوچ از کلان‌شهرها نمی‌شوند.

الگوی ساخت و آشفتگی بازار

عضو هیات‌مدیره انجمن انبوه‌سازان تهران با انتقاد از شرایط فعلی ساخت و ساز در کشور می گوید: اگرچه ساخت مسکن انجام می‌شود اما متراژ واحدهای مسکونی ساخته شده متناسب با الگوی در نظر گرفته شده برای مصرف کنندگان نیست. محتشم ادامه می‌دهد: عدم هماهنگی الگوی ساخت و مصرف موجب می‌شود که از یک سو شاهد وجود بیش از ۲،۵ میلیون واحد مسکونی خالی هستیم و در طرف مقابل بسیاری از خانوارها همچنان در انتظار خرید مسکن هستند.

او اضافه می کند: اگر شورای عالی شهرسازی و معماری قوانین مربوط به لزوم ساخت پارکینگ برای هر واحد مسکونی را تغییر دهد می‌توانیم شاهد بهبود ناهماهنگی موجود میان الگوی ساخت و مصرف مسکن باشیم.

صاحبخانه شدن با واحدهای ۳۰متری؟

عضو هیات‌مدیره انجمن انبوه‌سازان تهران با اشاره به اینکه ساخت واحدهای مسکونی کوچک متراژ به بازار مسکن کمک می کند، می گوید: اجرای پیشنهاد شهرداری تهران برای ساخت واحدهای مسکونی ۳۰ متری می‌تواند به خانه‌دار شدن بسیاری از زوج‌های جوان کمک کند. محتشم اظهار می کند: اگرچه واحدهای مسکونی ۳۰متری شاید متناسب با نیاز زوج‌ها نباشد اما به آنها در خانه‌دار شدن کمک می کند آنها پس از چند سال می‌توانند این واحدهای کوچک را فروخته و واحدهای بزرگ‌تری را خریداری کنند.

او ادامه می‌دهد: و زوج جوان دیگری واحد آنها را خریداری می کنند و این چرخه ادامه می‌یابد، باید این موضوع را در نظر گرفت که صاحبخانه شدن در ایران و همچنین سایر کشورها سخت است و زوج‌های جوان برای خانه‌دار شدن باید با برخی مشکلات کنار بیایند.

کاهش هزینه با خرید واحد کوچک متراژ

به گفته این فعال بخش مسکن، در شرایط فعلی اقتصادی یکی از گزینه‌های مناسب پیش رو برای خانه دار کردن زوج‌های جوان ساخت واحدهای مسکونی کوچک متراژ است. محتشم بیان می کند: تسهیلات پرداختی بانک‌ها درصد کمی از هزینه خرید یک واحد مسکونی را پوشش می‌دهد و اگر سقف تسهیلات بانکی افزایش یابد بسیاری از خانوارها قادر به پرداخت اقساط این تسهیلات نخواهند بود بنابراین یکی از راهکارهای مناسب ساخت واحدهای مسکونی کوچک متراژ است.

عضو هیات‌مدیره انجمن انبوه‌سازان تهران، با اشاره به فواید کوچک‌سازی واحدها می گوید: یکی از مزایای آن کاهش مشاعات است، در واحدهای بزرگ متراژ به عنوان نمونه یک واحد ۱۰۰ متری، خریدار باید هزینه ۱۵۰ متر را به صاحب ملک بپردازد در حالی که در یک واحد مسکونی ۳۰ متری، هزینه کمتری را پرداخت می کند. محتشم اظهار می کند: در صورت ساخت واحدهای مسکونی کوچک متراژ، خریدار با کمک پس انداز و بهره‌گیری از تسهیلات کنونی به راحتی می‌تواند یک واحد را خریداری کرده و صاحب ملک شود.

کمبود مسکن نداریم

بر اساس آخرین آمار سرشماری جمعیت در سال ۹۵ تعداد خانوارهای ایرانی ۲۴.۵ میلیون و تعداد واحدهای مسکونی موجود ۲۶ میلیون واحد مسکونی است؛ از سوی دیگر ۲.۶ میلیون واحد مسکونی خالی داریم؛ همه این آمار نشان دهنده این است که کشور با مشکل کمبود مسکن روبه‌رو نیست؛ بلکه با مشکل نحوه توزیع عادلانه مسکن به دلیل نبود ابزارهای مالیاتی همچون پایه مالیاتی عایدی سرمایه و عدم اجرای قوانین مالیاتی کنترل کننده مانند مالیات بر خانه‌های خالی به علت تهیه نشدن سامانه ملی املاک و اسکان از سوی وزارت راه و شهرسازی در تاریخ مقرر در قانون مالیات بر خانه‌های خالی، مواجه است.

گزارش

اما و اگرهای عدم تناسب الگوی مصرف و ساخت مسکن

بررسی گزارش بانک مرکزی طی سال‌های اخیر نشان می‌دهد که متراژ بیش از ۵۰ درصد از واحدهای فروش رفته در پایتخت، کمتر از ۸۰ مترمربع است و پرطرفدارترین متراژهای خریداری شده، کوچک متراژها هستند این در حالی است که همچنان میانگین متراژ ساخت مسکن در کشور بالاتر از ۱۰۰ مترمربع است و سازندگان تمایل بیشتری به ساخت واحدهای مسکونی بزرگ دارند. در این میان براساس ابلاغیه شورای عالی معماری و شهرسازی متراژ الگوی مصرف ۹۰ مترمربع و طبق طرح جامع مسکن، متراژ تعیین شده مناسب برای خانوارها ۷۵ مترمربع در نظر گرفته شده است. اما در حالی که تناسبی میان میانگین متراژ مصرف و ساخت در کشور وجود ندارد و قوانین بالادستی مسکن هم از سوی سازندگان رعایت نمی‌شوند، شهردار تهران و مسوولان وزارت راه‌وشهرسازی از تغییر الگوی مصرف مسکن به واحدهای کوچک و ارایه بسته‌های تشویقی به سازندگان برای ساخت واحدهای متناسب با نیاز مصرف کننده استقبال می کنند. درواقع مسوولان هم اعتقادی به قوانین مربوط به الگوهای تعیین شده برای ساخت ندارند و معتقدند که با توجه به تغییر ذائقه مردم باید به سمت ساخت واحدهای کوچک حرکت کرد. استدلال آنها این است با توجه به اینکه در حال حاضر مدت زمان انتظار برای خانه‌دار شدن دهک‌های ۱ و ۲ بالای ۱۰۰ سال است، بنابراین باید در الگوی تولید مسکن بازنگری کنیم. در این شرایط، کارشناسان بخش مسکن و کارشناسان اجتماعی معتقدند، تغییر الگوی مصرف مسکن و کاهش متراژ واحدهای مسکونی می‌تواند تبعات اجتماعی و اقتصادی بسیاری را در آینده به همراه داشته باشد و با افزایش تراکم در بافت شهری و کمبود مجتمع‌های آموزشی، تفریحی، رفاهی و... مشکلات بسیاری دامنگیر جامعه شود. درواقع اگرچه احداث واحدهای مسکونی انبوه‌ساز و کم‌متراژ می‌تواند قیمت تمام شده ساخت را کاهش داده و در خانه‌دار شدن برخی متقاضیان موثر باشد، اما این طرح با سبک زندگی ایرانی-اسلامی سازگار نیست.

بررسی طرح‌های مسکن درباره الگوی تقاضا

- هم‌اکنون میانگین مساحت واحدهای مسکونی در کشور بالای ۱۰۰ مترمربع است که به هیچ‌وجه با الگوی فعلی تقاضا و همچنین چشم‌انداز آتی بازار ساخت مسکن همخوانی و هماهنگی ندارد.
- مطابق با افق پیش بینی شده در طرح جامع مسکن تا سال ۱۴۰۵ میانگین مساحت واحدهای مسکونی باید به متراژ ۹۰ مترمربع برسد.
- براساس طرح جامع مسکن الگوي مصرف مسکن در شهرهاي تهران، اصفهان، مشهد، تبریز و شیراز معادل ۷۵ مترمربع یا کمتر زیربناي مفید محسوب می‌شود و در سایر شهرها معادل ۱۰۰ مترمربع یا کمتر از آن است.

دلایل عدم تناسب

با توجه به عدم تناسب میان میانگین متراژ مورد استقبال خریداران با متراژ ساخته شده از سوی سازندگان، این سوال مطرح می‌شود که دلیل این ناهماهنگی چیست؟ دلایل را باید در طرف تقاضا جست‌وجو کرد یا طرف عرضه؟

- کارشناسان بخش مسکن معتقدند که ساخت واحدهای مسکونی بزرگ متراژ نسبت به کوچک متراژها سود بیشتری را برای سازندگان به همراه دارد، برهمین اساس و با وجود استقبال بیشتر متقاضیان خرید مسکن به واحدهای کوچک، اما واحدهای بزرگ متراژ همچنان درصد لیست واحدهای ساخته شده و در حال ساخت هستند.
- به گفته مدیر عامل بانک مسکن، تقاضا برای خرید واحدهای مسکونی لوکس، بزرگ متراژ و گران قیمت در برابر تقاضا برای خرید واحدهای مصرفی معمولی کوچک متراژ، میان متراژ، ارزان قیمت یا با سطح قیمتی متوسط، درصد بسیار اندکی را به خود اختصاص می‌دهد و رکود در بازار معاملات واحدهای مسکونی لوکس کماکان ادامه دارد.
- افزایش قیمت خرید مسکن طی دو جهش قیمتی ۹۲-۹۱ و ۹۸-۹۷ موجب کاهش توان اقتصادی متقاضیان خرید مسکن شده است و گرنه تجربه نشان داده است که جامعه ایرانی به استفاده از واحدهای مسکونی بزرگ متراژ علاقه بیشتری دارند و دلیل اصلی تمایل به خرید واحدهای مسکونی کوچک و متوسط، نبود توان اقتصادی لازم در این زمینه است.

راهکارها

جهش قیمت مسکن و همچنین افزایش قیمت مصالح، زمین و نیروی کار در سال ۹۷، قدرت اقتصادی طرف تقاضا و عرضه را به‌شدت کاهش داده است، برهمین اساس پیشنهاد می‌شود که سازندگان مسکن به سمت ساخت و ساز واحدهای مسکونی کوچک هدایت شوند موضوعی که عضو کمیسیون عمران مجلس هم به آن اشاره می کند و می گوید: با توجه به کمبود عرضه در بازار مسکن باید انبوه‌سازان را در جهت ساخت مسکن متناسب با نیاز غالب جامعه هدایت کرد.

- باید از سازندگان برای رعایت الگوی مصرف و تعادل‌سازی بین عرضه و تقاضای مسکن حمایت شود و به گفته برخی نمایندگان مجلس شورای اسلامی، این نهاد قانونگذار این آمادگی را دارد که در این زمینه، حمایت‌های لازم را در حوزه تدوین قوانین مورد نیاز داشته باشد.
- بخش سیاست‌گذار پولی و بانکی می‌تواند با مشوق‌هایی همچون تعیین نرخ سود شناور و همچنین دوره طولانی‌تر برای بازپرداخت اقساط به منظور حمایت از سازندگان واحدهای مطابق با الگوی مصرف و آپارتمان‌های با متراژ پر طرفدار، بخش مصرفی بازار ساخت و ساز را مورد تشویق و حمایت قرار دهند.

گزارش

اصلاح شش نقص ارتباطی با شبکه ملی اطلاعات

اصلاح و توسعه زیرساخت ارتباطی فضای مجازی کشـور از جمله مهم‌ترین اهداف تحقق شبکه ملی اطلاعات است که می‌تواند بیش از شش نقص کلان موجود در شـبکه ارتباطی کشـور را رفـع کند. به گزارش مهر، بررسی‌های مرکز ملی فضای مجازی نشان می‌دهد که در حال حاضر زیرساخت ارتباطی کشور دارای نقاط ضعف جدی است که تحقق این صنعت و اکوسیستم پویا و ارزش‌آفرین مبتنی بر آن را با مشکل مواجه کرده است. در این راستا تعریف و الزامات شش‌گانه شبکه ملی اطلاعات که در جلسه پانزدهم شورای عالی فضای مجازی مصوب شد، در جهت رفع این چالش‌ها و تحقق زیرساخت مطلوب کشور بوده است.

خروج ترافیک با مبدا و مقصد داخلی از کشور: هرگاه اطلاعـات و ترافیک اصلی یـا ترافیک کنترلی یک ارتباط که درون مرزهای جغرافیای کشور واقع شده به صورت خواسته یا ناخواسته از زیرساخت ارتباطی کشوری دیگر عبور کند، این ارتباط مشمول نقطه ضعف «خروج ترافیک» قلمداد می‌شود. این خروج ترافیک اغلب به علت اسـتفاده کاربـران داخلی از مکانیزم‌های شبیه VPN (که ترافیک کاملا داخلی را به خارج از کشور منتقل می‌کنند) و وابستگی به خدمات زیرساخت ارتباطی غیرداخلی اتفاق می‌افتد که شـامل مواردی چون خدمات نـام دامنه، زمان شبکه، رایانش ابری، نبود امکانات میزبانی با خدمات قابل رقابت و تعرفه مناسـب و نبود سـازوکارهای تبادل ترافیک بین تامین کنندگان خدمات و محتوا می‌شود. وجود این مشکل آثار زیان‌بار متعددی دارد. مهندسی ترافیک نامناسب اینترنت: مهندسی بهینه ترافیک می‌تواند کارآیی منابع شبکه مانند تجهیزات فیزیکی، کانال‌ها و منابع طیفی اشتراکی، نام‌های دامنه و آدرس‌های IP را ارتقا دهد. به علاوه، مهندسی مناسب ترافیک، شاخص‌هایی مانند تأخیر، از دست رفتن بسته‌های اطلاعات و سرعت دسترسی را بهبود بخشیده و هزینه‌های ایجاد و بهره‌برداری از شبکه را کاهش می‌دهد. اما مهندسی نامناسب ترافیک که به دلایلی مانند نبود راهکارهای مطلوب و حساب‌شده گذر از آدرس‌های قدیمی اینترنت، انتقال نادرست ترافیک و نبود ظرفیت کافی در شبکه مصداق دارد، آثاری مانند ظرفیت‌سازی غیرضروری در بخش‌های مختلف شبکه، افزایش غیرواقعی منابع پردازشی و در نتیجه مصرف بیهوده انرژی، استهلاک تجهیزات و هدررفت پهنای باند را به همراه دارد. این در حالی است که بهینه‌سـازی گردش و مهندسی ترافیک در زیرساخت ارتباطی کشور و برنامه‌ریزی مناسب برای ارتقای سیستم آدرس‌دهی و مسیریابی، یکی از راهبردهای مهم تحقق شـبکه ملی اطلاعات به شمار می‌رود.

عدم امکان ارایه خدمات متنوع یکپارچه به کاربران: امکان ارایه خدمات متنوع یکپارچه شده، یکی از ارکان اصلی توسعه اکوسیستم بومی و صنعت داخلی فناوری اطلاعات محسوب می‌شود اما در حال حاضر به دلیل نبود زیرساخت تجمیع و توزیع ترافیک و شبکه‌های تحویل محتوا و نبود مسیرهای ارتباطی باکیفیت برای گردش داخلی اطلاعات مبتنی بر شبکه ملی اطلاعات، خدمات و محتوای داخلی قابلیت عرضه مناسب را به کاربران ندارند. بنابراین تأمین کنندگان این خدمات و محتوا، به زیرساخت‌های خارج از کشور متکی شده‌اند. همچنین عرضه خدمات در حال حاضر مبتنی بر سطوح متنوع و قابل توافق کیفیت نبوده و امکان ناحیه‌بندی امنیتی خدمات به شکل مناسب محقق نشده است.

تامین نامناسـب امنیت، اعتماد و حریم خصوصی کاربران: در زیرساخت ارتباطی کنونی، امنیت، اعتماد و حریم خصوصی کاربران به صورت یکپارچه تامین نمی‌شـود. در حال حاضر مصادیق مختلفی از این نقص دیده می‌شـود که از جمله آن می‌توان به نبود سامانه‌های مدیریت یکپارچه و هماهنگ تهدیدات و حوادث سـایبری که وقوع حملات سایبری علیه زیرساخت‌های حیاتی کشور مانند حمله استاکس‌نت را منجر می‌شود، اشاره کرد. در این راستا تامین امنیت یکی از ضرورت‌های اساسی شبکه ملی اطلاعات است که باید در کل اکوسیستم و به ویژه در زیرساخت‌های حیاتی مورد توجه قرار گیرد.

نامناسب بودن نظام پالایش محتوا: به دلیل ناکارآمدی نظام پالایش موجود و همچنین بنا نشدن معماری شـبکه با دیدگاه گردش داخلی اطلاعات، پالایش به صورت متمرکز در دروازه‌های بین‌المللی صورت می‌گیرد. این مشکل آثاری مانند افزایش زمان تاخیر و هزینه پاسخگویی، افزایش افت بسته‌های اطلاعاتی، کاهش سـرعت و کیفیت، افزایش ناکارآمد حجم ترافیک ورودی- خروجی دروازه‌های بین‌المللی یا درگاه‌های خاص و ظرفیت‌سازی غیرضروری متعاقب آن و همچنین عدم امکان پالایش عمیق و موثر را به همراه داشته است.

جایگاه نامناسب کشور در شبکه جهانی اینترنت: از دیگر اهداف مهم شبکه ملی اطلاعات، اصلاح نظام تامین و استفاده از پهنای باند بین‌الملل و ارتقای جایگاه کشور در شبکه جهانی اینترنت است. با تحقق این هدف، کشور از یک مصرف‌کننده پهنای باند بین‌الملل به یک بازیگر موثر در فضای مجازی تبدیل می‌شود. این در حالی است که در حال حاضر کشور در لبه‌های انتهایی اینترنت (مصرف‌کنندگی صرف پهنای باند) قرار دارد که در نتیجه دسترسی به خدمت و محتوای داخلی از خارج به‌شدت محدود شده است. از طرفی وابستگی به زیرساخت‌های ارتباطی خارج از کشور و همچنین وابستگی در تامین خدمات، باعث افزایش هزینه‌ها می‌شـود، زیرا هزینه دسترسی به پهنای باند وابسته اسـت. تامین از فروشندگان اصلی و نه واسط‌های سطح پایین و دسته چندم از طریق استقرار نقطه حضور آنها درون مرزها، قراردادهای شـفاف و اجرای صحیح آنها بـرای حذف تبادلات ترافیک غیرقانونی و هدررفت پهنای باند و اصلاح روش‌های توزیع پهنای باند، نقش مهمی در این نظام دارند.

توپ فیلترینگ، مدام از وزارت ارتباطات به کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه می‌افتد

فیلترینگ، قانونی اما نامحبوب

گروه دانش و فن| اظهارات جدید وزیر ارتباطات درباره فیلتر سایت‌های دانلود فیلم، با روزهایی مقارن شده که بحث فیلترینگ کسب‌وکارهای نوپا داغ است، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات همچنان در زمینه تصمیم‌گیری درباره این موضوع از خود سلب مسـوولیت می‌کند و توپ را در زمین کارگـروه تعیین مصادیق محتـوای مجرمانه می‌اندازد، کارگروهی که خود عضوی از آن است و البته برخی معتقدند انفعال مسوولان حوزه ارتباطات موجب شده کسانی که تخصص کمتری در این زمینه دارند، بدون مانع و مخالفتی، رای مثبت به فیلترینگ بدهند. وب‌سایت‌های ارایه‌کننده فیلم و سریال، اواسط مهرماه بود که با مشکل مواجه شدند و لینک‌های دانلود فیلم از این سـایت‌های غیرفعال و علت آن هم قطع شدن سرورهای داخلی و عدم ارایه سرویس به این سایت‌ها عنوان شد. هرچند پیش از این هم اتفاق مشابهی برای یکی از بزرگ‌ترین وب‌سایت‌های ایرانی که سابقه‌ای چندساله در ارایه دانلود فیلم و سریال خارجی داشت، رخ داده بـود و ایـن موضوع چندان تازگی نداشـت. آن زمان یکی از قوی‌تریـن و محتمل‌ترین علتی که کاربران برای این مسـدودیت متصور بودند، شکایت شبکه‌ها و سایت‌های پخش آنلاین فیلم و VOD‌ها از این وب‌سایت بود، که وب‌سایت را به‌نحوی از هستی سـاقط کرده که دسترسی به آن از طریق فیلترشکن هم ممکن نبود. از طرفی حمله کاربران به محمدجواد آذری جهرمی در شبکه‌های اجتماعی، موجب شد وزیر جوان ارتباطات در واکنش بـه این اعتراض‌ها بگوید: «این سایت فیلتر نشده و وزارت ارتباطات در تعطیلی آن نیز نقشی نداشته است.» و البته در نهایت سرانجام این وب‌سایت به روشنی مشخص نشد و برای همیشه به انبار مسدودشده‌ها پیوست.

اتفاق مشابهی که این‌بار هم برای وب‌سایت‌های ارایه‌کننده سـریال و فیلم خارجی رخ داده و دسترسی به لینک‌های دانلود آنها را غیرممکن کرده بود، باز هم ظن‌ها را به سمت فیلترینگ و شکایت VOD‌ها و سایت‌های پخش آنلاین برد، که در نهایت اعلام شد این اتفاق به دستور دادستانی رخ داده است. کما اینکه در نامه‌ای منتسب به دادستانی کل کشور و خطاب به مدیران شرکت‌های ارایه‌دهنده خدمات میزبانی، به‌امضای جواد جاویدنیا—معاونت دادستان در امور فضای مجازی- به تاریخ ۹ شـهریور ماه سال جاری، آمده بود: «با عنایت به ماده ۷۵۱ بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی (قانون جرایم رایانه‌ای)، شرکت‌های ارایه‌دهنده خدمـات میزبانی مکلفنـد از ارایه هرگونه سـرویس به دامنه‌هایی که در حال حاضر در سامانه پالایش کشور فیلتر هستند، خودداری کنند. لذا مقتضی است ضمن جلوگیری از هرگونه ارایه سرویس/خدمت به دامنه‌های فیلترشده، از ادامه فعالیت این دامنه‌ها در صورتی که قبلا با آنها قراردادی منعقد شده است، خودداری شود.»

همان‌طور که همیشه پس از مسدود شدن یک وب‌سایت، اولین اعتراضـات و در ادامه بیشـترین‌ها متوجه وزارت ارتباطات اسـت، این‌بار هم شـبکه‌های اجتماعی آذری جهرمی مملو از واکنش‌های کاربران به این موضوع شـد تا جایی که وزیر جوان، در پاسـخ به این انتقادات تند و تیز نوشت: «بسته شدن سایت‌های دانلود فیلم به من مربوط نیست. دادستانی به ارایه‌دهندگان خدمات میزبانی وب دستور داده است.» او همچنین در پاسخ به اینکه آیا یک مقام تشریفاتی محسوب می‌شود، گفته بود: «مسوولیت ما وصل است، در قطع همان مقام تشریفاتی هم نیستیم.» درباره اختیاراتش در جلوگیری از فیلترینگ سایت‌ها نیز اظهار کرده بود: «وزیر ارتباطات در فیلترینگ اختیاری ندارد که از آن استفاده کند. باور کنید اگر داشتم، از این اختیار مدت‌ها پیش استفاده می‌کردم.»

اما در اظهاراتی جدید درباره علت بسته شدن سایت‌های دانلود فیلم، وزیر ارتباطات با اشاره به قانون جرایم رایانه‌ای و تاکید بر اینکه فیلترینـگ در کارگروه تعیین مصادیق تصمیم‌گیری می‌شـود، گفت: «این کارگروه شش عضو دولتی و شش عضو غیردولتی دارد که وزیر ارتباطات نیز یک عضو این کارگروه است. وزیر ارتباطات، وزیر ارتباطات است نه قطع ارتباط و تنها در این کارگروه یک رأی دارد.» او به سپردن مسوولیت صوت و تصویر فراگیر به صداوسیما در سال ۱۳۹۴ اشاره کرد و افزود: «از همان زمان این موضوع مطرح شـد که هم صوت و تصویر فراگیر معنی شود و هم منظور از نظارت و صدور مجوز مشخص شود که مجلس یا شورای عالی فضای مجازی باید به این موضوع وارد شوند. آذری جهرمی با اعلام اینکه فیلتر سایت‌های دانلود فیلم به درخواست صداوسیما بوده است، تأکید کرد: «از نظر ما این حکم فاقد اعتبار قانونی است و صدمه بسیاری به تولید محتوا و این بازار در کشور می‌زند اما ما اختیار قانونی در این زمینه نداریم.»

این در حالی است که جواد جاویدنیا - سرپرست معاونت فضای مجازی دادستانی کل کشـور - در خصوص علت فیلترینگ سایت‌های دانلود فیلم، گفت: «این اقدام به‌دلیل تخلفات متعدد در انتشار محتوای غیراخلاقی و پس از بارها طرح در کارگروه محتوای مجرمانه و تصویب فیلترینگ آنها صورت پذیرفت. این سایت‌ها برای فرار از اجرای قانون با تغییر دامنه و فضای میزبانی خود تلاش کردند در برابر فیلترینگ مقاومت کنند و به تذکرات دادسـتانی در این خصوص توجه نمی‌کردند. باید عـرض کنم که تنها این سایت‌ها فیلتر نشدند، تعداد دیگری از سایت‌های متخلف همزمان با آنها فیلتر شـدند ولی برخی تـلاش کردند با فضاسازی رسانه‌ای این موضوع را برجسته کنند و به نوعی در برابر اقدام قانونی دادستانی، فشار رسانه‌ای ایجاد کنند. بر این اساس ما طبق قانون جرایم رایانه‌ای به ارایه‌دهندگان خدمات میزبانی اعلام کردیم که از میزبانی محتوای این سـایت‌ها خودداری کنند که همین مسـاله هم صورت پذیرفت.» جاویدنیا همچنین در واکنش به اظهارات وزیر ارتباطات مبنی بر انتقاد از صداوسیما که شکایتش منجر به تعطیلی وب‌سایت‌ها شده، اظهار کرد: «همان گونه که قبلا نیز اعلام شده اسـت، برای این اقدام شکایت از سوی دستگاه خاصی مطرح نشده بود بلکه بر اساس رصد دوره‌ای و نظام‌مند در طول زمان، این تخلفات شناسایی شده بود و قبل از اقدام به فیلترینگ بارها به آنها برای حذف محتوای مجرمانه تذکرات لازم داده شده بود. ما نه تنها در برابر این سایت‌ها بلکه در قبال مابقی سایت‌هایی که تخلفاتی را انجام داده‌اند پیـش از هرگونه اقدامی به آنها تذکر می‌دهیم. در بیش از ۹۵ درصد از تخلفات سایت‌های داخلی بدون نیاز به فیلترینگ و صرفا با تذکر، موارد غیرقانونی حذف می‌شد، اما در موارد اخیر آنها راضی به انجام قانون نبودند به همین دلیل مساله به صورت قانونی پیگیری شد. ولی بعد از این مرحله، خود آنها مراجعه کردند و ما به آنها راهکار دادیم که به شرط حذف محتوای مجرمانه و همچنین اخذ مجوز از نهاد قانونی می‌توانیم با تسریع در فرآیند رفع فیلتر، مشکل آنها را در اسرع وقت حل کنیم. بر همین اساس تعدادی از سایت‌ها با کسب مجوز در فرآیند رفع فیلتر قرار گرفته‌اند. به صراحت اعلام می‌کنیم تلاش دادستانی حمایت از کسب‌وکارهای سالم در کشور است و سعی می‌کنیم موارد فیلترینگ را تا حد امکان کاهش دهیم و با تذکر و تعامل با فعالان، موجب مسدود شدن آنها نباشیم، اما در برابر افرادی که بخواهند بدون توجه به حدود قانونی و صرفا بر اساس فشار رسانه‌ای از مسوولیت خود سرباز بزنند، می‌ایستیم.»

به نظر می‌رسد این روزها وزارت ارتباطات تمام تلاش خود را برای تبری از داستان فیلترینگ می‌کند؛ البته با مقایسه اظهارات متفاوتی که به نفع و بر ضد سازمان‌هایی مانند صدا و سیما می‌شود، نمی‌توان قضاوت کرد در نهایت تصمیم برای فیلترینگ وب‌سایت‌هایی که ارایه‌دهندگان سریال و فیلم خارجی هم نمونه‌ای از آنها هستند، از کجا سرچشمه گرفته؛ اما اگر فرض را بر مطرح شدن تصمیم‌گیری برای فیلترینگ در کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه بگیریم که جلساتش مقرر است با حضور اعضای حقیقی و حقوقی از جمله نماینده‌ای از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تشکیل شود و وزیر ارتباطات هم این موضوع را تاییدمی‌کند، اینکه متخصصان مسوول در حوزه ارتباطات نقش تعیین‌کننده‌ای در این تصمیم‌گیری‌ها ندارند یا در بهترین حالت تنها پس از وقوع فیلترینگ از ماجرا مطلع می‌شوند هم موضوعی در خور توجه است.

آسیب‌پذیری گوشی‌های اندرویدی از طریق بلوتوث

گروهی از محققین حوزه امنیت توانسته‌اند اکسپلویتی (حفره امنیتی) پیدا کنند که به هکرها اجازه می‌دهد از طریق اتصالات بلوتوث و لوازم جانبی بر پایه USB، کنترل کامل گوشی‌های اندرویدی را به دست بگیرند و در تماس‌های شـخصی و خصوصی کاربران تداخل ایجـاد کنند. این اکسپلویت از طریق بیس‌باند و مودم، ارتباطات گوشی را به صورت کامل مختل خواهد کرد. به گزارش دیجیاتو، زمانی که یک گوشی آسیب‌پذیر شـود، مشکلات فراوانی برای ارتباط آن با مراکز مخابراتی پیش می‌آید. برای مثال می‌توان به مسدود شدن تمامی تماس‌های دریافتی، مسدود کردن انتخابی بعضی از تماس‌ها، انتقال تماس‌ها به شماره‌ای دیگر، قطع ارتباطات 3G و 4G، تداخل در پیامک‌ها و تماس‌های دریافتـی و ردیابی فعالیت کاربر و موقعیت‌یابی لحظه‌ای گوشی اشاره کرد.

بر اسـاس گفته‌های محققین، این آسیب‌پذیری به نحوه ارتباط گوشی با بعضی از لوازم جانبی بلوتوثی برمی‌گردد که به آنها اجازه می‌دهد به صورت مستقیم با بیس‌باند گوشی در ارتباط باشند (مثلا هدفون‌ها)، در حالت عادی هم اجازه چنین ارتباطی به برنامه‌های اندرویدی داده نمی‌شود. در حالت کلی بیس‌باند گوشـی تنها اجازه دسترسی به یک سری دستورات خاص را می‌دهد. اما محققین توانسته‌اند برنامه آلوده خود به نام ATFuzzer را طوری به دستگاه بشناسـانند که انگار یکی از همان دستورات خاص است. به کمک این برنامه محققین متوجه شدند که ۱۴ فرمان مختلف این برنامه آلوده، در ۱۰ گوشی از شش تولیدکننده مستقل، کار می‌کند. در بعضی از گوشی‌ها، تداخل ایجادشده چندان مشکل‌ساز نبوده است. برای مثال در گوشی‌های نکسوس ۵ و پیکسل ۲، تنها دسترسی به اینترنت قطع شد. اما شرایط برای گوشی‌های نکسوس ۶ و ۶P مساعد نبوده و پس از آلوده شدن این گوشی‌ها با خط فرمان DOS، دچار دانگرید شدند. دانگرید بدین معنی است که این گوشی‌ها از این پس نسبت به دریافت به‌روزرسانی‌های از طریق اینترنت دچار مشکل شده و ممکن است هکرها به روند انجام آن نفوذ کنند. بدترین نوع آسیب‌پذیری نیز مربوط به گوشی‌های سامسـونگ بود. محققین برای تسـت این اکسپلویت، گوشی‌های گلکسی نوت ۲، گلکسی S3 و گلکسی S8+ را استفاده کرده و نتایج ناامیدکننده‌ای دریافت کردند. پس از آلوده شـدن این سه گوشی به اکسپلویت مذکور، تمام تماس‌ها، پیامک‌هـا، موقعیت‌های مکانی و فعالیت‌های کاربر در اختیار هکرها قـرار گرفت. محققین می‌گویند ناتوانی بیس‌باند در تجزیه و فیلتر دستورات غیرعادی، دلیل آسیب‌پذیر بودن گوشی‌های اندرویدی است و تنها راه‌حل متوقف کردن آن، قطع دسترسی بلوتوث و پورت USB به بیس‌باند است. با این حال چون بیشتر این گوشی‌ها (به جز پیکسل ۲ و گلکسی S8+) قدیمی هستند، افراد زیادی از این آسیب‌پذیری ضرر نخواهند کرد. همچنین سامسونگ از پچی خبر می‌دهد که به زودی این حفره امنیتی را از بین می‌برد. البته گوگل می‌گوید اگر آخرین پچ‌های نرم‌افزاری را نصب کرده باشید، هیچ کدام از پیکسل‌ها نباید آسیب‌پذیر باشند. هواوی هنوز واکنشی به این خبر نشان نداده است. با این حال پیشنهاد می‌شود گوشـی‌های خود را آپدیت یا تعویض کنید تا از این اکسپلویت در امان باشید.

جاسوسی در اینستاگرام ممنوع

چندی پیش بود که اینسـتاگرام تصمیم گرفت بخش فالووینگ را از برنامه خود حذف کند، زیرا عقیده داشت که این بخش اطلاعات زیادی از فعالیت‌های دوسـتان و خانواده افراد را در اختیار کاربران می‌گذاشت. همچنین بسیاری از افراد هم نمی‌دانستند که فعالیت‌های آنها به این شکل در این بخش نمایش داده می‌شود. به همین دلیل برنامه‌های دیگری سعی داشـتند تا این بخش را دوباره زنده کنند که یکی از آنها Like Patrol بود و اخیرا اپل آن را از اپ‌اسـتور حذف کرده است. به گزارش دیجیاتو، اواخر ماه گذشته، اینستاگرام به اپ Like Patrol اخطار داد تا فعالیت‌های خود را متوقف کند و به همین دلیل هم اپل به دلیل نقض قوانین اسـتور خود، آن را از اپ‌استور خود حذف کرده است. اپلیکیشن Like Patrol، خود را نسخه تقویت‌شده بخش فالوینگ می‌داند و امکانات اضافه‌تری را در اختیار کاربران قرار داده که چندان به مذاق فیس‌بوک (کمپانی مادر اینستاگرام) خوش نیامده است. این اپلیکیشن، علاوه بر نمایش اطلاعات معمول بخش فالووینگ، می‌توانست کاربر را از تعامل شخص دنبال‌شده توسط آنها با یک مرد یا زن، گزارش دهد. همچنین این اپ با الگوریتم‌های پیشـرفته خود می‌توانسـت میزان جذابیت آن شخص را هم به کاربر اعلام کند. ادعایی که مشخص نیست چقدر دقت دارد. به هر حال این اپ با تمام ویژگی‌های عجیبش، از اپ‌اسـتور پاک شده و کاربران دیگر نمی‌توانند آن را دریافت کنند. اپ Like Patrol با استفاده از داده‌های پروفایل‌های عمومی کاربران، اقدام به جمع‌آوری داده کرده که با شرایط اینستاگرام و کمپانی مادر آن، فیس‌بوک، تطابق نداشت. به همین دلیل دستور توقیف آن به توسعه‌دهندگان این برنامه ابلاغ شده بود و در نهایت شاهد حذف آن بودیم. اما توسعه‌دهندگان این برنامه نظر دیگری دارند، آنها عقیده دارند که هیچ کدام از شرایط و قوانین اپ‌استور را نقض نکرده و سعی می‌کنند تا این اپلیکیشن را دوباره به اپ‌استور برگردانند.

نحوه فعال کردن حالت تاریک بر نسخه وب واتس‌اپ

بسـیاری از کاربران تمایل دارند کـه قابلیت حالت تاریک را روی نسـخه وب اپلیکیشـن واتس‌اپ نیز فعال‌سـازی کنند. به گزارش ایسنا، با توجه به آنکه در چند ماه اخیر شـاهد عرضه حالت تاریک و شبانه (dark mode) بـرای سـرویس و نرم‌افزارهـای مختلف بودیـم، واتس‌اپ نیز به عنوان محبوب‌ترین اپلیکیشن پیام‌رسان جهان پیشـتر از افزوده شدن این قابلیت جدید به پلت‌فرم‌های اندروید و آی‌اواس خبر داده بود. همانطور که از نام حالت شبانه و تاریک مشـخص است این تم برای آن دسـته از افرادی که با حالت خـودکار و معمول شـبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها که پس زمینه سـفید و روشنی دارند، دچار مشکلند و جزو آن دسـته از کاربرانی هستند که بیشـتر هنگام شـب و تاریکی محیط از اینترنت و گوشی‌های هوشـمند اسـتفاده می‌کنند، بسیار کاربردی خواهد بود و چشـمان آنهـا را کمتر اذیت خواهد کرد. اما بسـیاری از کاربران واتس‌اپ تمایل دارند که در نسخه وب/دسکتاپ واتس‌اپ نیز از حالت تاریک بهره ببرند. برای فعال‌سازی حالت تاریک در مرورگر اینترنتـی گوگل کروم، ابتدا باید افزونه‌ای را تحـت عنوان Stylus از فروشـگاه وب گوگل کروم دریافـت کنید، پـس از آنکه روی گزینـه add to chrome کلیک کردید، این افزونه روی مرورگر شما نصب و فعال خواهد شد و سپس نسخه وب واتس‌اپ را روی مرورگر گوگل کروم دستگاه خود باز کنید تا بتوانید حالت تاریک این پیام‌رسان محبوب را فعال و مشاهده کنید. مراحل فعال‌سازی حالت تاریک بر مرورگر اینترنتی فایرفاکس نیز بسیار شبیه به گوگل کروم است، با این تفاوت که باید افزونه‌ای تحت همان عنوان را از لینک مربوط به فروشـگاه وب فایرفاکس تهیه، دریافـت و نصب کنند. پس از نصب این افزونه روی مرورگر فایرفاکس، قادر خواهید بود از این قابلیت لذت و بهره ببرید.

اپلیکیشـن پیام‌رسـان واتـس‌اپ نیـز از قابلیت Encryption End- to End یـا رمزنـگاری پیشـرفته پشـتیبانی می‌کنـد و از پروتکل‌هـای پیشرفت‌های برای حفظ حریم شخصی کاربرانش برخوردار اسـت. این اپلیکیشـن که بـرای تمامی سیسـتم‌های عامل اندرویـد، iOS و ویندوز قابل اسـتفاده اسـت، در سـال ۲۰۱۶ میـلادی لقب پرکاربردترین پیام‌رسان جهان را گرفت. واتس‌اپ از آن جهت ضریـب امنیت سـایبری بالایی دارد که مکالمات و اطلاعات مبادله شـده میـان کاربران و مخاطبان به صـورت کامل محافظت‌شـده بوده و مکالمات، اطلاعات شخصی و خصوصی آنها از سوی نهادهای دیگر قابل رصد و ردگیری نخواهد بود.

افزایش انتشار اطلاعات غلط در فیس‌بوک

نتایج بررسی یک گروه مستقل نشان می‌دهد میزان انتشار اطلاعات غلط در فیس‌بوک رو به افزایش است و مشاهده و به‌اشتراک‌گذاری گسترده این اطلاعات مایه نگرانی است. به گزارش فارس، تحقیقات گروه Avaaz حاکی است در شرایطی که یک سال تا برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا باقی مانده، میزان انتشار اخبار دروغین در شبکه‌های اجتماعی و به‌خصوص فیس‌بوک در حال افزایش است. این در حالی است که فیس‌بوک مدعی است ابزاری را برای شناسایی و پاکسازی اخبار جعلی در این شبکه اجتماعی به کار گرفته، اما باز هم موفق نشده جلوی این پدیده را بگیرد. محققان Avaaz با بررسی ۱۰۰ مورد از اخبار دروغینی که در بازه زمانی اول ژانویه تا ۳۱ اکتبر امسال بیش از بقیه اخبار جعلی در فیس‌بوک بازنشـر شده‌اند به این نتیجه رسیده‌اند که اخبار یادشده بیش از ۲،۳ میلیون بار ارسال شده و در حدود ۱۵۸،۹ میلیون بار مشاهده شده‌اند، میزان لایک زدن، اظهارنظر و به‌اشـتراک‌گذاری این اخبار هم برابر با ۸،۹ میلیون مورد بوده اسـت. این اخبار جعلی هر دو حزب سیاسی امریکا را هدف قرار داده‌اند و بطور عمده به نقل از صفحات و سایت‌های سیاسی غیررسمی و افراد ناشناس نقل شده‌اند. نکته جالب اینکه حتی در مواردی که این اخبار به عنوان اخبار جعلی شناسایی شده‌اند، باز نشر آنها در فیس‌بوک متوقف نشده است. به عنوان مثال یک خبر که در آن پدر ترامپ به فرار مالیاتی و عضویت در فرقه نژادپرست کو کلوکس کلان متهم شده بیش از ۲۹ میلیون بار دیده شده اسـت. در یک خبر دروغین دیگر ادعا شده که ایهان عمر نماینده دموکرات کنگـره در یک اردوگاه آموزشی القاعده حضور داشته است. این خبر هم ۷۷ هزار بار رویت شده است.

دولت چین بیت‌کوین را تحسین کرد

شـین‌هوآ، خبرگـزاری رسـمی دولـت چیـن (Xinhua News Agency) در گزارش جدید خود بیت‌کوین را به عنوان «اولین استفاده موفقیت‌آمیز از تکنولوژی بلاک‌چیـن» معرفی کرده و از آن به نیکی یاد کرده است. گزارشی که تغییر موضع دولت چین را در قبال بیت‌کوین نشان می‌دهد. به گزارش دیجیاتو، گزارش خبرگزاری شـین‌هوآ در نوع خود بی‌سـابقه است، زیرا دولت چین موضع سختی در برابر رمزارزهای غیرمتمرکز دارد. دولت این کشور سپتامبر ۲۰۱۷ در اقدامی تاریخی دسـتور بسته شدن تمام صرافی‌های بیت‌کوین را داد. خبرگزاری مذکور در گزارش خود با دیدی مثبت و با جزییات، بیت‌کوین و تاریخچه توسعه و رشد آن را پوشش داده است. در ادامه گزارش مبانی اصلی تکنولوژی بلاک‌چین، غیرمتمرکز، تغییرناپذیر و نامطمئن برای تبادل بدون نظارت دارایی‌ها توصیف شـده و به موضوعاتـی همچون ماینینـگ، کمیابی دیجیتالی و جعل هویت پرداخته شده است. شین‌هوآ در ادامه گزارش خود جعل هویت را یکی از خطرهای بیت‌کوین دانسته و می‌گوید بازارهای سیاه و دارک‌نت بیشترین استفاده را از بیت‌کوین می‌کنند. در ادامه نیز علت عدم ثبات بیت‌کوین، پشتیبانی نشدن آن توسط یک قدرت تمام عیار متمرکز ذکر شده است.

گـزارش ایـن خبرگـزاری فاقـد مبالغـه و نکات کنایه‌آمیز بوده و باعث شـده تا برخی از خوانندگان آن را اولین گزارشـی بدانند که در آن دولت چین از بیت‌کوین به نیکی یاد می‌کند. «شی جین پینگ»، رییس‌جمهوری چین به تازگی دسـتور نوآوری در حوزه بلاک‌چین را صادر کرد و در هفته‌های گذشته نیز اولین قانون ساماندهی رمزارزها و مدیریت ابعاد مختلف بلاکچین را به امضا رسـاند. ایـن قوانین از ماه ژانویه سـال آینده اجرا می‌شـوند. بانک مرکزی چین نیز قرار اسـت برای اولین‌بار بـه عنوان یکی از قدرت‌هـای بـزرگ اقتصـادی از ارز دیجیتال خود رونمایی کنـد. با اینکه خبرگزاری شـین‌هوآ اخیرا موضع محتاطانه‌ای در برابر ارزهای دیجیتال اتخاذ کرده بود، با این گزارش به نظر می‌رسد در حال پایین آمدن از مواضع سرسختانه خود در برابر فعالیت‌هایی از جمله استخراج رمزارز است.

مخبر در جمع خبرنگاران اعلام کرد

ایجاد ۴۰ هزار شغل توسط ستاد اجرایی فرمان امام(ره) در سیستان و بلوچستان

در شرایطی که موضوع اشتغالزایی در مناطق کمتر برخوردار یکی از مهم‌ترین راهبردهای اقتصادی کشور برای بهبود شاخص های معیشتی در این مناطق است، رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) از ایجاد ۴۰هزار شغل در استان سیستان و بلوچستان توسط این ستاد طی دوسال اخیر خبر می‌دهد.

محمد مخبر در جریان سفر به استان سیستان و بلوچستان و در جریان بازدید از چند طرح اشتغالزایی گفت: در سفر سال ۱۳۹۶ به استان وعده ۱۰۰۰۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری و ۱۰ هزار شغل را طی سه سال دادیم که با گذشت دو سال و نیم، علاوه بر ۱۵۰۰۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری، حدود ۴۰هزار شغل را ایجاد کرده‌ایم.

وی با اشاره به دورنمای اشتغالزایی در این منطقه و دورنمایی که ستاد اجرایی فرمان امام(ره) برای رشد شاخص های اشتغالزایی در دستور کار قرار داده است افزود: امروز ۲۰هزار شغل جدید ایجاد شده توسط ستاد اجرایی فرمان امام دراستان سیستان و بلوچستان مورد بهره‌برداری قرارمی گیرد و این رقم به زودی به ۴۰هزار شغل خواهد رسید.

رییس ستاد اجرایی فرمان امام بااشاره به سایر خدمات این ستاد برای بهبود شاخص های آموزشی، فرهنگی و معیشتی مردم این منطقه افزود: تا به امروز ۱۴۰ مدرسه و ۹۰ مرکز بهداشت و درمان را در استان سیستان و بلوچستان احداث کرده‌ایم، همچنین با حمایت و سرمایه‌گذاری ستاد اجرایی، ۴۷ مرکز بسته بندی، ۱۵ دامداری و ۱۲ کشتارگاه که به حالت نیمه‌تعطیل درآمده بودند، دوباره به فعالیت مشغول شده‌اند.

مخبر کمک به ۶۰ هزار بازمانده از تحصیل را از دیگر اقدامات ستاد اجرایی فرمان امام در سیستان و بلوچستان برشمرد و خاطرنشان کرد: با اجرای طرح‌های اشتغال‌زایی ستاد اجرایی، ۱۰ درصد کمبود گوشت قرمز کشور تامین شده است.

رییس ستاد اجرایی فرمان امام با اشاره به ساخت ۲ هزار واحد مسکونی در سیستان و بلوچستان گفت: با توجه به محرومیت استان، محدودیتی در زمینه ساخت مسکن برای محرومان نداریم. همچنین به ساخت مسکن برای افراد تحت پوشش سازمان بهزیستی کمک ویژه خواهیم کرد.

مخبر تصریح کرد: ستاد اجرایی فرمان امام با توجه به تاکیدات مقام معظم رهبری، به یاری دولت در اجرای طرح ملی احداث واحد مسکونی برای محرومان آمده است و در ساخت این واحدها مشارکت می کند.

دیدار روسای سه اتاق با رییس کل بانک مرکزی در اتاق تعاون

گواهی اعتبار مولد «گام» روی میز شورای پول و اعتبار

گروه بنگاه‌ها | دومین نشست مشترک روسای سه اتاق تعاون، بازرگانی و اصناف با عبدالناصر همتی رییس کل بانک مرکزی در اتاق تعاون ایران برگزار شد. رییس کل بانک مرکزی در این نشست با حضور روسای اتاق‌های تعاون، بازرگانی و اصناف، از آماده شدن طرح گام (گواهی اعتبار مولد) به منظور حل بخشی از مشکل سرمایه در گردش واحدهای تولیدی خبر داد. به گزارش «تعادل» از پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق تعاون ایران، عبدالناصر همتی در خصوص طرح گام گفت: کارهای کارشناسی و اخذ نظرات کارشناسی انجام شده است و در جلسه آتی شورای پول و اعتبار مطرح خواهد شد. وی افزود امیدواریم با تصویب این طرح، بخشی از مشکل سرمایه در گردش واحدهای تولیدی رفع و شاهد رونق بیش از پیش تولید باشیم. رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه شرایط اقتصادی کشور ویژه است گفت: با وجود محدودیت‌ها و تحریم‌ها، شاخص‌های اقتصادی در زمینه‌های متعدد از جمله صنعت و کشاورزی مثبت است و لازم است همه ما به آرامش موجود و ثبات ایجاد شده در بازار توجه کنیم. همتی ثبات اقتصادی توأمان با رشد اقتصادی را از سیاست‌های اصلی بانک مرکزی خواند و گفت: با تداوم تدابیر و سیاست‌های اقتصادی دولت و بانک مرکزی در عمده بازارها از جمله بازار ارز شاهد ثبات هستیم. او با اشاره به اینکه بخش خدمات مولد بسیار مهم است افزود: بخش خدمات کشور سهم مهمی در ارزش افزوده و اشتغال دارد و بانک مرکزی از آن حمایت خواهد کرد.

همتی تاکید کرد: خوشبختانه به مدد نگاه به درون و اتکا به ظرفیت‌های داخلی، اقتصاد غیر نفتی شاهد رشد و شکوفایی است. همتی در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع کنترل تورم پرداخت و گفت: آمارهای استخراجی نشان‌دهنده کنترل و کاهش مداوم ماهانه تورم توام با مدیریت نقدینگی است. رییس کل بانک مرکزی در خصوص تامین ارز توسط بانک مرکزی گفت: آمارها نشان‌دهنده تامین ۲۴ میلیارد دلار در سال جاری برای واردات است و این خود موید موفقیت کشور در کاستن از فشار تحریم‌ها است ضمن آنکه روند بازگشت ارز حاصل از صادرات نیز رو به افزایش است.

پایش وضعیت محیط کسب و کار در تابستان

در این نشست بهمن عبداللهی رییس اتاق تعاون ایران، گزارش مبسوطی در خصوص نتایج پایش بررسی وضعیت محیط کسب و کار در تابستان سال جاری ارایه و تاکید کرد که بی‌ثباتی و غیرقابل پیش‌بینی بودن قیمت‌ها، دشواری و سختی تامین مالی و بی‌ثباتی سیاست‌ها و رویه‌های اجرایی مهم‌ترین مولفه‌های محیط کسب و کار بوده است که دشواری تامین نقدینگی مربوط به بانک مرکزی است. رییس اتاق تعاون در بخش دیگری از این نشست، از اقدامات موثر بانک مرکزی در ایجاد ثبات در بازار ارز تقدیر و تشکر کرد. عبداللهی با اشاره به اهمیت صادرات پسته، فرش و شیلات تصریح کرد: بخش اعظم صادرات پسته، فرش و شیلات در بخش تعاون صورت می گیرد اما مشکل تامین ریالی صادرکنندگان این حوزه، این میزان را کاهش داده است.

وی ادامه داد: این صنایع به جهت اشتغالزایی و تامین ارز مورد نیاز کشور نقش مهمی را در اقتصاد ایفا می کنند از این رو باید توجه ویژه‌ای به آن معطوف شود. رییس پارلمان تعاون کشور همچنین در خصوص بنگاه‌های کوچک و متوسط اشاره کرد و گفت: اشتغال در این بنگاه‌ها به دلیل مشکل سرمایه در گردش، متاثر شده است و حمایت بانک‌ها می تواند این مشکل را حل کند. در این نشست، در خصوص رشد واحدهای صنعتی بورسی گفت: رشد واحدهای صنعتی بورسی که ۵۰ درصد صنایع را تشکیل می دهند، به علت هم‌راستا بودن با روند کل صنعت، می تواند موید تداوم رشد غیرنفتی کشور باشد. همتی ابراز داشت: واحدهای صنعتی بورسی در ادامه روند ماه قبل، در مهرماه نیز نسبت به شهریور ماه ۱۸ درصد رشد مثبت داشته‌اند.

رییس کل بانک مرکزی افزود: هر سه اتاق در مورد تاثیر مثبت و تعیین کننده سیاست‌ها و اقدامات بانک مرکزی در اعاده ثبات اقتصادی بازارها و تلاش‌هایش برای رونق تولید تاکید داشتند. وی اضافه کرد: از ابتدای سال تاکنون بیش از ۲۴ میلیارد دلار برای واردات تامین کرده‌ایم که ۹۷ درصد مربوط به واردات است. همتی تصریح کرد: روند ارزآوری خوب است و تمام تلاش همکاران بخش ارز بانک مرکزی بر این مهم معطوف شده است که کمترین زحمت شامل صادرکنندگان و واردکنندگان شود. وی همچنین به عناصر مهم اقتصادی اشاره کرد و ابراز داشت: سه عنصر مهم اقتصادی ارز، تورم و سرمایه‌گذاری است که ارز باید ثبات داشته باشد، تورم باید در حد محدود باشد و سرمایه‌گذاری لازم برای تداوم رشد اقتصادی داشته باشیم. رییس کل بانک مرکزی در بخش دیگری از این نشست به نقدینگی در کشور اشاره کرد و گفت: ما در شرایطی هستیم که در جامعه هم باید نقدینگی بالا نرود هم باید به بخش تولید نقدینگی بدهیم.

وی ادامه داد: بانک مرکزی هم باید نقدینگی بخش خدمات و تولید را تامین کند هم مراقب باشد که تورم ایجاد نشود. این مقام مسوول در این نشست اظهار داشت: خدمات مولد از بخش‌های مهم اقتصادی محسوب می‌شود و ما از آن استقبال می کنیم اگر خدمات ارزش افزوده ایجاد کند حتما از آن استفاده می کنیم. در این نشست مطرح شد: بانک مرکزی مخالفتی با این مهم که مرزنشینان به صورت عام، در قبال صادرات، واردات داشته باشند مخالفتی ندارد. در این نشست همچنین شافعی رییس اتاق بازرگانی، بیان داشت: در شرایطی هستیم که مسوولان دولتی، بخش خصوصی و تعاونی باید همکاری صادقانه داشته باشند.

پروژه مقاوم‌سازی گذر فرهنگی گلستان تا یک سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد

پروژه گذر فرهنگی گلستان در ۲ فاز شامل طراحی و مقاوم‌سازی گذر و گسترش مسیر آن، در امتداد مسیر کال قره خان، بهسازی خواهد شد که امیدواریم با اتمام دو فاز مذکور و طبق برنامه زمان‌بندی، سال آینده شاهد بهره‌برداری از این پروژه باشیم.

به گزارش «تعادل» از روابط عمومی معاونت اقتصادی شهرداری مشهد، سید مهدی نعمتی خیرآبادی عنوان کرد: پروژه مقاوم‌سازی گذر فرهنگی گلستان به عنوان یکی از فرصت‌ها و ظرفیت‌های موجود شهر مشهد با هدف بهسازی، تجهیز و راه‌اندازی این گذر با استفاده از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، سال گذشته در دستور کار معاونت اقتصادی شهرداری مشهد قرار گرفت. این معاونت به عنوان حلقه اتصال مجموعه‌های دخیل در پروژه گذر فرهنگی گلستان اعم از معاونت خدمات شهری شهرداری، معاونت فرهنگی و اجتماعی شهرداری، معاونت فنی و عمران شهرداری و شهرداری منطقه یک، در راستای بهبود وضعیت این گذر نسبت به شناسایی و معرفی سرمایه‌گذار-بهره‌بردار پروژه اقدام نمود. وی با اشاره به آغاز عملیات مقاوم‌سازی پروژه گذر فرهنگی گلستان، طی ماه‌های آینده، افزود: این پروژه در ۲ فاز شامل طراحی و مقاوم‌سازی گذر و گسترش مسیر آن، در امتداد مسیر کال قره خان، بهسازی خواهد شد که امیدواریم با اتمام دو فاز مذکور و طبق برنامه زمان‌بندی، سال آینده شاهد بهره‌برداری از این پروژه باشیم. نعمتی بیان کرد: مطالعات فنی پروژه گذر فرهنگی گلستان با اصول و دقت لازم انجام شده که زمان قابل توجهی را هم به خود اختصاص داد، به عنوان مثال در ۸ نقطه از این پروژه چاه‌های گمانه بعضا به عمق ۱۰ متر حفر گردید و نهایتا پس از تکمیل مطالعات ژئوفیزیک و ژئوتکنیک توسط معاونت فنی و عمران شهرداری، سطح زیرین مسیر پیاده‌راه پروژه ایمن اعلام شد و صرفا بخشی از ساختمان‌های موجود در پروژه نیاز مبرم به تحکیم زیربنا دارد. وی به دلایل طولانی شدن روند اجرای پروژه اشاره کرد و بیان داشت: با توجه به موقعیت خاص پروژه گذر فرهنگی گلستان و ابلاغ اخطارهای متعدد سازمان آتش نشانی در سال‌های گذشته، در ابتدا موضوع ایمنی پروژه در سطوح زیربنایی و روبنایی مطرح شد. از همین رو بررسی وضعیت ایمنی زیرسطح گذر و تعیین حدود اقدامات فنی-تامینی مورد نیاز، ضمن اولویت موضوع در دستور کار قرار گرفت.

چهره‌های استانی

رسیدگی ویژه به پرونده‌های مفاسد کلان اقتصادی

خراسان جنوبی | حجت‌الاسلام والمسلمین مرتضوی مقدم گفت: پرونده‌های مفاسد کلان اقتصادی را در دیوان عالی کشور به صورت ویژه رسیدگی می کنیم. به گزارش باشگاه خبرنگاران حجت‌الاسلام مرتضوی مقدم رییس دیوانعالی کشور در جلسه شورای قضایی استان خراسان جنوبی گفت: زمانی که شخصی در زندان سپرده شود باز پرس نباید راحت بخوابد بلکه هرچه زودتر موارد را تعیین و تکلیف کند. رییس دیوانعالی کشور با اشاره به اینکه سرکشی از حوزه قضایی گاهی بی‌خبر و سرزده بسیار مفید است، اظهار کرد: این کار باعث آشنایی از میزان کیفیت کار می‌شود. او با اشاره به اینکه وظیفه ما خدمت رسانی و کرامت به مردم است و بازرسان باید بر این مساله توجه داشته باشند ادامه داد: ممکن است گاهی به واسطه حجم پرونده‌ها قاضی تحت فشار روانی قرار گیرد ولی اخلاق خوش و کرامت مردم نباید در هیچ شرایطی از بین رود. حجت‌الاسلام والمسلمین مرتضوی مقدم با بیان اینکه باید نسبت به کارگاه‌های تولیدی زمین خورده مساعدت داشت، ادامه داد: هر قدم که برای سرپا نگه داشتن کارگاه تولیدی برداشته شود ارزش دارد. رییس دیوانعالی کشور عنوان کرد: بی‌تفاوتی نسبت به وظیفه یک آفت است و همیشه باید به حکم صادر شده توجه داشت که چه اثراتی را در جامعه دارد.

۹۰ درصد بودجه کشور صرف هزینه‌های جاری می‌شود

مرکزی | استاندار مرکزی گفت: در حال حاضر ۹۰ درصد بودجه کشور صرف هزینه‌های جاری از جمله پرداخت حقوق می‌شود که با ادامه روند دیگر روند توسعه‌ای و عمران در کشور مشاهده نخواهد شد. به گزارش ایسنا، سیدعلی آقازاده در شورای راهبری توسعه و مدیریت استان مرکزی اظهار کرد: از مجموع بودجه کشور حدود ۹۰ درصد صرف هزینه‌های جاری از جمله پرداخت حقوق می‌شود و اگر این منوال و افزایش نرخ تورم و افزایش حقوق ادامه یابد تا سه سال آینده ۱۰۰ درصد بودجه کشور باید صرف هزینه‌های جاری شود. وی با تاکید بر اینکه با این روند، کشور هیچ مسیری برای استفاده از بودجه در راستای توسعه و عمران نخواهد داشت و راهکار آن برون‌سپاری امور توسط دولت است، گفت: بخشی از وظایف باید به بخش خصوصی واگذار شود و دولت تمرکز بیشتر خود را به وظایف نظارتی، توسعه کشور و سیاست‌گذاری مصروف کند. استاندار مرکزی با بیان اینکه زیرمجموعه‌ها و لایه‌های پایین‌تر دولت نیازمند اصلاح هستند، تصریح کرد: دولت در حال حاضر بار سنگینی را به دوش می‌کشد و این سنگینی مانع حرکت درست و چابک او شده است و بیش از این ظرفیت بارگذاری و جذب پرسنل ندارد.

گسترش همکاری‌های اقتصادی بین ایران و عمان

اردبیل | سفیر عمان در ایران گفت: گسترش روابط اقتصادی و تجاری با جمهوری اسلامی ایران مورد تاکید مقام‌های عمانی بوده و امید می‌رود این روابط منشأ خیر و برکت برای هر دو کشور مسلمان شود. «سعود بن احمد بن خالد البروانی» دیروز در نشست مشترک با فعالان اقتصادی اردبیل اظهار کرد: تلاش می‌شود هیات‌های بخش خصوصی عمان و ایران نیز در اجلاس اقتصادی میان ۲ کشور شرکت کنند تا زمینه همکاری اقتصادی میان ۲ کشور بیشتر فراهم شود. وی اضافه کرد: پیامبر اکرم(ص) هفت همسایه را به ما سفارش کرده که از منظر دولت عمان، ایران اولین این کشورهاست و رویکرد ما نسبت به ایران عقبه چندین هزار ساله دارد و همانند گذشته روابط میان دو کشور حفظ خواهد شد. البروانی ضمن ابراز خرسندی از سفر به استان اردبیل خاطرنشان کرد: این استان قابلیت‌های فراوانی را در حوزه‌های گردشگری، اقتصادی و کشاورزی دارد و امید است در آینده شاهد افزایش مراودات اقتصادی و تجاری با یکدیگر باشیم. به گفته وی در حال حاضر صدور ویزای عمان برای اتباع ایرانی به سهولت انجام گرفته و با ایرانی‌ها در این کشور همانند اتباع اروپایی رفتار می‌شود.

روند نزولی قیمت مواد پروتئینی و برخی کالاها در تهران

تهران | مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان تهران با اشاره به روند نزولی قیمت مواد پروتئینی گفت: گوشت گوساله، گوشت مخلوط و گوشت مرغ در ماه جاری به ترتیب با کاهش ۱۵، شش و پنج درصدی نسبت به ماه گذشته در بازار عرضه شده است. یدالله صادقی دیروز در حاشیه جلسه تنظیم بازار استان تهران در جمع خبرنگاران افزود: قیمت گوشت گوساله مخلوط ماه گذشته ۹۷ هزار تومان بوده که با کاهش شش درصدی اکنون به قیمت ۹۱ هزار تومان در بازار عرضه می‌شود، همچنین گوشت گوساله که ماه گذشته با قیمت ۸۸ هزار تومان در بازار عرضه می‌شد اکنون با کاهش ۱۵ درصدی به قیمت ۷۴ هزار و ۵۰۰ تومان به دست مصرف کننده می‌رسد. وی با بیان اینکه نرخ گوشت مرغ در ماه جاری نسبت به ماه گذشته پنج درصد کاهش یافته است، افزود: گوشت مرغ تازه نسبت به ماه قبل که ۱۴ هزار و ۲۰۰ فروخته اکنون ۱۳ هزار و ۹۰۰ تومان عرضه می‌شود. صادقی ادامه داد: گوسفند زنده که ماه گذشته ۴۳ هزار تومان بوده اکنون با کاهش ۱۶ درصدی هر کیلو با قیمت ۳۶ هزار تومان در بازار عرضه می‌شود. قیمت قند و شکر نیز روند نزولی داشته است و هر بسته شکر ۹۰۰ گرمی که ماه گذشته به قیمت شش هزار و ۵۰۰ تومان در فروشگاه‌ها عرضه می‌شد اکنون با ۱۵ درصد کاهش به پنج هزار و ۵۰۰ تومان رسیده است.

ظرفیت اشتغال فارغ‌التحصیلان در کشور ۲۵ درصد است

چهارمحال و بختیاری | معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رییس سازمان فنی و حرفه‌ای کشور گفت: ظرفیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی در کشور ۲۵ درصد است. به گزارش مهر، علی اوسط هاشمی دیروز در سفر به شهرکرد و در دیدار با استاندار چهارمحال و بختیاری گفت: اگر بخواهیم جامعه از کسالت خارج شود باید به سمت مهارت برویم. وی با اشاره به ظرفیت‌های شغل جوشکاری، بیان کرد: جامعه جوشکاری وسیع و متنوع است و جوشکاران دارای مهارت هستند. وی ادامه داد: نباید به صنعت جوش به عنوان یک رشته نگاه کرد اگر کمی روی مهارت کار شود اشتغال تثبیت خواهد شد. معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بیان کرد: چهارمحال و بختیاری استانی است که از آن به عنوان فقر و محرومیت یاد می‌شود پس مهارت می‌تواند در توسعه استان نقش داشته باشد. وی با بیان اینکه احکام شورای مهارت در استان صادر شده است، گفت: شورای عالی مدیریت فنی و حرفه‌ای طبق مصوبه مجلس شکل گرفته و شورای اشتغال و شورای مهارت با این شورا در تعامل است. رییس آموزش فنی و حرفه‌ای کشور گفت: می‌توانیم در آموزش مهارت در روستاها کار کنیم تا با مدیریت چهارمحال و بختیاری و نقش آفرینی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی که ظرفیت‌های خاص دارد به استان خدمت کرد.

ویژه

ایران خودرو اعلام کرد

۳ محصول، جایگزین پژو ۴۰۵ جی.ال.ایکس

معاون تحقیقات، طراحی و تکوین محصول ایران خودرو از جایگزینی سه محصول رانا، پارس و گروه سمند با محصول پژو ۴۰۵ جی.ال.ایکس بنزینی خبر داد. ایکوپرس-کیانوش پورمجیب در این باره افزود: با هماهنگی و توافق صورت گرفته میان وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان ملی استاندارد و ایران خودرو، خط تولید محصول پژو ۴۰۵ جی.ال.ایکس بنزینی در پایان خردادماه سال ۹۹ متوقف خواهد شد. وی با تاکید بر حفظ تعهدات این خودرو تا پایان تاریخ یاد شده گفت: بعد از پایان خرداد ۹۹، محصول ۴۰۵ جی.ال. ایکس دوگانه سوز طبق تقاضای تاکسیرانی، صرفا برای نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی کشور تولید خواهد شد. این خودرو با توجه به قیمت مناسب، همواره مورد خواست رانندگان تاکسی بوده است.

پورمجیب با بیان اینکه محصول پژو ۴۰۵ مطابق با شاخص‌های آخرین ویرایش استاندارد ملی کشور است، علت توقف تولید آن را به روزرسانی تولیدات ایران خودرو دانست و گفت: خلأ ناشی از توقف این محصول با خودروهای دیگری نظیر خانواده سمند، پارس و رانا جبران خواهد شد.

اخبار شهرستان‌ها

کلاهبرداری در پوشش صدور کارت هوشمند خودرو

ایلام | رییس اداره تشخیص و پیشگیری از جرایم سایبری پلیس فتا استان ایلام در خصوص کلاهبرداری در پوشش صدور کارت هوشمند خودرو خبر داد. سرگرد «علی‌رضا یعقوبی» اظهار کرد: اخیراً مشاهده شده که کلاهبرداران به بهانه صدور کارت هوشمند خودرو با شهروندان تماس گرفته و مبالغی را از آنها کلاهبرداری می کنند.

وی افزود: در این روش کلاهبرداران با ارسال پیامک و تماس تلفنی با شهروندان ارتباط برقرار کرده و پس از جلب اعتماد آنان، اعلام می کنند که کارت هوشمند برای خودرو آنان صادر شده و برای ارسال و دریافت کارت، شهروندان باید مبالغی را به شماره حساب اعلامی از سوی آنان واریز کنند. وی به شهروندان توصیه کرد که به چنین پیامک‌ها و تماس‌هایی که هویت آنها مشخص نیست توجهی نکرده و خواسته‌های آنان را انجام ندهند تا از کلاهبرداری‌های احتمالی جلوگیری کنند. یعقوبی از عموم مردم خواست در صورت مواجهه با چنین مواردی موضوع را سریعاً از طریق وب سایت پلیس فتا به آدرس www.cyberpolice.ir بخش گزارشات مردمی اعلام کنند.

سامانه ۱۵۲۲ ارایه خدمات را از میز ادارات به داخل خانه‌ها برد

اصفهان | سامانه خدمات غیر حضوری ۱۵۲۲ در سیر تطور و تکوین حوزه مشترکین شرکت‌های آبفا نقش و جایگاه ویژه‌ای دارد. مدیرعامل آبفای استان اصفهان افزود: سامانه هوشمند خدمات غیر حضوری ۱۵۲۲ شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان راهبرد ارایه خدمات به مردم را محقق کرد. در گذشته شهروندان برای دریافت خدمات ۲۳ گانه فروش و پس از فروش انشعاب باید بطور میانگین پنج مرتبه به ادارات آب و فاضلاب مراجعه می کردند اما نخستین بار با راه‌اندازی این سامانه در شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان، تمام خدمات به صورت هوشمند و غیر حضوری و در تمام ساعات شبانه‌روز به متقاضیان و مشترکین ارایه می‌شود و در واقع ارایه خدمات به مردم از میز ادارات به داخل خانه‌ها برده شد.

پسر ۱۶ ساله حساب بانکی ۲۵۰ نفر را در مازندران خالی کرد

ساری | فرمانده انتظامی مازندران از شناسایی و دستگیری پسر نوجوان ۱۶ ساله متهم به کلاهبرداری اینترنتی و برداشت غیرمجاز از حساب بانکی شهروندان در شهرستان ساری خبر داد. سردار سید محمود میرفیضی گفت: در پی مراجعه یکی از شهروندان به پلیس فتای این فرماندهی و طرح شکایت مبنی بر برداشت غیرمجاز از حساب بانکی‌اش به ارزش ۹۰ میلیون ریال، موضوع به صورت ویژه در دستور کار کارآگاهان و کارشناسان پلیس فتا قرار گرفت. او افزود: با انجام اقدامات اطلاعاتی و تحقیقات از مال باخته مشخص شد، فرد یا افرادی با دسترسی به اطلاعات حساب بانکی مال باخته اقدام به برداشت غیرمجاز از حساب بانکی او کرده و مبالغ سرقتی را صرف خرید شارژ و انتقال آن به دیگر حساب‌های بانکی هک شده کرده است. فرمانده انتظامی مازندران از شناسایی متهم به هک حساب و برداشت غیرمجاز که نوجوانی ۱۶ ساله است، خبر داد و افزود: متهم با انجام اقدامات اطلاعاتی شناسایی و باهماهنگی قضایی دستگیر شد. سردار میرفیضی گفت: متهم در تحقیقات و بازجویی‌های فنی پلیس ضمن اقرار به بزه انتسابی عنوان داشت از خردادماه سال جاری با ایجاد ای دی در گروه‌های تلگرامی اقدام به تبلیغ صیغه به صورت گسترده کرده و برای برقراری ارتباط و مشاهده پروفایل، طعمه‌های خود را به درگاه‌های جعلی بانک هدایت و اقدام به هک اطلاعات حساب بانکی آنان می کرده است.

اخبار

روش‌ها و وسایل رقابت‌زا از دوره ابتدایی حذف شود

مدیر کل دفتر دبستان آموزش و پرورش گفت: کیفیت‌بخشی به خدمات آموزشی و پرورشی از سیاست‌های راهبردی دستگاه تعلیم و تربیت است. مرتضی شکوهی در همایش توانمندسازی معاونان آموزشی مدارس ابتدایی استان همدان با اشاره به تأکید وزیر آموزش و پرورش بر اصل کیفیت‌بخشی، اظهار کرد: از نظر کمی در بیشتر بخش‌ها وضعیت خوبی داریم. مدیر کل دفتر دبستان آموزش و پرورش کیفیت‌بخشی را دغدغه اصلی دستگاه تعلیم و تربیت خواند و افزود: باید تلاش کنیم میزان توانمندی‌ها و مهارت‌های دانش آموزان ارتقاء یابد لذا باید تدابیری بیندیشیم که در بحث کیفیت آموزشی و پرورشی در مدارس اطمینان بیشتری نسبت به گذشته پیدا کنیم. شکوهی توسعه عدالت آموزشی را از دیگر موضوعات مورد تأکید وزیر آموزش و پرورش مطرح کرد و گفت: در موضوع توسعه عدالت آموزشی، منظور تناسب خدمات آموزشی و پرورشی با شرایط و نیازهای افراد در موقعیت جغرافیایی خاص آنها است. او با تأکید بر ضرورت افزایش نشاط، طراوت، شادابی و انگیزش دانش آموزان در محیط‌های متنوع یادگیری، اظهار کرد: برنامه‌های نشاط آور در مدارس باید مبتنی بر ارزش‌های دینی و ملی دنبال شود. مدیر کل دفتر دبستان با اشاره به اهمیت ارتباط خانواده با مدرسه، اظهار کرد: خانواده همیشه به عنوان نهاد نخستین، اثر بخشی بالایی در تربیت بچه‌ها دارد. شکوهی توجه به حوزه فناوری و هوشمندسازی مدارس را از دیگر موارد مورد تأکید وزیر آموزش و پرورش برشمرد و تصریح کرد: باید مدیریت استفاده از محیط‌های مجازی را به دانش آموزان آموزش دهیم. وی با تأکید بر حذف هر نوع وسایل و روش‌های رقابت‌زا در دوره ابتدایی گفت: دوره ابتدایی دوره رقابت نیست؛ بلکه دوره باهم بودن، در کنار هم بودن و مشارکت گروهی است.

افزایش وام ازدواج با توجه به «تورم» موجود در جامعه

سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس گفت: در مجلس دهم در تلاش هستیم وام ازدواج را نسبت به «تورم» موجود در جامعه افزایش داده تا جوانان بیش از قبل به لحاظ مالی مورد حمایت دولت در سال ۹۹ قرار گرفته و در نتیجه شاهد «مجردان سالمند» در کشور نباشیم. فاطمه ذوالقدر گفت: میزان تجردگرایی در جامعه زیاد شده است و این افزایش، تنها مختص دختران نیست بلکه مردان هم در زیر مجموعه این تجردگرایی و تنها زیستی قرار گرفته‌اند. این مساله از جنبه‌های روحی، روانی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی باید مورد توجه قرار بگیرد که متاسفانه این وضعیت در حال افزایش است. نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس افزود: زمانی که سخن از بیکاری جوانان در میان است بدون شک با مشکلاتی نظیر افزایش طلاق، آسیب‌های اجتماعی، کاهش ازدواج و کاهش فرزندآوری در کشور مواجه هستیم؛ در این میان مهاجرت جوانان تحصیلکرده معضلی که در چند ساله اخیر به حد بحران رسیده است که بیشتر آن در پی بیکاری بیش از اندازه دیده می‌شود. آسیب‌هایی که در سایه بی‌توجهی مسوولان در حد بحران خودنمایی می‌کنند؛ تمام موارد عنوان شده سهم بسزایی در تجردگرایی جوانان داشته است. نماینده مردم در مجلس دهم به خانه ملت گفت: مسائل اقتصادی و بیکاری مهم‌ترین دلیل بر کاهش ازدواج جوانان شده است، گرانی‌های حاکم در جامعه از تورم چند برابری طلا و سکه گرفته تا گرانی مسکن و اجاره‌بهای منازل در کنار معضل بیکاری سایه سنگینی بر زندگی افراد جامعه انداخته و عاملی بر کاهش و بی‌رغبتی جوانان نسبت به ازدواج، این سنت حسنه نبوی شده است. او اظهار کرد: مساله اشتغال جوانان باید ریشه‌ای حل شود، در کنار آن مشوق‌های ازدواج و فرزندآوری در جامعه گسترش پیدا کند تا جوانان به ماهیت ازدواج پی برده و باهم بودن و تشکیل زندگی را به تنها زیستی ترجیح دهند، خوشبختانه افزایش وام ازدواج تا حدودی در شهرهای کوچک و شهرستان‌ها کارساز بود، اما در شهری مثل تهران رضایت‌بخش نبوده است.

سامانه فرزندخواندگی راه‌اندازی می‌شود

رییس سازمان بهزیستی از راه‌اندازی سامانه فرزندخواندگی در آینده نزدیک خبر داد و گفت: همچنین صدور مجوز برای موارد سیزده‌گانه ماده ۲۶ نیز در قالب دولت الکترونیک صورت خواهد گرفت. وحید قبادی‌دانا صدور مجوز برای راه‌اندازی مراکز بهزیستی را نیز تحت ماده ۲۶ عنوان و اذعان کرد: این مراکز به عنوان حلقه واسطه بین جامعه هدف به‌صورت عام و بهزیستی به‌صورت خاص برای تمامی فعالیت‌های دولتی است که دسترسی فعالانه سازمان به جامعه هدف و مشارکت و حضور مردم در قالب مددجویان و شرکای اجتماعی را تحقق می‌بخشد. او با تاکید بر حذف واسطه‌ها و ارتباط مناسب سازمان به‌صورت منطقه‌ای و اجتماع‌محور با بخش‌های مختلف تحت پوشش در این مراکز افزود: دریافت تمامی خدمات و ثبت تمامی درخواست‌ها در کمترین زمان و دورترین مکان ممکن در این مراکز تسهیل خواهد شد. او خواستار عبور درخواست‌های مدیران شهرستانی از مجرای قانونی شد و اظهار کرد: ضروری‌ست تا در جهت بهره‌گیری از خرد جمعی و فعالیت‌های مشترک برای رسیدن به نتیجه مطلوب، تمامی قوانین و اقدامات به‌صورت شفاف و روشن به مدیران میانی منتقل شود. به گفته معاون وزیر رو رییس سازمان بهزیستی کشور ۱۸۷ هزار فرد دارای معلولیت به‌دریافت کنندگان کمک‌هزینه معیشت (مستمری) با بعد خانوار اضافه شدند.

با گذشت بیش از ۷ ماه از وقوع سیل، خسارت‌ها هنوز بازسازی نشده است

استان‌های سیل‌زده، همچنان بی‌دفاع

بیشتر از هفت ماه از وقوع سیل در کشور می‌گذرد اما با شروع فصل بارندگی، استان‌های حادثه‌دیده هنوز برای رویارویی با بحران احتمالی جدید آماده نیستند. معلوم نیست اگر با شروع بارش‌های زمستانی سیلاب تازه‌ای به راه افتد چه اتفاقی در این استان‌ها رخ می‌دهد وقتی هنوز سیل‌بندها بازسازی نشده، خانه‌ها نیمه کاره‌اند و لایروبی مسیر عبور آب شرایط مناسبی ندارد. اگرچه مخاطره به پایان رسیده اما آثار آن هنوز هم در شهرهای سیل‌زده رخ‌نمایی می‌کند. شرایط بلاتکلیفی در این مناطق در حالی است که ضعف مدیریت بحران تا شش ماه بعد از حادثه هم هنوز به چشم می‌خورد و این سوال را ایجاد می‌کند که با وجود قرار گرفتن ایران در منطقه پرحادثه چرا رویکرد پیشگیری از بحران وجود نداشته و ضعف مدیریت تا مدت‌ها بعد از وقوع حادثه همچنان به قوت خود باقی است؟ برخی کارشناسان معتقدند مشخص نبودن منابع مالی برای حل خسارات ناشی از حوادث طبیعی یکی از اصلی‌ترین عواملی بوده که بازسازی و رسیدگی به مناطق حادثه‌دیده را به تعویق می‌اندازد، چرا که با توجه به مشکلات اقتصادی کشور، بروز حوادث غیرمترقبه به معنای اضافه شدن بار مالی پیش‌بینی نشده به دولت است که حل آن را زمانبر می‌کند اما از طرف دیگر برخی کارشناسان هم بر این موضوع تاکید می‌کنند که نباید توپ همه مشکلات را به زمین مشکلات اقتصادی انداخت، چرا که در بیشتر موارد نوع نگاه مدیریتی به آسیب‌های طبیعی و فقدان نگرش‌های آینده نگر سبب می‌شود که بحران حل نشده باقی بماند.

منابع مالی بازسازی خسارت‌های حوادث معلوم نیست

فروردین امسال، سیل ۲۵ استان کشور را درگیر کرد، خسارت‌های بسیاری به جا گذاشته و برخی زیرساخت‌های شهری را شسته و از بین برد با این وجود هنوز هم خسارت‌های ناشی از آن تقریبا در تمامی این استان‌ها به‌طور کامل بازسازی نشده و با شروع فصل بارندگی نگرانی از بروز سیل جدید و بی‌دفاعی این مناطق میان مردم وجود دارد. روز گذشته، نایب‌رییس کمیسیون کشاورزی مجلس با بیان اینکه دولت هیچ اقدام جدی در خصوص بازسازی سیل بندهای استان خوزستان انجام نداده است، اعلام کرد خوزستان هیچ آمادگی برای مقابله با سیل ندارد. عباس پاپی‌زاده درباره این موضوع گفت: تمامی سیل‌بندها بر اثر وقوع سیلاب آسیب دیده و تخریب شده است، بنابراین با اولین بارندگی سیل آسا قسمتی از استان خوزستان دچار سیل می‌شود. تاکنون جلسات متعددی با رییس جمهور، معاون اول و نوبخت در خصوص بازسازی سیل‌بندها پایین دست سدها برگزار کرده‌ایم اما متاسفانه تا این لحظه هیچ اقدام جدی در جهت بازسازی سیل‌بندهای استان خوزستان صورت نگرفته است، البته سیل‌بندهای ناقصی هم وجود داشت که با سیل فروردین ۹۸ از بین رفت و عملاً استان هیچ امکاناتی برای حفاظت از خانه، زندگی و زمین‌های کشاورزی مردم در مقابل با سیل ندارد. دولت در این مدت تنها وقت تلف کرده و هیچ برنامه‌ای برای بازسازی زیرساخت‌های آسیب‌دیده در مناطق سیل‌زده نداشته است اما تا دیر نشده باید برای بازسازی سیل‌بندها اقدامات لازم صورت بگیرد.

اظهارات پاپی‌زاده در حالی است که پیش از آنکه به موضوع خوزستان و نداشتن توان مقابله با سیل جدید در این استان تاکید شود باید با نگاه کلی‌تری به موضوع نگاه کرده و به سراغ یافتن پاسخ این پرسش بود که چرا سرعت مدیریت بحران بعد از وقوع حادثه مناطق آسیب‌دیده بر اثر حوادث طبیعی در ایران تا این اندازه اندک بوده و طرح‌های بازسازی کند پیش می‌رود؟

محمد لشکری، کارشناس برنامه‌ریزی شهری و مدیریت بحران، معتقد است نبود منبع مالی مشخص برای مقابله با حوادث طبیعی سبب می‌شود بعد از وقوع حادثه بازسازی‌ها کند شود چرا که هیچ بودجه‌ای برای آن در نظر گرفته نشده است، او درباره این موضوع به «تعادل» گفت: وقوع یک حادثه طبیعی و خسارت‌های ناشی از آن به معنای اضافه شدن یک بار مالی بر دوش برنامه‌ریزان است در حالی که در بودجه هیچ سهمی برای آن در نظر گرفته نشده است. باید گفت این نگاه برای کشوری مانند ایران که با بیش ۳۰ مخاطره طبیعی دست به گریبان بوده و بر کمربند حادثه‌خیز دنیا قرار گرفته است، اصولی و علمی نیست. در یک مثال ساده می‌توان گفت یک خانواده هم در برنامه‌ریزی‌های مالی خود رقمی را برای روز مبادا و حوادث پیش‌بینی نشده تعیین می‌کند اما ما در سطح کلان چنین چیزی برای حوادث در نظر نگرفته‌ایم.

لشکری افزود: نتیجه این شفاف نبودن منابع مالی برای مقابله با خسارت‌های حوادث طبیعی سبب می‌شود بعد از وقوع سیل و زلزله تا مدت‌ها طرح‌های بازسازی روی زمین بمانند و هر بار هم اعلام شود بودجه و اعتبار وجود ندارد و واقعا هم وجود ندارد، بنابراین دولت باید از بودجه برنامه‌های دیگر کم کند تا منابع مالی بازسازی آسیب‌های طبیعی را جبران کند که این کار هم زمانبر است و هم غیراصولی بنابراین باید از تجربه کشورهای دیگر استفاده کنیم، که یکی از آنها تاسیس صندوق بیمه خسارت سوانح طبیعی به عنوان موضوعی بوده که در دنیا به صورت علمی به آن پرداخته شده است اما در ایران با وجود این همه حادثه هنوز هم ضرورت ایجاد چنین صندوقی و استقرار یک نظام بیمه‌ای برای سوانح طبیعی لمس نشده است و به آن توجهی نمی‌شود.

عادت‌محوری جایگزین آینده‌نگری

اظهارات لشکری در حالی است که برخی دیگر از کارشناسان معتقدند علاوه بر مشکلات اقتصادی، نبود نگاه آینده‌نگر هم از دلایلی است که تاب‌آوری مناطق حادثه‌دیده در برابر حوادث جدید را کم می‌کند. مصطفی محقق، هماهنگ کننده ارشد سازمان ملل متحد برای توسعه مدیریت اطلاعات بلایا در آسیا و اقیانوسیه درباره این موضوع بیان کرد: در میان مسوولان و پژوهشگران روش‌های «عادت‌محور» و «تجربه‌گرا» که بر اساس حوادث و اتفاقات تاریخی قابلیت اقدام دارد غلبه داشته و فقدان نگرش‌های «آینده‌نگر» مبتنی بر تحلیل روندها که یک نگاه علمی است حس می‌شود. در نتیجه در دو دهه گذشته کشور در برابر حوادثی که به آن عادت نداشته و پیش بینی کافی به عمل نیاورده مانند گرد و غبار و سیل غافلگیر و بسیار آسیب پذیر بوده است.

او افزود: علت اصلی غافلگیری در برابر حوادث گسترده آب و هوایی مانند سیل رواج نگرش تجربه گرا و عدم شناخت و تحلیل علمی روند تغییر الگوهای خطر حوادث و مخاطرات و متغیرهای محیطی و زیرساختی و در نتیجه فقدان آینده نگری و پیش‌بینی خسارات و زیان‌های احتمالی در آینده است. در رویکردهای نوین مدیریت خطر بلایا درک روندها و پیش‌بینی احتمالات ریسک حوادث و بلایا در آینده دارای اهمیت بالایی است حتی در مورد مخاطراتی که امروزه احتمال وقوع آن کم است ولی پیامدهای آن در آینده ممکن است بسیار بزرگ باشد.

محقق بیان کرد: برای رسیدن به این مقصود باید مفاهیم جامع و کامل مدیریت و کاهش خطر بلایا را در بستر توسعه اقتصادی و اجتماعی قرار داد زیرا امروزه اثبات شده است که آسیب‌پذیری‌های ناشی از سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای نامتوازن مانند گسترش بی‌برنامه مناطق شهری، ایجاد زیرساخت‌های ناهمگون و استفاده ناصحیح از منابع طبیعی علت اصلی تبدیل مخاطرات طبیعی به حوادث و بلایای فاجعه بار است.

هماهنگ کننده ارشد سازمان ملل متحد برای توسعه مدیریت اطلاعات بلایا در آسیا و اقیانوسیه گفت: برای تحقق تاب آوری جامعه و کاهش خطر و آثار منفی حوادث و بلایا و درک روند مخاطرات و پیش بینی خطرات آینده به دانش و فناوری نوین نیاز داریم. اما علم و فناوری کافی نیست و باید روی راه‌حل‌ها و روش‌های مناسب برای تحقق جامعه ایمن و سالم توافق و همکاری مطلوب در سطح ملی صورت گیرد. این همان معنا و مفهوم نوین «سیاست گذاری» در حوزه مدیریت بحران و کاهش خطر حوادث و بلایا است.

تعطیلی زنگ ورزش به جای توزیع شیر در مدارس

تعطیلی یک هفته‌ای زنگ ورزش مدارس پایتخت این پیام را می‌رساند که آموزش و پرورش همچنان نتوانسته در تجهیز سالن‌هایی هر چند کوچک برای ساعات ورزش دانش آموزان در مدارس اقدام موثری داشته باشد.

سال گذشته تا اواخر آذرماه خبری از تعطیلی زنگ ورزش مدارس در تهران به دلیل آلودگی هوا نبود و سال تحصیلی قبل دو روز به دلیل آلودگی هوا زنگ ورزش مدارس تعطیل شد. امسال اما اوضاع از همین روزهای آخر آبان نشان می‌دهد، مساعد نیست. اعلام تعطیلی یک هفته‌ای زنگ ورزش در مدارس پایتخت روز ۱۹ آبان ماه اعلام شد و هنوز مشخص نیست این یک هفته تعطیلی زنگ ورزش مدارس تمدید می‌شود یا نه.

پاییز ۱۳۹۷ هیچ روزی شاخص کیفیت هوا به ۱۵۰ نرسید اما در پاییز سال قبل تهران ۴ روز ناسالم و در سال قبل از آن ۵ روز ناسالم را از سر گذرانده بود.

این روزها حرف‌های زیادی درباره راهکارهای کاهش آلودگی هوا یا طرح‌هایی که باعث بالا رفتن آلودگی در پایتخت شده است، می‌شود اما بگذارید در این مجال این واقعیت را بپذیریم که با وجود هشدارهایی که سال‌هاست در حوزه خطرات استمرار آلودگی هوا داده می‌شود، در کوتاه‌مدت طرحی برای کاهش آن وجود ندارد و مگر باد و باران مانند سال قبل به داد تهران برسد در غیر این صورت اگر این وضعیت مدارس را به دفعات به تعطیلی نکشاند باید شاهد روزهای پرشماری برای منع فعالیت ورزشی در مدارس به دلیل آلودگی هوا باشیم. در این میان سوالی که مطرح می‌شود، این است که برای این شرایط آموزش و پرورش چه راهکارهایی اندیشیده است. یکی از کارهایی که حداقل در وضعیت آلودگی هوا باید در مدارس اجرا شود توزیع شیر رایگان است. خوردن شیر به گفته تمام کارشناسان در روزهای آلوده باعث دفع بسیاری از سمومی می‌شود که از طریق هوای آلوده وارد بدن شده است و از قضا کودکان در کنار سالخوردگان و بیماران بیشتر از همه در معرض خطرات آلودگی هوا هستند. اما چند سالی است توزیع شیر رایگان که در بودجه سالانه آموزش و پرورش هم دیده می‌شود در هاله‌ای از ابهام است چرا که اعتبارات آن تامین نمی‌شود. اینکه چرا وزارت آموزش و پرورش حداقل برای دانش آموزانی که در شهرهایی زندگی می‌کنند که آلودگی هوا در آنجا بیشتر است، نیز نمی‌تواند برای این منظور تامین اعتبار کند، جای سوال است. عدم پیگیری نمایندگان مجلس برای اجرایی شدن این مصوبه نیز جای سوال دارد. به گزارش مهر، سال گذشته تفاهمنامه‌ای میان آموزش و پرورش و معاونت حمل و نقل ترافیک شهرداری تهران منعقد شد برای تشویق دانش آموزان در استفاده از دوچرخه بدون در نظر گرفتن این واقعیت که در روزهای آلوده تهران حتی این امکان هم برای دانش آموزان نه تنها وجود ندارد که منع می‌شود. اما در حرف‌های مسوولان شهری در همان روز تفاهمنامه این جملات به عنوان خواسته شهرداری از آموزش و پرورش مطرح شد که «دانش آموزان ما باید آموزش ببینند که با دوچرخه یا پای پیاده به مدرسه رفت‌وآمد کنند تا هوای شهر سالم باشد. امروز یکی از مسائل اساسی ما با آموزش‌وپرورش، ساماندهی سرویس‌ها است. نزدیک به ۲۰ هزار خودرو به عنوان سرویس مدارس برای جابه‌جایی دانش آموزان استفاده می‌شوند که خود اینها ترافیک و آلودگی زیادی ایجاد می‌کنند. برای رفع وابستگی به سواری شخصی و خودرومحوری که زندگی همه ما را در بر گرفته، بهترین راه این است که از مدارس، موضوع دوچرخه را جدی بگیریم و دانش آموزان را با فرهنگ دوچرخه‌سواری آشنا کنیم. متاسفانه در بسیاری از مدارس اجازه نمی‌دهند دانش آموز با دوچرخه وارد مدرسه شود و او را به بهانه‌های مختلف از جمله نداشتن ایمنی کافی از این کار منع می‌کنند یعنی ما با فرهنگ مخالفت با دوچرخه در آموزش‌وپرورش روبه‌رو هستیم.»

این تفاهمنامه هم البته مانند بسیاری از رفتارهای سمبلیک مسوولان بی‌نتیجه ماند و در این روزهای آلوده با نگاه به این سخنان می‌توان متوجه شد چقدر این ایده با واقعیت‌های جامعه دانش آموزی فاصله دارد ولی سوال این است که چرا آموزش و پرورش با چنین تفاهمنامه‌هایی کنار می‌آید و به عنوان متولی امر تعلیم و تربیت خود یکی از مطالبه‌گران حوزه شهری وارد میدان نمی‌شود. این روزهایی که در مدارس شهرداران کوچکی برای مدارس انتخاب می‌شود، آنها چه میزان نسبت به وظایف یک شهردار اطلاع دارند و در ذهن کوچکشان چه میزان مطالبه‌گری و حتی آموخته‌هایی از حفظ محیط زیست دارند؟

اما سوال بعدی که باید از معاونت تربیت‌بدنی و سلامت آموزش و پرورش پرسید این است که جایگزینی برای تعطیلی زنگ ورزش مدارس در پایتخت و شهرهایی که به دلیل آلودگی هوا به تعطیلی کشیده می‌شود، دارد؟ یا اینکه دانش آموزان پایتخت و شهرهای آلوده رها شده هستند؟ سال گذشته مهرزاد حمیدی معاون تربیت‌بدنی و سلامت آموزش و پرورش در همین المپیاد اعلام کرده بود: ما به دنبال این هستیم که توان حرکتی دانش آموزان را افزایش دهیم و بهترین مدل را در طراحی سالن‌های کوچک ورزشی داخل مدارس دیدیم. مثلا اگر یک مدرسه زیرزمین بلااستفاده یا فضای بلااستفاده دیگری دارد ما آن را شناسایی کنیم تا به یک سالن ورزشی تبدیل شود. سالن‌های کوچک ۲۰۰ متری را در طراحی ساختمان‌های جدیدالاحداث دیده‌ایم و هماهنگی‌های لازم با سازمان نوسازی نیز انجام شده است.

وزیر آموزش و پرورش در اختتامیه المپیاد درون مدرسه‌ای امسال گفت: کم‌تحرکی یکی از مشکلات جامعه است، بنابراین برنامه‌های ورزشی مدارس از جمله همین المپیادهای درون مدرسه‌ای یکی از راهکارهای مبارزه با کم تحرکی و مشکلات ناشی از آن است. ورزش‌های مدرسه‌ای در رفع کم‌تحرکی کمک می‌کند شاید یکی از ظرفیت‌هایی که می‌تواند به نشاط جامعه کمک کند همین ورزش‌های درون مدرسه‌ای باشد لذا سرچشمه تمام موفقیت‌ها داخل مدرسه است. اگر این واقعیت که در بسیاری از مدارس و خصوصا از مقطع متوسطه به بعد زنگ ورزش عموما برای تقویت دروس دیگر اختصاص پیدا می‌کند را کنار بگذاریم، با واقعیت اینکه ممکن است هفته‌ها دانش آموزانی هستند که امکان تحرک در حد ایستادن سر صف را هم نداشته باشند، باید چه کنیم؟ وظیفه حل مشکل آلودگی هوا خارج از آموزش و پرورش است اما اینکه این نهاد برای این وضعیت که سال‌هاست کم و بیش در جریان است، چه راهکاری اندیشیده، محل بحث است.

ایران برای استفاده از اساتید خارجی برنامه مدونی ندارد

معاون پژوهشی و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور گفت: ما تنها با نخبه‌پروری به جایی نمی‌رسیم، نخبه‌پروری رویکردی مثل تعدد مدارس است که ما با آن موافق نیستیم.

اکرم قدیمی درباره اینکه بحث تبادل دانشجو و استاد در کشور ما با سایر کشورها با توجه به تحریم‌ها چقدر محقق می‌شود و چقدر امکان آموزش‌های کوتاه‌مدت اساتید برجسته در ایران وجود دارد؟ به ایلنا گفت: برای این کار نهادهایی مثل مرکز تعاملات بین‌المللی معاونت علمی در فعال هستند به این صورت که بسته‌های حمایتی را برای ایرانیان مقیم خارج از کشور در قالب فرصت مطالعاتی پسادکتری، کارگاه و سخنرانی و... ایجاد کرده‌اند. او ادامه داد: برای مواردی که قرار است از کشورهای دیگر افرادی به ایران جذب یا دعوت کنیم؛ متاسفانه برنامه و سیاست‌گذاری به صورت مشخص نداریم. در واقع این گونه ارتباطات به صورت مقطعی هستند به عنوان مثال این روزها مراسم جایزه مصطفی در حال برگزاری است و حدود ۱۰۰ نفر مهمان خارجی آمدند، اما این مهمانان فقط برای این جشنواره به ایران آمده‌اند، بنابراین می‌توانیم بگوییم که این اقدامات هدفمند نیست.

معاون پژوهشی و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور توضیح داد: ما در این زمینه نیازمند یک سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی دقیق هستیم تا بتوانیم از اساتید خارجی در ایران استفاده کنیم. ما در مرکز خودمان با دفتر همکاری‌های وزارت علوم همکاری می‌کنیم تا شیوه‌نامه‌ای برای تعاملات بین‌المللی تدوین شود، اما لازم است که جزییات آن را از بخش‌های بین‌المللی وزارت علوم جویا شد.

قدیمی بیان کرد: در بعضی موارد مشکلاتی با توجه به وضعیت موجود وجود دارد که مربوط به تحریم‌ها می‌شود. به عنوان مثال زمانی که اساتید خارجی می‌خواهند با پاسپورت وارد ایران شوند این کمک برای آنها وجود دارد که مُهر ورود به ایران در گذرنامه آنها نخورد تا بعدها برای ورود به کشورهای دیگر مشکلی نداشته باشند. معاون پژوهشی و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی گفت: به‌طور کل دانشکده‌های ما بعضا میزبان اساتید از کشورهای دیگر برحسب موضوع و ضرورت هستند. در خرداد ماه یک نشست سیاست‌گذاری ترویج علم و فناوری داشتیم که بیش از ۲۰ کشور جنبش غیرمتعهد در آن شرکت کردند و به ایران آمدند. وی در پاسخ به سوالی درباره برنامه‌های در نظر گرفته شده برای جذب نخبگان گفت: من فکر می‌کنم ما در جامعه‌مان به اندازه کافی نهادهایی مثل بنیان ملی نخبگان داریم که از نخبگان حمایت کند، اما واقعا تعریف‌مان از نخبه چیست؟ به نظرم به جای اینکه روی عده خاصی تمرکز کنیم باید جامعه هدفمان عموم مردم باشند. ما زمانی موفق خواهیم شد که کل جامعه را رشد دهیم. ما تنها با نخبه پروری به جایی نمی‌رسیم نخبه پروری رویکردی مثل تعدد مدارس است که ما با آن موافق نیستیم. باید شرایط برابری به وجود بیاید و عدالت آموزشی ایجاد شود.

دستگیری ۱۱۰۰ معتاد متجاهر و خرده‌فروش

رییس پلیس پایتخت از دستگیری ۲۷۰ خرده‌فروش و جمع‌آوری بیش از ۹۰۰ معتاد متجاهر در اجرای دومین مرحله از طرح ظفر در سطح شهر تهران خبر داد. سردار حسین رحیمی در اجرای دومین مرحله از طرح ظفر که پیش از ظهر دیروز در مقر پلیس پایتخت برگزار شد، گفت: همکاران من در پلیس مبارزه با مواد مخدر تهران بزرگ با استفاده از منابع اطلاعاتی و شگردهای خاص از حدود یک ماه پیش اقدامات خود برای شناسایی و برخورد با قاچاقچیان و خرده‌فروشان مواد مخدر را آغاز کردند.

وی ادامه داد: در همین راستا نیز با همکاری مقام قضایی ۲۰۰ حکم قضایی برای ورود به ۲۰۰ مخفیگاه خرده فروشان مواد مخدر صادر شده و ماموران پلیس طی سه روز گذشته با حضور در این اماکن ۲۷۰ نفر از خرده‌فروشان حرفه‌ای مواد مخدر را شناسایی و دستگیر کردند. به گفته فرمانده انتظامی تهران بزرگ، از این ۲۷۰ خرده فروش دستگیر شده بالغ بر ۳۰۰ کیلوگرم انواع مواد مخدر کشف و ضبط شده است. او با بیان اینکه در اجرای این طرح ۹۰۰ معتاد متجاهر نیز جمع‌آوری شدند، گفت: بعد از اجرای طرح ویژه پلیس در مناطقی نظیر شوش و هرندی برخی از خرده‌فروشان مواد مخدر به خانه‌ها و نقاط دیگری کوچ کردند و به تبع آن معتادان متجاهر نیز ممکن است در نقاط دیگری فعال شوند که ما دست از سر اینها بر نمی‌داریم و طبق قولی که به مردم داده‌ایم با آنان برخورد خواهیم کرد. رحیمی با بیان اینکه ۱۵ خانه در اجرای طرح ظفر ۲ در آستانه پلمب هستند، گفت: در اجرای این طرح ۱۱ دستگاه خودروی سواری توقیف شدند و ۱۵۵ فقره انواع آلات و ادوات مصرف و توزیع مواد مخدر کشف و ضبط شد.

رییس پلیس پایتخت با بیان اینکه از ابتدای امسال تاکنون بیش از ۱۵ تن مواد مخدر در پایتخت کشف شد، اظهار کرد: این آمار در مقایسه با مدت مشابه سال قبل نشان‌دهنده افزایش ۴۲ درصدی کشفیات است و این نشان می‌دهد که ما اجازه ندادیم که حداقل ۱۵ تن مواد مخدر به دست مصرف کننده برسد. وی در مورد دیگر کشفیات طرح ظفر ۲ نیز گفت: ۵۰۰ کیلوگرم قرص متادون و مقادیری داروی روان گردان و غیرمجاز نیز در این طرح کشف و ضبط شده است.

شهرداری: آیا مقصر آلودگی هوای ورامین هم طرح ترافیک است؟

نفس تهران به شماره افتاد

گروه راه و شهرسازی |
تشدید آلودگی هوای تهران با شروع فصل سرد، قصه‌ای تکراری است و ظاهرا اراده‌ای برای پایان دادن به آن وجود ندارد. براساس اعلام وزارت بهداشت و درمان سالانه ۴ تا ۵ هزار نفر در تهران بر اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند. اما مهم‌ترین راهکاری که مسوولان طی این سال‌ها برای رفع معضل آلودگی هوا در نظر گرفته‌اند تعطیلی مدارس و ادارات بوده است و هر وقت شاخص کیفیت هوا به عدد ۱۵۰ برسد، مدارس تعطیل می‌شوند. البته در سال جاری از راهکار تبعیض قیمتی مثبت و منفی (نیم‌بها کردن نرخ حمل و نقل عمومی) و (افزایش دو برابری نرخ عوارض طرح ترافیک و محدوده زوج و فرد) نیز استفاده شده است.

هفته جاری نیز شهروندان تهرانی هوای آلوده استنشاق کردند و هر چند هنوز شاخص کیفیت هوا به ۱۵۰ نرسیده اما اگر مجبور به بیرون رفتن از منزل باشید قطعا سوزش چشم و گلو را احساس خواهید کرد. روز گذشته نیز شاخص کیفیت هوا روی عدد ۱۱۹ قرار گرفت و هوای تهران برای گروه‌های حساس ناسالم شد. این میزان نسبت به روز گذشته آن یعنی دوشنبه ۶ واحد افزایش داشت.

تهران از ابتدای سال ۲۵ روز هوای پاک، ۱۷۷ روز هوای سالم، ۳۳ روز هوای ناسالم برای گروه‌های حساس و یک روز هوای ناسالم برای افراد داشته و این در حالی است که در مدت مشابه سال قبل تهران ۱۳ روز هوای پاک، ۱۹۵ روز هوای سالم و ۲۸ روز هوای ناسالم برای گروه‌های حساس داشت.

تداوم آلودگی هوا طی روزهای اخیر منجر به تشکیل کمیته اضطرار آلودگی هوا شد و بسیاری از کارشناسان معتقدند اجرای طرح جدید ترافیکی سبب بیشتر شدن آلودگی هوا و ترافیک در پایتخت شده است. البته مدیران شهری این موضوع را رد کرده و تنها علت موضوع را وارونگی هوا می‌دانند. البته در این زمینه اظهارنظرها متفاوت است و بر خلاف نظر برخی که معتقدند طرح ترافیک جدید باعث افزایش آلودگی هوای تهران شده است، محسن پورسیدآقایی، معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران عنوان می‌کند که اجرای طرح ترافیک جدید مانع تشدید آلودگی هوای تهران شده است.

خبر آخر

مدارس ابتدایی تهران امروز تعطیل است

براساس مصوبه کارگروه کاهش آلودگی هوای شهر تهران، مهدهای کودک، پیش‌دبستانی‌ها و مدارس ابتدایی شهر تهران و شهرستان‌های ری، پیشوا، ورامین، قرچک و پاکدشت، چهارشنبه تعطیل است. براساس تصمیم کارگروه کاهش آلودگی هوای استان تهران، با توجه به افزایش غلظت آلاینده‌ها مهد کودک‌ها، پیش‌دبستانی و مدارس ابتدایی شهر تهران غیر از شمیرانات و پردیس و مهدهای کودک، پیش‌دبستانی و مدارس ابتدایی شهرستان‌های ری، پیشوا، ورامین، قرچک و پاکدشت امروز در دو نوبت صبح و عصر تعطیل شد.

طرح ترافیک و آلودگی هوای ورامین!

آلودگی هوای تهران طی چند روز اخیر باعث شد تا انتقادات زیادی علیه مسوولان شهری و به خصوص معاونت حمل و نقل مطرح شود و انگشت اتهام به سوی این معاونت گرفته شد. روز گذشته، پورسیدآقایی در واکنش به این انتقادها عنوان کرد: شاید تعطیلی برخی از مدارس پاکدشت و ورامین هم تقصیر طرح ترافیک تهران است. با وجود اینکه در ابرشهر تهران تعداد خودروها بسیار زیاد است، اما به مرز تعطیلی نرسید، آیا مقصر تعطیلی مدارس شهرهای حاشیه‌ای تهران هم طرح ترافیک است؟

معاون حمل و نقل ترافیک شهرداری تهران با تأکید بر اینکه دو موضوع در آلودگی هوا موثر است، گفت: تولید آلاینده‌ها و شرایط جوی نقش مهمی در آلودگی هوا دارند. چند روزی است که در تهران سکون هوا داریم و آلودگی به دلیل سکون هواست، اما با توجه به اینکه بیش از ۸ روز هوای تهران ساکن بوده است، باز هم در بدترین شرایط، شاخص ۱۲۵ بوده و به مرحله تعطیلی نرسیدیم، این در حالی است که در گذشته اگر ۳ یا ۴ روز هوا سکون پیدا می‌کرد، شاخص ۱۵۰ را رد می‌کرد.

به اعتقاد معاون حمل و نقل ترافیک تهران، تاب‌آوری پایتخت افزایش پیدا کرده است و با ۸ روز سکون هوا هنوز شاخص زیر ۱۵۰ است. شبیه‌سازی سال‌های ۹۵ و ۹۶ نشان می‌دهد که در آن زمان تاب‌آوری کمتر بوده است. این نشان می‌دهد که تولید ذرات آلاینده در پایتخت کاهش پیدا کرده است. او در خصوص تدابیر اندیشیده شده برای کاهش ترافیک گفت: فعلاً قیمت سیستم حمل و نقل عمومی نیم‌بها شده، همچنین ضریب نرخ ورود به محدوده طرح ترافیک افزایش پیدا کرده است.

طرح‌های جدید ارایه کنید

معاون شهردار تهران در واکنش به منتقدان طرح جدید ترافیک گفت: دوستان اگر طرح‌های فعلی را قبول ندارند، طرح‌های بهتری را ارایه کنند و منتظر این طرح‌ها می‌مانیم. سال قبل که رکورد کنترل آلایندگی خودروها در تهران شکسته شد و حتی یک روز هم تهران برای آلودگی هوا تعطیل نشد، این دوستان می‌گفتند بهبود کیفیت هوا فقط به خاطر باد و باران است و کلا حاشا کردند که اقدامات شهرداری می‌تواند اثری داشته باشد. امسال که هواشناسی چندین اطلاعیه هشدار به علت سکون و ایستایی هوا صادر کرده است، این دوستان تقصیر آلودگی هوا را به گردن طرح‌های ترافیکی شهرداری می‌اندازند و در واقع حرف‌های سال قبل خود را نفی می‌کنند.

او تصریح کرد: بنده از اینکه دو عضو منتقد شورا پذیرفته‌اند می‌توان مساله آلودگی هوا را تا حدی با اجرای طرح‌های ترافیکی و کنترل تردد خودروهای سواری و دیزلی کنترل کرد، استقبال می‌کنم و از دوستان می‌خواهم حالا که به این نقطه مشترک رسیده‌ایم، اگر طرح‌های فعلی را قبول ندارند، طرح‌های بهتری را ارایه کنند و منتظر این طرح‌ها می‌مانیم. واقعیت این است که نمی‌توان برای آلودگی هوای تهران یک نهاد یا یک طرح را مقصر دانست. قطعا آلودگی هوای تهران دلایل متعددی دارد که هر یک باید به شکل جداگانه مورد بررسی قرار گرفته و برای رفع آنها اقدام شود. به‌طور کلی دو منبع برای آلودگی هوای تهران معرفی شده است که هر کدام زیرمجموعه‌های خود را دارند. منابع متحرک شامل خودروهای شخصی، تاکسی‌ها، موتورسیکلت‌ها، مینی‌بوس‌ها، اتوبوس‌ها و خودروهای باری سبک و سنگین و منابع ساکن که به ۵ دسته اصلی شامل صنایع، خانگی و تجاری، تبدیل انرژی (نیروگاه و پالایشگاه)، پایانه‌های مسافربری (فرودگاه مهرآباد، ایستگاه راه‌آهن و پایانه‌های اتوبوس درون‌شهری) و جایگاه‌های بنزین تقسیم‌بندی می‌شوند. البته برخی کارشناسان نسبت به این سیاهه انتقاد دارند و می‌گویند، در تهیه این سیاهه تنها منابع انسان ساخت در نظر گرفته شده و سهم منابع طبیعی مانند گرد و غبار دیده نشده است. این در حالی است که بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد سال گذشته ذرات معلق با قطر کوچک‌تر از ۲.۵ میکرون عامل اصلی آلودگی هوای پایتخت بوده است.

گوگرد در بنزین

یکی دیگر از عوامل موثر در آلودگی هوای تهران غلظت گوگرد در بنزین است. به گفته آرش میلانی حسینی، رییس کمیته محیط زیست و خدمات شهری شورای شهر طی ۱۰ سال پیش غلظت گوگرد در بنزین در وضعیت بالاتر از استاندارد قرار داشت که وزارت نفت توانست این میزان را در سوخت دیزل به صورت قابل توجهی کاهش دهد اما اینک این میزان براساس گزارش‌های اعلام شده در بنزین مقداری افزایش یافته است. او با تاکید بر اینکه اصلی‌ترین مساله گوگرد، وجود آن در سوخت دیزل است، پیش از این تصریح کرده بود: وزارت نفت در این مورد نیز توانسته غلظت گوگرد در دیزل را کاهش دهد اما در حال حاضر باید دید افزایش گوگرد در بنزین تا چه میزان روی آلودگی هوا اثر گذاشته است. این موضوع پیچیدگی‌های خود را دارد و نباید در این خصوص، سریعا واکنش نشان داد.

از سوی دیگر نمی‌توان نقش خودروسازان را در آلودگی هوای تهران نادیده گرفت. همان‌طور که عنوان شد ذرات معلق با قطر کمتر از ۲.۵ میکرون، مهم‌ترین آلاینده هوا به شمار می‌رود که شامل عناصر و ترکیبات مختلفی است اما در این میان کربن سیاه یکی از اجزای بسیار خطرناک و ریز این ذرات معلق است که احتمال بروز سرطان را افزایش می‌دهد. موتورهای دیزلی و سوخت‌های فسیلی نقش بسیاری در فرآوری کربن سیاه دارند. از مجموع ذرات معلق فرآوری شده در شهر تهران، ۲۳ درصد سهم کامیون‌ها، ۴ درصد سهم مینی‌بوس‌ها، ۱۲ درصد سهم اتوبوس‌های شرکت واحد و ۱۸ درصد سهم سایر اتوبوس‌ها است، بنابراین با توجه به دیزلی بودن این ناوگان‌ها می‌توان نتیجه‌گیری کرد که خودروهای دیزلی عامل مهمی در آلایندگی شهر تهران هستند.

در سال ۹۳ بر اساس مصوبه هیات دولت، نصب «فیلتر جاذب دوده» به منظور کاهش آلودگی هوا روی خودروهای دیزلی الزامی شد. خودروسازان در همان زمان با این مساله مخالفت‌های گسترده‌ای داشتند. در شرایطی که خودروسازان در یکی، دو ساله گذشته بیشترین سود و استفاده را از تحولات اقتصادی برده‌اند و به بهانه تحریم‌ها، خودروهایشان را با همان کیفیت و بلکه کمتر و صد البته قیمت بیشتر فروخته‌اند، با همان بهانه تحریم‌ها از انجام کمترین وظیفه در راستای قانون هوای پاک شانه خالی کردند. البته شورای پنجم شهر تهران نیز در این خصوص مقصر بود.

عطف به قانون هوای پاک، مصوبات هیات وزیران در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۵، آیین نامه‌های ماده ۲ و ماده ۸ قانون هوای پاک، استفاده از فیلتر دوده برای خودروهای دیزلی در حال تردد به ویژه ناوگان حمل و نقل عمومی و دیزلی‌های نوساز ابتدای سال ۱۳۹۶ الزامی است و برای حفظ سلامت مردم و حذف خطر سرطان ناشی از دود دیزل‌ها باید اجرایی گردد. با وجود این موضوع در اردیبهشت سال جاری اعضای شورای شهر تهران با لایحه انتشار ۳ هزار میلیارد تومان اوراق مشارکت برای توسعه حمل و نقل و تخصیص اعتبار از این محل برای خرید فیلتر دوده برای اتوبوس‌ها رای منفی دادند و مخالفت کردند. شاید بتوان این موضوع را کارشکنی شورای شهر در اجرای مصوبات دولت و نیز کاهش آلودگی هوای شهر دانست.

باد بوزد، هوا جریان می‌یابد

امروز گذشته پیروز حناچی، شهردار تهران با اشاره به اینکه آلودگی هوا ناشی از وارونگی هوا است که در زمستان با آن مواجه هستیم، توضیح داد: وقتی جریان باد به حداقل می‌رسد و هوا ساکن می‌شود میزان آلودگی کنترل نمی‌شود و دایم در حال تولید است. او گفت: اگر باد بوزد هوا بهتر می‌شود. شهردار در جواب این سوال که چه برنامه‌ای برای کنترل آلودگی هوا در فصل سرما دارید، بیان کرد: این موضوع تنها موضوع شهرداری نیست. شورایی در استانداری تشکیل می‌شود و تصمیماتی گرفته می‌شود، ما هم آنجا نظراتمان را بیان می‌کنیم و تصمیمات جمعی گرفته می‌شود. ما تا مرز تعطیلی مدارس هم جا داریم. امیدواریم که به اینجا ختم نشود ولی من فکر می‌کنم اولاً اقدامی که شهرداری در مورد نرخ بلیت و افزایش نرخ عوارض طرح ترافیک انجام داد، اقدامی مثبت بود و این کار را تعقیب خواهیم کرد. ضمن اینکه هیچ راهی جز همکاری مردم نداریم. در هر صورت شهروندان باید بدانند زمانی که شاخص‌های آلودگی هوا از حد مجاز عبور می‌کند خودروی تک‌سرنشین مثل سم برای این شهر است و باید تلاش کنیم تعداد خودروهای تک‌سرنشین را به حداقل برسانیم. شهردار تهران با اشاره به موضوع نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی نیز تصریح کرد: در حال تعقیب موضوع نوسازی حمل و نقل عمومی هستیم ۶۳۰ واگن از خطوط اعتباری، تأمین اعتبار شده و در حال پیگیری این موضوع هستیم تا اقدامات نهایی آن انجام شود. موضوع تامین اتوبوس‌ها نیز در کمیسیون زیربنایی دولت مطرح و قرار شد گزارش آن در جلسه دولت برای تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی مطرح شود.

پاسخ به نامه پلیس کارشناسی نبود

یکی از نهادهایی که آلودگی هوای تهران را به اجرای طرح ترافیک مربوط می‌داند پلیس پایتخت است و چندی پیش نیز در ۸ بند اصلاحات مورد نیاز این طرح را به شورای شهر ارسال کرده بود. اما روز گذشته سردار حسین رحیمی، رییس پلیس پایتخت پاسخ شهرداری به نامه پلیس در مورد طرح ترافیک جدید را غیرکارشناسی خواند. او همچنین روز دوشنبه نسبت به آلودگی هوای تهران انتقاد کرده و خواهان ورود قوه قضاییه به این موضوع شده بود. او در این باره گفت: واقعیت این است که ما در موضوع ترافیک و آلودگی هوا دچار مشکل هستیم و باید این مشکلات را حل کنیم چرا که سبب بروز مشکلاتی برای شهروندان می‌شود. بنابراین دستگاه‌ها و مسوولان مربوطه باید به شکل جدی‌تری وارد عمل شوند، حدود ۱۲ تا ۱۵ دستگاه در این زمینه مسوولیت دارند و درخواست ما این است که تمامی این دستگاه‌ها به وظایف خود عمل کنند.

رییس پلیس پایتخت در بخش دیگری از سخنانش درباره انتقاد پلیس از طرح ترافیک جدید تهران اظهار کرد: همان‌طور که می‌دانید ما در نامه‌ای به شهرداری تهران موارد انتقادات و مشکلات طرح جدید ترافیک را اعلام کردیم. درست است که ما برخی از مصوبات را امضا کردیم، اما باید طرح‌ها بر اساس مصوبات اخیر تغییر کند و آن افرادی که می‌گویند پلیس طرحی را امضا کرده این درست است اما ما باید آخرین مصوبات را اجرایی کنیم.

سردار رحیمی در مورد اینکه پاسخ شهرداری تهران به نامه پلیس چه بوده است، گفت: پاسخ شهرداری در مورد طرح کاهش آلودگی هوا غیرکارشناسی است. ما باید زیرساخت‌ها را درست کنیم و فرآیندی را که منجر به ایجاد ترافیک و آلودگی هوا می‌شود اصلاح کنیم. یکی از پیشنهادات ما همان‌طور که قبلا نیز گفتم این بود که ساعت پایان طرح کاهش آلودگی هوا در نیمه دوم سال باید کمتر شود.

مراجعه ۴۷۳۰ بیمار تنفسی و قلبی به اورژانس

اما همان‌طور که عنوان شد، آلودگی هوا سلامت شهروندان تهرانی را تهدید می‌کند و به گفته پیرحسین کولیوند رییس اورژانس کشور ۴۷۳۰ بیمار تنفسی و قلبی به به دلیل آلودگی هوا به اورژانس مراجعه کرده‌اند.

پیرحسین کولیوند در خصوص آمار تجمیعی خدمات اورژانس پیش بیمارستانی و بیمارستانی در زمینه خدمات‌رسانی به بیماران تنفسی و قلبی در تاریخ ۱۹ و ۲۰ آبان به تفکیک استان، تصریح کرد: در استان اصفهان ۷۱۸ بیمار تنفسی و قلبی، در استان البرز ۶۴۰ بیمار، در استان تهران ۲۸۶۳ بیمار، در استان قزوین ۲۱۹ بیمار، در استان قم ۱۲۶ و در استان مرکزی ۱۶۴ و در مجموع، چهار هزار و ۷۳۰ بیمار تنفسی و قلبی، توسط اورژانس پیش بیمارستانی و بیمارستانی پذیرش شده و تحت مراقبت‌های درمانی قرار گرفتند.

کولیوند گفت: اعلام آماده‌باش به مراکز درمانی و پایگاه‌های اورژانس پیش بیمارستانی به دلیل افزایش مراجعت بیماران تنفسی و قلبی، توصیه به استقرار اتوبوس آمبولانس و آمبولانس اورژانس در میادین و خیابان‌های اصلی شهرهای درگیر، رصد و پایش لحظه‌ای سایت‌های هواشناسی معتبر داخلی و خارجی و رصد پایش لحظه‌ای شاخص‌های آلودگی و پایش لحظه‌ای مراجعه تنفسی و قلبی، از جمله اقدامات مهم مرکز هدایت و عملیات بحران وزارت بهداشت در مواجهه با هوای آلوده است.

او با تاکید بر ضرورت انتشار توصیه‌های بهداشتی به شهروندان در فضای مجازی و رسانه‌های دیداری و شنیداری گفت: به کلیه شهروندان توصیه می‌شود تا حد امکان از خروج غیرضروری از منزل و تردد بی‌مورد در معابر شهری خودداری کرده و سفرهای غیرضروری در سطح شهر را حذف کند. به بیماران قلبی و تنفسی و مبتلایان به آسم توصیه می‌شود در فضاهای باز فعالیت نکنند و تا حد امکان از حضور در سطح شهر خودداری کرده و در منزل استراحت کنند. ماندن در ترافیک و استنشاق هوای آلوده سرعت ابتلا به آسم را در کودکان افزایش می‌دهد، به شهروندان توصیه می‌شود حتی‌المقدور کودکان را در منزل نگه داشته و درها و پنجره‌ها را بسته نگه دارند.

رییس اورژانس کشور تصریح کرد: کلیه ورزشکاران و شهروندان از هر گونه فعالیت فیزیکی و ورزشی از جمله دویدن و پیاده روی و سایر فعالیت‌های ورزشی هوازی به ویژه در اوایل صبح خودداری کنند.

او اضافه کرد: به عموم شهروندان توصیه می‌شود به اندازه کافی آب بنوشند تا با شستشوی دستگاه گوارش و رفع عطش و خشکی دهان اثرات ناشی از آلودگی هوا کاهش یابد و توصیه می‌شود، از شیر، میوه‌جات و سبزیجات بیشتر استفاده شود و مصرف تنقلات کم‌ارزش مثل چیپس و پفک و نوشابه‌های گازدار را کاملا حذف کنند. افرادی که در فضاهای باز مجبور به فعالیت هستند، باید قبل از خوردن غذا، دست‌ها و دهان خود را به‌طور کامل شستشو دهند و پس از مراجعه به منزل، حتما دوش بگیرد، همچنین، توصیه می‌شود، در صورت نیاز به فوریت‌های پزشکی، با ۱۱۵ تماس بگیرند.

سهم تهران از طرح ملی مسکن مشخص شد

مدیر کل راه و شهرسازی استان تهران با بیان اینکه سهمیه استان تهران در برنامه اقدام ملی مسکن مشخص شد، گفت: برنامه طرح اقدام ملی تولید مسکن در شهرهای بالای ۱۰۰ هزار نفر جمعیت در اداره کل راه و شهرسازی استان تهران ۶۱ هزار و ۹۳۷ واحد مسکونی مشخص و تعیین شد. رضا نگهبان در گفت‌وگو با فارس با اشاره به اینکه در جلسه‌ای که با مدیران حوزه مسکن و بازآفرینی و شش منطقه شهرستانی استان تهران برگزار شد، افزود: بازشماری سریع املاک و تک برگی شدن اسناد در اولویت وظایف حوزه املاک و حقوقی و ادارات ۶ منطقه شهرستانی استان تهران است و این پیش زمینه اساس معرفی زمین در طرح اقدام ملی تولید مسکن است.

وی با بیان اینکه ۲۵ درصد برنامه اقدام ملی مسکن در کشور مرتبط با استان تهران است، گفت: تمام مناطق استان تهران موظف به ارایه پیشنهادات در حوزه زمین برای پروژه‌های اقدام ملی هستند و بررسی مغایرت‌ها و سایر امور پیگیری جزو وظایف شهرستان‌ها است که جزو اصلی‌ترین تکالیف اصلی روسای حوزه مسکن و ادارات شهرستانی است. نگهبان تصریح کرد: وظیفه استان تهران تولید مسکن مشارکتی به میزان ۲۹۵۰ واحد مسکونی، تامین زمین برای اقشار ویژه به میزان ۱۰۰۰ واحد، تکمیل واحدهای نیمه تمام خریداری شده و نیمه تمام در قالب مشارکت به میزان ۱۹۸۷ واحد، واگذاری در قالب سایر تفاهم نامه‌ها به تعداد ۵۰۰۰ واحد است. وی افزود: استفاده از ظرفیت‌های بانکی به میزان ۴۷ هزار واحد تسهیلات و سایر موارد پیشنهادی این اداره کل ۴۰۰۰ واحد است که در مجموع ۶۱ هزار و ۹۳۷ واحد مسکونی در طرح اقدام ملی مسکن در نظر گرفته شده است. مدیر کل راه و شهرسازی استان تهران اظهار کرد: شهروندان استان تهران که مشمول ۴ مورد شرایط احراز متقاضیان جهت بهره مندی از تسهیلات طرح اقدام ملی تولید مسکن هستند، می‌توانند از زمان باز شدن سایت ثبت نام ملی مسکن نسبت به بارگذاری مدارک اقدام کنند.

سهمیه قم و کهک تمام شد

در همین حال، مدیر کل دفتر اقتصاد مسکن، آمار ثبت‌نام‌شدگان برنامه اقدام ملی مسکن را در دو ساعت ابتدای ثبت‌نام این طرح اعلام کرد و گفت: ثبت‌نام برای دو شهر قم و کهک در استان قم به حد نصاب رسیده است. پروانه اصلانی آخرین آمار ثبت‌نام‌شدگان در برنامه اقدام ملی مسکن را که از روز ۲۱ آبان‌ماه در چهار استان سیستان‌وبلوچستان، قم، خراسان‌شمالی و خراسان جنوبی آغاز شده است، اعلام کرد.

به گفته وی، تاکنون در استان‌های سیستان‌وبلوچستان ۴۰۸۵ نفر، خراسان جنوبی ۲۰۵۹ نفر، خراسان‌شمالی ۶۰۹ نفر و قم ۴۳۹۹ نفر ثبت‌نام کرده‌اند.

مدیر کل دفتر اقتصاد مسکن با اشاره به اینکه ثبت نام در دو شهر قم و کهک به حد نصاب رسیده است، گفت: در مجموع در استان‌های قم ۵ شهر، در سیستان و بلوچستان ۱۸ شهر، در خراسان جنوبی ۲۳ شهر و در خراسان‌شمالی نیز ۵ شهر در برنامه اقدام ملی مسکن ثبت‌نام کرده‌اند.

اصلانی همچنین تاکید کرد: رصد و پایش در حد امکان در هنگام ثبت نام انجام و سایر مواردی که نیاز به استعلام و بررسی بیشتر دارد در مراحل دیگر تکمیل خواهد شد. مدیر کل دفتر اقتصاد مسکن گفت: در خصوص رصد و پایش چنانچه افرادی حذف شوند به تعداد حذف‌شدگان، سامانه برای افراد دیگر باز می‌شود.

همچنین در صورت تامین مجدد زمین، سامانه مجددا برای شهرهایی که ثبت نام آنها به اتمام رسیده، باز خواهد شد.

وی تاکید کرد: تمام تلاش ما این است که تمامی ۴۰۰ هزار خانوار طرح اقدام ملی تعیین تکلیف شوند و ۴۰۰ هزار واحد طبق برنامه در شهرهای موردنظر احداث و در اختیار متقاضیان واجد شرایط قرار گیرد.

طرح اقدام ملی مسکن بلندپروازانه نیست

از سوی دیگر، نایب رییس انجمن انبوه‌سازان با بیان اینکه طرح اقدام ملی مسکن مصوبه مجلس ندارد و برای اینکه دولت بعدی و بانک‌ها از اجرای آن شانه خالی نکنند، گفت: طرح ملی مسکن طرح خوبی است و ساخت ۴۰۰ هزار مسکن نشان می‌دهد یک حرکت بلندپروازانه نیست.

ایرج رهبر در گفت‌وگو با فارس با اشاره به اینکه طرح اقدام ملی مسکن طرح خوبی است، گفت: موضوعی که باید دولت و وزارت راه و شهرسازی به آن توجه کند این است که طرح اقدام ملی مسکن برای تبدیل شدن به قانون باید به تصویب مجلس هم برسد.

وی افزود: با قانون شدن طرح اقدام ملی مسکن دولت بعدی و بانک‌های عامل بعد از اتمام دولت دوازدهم مجبور به انجام تعهدات هستند و نمی‌توانند از اجرای آن شانه خالی کنند.

رهبر با تاکید بر اینکه طرح اقدام ملی مسکن طرحی بسیار امیدوارکننده است و در چند سال گذشته که از بخش مسکن غفلت شده باید این اقدام را به فال نیک گرفت، اظهار کرد: نرخ سود تسهیلات طرح مسکن مهر با نرخ‌های ۴، ۹ و ۱۲ درصد بود اما تسهیلاتی که در طرح ملی مسکن قرار است پرداخت شود نرخ سود ۱۸ درصدی دارد حال به نظر می‌رسد باز پرداخت اقساط با این نرخ سود از عهده متقاضیان خارج باشد. پیشنهاد ما به دولت این است که مدت زمان باز پرداخت اقساط از ۱۲ سال به ۱۵ سال یا ۲۰ سال افزایش یابد تا باز پرداخت اقساط در توان متقاضیان باشد.

رهبر ادامه داد: طرح اقدام ملی مسکن با ساخت ۴۰۰ هزار مسکن نشان داد که یک حرکت بلندپروازانه نبوده است، پس اگر طی دو سال آینده این تعداد واحد مسکونی به اتمام رسید می‌توان تعداد این واحدهای مسکونی را با برطرف کردن معایب ادامه داد.

ایرانشهر

۲ شرط پرداخت وام‌های ۱۰۰ میلیون تومانی مسکن

معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به دو شرط افزایش سقف وام نوسازی مسکن به ۱۰۰ میلیون تومان گفت: متقاضیان افزایش وام تا ۱۰۰ میلیون تومان باید توان باز پرداخت اقساط آن را به تایید بانک برسانند. همچنین سود بانکی مقدار اضافه‌تر از رقم اولیه وام، مشمول تخفیف نیست و با همان ۱۸ درصد محاسبه می‌شود. محمد پژمان، مدیر عامل شرکت بازآفرینی شهری در گفت‌وگو با ایلنا درباره افزایش سقف تسهیلات نوسازی بافت فرسوده اظهار کرد: براساس اعتباری که در اختیار وزارت شهرسازی برای اجرای این برنامه قرار گرفته به ۲۰ هزار واحد از سوی بانک مسکن تسهیلات نوسازی تخصیص پیدا می‌کند. وی افزود: از این ۲۰ هزار مورد که به بانک مسکن معرفی شده‌اند، ۶ هزار متقاضی تسهیلات نوسازی را دریافت کرده‌اند. معاون وزیر راه و شهرسازی درباره امکان افزایش سقف تسهیلات نوسازی مسکن تا ۱۰۰ میلیون تومان گفت: امکان افزایش وام نوسازی بافت فرسوده تا ۱۰۰ میلیون تومان با در نظر گرفتن دو شرط مهم وجود دارد. اول اینکه متقاضیان افزایش وام تا ۱۰۰ میلیون تومان باید توان باز پرداخت اقساط آن را به تایید بانک برسانند. وی افزود: شرط دوم این است که سود بانکی مقدار اضافه‌تر از رقم اولیه وام مشمول تخفیف نیست و با همان ۱۸ درصد محاسبه می‌شود. پژمان همچنین درباره توقف نوسازی منطقه سیروس که دو سال گذشته توسط عباس آخوندی کلنگ‌زنی شد، اظهار کرد: این پروژه را به توسعه‌گر واگذار کرده‌ایم اما باید در آن تجدیدنظر شود تا حداقل هزینه و درآمد این پروژه سر به سر شود. در حال حاضر میان تراکم، سطح و سطوح نقشه‌های منطقه سیروس پاسخگوی میزان سرمایه‌گذاری نیست و توسعه‌گر باید پیشنهاد اصلاح را ارایه دهد.

ورود سامانه بارشی به کشور از جمعه

سازمان هواشناسی کشور با اعلام ورود سامانه بارشی به غرب کشور در روز جمعه از بارش باران و برف در ۱۴ استان از جمله تهران خبر داد. به گزارش تسنیم، براساس نقشه‌های همدیدی و آینده‌نگری سازمان هواشناسی کشور در روز چهارشنبه در اکثر مناطق کشور جوی آرام و پایدار حاکم است و در شهرهای صنعتی و پرجمعیت افزایش غلظت آلاینده‌های جوی و کاهش کیفیت هوا پیش‌بینی می‌شود.

از بعدازظهر پنج‌شنبه تا دوشنبه در سواحل دریای خزر و اردبیل ابرناکی، بارش متناوب باران، وزش باد شمالی و کاهش تدریجی دمای ۵ تا ۷ درجه‌ای پیش‌بینی شده است. جمعه با ورود سامانه بارشی به غرب کشور در استان‌های ایلام، لرستان، کرمانشاه، خوزستان، همدان و چهارمحال و بختیاری بارش‌ها آغاز می‌شود. سازمان هواشناسی کشور اعلام کرده شنبه آینده بارش‌ها به کل نوار غربی، دامنه‌های جنوبی البرز در استان‌های قزوین و البرز و همچنین دامنه‌های زاگرس مرکزی در غرب اصفهان، فارس، چهارمحال و بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد گسترش می‌یابد. بارش‌ها در استان‌های لرستان، شمال خوزستان، چهارمحال و بختیاری، کرمانشاه و قزوین شدت بیشتری خواهد داشت. روزهای یکشنبه و دوشنبه هفته آینده با تشدید این سامانه بارشی در شمال خوزستان، لرستان، چهارمحال و بختیاری، جنوب همدان و کرمانشاه بارش شدت خواهد داشت و به مناطقی از مرکز و دامنه‌های جنوبی البرز در استان‌های تهران و سمنان گسترش می‌یابد. سازمان هواشناسی از بارش برف در ارتفاعات البرز و ارتفاعات زاگرس مرکزی طی روز جمعه و طی روزهای شنبه تا دوشنبه در دامنه‌های زاگرس مرکزی در استان‌های واقع در غرب و شمال غرب کشور و در جنوب و جنوب غرب رگبار، رعد و برق و وزش باد خبر داده است.

اتصال برج میلاد به بازار تهران با راه‌اندازی ایستگاه مولوی

مدیر عامل متروی تهران با اشاره به اینکه ساخت ایستگاه مولوی به لحاظ عبور از بافت تاریخی و قدیمی حایز اهمیت است، گفت: اتصال برج میلاد به بازار تهران با راه‌اندازی این ایستگاه در آذر محقق می‌شود. به گزارش فارس علی امام در بازدید از ایستگاه مترو مولوی اظهار کرد: این ایستگاه مراحل نهایی خود را می‌گذراند و در آذر به بهره‌برداری می‌رسد. ایستگاه مترو مولوی در خط ۷ به عنوان عمیق‌ترین خط مترو پایتخت از این جهت که از بخش‌هایی از بافت تاریخی و قدیمی شهر عبور می‌کند، حایز اهمیت است. امام با اشاره به اینکه خط ۷ یکی از شریان‌های اصلی حمل و نقل ریلی در پایتخت است، تصریح کرد: در سیستم تهویه ایستگاه مولوی همانند سایر ایستگاه‌های خط ۶ و ۷ از تکنولوژی روز استفاده شده به گونه‌ای که دستگاه‌ها می‌تواند وظیفه هواکش و هواساز را به صورت همزمان انجام دهد. مدیر عامل شرکت راه‌آهن شهری تهران و حومه (مترو) با تأکید بر اینکه تمام موارد ایمنی برای بهره‌برداری از ایستگاه متروی مولوی مهیا است، تأکید کرد: این ایستگاه دارای ۲ ورودی است که پس از افتتاح با یک ورودی در بخش جنوبی به شهروندان خدمات‌رسانی می‌کند. ورودی شمالی آن نیز به‌زودی در دسترس شهروندان قرار می‌گیرد.

امام با اشاره به اینکه تلاش ما در ساخت تجهیزات و بخش عمرانی مترو تمرکز بر توان داخلی است، عنوان کرد: خوشبختانه در بخش عمرانی مترو ۱۰۰ درصد بومی‌سازی انجام شده است. همچنین در بخش تجهیزات نیز ۶۰ درصد بومی‌سازی شده که امیدواریم با تلاش متولیان امر در این موضوع نیز به خودکفایی کامل دست پیدا کنیم.

اخبار

افزایش قیمت خودروهای داخلی سرعت گرفت

تسنیم | قیمت انواع محصولات ایران خودرو دیروز نسبت به روز قبلش تغییر صعودی و نزولی داشته است که در این بین قیمت پژو ۲۰۰۸ باز هم افزایش یافته است؛ همچنین قیمت انواع خودرو ساپیا و پارس خودرو تغییر جزئی داشته است اما قیمت پارس تندر افزایش ۸ میلیونی داشت. در بازار دیروز خرید و فروش محصولات ایران خودرو بازار با نوسان قیمتی در اکثر خودروها روبرو شد. بر همین اساس پژو ۲۰۰۸ با افزایش ۲ میلیون تومانی، از ۳۲۹ میلیون تومان به ۳۳۱ میلیون تومان رسید. قیمت دانگ فانگ H۳۰ نیز با ۱۵۲ میلیون تومان معامله رسید. در جریان معاملات دیروز بازار خودرو، دنا توربو با کاهش دو میلیون تومانی ۱۷۱ میلیون تومان، پژو ۲۰۶ (V۸) با کاهش نیم میلیون تومانی به ۱۰۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، پژو تیپ ۵ با کاهش یک میلیون تومانی ۱۰۴ میلیون تومان و ۲۰۷ دنده‌ای نیز با کاهش یک میلیون تومانی ۱۳۴ میلیون تومان خرید فروش می‌شود. بر اساس این گزارش، قیمت سایر محصولات نسبت به روز با تغییر صعودی و نزولی همراه شده است. همچنین در بازار دیروز خرید و فروش خودروهای ساپیا قیمت سراتو نسبتا کاهش و قیمت پارس تندر افزایش ۸ میلیونی یافته است. پارس تندر نیز از ۱۳۵ میلیون به ۱۴۳ میلیون تومان رسیده است. برهمین اساس در بازار خودرو، پراید ۱۱۱ با قیمت ۵۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، پراید ۱۳۱ با قیمت ۴۷ میلیون تومان، چانگان با قیمت ۱۸۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، استپ‌وی با قیمت ۱۹۰ میلیون تومان، سراتو با کاهش ۲ میلیون تومانی با قیمت ۲۹۳ میلیون تومان و تیبا با قیمت ۵۸ میلیون تومان مورد معامله قرار گرفت. همچنین کوئیک اتوماتیک با قیمت ۹۶ میلیون تومان و تیبا ۲ با قیمت ۶۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان به فروش می‌رسد.

نیاز صندوق‌های حمایتی صنایع به افزایش سرمایه

شاتا | معاون طرح و برنامه وزیر صنعت، معدن و تجارت از اعلام موافقت خود با لزوم افزایش سرمایه صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته خبر داد. سعید زرندی گفت: صندوق‌های حمایتی صنایع تولیدی و صنعتی برای افزایش بازدهی فعالیت‌ها و توسعه اقدامات و تسهیلات‌دهی و ضمانت طرح‌ها هر سال باید سرمایه خود را افزایش دهند و لازم است بودجه آن در برنامه‌های بودجه‌ای هر سال دیده شود. او تاکید کرد: صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته در سال گذشته و ۶ ماهه امسال بسیار خوب و موفق عمل کرد و لازم است از سوی دستگاه‌های مالی حمایت شود.

«تعادل» بر اساس آمار ۹ ماه نخست ۲۰۱۹ بررسی می کند

نگاهی به تراز تجاری ایران و ترکیه

تعادل |
معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران بر اساس آمارهای رسمی و محاسبات کارشناسی کشور ترکیه گزارشی از روند تجاری ایران و ترکیه ارایه کرده است که نشان از روند منفی تراز تجاری ایران (با احتساب نفت خام) با کشور ترکیه در ماه سپتامبر امسال دارد. این کسری تراز تجاری که از ماه ژوئن شروع شده به دلیل افت شدید صادرات ایران به ترکیه است. ارزش صادرات ایران به ترکیه طی ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹، حدود ۳ میلیارد دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ تقریبا ۴۷ درصد کاهش داشته است. همچنین در مدت مذکور ایران حدود ۱,۷ میلیارد دلار از ترکیه واردات داشته که نسبت به رقم مدت مشابه سال گذشته حدود ۴,۵ درصد کاهش داشته است. با این وجود، طی ۹ ماه منتهی به سپتامبر سال ۲۰۱۹ تراز تجاری ایران با ترکیه با مازاد همراه بوده؛ اگرچه که نسبت به مدت مشابه سال گذشته در سطح بسیار پایین تری قرار داشته است.

تراز تجاری ایران و ترکیه

طی ۹ ماه منتهی به سپتامبر ۲۰۱۹، ایران در تجارت کالایی با ترکیه (با احتساب نفت خام)، مازاد تراز تجاری حدود ۱,۲۶ میلیارد دلاری را رقم زده است. با توجه به اینکه تراز تجاری ایران با ترکیه در مدت مشابه سال گذشته ۳,۸ میلیارد دلار به نفع ایران بوده، طی ۹ ماه منتهی به سپتامبر امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل، حدود ۲,۶ میلیارد دلار کمتر شده است. آمارهای ماهانه تجارت ایران و ترکیه از ابتدای سال ۲۰۱۸ تا سپتامبر (ماه نهم) ۲۰۱۹ نیز گویای تضعیف تراز تجاری ایران با این کشور بوده که در واقع ناشی از افت شدید صادرات ایران به ترکیه است. بر اساس آمارها، تا ماه مه ۲۰۱۹، تراز تجاری ماهانه ایران با ترکیه با مازاد همراه بوده، اما بعد از ماه ژوئن با افت قابل توجه صادرات ایران به ترکیه، تراز تجاری ایران با این کشور با کسری همراه شده است. در سپتامبر ۲۰۱۹، صادرات ایران به ترکیه حدود ۹۶,۵ میلیون دلار بوده که در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته افت حدود ۸۳ درصدی را تجربه کرده است. در عین حال واردات ایران از ترکیه نیز معادل ۱۷۶ میلیون دلار رقم خورده که نسبت به ماه مشابه سال گذشته حدود ۱۳ درصد رشد داشته است.

بین سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸، بیشترین حجم تجارت ایران و ترکیه مربوط به سال ۲۰۱۴ و معادل ۱۳,۷ میلیارد دلار بوده است. در این سال صادرات ایران به ترکیه در سطح بالایی قرار داشته (۹,۸ میلیارد دلار) و واردات ایران از این کشور حدود ۴ میلیارد دلار رقم خورده بود. در سال ۲۰۱۸ ارزش تجارت ایران و ترکیه معادل ۹,۳ میلیارد دلار رقم خورده که ۶,۹ میلیارد دلار آن صادرات ایران به این کشور و ۲,۴ میلیارد دلار واردات ایران از ترکیه بوده است. ارزش کل تجارت ایران با ترکیه در ۹ ماهه سال ۲۰۱۹ نیز حدود ۴,۷ میلیارد دلار بوده که نسبت به رقم ۷,۵ میلیارد دلاری آن در مدت مشابه سال ۲۰۱۸، حدود ۳۷ درصد افت داشته است.

صادرات کالایی

ارزش صادرات ایران به ترکیه طی ۹ ماه نخست ۲۰۱۹، حدود ۳ میلیارد دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ تقریبا ۴۷ درصد کاهش داشته است. حدود ۴۵ واحد درصد از کاهش ۴۷ درصدی ارزش صادرات کالایی ایران به ترکیه طی ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۹، ناشی از افت صادرات کالاهای ذیل فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات (سوخت‌های معدنی، روغن‌های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قیری و موم‌های معدنی) بوده که شامل نفت خام و فرآورده‌های نفتی نیز می‌شود.

به‌طور کلی بخش قابل توجهی از صادرات ایران به ترکیه به فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات اختصاص داشته است. نمودار ۳ روند ارزش صادرات ایران به ترکیه در کلیه کالاها و فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات را طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۹ ماهه ۲۰۱۹ نشان می‌دهد. طی این بازه زمانی سهم فصل ۲۷ از ارزش کل صادرات کالایی ایران به ترکیه بین ۷۰ تا ۸۶ درصد متغیر بوده است. بیشترین سهم مربوط به سال ۲۰۱۴ و کمترین آن مربوط به ۹ ماهه ۲۰۱۹ بوده است. در ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۹، از حدود ۳ میلیارد دلار صادرات ایران به ترکیه حدود ۲,۱ میلیارد دلار آن به فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات اختصاص داشته است. ارزش صادرات فصل ۲۷ ایران به ترکیه در ۹ ماهه ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال گذشته نیز حدود ۵۵ درصد کاهش داشته است. پس از فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات بیشترین ارزش صادرات کالایی ایران به فصل ۳۹ به شرح «مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد» با سهم ۶,۲ درصد، فصل ۳۱ با سهم به شرح «کودها» با سهم ۵ درصد، فصل ۷۴ مس به شرح «مس و مصنوعات از مس» با سهم ۴ درصد، فصل ۷۹ به شرح «روی و مصنوعات از روی» با سهم ۳,۹ درصد، فصل ۷۲ به شرح «چدن، آهن و فولاد» با سهم ۳,۳ درصد، و فصل ۷۶ به شرح «آلومینیم و مصنوعات از آلومینیم» اختصاص داشته است.

برش

ارزش صادرات ایران به ترکیه طی ۹ ماه نخست ۲۰۱۹، حدود ۳ میلیارد دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ تقریبا ۴۷ درصد کاهش داشته است. حدود ۴۵ واحد درصد از کاهش ۴۷ درصدی ارزش صادرات کالایی ایران به ترکیه طی ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۹، ناشی از افت صادرات کالاهای ذیل فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات (سوخت‌های معدنی، روغن‌های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قیری و موم‌های معدنی) بوده که شامل نفت خام و فرآورده‌های نفتی نیز می‌شود

واردات کالایی

طی ۹ ماهه سال ۲۰۱۹ ایران حدود ۱,۷ میلیارد دلار از ترکیه واردات داشته که نسبت به رقم مدت مشابه سال گذشته حدود ۴,۵ درصد کاهش داشته است. مهم‌ترین عامل افت ارزش واردات ایران از ترکیه طی این مدت افت ارزش واردات فصل ۸۴ کتاب مقررات صادرات و واردات به شرح «دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها» بوده است. واردات این گروه محصولی با کاهش ۳۲ درصدی نسبت به ۹ ماهه ۲۰۱۸، به حدود ۱۶۳ میلیون دلار در ۹ ماهه ۲۰۱۹ رسیده است. ارزش واردات گروه محصولات فصل ۸۷ (وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه‌آهن یا تراموای، و...) طی ۹ ماهه ۲۰۱۹، نسبت به مدت مشابه سال گذشته افت حدود ۵۴ درصدی را تجربه کرده که عامل تاثیر گذار بعدی در رشد منفی ۴,۵ درصدی ارزش واردات ایران از ترکیه طی ۹ ماه نخست ۲۰۱۹ به شمار می‌رود.

بیشترین سهم از ارزش واردات کالایی ایران از ترکیه مربوط به فصل ۸۴ (دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها) و معادل ۹ درصد است؛ فصل ۳۹ (مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد) با سهم ۸ درصد و فصل ۵۵ (الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره) با سهم حدود ۷ درصد از کل واردات ایران از ترکیه را به خود اختصاص داده‌اند.

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند (سهامی عام)

«آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه‌گران»

نوبت دوم
شماره مجوز: ۴۹۰۶-۱۳۹۸

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند در نظر دارد به استناد قانون برگزاری مناقصات، انجام خدمات ذیل را از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

۱) موضوع مناقصه:
الف) شرح مختصر کار:

شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مدت زمان انجام کار	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)
۹۸/۲۸	انجام حجم خدمات اداری و پشتیبانی	یکسال شمسی	۱,۹۹۵,۰۰۰,۰۰۰

ب) شرایط متقاضی
۱- داشتن شخصیت حقوقی، شماره اقتصادی و شناسه ملی.
۲- داشتن امکانات، توانایی مالی، نیروی انسانی، تجربه کافی، سوابق کار مفید و مرتبط با موضوع مناقصه و گواهی حسن انجام کار از کارفرمایان قبلی.
۳- داشتن گواهی تائید صلاحیت از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و گواهی‌نامه تائید صلاحیت ایمنی ویژه پیمانکاران.
۴- توان ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار و همچنین توان ارائه تضمین انجام تعهدات مطابق آئین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی.
۵- برآورد هزینه انجام موضوع مناقصه معادل ۳۹,۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (سی و نه میلیارد و نهصد میلیون) ریال می‌باشد.
۶- داشتن صورت‌های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا اعضای جامعه حسابداران رسمی مطابق با ماده ۲ آیین‌نامه راهکارهای افزایش ضمانت اجرایی و تقویت حسابرسی (در صورت برنده شدن در مناقصه، مربوط به سال قبل از انعقاد قرارداد به تشخیص کارفرما).
۲) نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند، استان مرکزی، اراک، کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد، سه‌راهی شازند.
۳) مهلت، محل دریافت و تحویل فرم‌های استعلام ارزیابی کیفی:
متقاضیانی که دارای شرایط اولیه مندرج در بند «ب» ماده یک بوده و متقاضی شرکت در مناقصه فوق‌الذکر می‌باشند می‌توانند به مدت ۵ روز کاری پس از انتشار نوبت دوم آگهی (سه روز پس از درج آگهی نوبت اول چاپ می‌شود) طی ساعات اداری از ساعت ۷ صبح لغایت ۱۵:۳۰ عصر ضمن ارسال تقاضای اعلام آمادگی جهت مناقصه، فرم‌های استعلام ارزیابی کیفی را از طریق پایگاه اینترنتی این شرکت به آدرس: WWW.IKORC.IR دریافت و پس از تکمیل فرم‌ها، به همراه رزومه کاری در قالب لوح فشرده (سی‌دی) حداکثر تا دو هفته پس از آخرین مهلت ارسال تقاضا به نشانی: اراک- کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد- سه‌راهی شازند- شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند- ساختمان مرکزی- طبقه دوم- امور حقوقی و پیمان‌ها- اتاق ۲۳۲- تحویل نمایند. ضمنا تلفکس شماره ۳۳۶۷۳۷۰۱-۰۸۶ و تلفن شماره ۳۳۴۹۱۰۹۱-۰۸۶ آماده پاسخگوئی می‌باشد.
۴) محل، زمان و مهلت تحویل اسناد و مدارک متقاضیان:
مهلت تحویل اسناد و مدارک متقاضیان (رزومه کاری) در قالب لوح فشرده (سی‌دی) حداکثر تا دو هفته پس از آخرین مهلت ارسال تقاضای اعلام آمادگی می‌باشد. ضمنا محل تحویل مدارک درخواستی مورد نظر، امور حقوقی و پیمان‌های شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند به نشانی مندرج در ماده «۳» می‌باشد. بدیهی است به مدارک ارسالی بعد از مهلت مقرر ترتیب اثر داده نخواهد شد. ضمنا این شرکت حق و اختیار تام و تمام قبول یا رد هر یک یا کلیه پیشنهادهای رسیده را در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه دارا می‌باشد و دادن پیشنهاد و ارائه اسناد و مدارک هیچ گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند. لازم به ذکر است دستگاه مناقصه‌گزار حداقل تا یک ماه پس از وصول اسناد ارزیابی کیفی نسبت به اعلام آمادگی اسامی واجدین شرایط اقدام خواهد نمود.

آدرس اینترنتی: WWW.IKORC.IR WWW.SHANA.IR
روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت و گاز پارس

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دو مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی

نوبت دوم
شماره مجوز: ۴۹۷۲-۱۳۹۸

مناقصه شماره WSS-9550168

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید ۲ قلم باتری و متعلقات مربوطه مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی و دومرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تامین نماید.
شرایط و مدارک لازم جهت دریافت استعلام ارزیابی کیفی:
الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار
ب) اساسنامه، اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندرج در روزنامه رسمی)
ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی
د) صورت‌های مالی حسابرسی شده مربوط به حداکثر سه سال گذشته
از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می گردد بلافاصله پس از چاپ آگهی اول و حداکثر پنج روز کاری پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت اداری، به نشانی اینترنتی lac.pogc.ir و یا www.pogc.ir قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.
لازم به توضیح است که پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، اسناد مناقصه میان متقاضیان واجد شرایط توزیع خواهد شد. بدیهی است ارایه مدارک هیچ‌گونه حقی را جهت متقاضیان برای شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.
■ نظر به اینکه به استناد بخشنامه معاون محترم پژوهش و فناوری وزارت نفت، به شماره ۹۷/۲۱۳۹۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۰، کلیه خریدهای شرکت‌های تابعه وزارت نفت در تمامی سطوح معامله بایستی از طریق سامانه تامین الکترونیکی کالای صنعت نفت (EP) صورت پذیرد، انعقاد قرارداد و انجام خرید صرفا با تامین کنندگانی که نام آن‌ها در فهرست بلند سامانه مذکور قرار دارد، امکان‌پذیر است. بنابراین مناقصه‌گر موظف به انجام تشریفات لازم جهت قرار گرفتن در فهرست سامانه مذکور تا تاریخ انعقاد قرارداد بوده و هر گونه تبعات ناشی از عدم رعایت مقررات فوق، متوجه مناقصه‌گر خواهد بود.
■ آخرین مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: دو هفته پس از آخرین مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی به نشانی تهران، خیابان دکتر فاطمی، نبش خیابان پروین اعتصامی، پلاک یک، شرکت نفت و گاز پارس، طبقه همکف، مناقصات
■ تاریخ و محل تحویل اسناد مناقصه: متعاقبا به اطلاع واجدین شرایط خواهد رسید.
■ آخرین مهلت تحویل پیشنهاد و تاریخ گشایش پیشنهادها: طبق تاریخ‌های مندرج در اسناد مناقصه.
■ لازم به ذکر است پیشنهادهای ارائه شده توسط مناقصه‌گران می‌بایست حداقل تا ۳ ماه از تاریخ تحویل پیشنهاد مالی معتبر باشد.
در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر، متقاضیان می‌توانند به وب‌سایت شرکت نفت و گاز پارس به آدرس www.pogc.ir و یا سایت www.shana.ir مراجعه و یا با شماره تلفن ۵ و ۸۳۷۶۲۶۰۴-۰۲۱ تماس حاصل نمایند.
روابط عمومی شرکت نفت و گاز پارس

شرکت ملی حفاری ایران
شرکت ملی نفت ایران

آگهی مناقصه یک مرحله ای (باارزیابی ساده)

نوبت دوم
۱۳۹۸،۴۸۳۷

موضوع مناقصه: تأمین بخشی از خدمات ترابری مورد نیاز دستگاه حفاری بوسیله ۷۵ دستگاه کامیون اتاقدار ۶ و ۱۰ و ۱۶ تن

مشخصات مناقصه:

نام مناقصه‌گزار	شماره تقاضا/مناقصه	شماره ثبت در پایگاه ملی مناقصات	مبلغ برآورد (ریال)
شرکت ملی حفاری ایران	۹۸/۳۳/۰۶/۵۴۱۴	۳/۲۱۸/۷۱۵	۵۶,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

ارزیابی کیفی مناقصه‌گران:

روش ارزیابی	۱- به صورت ساده و بر اساس ارائه گواهینامه معتبر حمل و نقل تعیین صلاحیت شرکتهای خدماتی با کد فعالیت ۱ (حمل و نقل) از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی صورت می گیرد.

نحوه دریافت / تحویل اسناد مناقصه:

	تاریخ شروع دریافت	یک روز کاری پس از چاپ آگهی نوبت دوم (مورخ شنبه ۹۸/۰۸/۲۵)
	آخرین مهلت دریافت	دوشنبه مورخ ۹۸/۰۹/۰۴
	محل دریافت	نشانی: اهواز- بلوار پاسداران- بالاتر از میدان فرودگاه- شرکت ملی حفاری ایران- ساختمان پایگاه عملیاتی طبقه اول- پارت A- اداره قراردادها
	نحوه دریافت	۱- ارائه فیش واریزی به مبلغ نهصد و نود ۹۹۰/۰۰۰ ریال به حساب شبا شماره ۴۰۰۱۱۱۴۰۰۴۰۲۰۴۹۱ نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان تمرکز وجوه درآمد شرکت ملی حفاری ایران ۲- درخواست رسمی متقاضی (باذکر نام دقیق) مبنی بر دریافت اسناد مناقصه
	آخرین مهلت	شنبه مورخ ۹۸/۹/۱۶ (جهت ارائه پاکات مالی ونرخ پیشنهادی)
	محل تحویل	نشانی: اهواز- بلوار پاسداران بالاتر از سه راه فرودگاه- شرکت ملی حفاری ایران- ساختمان پایگاه عملیاتی- طبقه اول پارت B- اتاق ۱۰۷- دبیرخانه کمیسیون مناقصات- شماره تماس ۳۴۱۴۸۵۶۹- ۳۴۱۴۸۵۸۰

تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار):

مبلغ تضمین	۲,۸۲۲,۰۰۰,۰۰۰ (دو میلیارد و هشتصد و بیست و دو میلیون) ریال
انواع تضامین قابل قبول	ضمانتنامه بانکی و یا ضمانتنامه های صادره از موسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز فعالیت از سوی بانک مرکزی اصل فیش واریز وجه نقد به حساب شماره ۴۰۰۱۱۱۴۰۰۶۳۷۶۶۳۶ نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
مدت اعتبار پیشنهاد/تضمین	۹۰ روز (برای یک بار در سقف مدت اعتبار اولیه قابل تمدید باشد)

کانال های اطلاع رسانی شرکت ملی حفاری ایران http://sapp.ir/nidc_pr www.nidc.ir تعادل: نوبت اول ۹۸/۸/۲۱ نوبت دوم: ۹۸/۸/۲۲

آگهی تغییرات صندوق سرمایه گذاری درآمد ثابت سرآمد به شماره ثبت ۴۱۱۳۱ و شناسه ملی ۱۴۰۰۶۶۳۴۷۳۶ به استناد صورتجلسه مجمع صندوق مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۳ و تاییدیه شماره ۱۲۲/۵۵۳۵۰ مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۱ سازمان بورس و اوراق بهادار تصمیمات ذیل اتخاذ شد: موسسه حسابرسی وخدمات مالی کوشا منش به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۴۳۴۱۱۰ به سمت حسابرس صندوق انتخاب گردید روزنامه کثیرالانتشار تعادل جهت درج آگهی های شرکت تعیین شد. ترازنامه و حساب سود و زیان منتهی به ۱۳۹۸/۴/۳۱ به تصویب رسید سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۶۵۹۲۳۰)

آریا بنادر ایرانیان

آگهی مناقصه خرید تجهیزات

این شرکت در نظر دارد در فاز دوم نوسازی ناوگان تجهیزات خود نسبت به خرید:
الف) تعداد "دو" دستگاه لیفتراک با تناژ بار برداری حداقل سه تن - کانتینر رو (دکل سه کشو) (نو یا کارکرده) - (سال ساخت پس از پس از ۲۰۱۵ میلادی).
ب) تعداد "یک" دستگاه لیفتراک با تناژ بار برداری حداقل سه تن به همراه الحاقیه مناسب برای جابجایی رول کاغذ و... (رول گیر) (نو یا کارکرده). رول گیر کاغذ قابلیت چرخش ۳۶۰ درجه بار و قطر دهنه ۱۵۰ سانتی متر و هر دو فک قابل تنظیم، مد نظر این شرکت میباشد (سال ساخت پس از ۲۰۱۵ میلادی).
با شرایط تحویل در داخل کشور (منطقه آزاد بندر انزلی) اقدام نمایند.
شرکت کنندگان می توانند حداکثر ۱۵ روز پس از درج آگهی، پیشنهادات خود را به همراه مشخصات فنی کامل، گزارش کارشناسی شرکت بازرسی معتبر به آدرس تهران- بلوار نلسون ماندلا- بعد از چهارراه جهان کودک- کوچه کیش- پلاک ۴۰- طبقه سوم شرقی- دبیرخانه "شرکت آریا بنادر ایرانیان" تحویل نمایند- لازم به ذکر است این شرکت در رد یا قبول پیشنهادات مختار بوده، و همچنین هزینه آگهی بعهده برنده مناقصه می باشد.
متقاضیان می توانند در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره های ۸۸۱۹۰۶۸۲ الی ۳ داخلی ۳۰۷ تماس حاصل نمایند.
شرکت خدمات دریایی و بندری آریا بنادر ایرانیان

سامانه پیامکی روزنامه تعادل
به شماره ۳۰۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست

مخاطبان عزیز می توانند نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود درمورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

درگیری معترضان و نیروهای امنیتی بالا گرفت

هرج و مرج، هنگ‌کنگ را فلج کرد

گروه جهان |
هنگ‌کنگ سه‌شنبه شاهد هرج و مرج گسترده در ایستگاه‌های مترو بود؛ بطوری که صف‌های طویلی برای اتوبوس و دیگر وسایل حمل و نقل تشکیل شد. خدمات‌رسانی در برخی ایستگاه‌ها مختل شد یا به حالت تعلیق درآمد و اغلب جاده‌ها هم با ترافیک سنگین بسته شدند. این تحولات حاصل اعتراضات خشونت‌بار روز دوشنبه است که بدترین موارد در این مستعمره سابق بریتانیاست؛ یک معترض هدف تیراندازی پلیس قرار گرفت، مردی در پیاده‌رو به آتش کشیده شد و پلیس هم به تعداد نامشخص گاز اشک‌آور شلیک کرد.

رویترز گزارش داده، در پی تشدید درگیری‌ها در هنگ‌کنگ، بورس‌های آسیایی روز دوشنبه به این بحران واکنش نشان داده و منفی شدند. بورس هنگ‌کنگ بیشترین افت ارزش را در میان کشورهای آسیایی داشته و ۲،۴ درصد منفی شده است.

گفته شده، پلیس ضدشورش سه‌شنبه در ایستگاه‌های متروی سراسر هنگ‌کنگ مستقر شده بود و مدیر خطوط راه‌آهن این دولت‌شهر از مردم خواسته بود تا از دیگر وسایل حمل و نقل استفاده کنند. معترضان هم از مردم خواسته بودند تا ظهر سه‌شنبه در محله «تسیم شای تسوی» واقع در مرکز این قطب تجاری و گردشگری تجمع کنند. دانشگاه‌ها و مدارس، کلاس‌های درس را لغو کردند و دانشجویان، مدرسان و والدین از رفتار پلیس با معترضان و اینکه در محوطه برخی از دانشگاه‌ها گاز اشک‌آور شلیک کردند، خشمگین هستند.

این در حالی است که کری لام مدیر اجرایی هنگ‌کنگ از دانشگاه‌ها خواسته بود تا از دانشجویان بخواهند در اعتراض‌ها شرکت نکنند. رییس اجرایی هنگ‌کنگ همچنین هشدار داده بود که معترضان پا را از مطالباتشان فراتر گذاشته، رو به خشونت افراطی آورده و تبدیل به دشمن مردم شده‌اند. کری لام گفته بود: «سطح خشونت‌های معترضان فراتر از مطالبات دموکراسی‌خواهانه رفته و تظاهرکنندگان اکنون تبدیل به دشمن مردم شده‌اند. معترضان بی‌وقفه در حال از بین بردن جامعه هستند و هنگ‌کنگ به‌خاطر خشونت‌های گسترده آشوبگران تحت فشار قرار گرفته است.» براساس اعلام پلیس، تنها در روز دوشنبه بیش از ۲۶۰ تن بازداشت شدند و مجموع بازداشتی‌ها به بیش از ۳۰۰۰ تن از ماه ژوئن رسید.

در همین حال، وزارت خارجه بریتانیا اعلام کرده نگران افزایش خشونت‌ها میان معترضان و پلیس در هنگ‌کنگ است. لندن از دو طرف خواسته تا به شیوه‌های مسالمت‌آمیز به راه‌حلی برای بحران فعلی برسند. یک سخنگوی وزارت خارجه بریتانیا با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرده: «وقایعی که روی می‌دهد مایه نگرانی شدید ماست. بسیار نگران افزایش خشونت‌ها و تنش‌ها میان معترضان و پلیس هستیم.» در این بیانیه همچنین آمده است: «معترضان باید از خشوت پرهیز کنند و پلیس نیز نباید به‌شکلی نامناسب به آنها پاسخ بدهد. تمام طرف‌ها باید از طریق گفت‌وگو به راه‌حلی برسند.»

ناآرامی‌ها در شرایطی ادامه دارد که وزیر دارایی هنگ‌کنگ از ابتلای این دولتشهر به رکود اقتصادی خبر داده و تحقق رشد اقتصادی سالانه پیش‌بینی شده برای این منطقه را بعید دانسته است. پُل چان وزیر دارایی هنگ‌کنگ گفته: «اقتصاد ما ضربه‌ای فراگیر خورده است. یک بررسی مقدماتی در خصوص تولید ناخالص داخلی در سه‌ماهه سوم سال جاری میلادی نشان‌دهنده ابتلا به انقباض اقتصادی (تعریف فنی رکود اقتصادی) برای دو دوره سه ماهه است.» او همچنین تصریح کرده، در وضعیت فعلی بسیار دشوار است که دولت هنگ‌کنگ بتواند رشد اقتصادی پیش‌بینی شده معادل یک درصد برای سال جاری میلادی را در این دولتشهر رقم بزند.

یکی دیگر از تاثیرات مخرب اعتراض‌های هنگ‌کنگ بر اقتصاد این منطقه، کاهش شدید تعداد گردشگران در آنجاست؛ گردشگرانی که از جمله منابع مهم درآمد برای این دولتشهر محسوب می‌شوند. به گفته چان، در ماه اکتبر تعداد گردشگرانی که به هنگ‌کنگ سفر کرده‌اند به‌میزان ۵۰ درصد کاهش یافته و یک وضعیت اضطراری به‌وجود آورده است. در عین حال در چند ماه گذشته فروشگاه‌ها و مراکز خرید مهم هنگ‌کنگ نیز برای دوره‌های چند روزه مجبور به تعطیلی شده‌اند.

نشریه ساوث چاینا مورنینگ پست هم پیشتر نوشته بود که اقتصاد هنگ‌کنگ در سه ماهه سوم امسال برای اولین‌بار طی یک دهه اخیر وارد دوره رکود است. بر اساس آمارهای منتشر شده از سوی سازمان سرشماری و آمار هنگ‌کنگ، رشد اقتصادی این منطقه در سه ماهه سوم امسال رشد منفی ۳،۲ درصدی را شاهد بوده است.

به‌دنبال مطرح شدن طرح استرداد مجرمین به چین در پارلمان هنگ‌کنگ، این منطقه خودمختار از ماه‌ها پیش دستخوش اعتراض و ناآرامی شده است. دولت محلی هنگ‌کنگ در واکنش به اعتراض‌ها از این طرح عقب‌نشینی و سپس اعلام کرد که آن را به‌طور کامل کنار گذاشته است. با وجود این معترضان خواسته‌های بیشتری را مطرح کرده‌اند که یکی از آنها خارج شدن از کنترل حاکمیت چین است. دولت چین از همان ابتدا اروپا و امریکا را به دست داشتن در اعتراض‌ها متهم کرده و هشدار داده که استقلال این منطقه را تحمل نخواهد کرد.

هان جونگ معاون نخست‌وزیر چین، از جمله مقاماتی رسمی است که به درخواست استقلال هنگ‌کنگ واکنش نشان داده و گفته پکن هرگز استقلال و جدایی‌طلبی را از سوی هنگ‌کنگ تحمل نخواهد کرد. هان جونگ با اعلام اینکه جدایی‌طلبان از حد و مرزها و خطوط قرمز عبور کرده‌اند، گفته: «هیچ کشوری در دنیا خشونت، تخریب، شورش و ناآرامی را تحمل نخواهد کرد و چین هم از این امر مستثنی نیست.”

او هشدار داده پکن نمی‌تواند شاهد این همه خشونت و انشعاب‌طلبی باشد و همه ارگان‌های دولتی و اجرایی، قضایی و قانونگذاری در سراسر هنگ‌کنگ باید برای برون‌رفت از این مرحله و پایان دادن به خشونت‌ها با یکدیگر همکاری کنند. معاون نخست‌وزیر چین صراحتا از ناآرامی‌های اجتماعی در هنگ‌کنگ انتقاد کرده و گفته وظیفه اساسی همه نهادهای هنگ‌کنگی پایان دادن به خشونت‌ها و بازگرداندن ثبات به این منطقه است.

برخی ناظران با ابراز نگرانی نسبت به تشدید خشونت‌ها احتمال داده‌اند در صورتی که دولت محلی قادر به کنترل ناآرامی‌ها نباشد، چین به اقدام نظامی در این منطقه متوسل شود.

واکنش گروه‌های فلسطینی به شهادت فرمانده جنبش جهاد اسلامی

حکم بی‌سابقه دادگاه اروپایی علیه رژیم اسراییل

گروه جهان |
گردان‌های القدس شاخه نظامی جنبش جهاد اسلامی با تأیید خبر شهادت «ابوالعطاء» یکی از فرماندهان جنبش جهاد اسلامی، اسراییل را تهدید کردند که از این رژیم انتقام خواهند گرفت. گفته شده، گروه‌های فلسطین در غزه در پاسخ به شهادت ابوالعطاء توسط ارتش صهیونیستی، سرزمین‌های اشغالی را هدف حملات ۱۰۰ موشک قرار دادند. در همین حال یورونیوز هم خبر داده که دیوان دادگستری اروپا در اقدامی بی‌سابقه از کشورهای اروپایی خواسته محصولات غذایی تولیدی در «سرزمین‌های اشغالی فلسطین» را از این پس به جای برچسب «ساخت اسراییل» با برچسب «ساخت سرزمین‌های اشغالی فلسطین» وارد اروپا کنند.

به‌گزارش ایرنا به نقل از خبرگزاری فلسطینی «معا»، اسماعیل هنیه رییس دفتر سیاسی جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) در واکنش به ترور ابوالعطا تاکید کرده سیاست ترور هرگز باعث شکستن عزم و اراده نیروهای مقاومت در برابر صهیونیست‌ها نشده و نخواهد شد. اسماعیل هنیه در جمع خبرنگاران شهادت ابوالعطا فرمانده سرایا القدس شاخه نظامی جهاد اسلامی فلسطین و فرزند «اکرم العجوری» عضو دفتر سیاسی این جنبش در دمشق را تسلیت گفته است.

همچنین خبرگزاری سوریه‌ای سانا گزارش داده، ارتش رژیم اسراییل منزل اکرم العجوری رهبر جنبش جهاد اسلامی را هدف گرفته که منجر به شهادت پسرش و فرد دیگری به نام عبدالله یوسف حسن و زخمی شدن ۹ تن دیگر شده است.

بنابراین گزارش، رژیم صهیونیستی با سه موشک منطقه المزه را هدف گرفته که یکی در آسمان داریا سقوط و دو موشک دیگر به منزل این رهبر جهاد اسلامی در مزه دمشق برخورد کرده است.

جهاد اسلامی در واکنش به حملات رژیم صهیونیستی اعلام کرده، این جنایت‌های تروریستی همان تجاوز و اعلام جنگ علیه ملت فلسطین است و دشمن باید کاملا مسوولیت آن را برعهده بگیرد. در بیانیه جهاد اسلامی آمده است: «گردان‌های القدس و مقاومت قهرمان با قدرت و شجاعت به دفاع از عزت ملت فلسطین در راستای پایبندی به وظایف شرعی، ملی، قانونی و اخلاقی خود ادامه می‌دهند.»

جهاد اسلامی در بیانیه خود آورده است، دشمن با جنایتی خیانتکارانه همه حدو مرزها و بطور علنی اصول را زیر پا گذاشته است. دشمن می‌خواهد بحران خود و دولتش را به سمت اعلام جنگ علیه ملت و مقاومت فلسطین سوق دهد. در این راستا رسانه‌های اسراییلی گزارش دادند، ارتش اشغالگر عملیات ترور یک فرمانده مقاومت فلسطین را طی شب گذشته در شهر دمشق اجرا کرد.

حکم بی‌سابقه در اروپا

در همین حال دیوان دادگستری اروپا با صدور حکمی بی‌سابقه از مقامات کشورهای اروپایی خواست محصولات غذایی تولیدی در «سرزمین‌های اشغالی فلسطین» را از این پس به جای برچسب «ساخت اسراییل» با برچسب «ساخت سرزمین‌های اشغالی فلسطین» وارد اروپا کنند. به گفته اشغالی اسکان یافته‌اند که ده درصد از کل جمعیت این منطقه را تشکیل می‌دهند. دیوان دادگستری اروپا سه‌شنبه اعلام کرده شناسایی نشدن نقطه ابتدایی تولید محصولات غذایی، به مصرف‌کننده امکان انتخاب درست محصول را نمی‌دهد. سازمان دیده‌بان حقوق بشر از حکم دیوان دادگستری اروپا حمایت کرده است. به گفته این سازمان حکم دیوان دادگستری «اقدامی مهم از سوی کشورهای اروپایی برای عدم حمایت از شهرک‌سازی‌های غیرقانونی اسراییل است.» لوته لیشت مدیر این نهاد در امور اتحادیه اروپا گفته است: «این اقدامی مهم از سوی کشورهای عضو اتحادیه اروپاست تا وظیفه خودشان را برای شرکت نکردن در این داستان که شهرک‌های غیرقانونی بخشی از اسراییل هستند، عمل کنند. مصرف‌کنندگان اروپایی حق دارند اطمینان داشته باشند که کالاهایی که خریداری می‌کنند به نقض جدی قوانین بین‌المللی بشردوستانه مرتبط نیست.»

احتمال ائتلاف محافظه‌کاران و سبزها در اتریش

گروه جهان | حزب محافظه‌کار «مردم» و حزب سبزهای اتریش به‌زودی مذاکره برای تشکیل دولت ائتلافی را آغاز می‌کنند. محافظه‌کاران مصمم هستند، جلوی ورود مهاجران به اتریش را بگیرند اما سبزها مدافع حقوق مهاجران و پذیرش پناهجویان هستند. به‌گزارش یورونیوز، سباستیان کورتس رهبر حزب راست میانه «مردم» اتریش آمادگی حزبش برای مذاکره با حزب سبزها برای تشکیل دولت آینده را اعلام کرد. هیات اجرایی حزب سبزها از تشکیل دولت ائتلافی با حزب مردم استقبال کرده بود. کورتس در این باره گفته: «این مذاکره آغاز یک روند چالش‌برانگیز است که پایان آن معلوم نیست.» این سیاستمدار ۳۳ ساله تاکید کرده حزبش مذاکره با سبزها را بسیار جدی می‌گیرد و آن را صادقانه پیش خواهد برد. کورتس از پایان ۲۰۱۷ تا مه ۲۰۱۹ ریاست دولت ائتلافی با حزب آزادی اتریش را به‌عهده داشت. این ائتلاف پس از رسوایی بزرگ رهبر حزب آزادی، هاینتس کریستیان اشتراخه، که با عنوان «رسوایی ایبیزا» شهره شد، زودهنگام پایان یافت. اگر محافظه‌کاران راست میانه با سبزها برای تشکیل دولت به توافق برسند، یک ائتلاف بی‌سابقه در اتریش شکل خواهد گرفت، زیرا سبزها تاکنون در دولت‌های ایالتی سهیم بوده‌اند اما در سطح فدرال همیشه در جایگاه اپوزیسیون قرار داشته‌اند. در انتخابات سپتامبر یکی از شعارهای تعیین‌کننده حزب مردم، جلوگیری از ورود پناهجویان و مهاجران به اتریش بود، در حالی که سبزها حمایت از پناهجویان را یکی از وظایف خود می‌دانند. حزب مردم در انتخابات سپتامبر با کسب بیش از ۳۷ درصد آرا برنده اصلی انتخابات بود.

ترامپ تعرفه واردات خودرو از اروپا را به تعویق می‌اندازد

گروه جهان | دونالد ترامپ رییس جمهوری امریکا، احتمالا اعمال تعرفه واردات خودرو از اتحادیه اروپا را به ۶ ماه بعد موکول خواهد کرد. مهلت ترامپ برای اعمال تعرفه بر واردات خودرو از اروپا چهارشنبه پایان یافت. پولیتیکو نوشته، در حالی که دونالد ترامپ تلاش می‌کند با دستیابی به توافقات اولیه با چین مانع بروز اختلافات تجاری جدید شود، تصمیم او برای به تعویق انداختن تعرفه واردات خودرو از اروپا از بروز تنشی جدید با یکی از بزرگ‌ترین شرکای تجاری امریکا جلوگیری خواهد کرد. ترامپ ماه مه گفته بود: «وزارت بازرگانی امریکا به این نتیجه رسیده که واردات خودرو و قطعات آن تهدیدی علیه امنیت ملی است.» او به رابرت لایتزر نماینده تجاری امریکا، دستور داده برای دستیابی به توافقی تجاری با اتحادیه اروپا و ژاپن مذاکره کند. ترامپ به لایتزر ۱۸ روز فرصت داده بود تا این ماموریت را انجام و نتیجه را به او گزارش کند. چهارشنبه مهلت این ضرب‌الاجل رییس جمهور امریکا به پایان رسید. پولیتیکو در این باره نوشته: «همواره تردیدهایی درباره تصمیم نهایی ترامپ در بحث تعرفه‌ها و مسائل تجاری وجود دارد اما انتظار می‌رود به منظور جلوگیری از بروز برخی اتفاقات غیرمنتظره، این مهلت را تا ۶ ماه دیگر تعویق بیندازد.» گفته شده، مذاکره با اتحادیه اروپا تاکنون نتیجه‌ای نداده که دلیل اصلی آن خودداری اتحادیه از مذاکره بر سر مسائل کشاورزی است. مذاکرات نماینده تجاری امریکا با ژاپن نیز همچنان ادامه دارد. این مذاکرات بازارهای ژاپن را به روی صادرات کشاورزی امریکا باز می‌کند.

ماکرون: اروپا میانجی قابل اعتماد امریکا و چین باشد

گروه جهان | رییس جمهوری فرانسه با اشاره به جنگ تجاری پکن و واشنگتن و ضرورت همکاری اروپا برای مقابله با چالش‌های جهانی، گفته اروپا باید طرف ثالث و قابل اعتماد بین امریکا و چین باشد. به گزارش آسوشیتدپرس، امانوئل ماکرون در مراسم گشایش دومین مجمع صلح پاریس گفته: «اروپا، قرن‌ها درگیر جنگ‌های داخلی بود. اینجا آزمایشگاه چندجانبه‌گرایی است. اروپا جایی از جهان است که بی‌شک به خوبی می‌داند همکاری نکردن به چه قیمتی تمام می‌شود. باید به تلاش‌های خود ادامه و اقدام‌های ابتکاری جدیدی را انجام دهیم، نه اینکه با نهادهای چندجانبه رقابت کنیم.» رییس جمهوری فرانسه با اعلام اینکه ناسیونالیسم حرکت به سوی جنگ است، گفته: «همکاری نکردن باعث می‌شود تا آنچه ما توانستیم در گذشته بسازیم نابود شود. با چالش‌هایی چون ناسیونالیسم، تغییرات آب و هوایی و تکنولوژی مواجه هستیم. اینکه سست باشیم یک خطر است. با بحران سیستم‌های اقتصادی و سیاسی خود مواجه هستیم.” اورزولا فن‌در لاین رییس جدید کمیسیون اروپا، هم گفته: «ما به رویکردی مسوولانه نسبت به سیاره خود و حاکمیتی خوب نیاز داریم. ما به مبارزه علیه فساد نیاز داریم و باید به قوانین حاکم و کرامت مردم احترام بگذاریم.» دومین مجمع صلح پاریس با محور اصلی اتخاذ رویکرد چند جانبه‌گرایی برای حاکمیت نوین جهانی با حضور سران ۳۰ کشور از چهارشنبه در پاریس آغاز به کار کرده است. مجمع سالانه صلح پاریس ابتکاری است که توسط مکرون نوامبر ۲۰۱۸ برای نخستین بار برگزار شد و امسال دومین سال برگزاری خود را سپری خواهد کرد.

توافق ۲ حزب جدایی طلب برای پیشبرد برگزیت

گروه جهان | رهبر حزب اصلی حامی خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا اعلام کرده در حوزه‌های انتخابیه متعلق به حزب حاکم محافظه‌کار در انتخابات ۱۲ دسامبر دخالت نخواهد کرد تا کرسی‌های پارلمان از سوی طرفداران برگزیت تصاحب شود. به گزارش گاردین، نایجل فاراژ در شهر هارتل‌پول گفته نامزدهای پیشنهادی حزب او تلاش خواهند کرد تا کرسی‌های پارلمان را از دست سایر احزاب سیاسی مخالف برگزیت به‌ویژه حزب کارگر به رهبری جرمی کوربین خارج کنند. او خط قرمز کارزارهای تبلیغاتی حزب برگزیت را ۳۱۷ حوزه‌ای معرفی کرد که حزب محافظه‌کار در انتخابات سراسری ۲۰۱۷ موفق به کسب پیروزی شد. رهبر دست راستی حزب برگزیت که خود در انتخابات پیش‌رو نامزد نشده، تصمیم اخیر خود را به آنچه «تغییر چشمگیر» موضع نخست‌وزیر بر سر چگونگی اجرای برگزیت خوانده، نسبت داده است. بوریس جانسون به‌تازگی با تعویق اجرای برگزیت مخالفت کرده است. همزمان نخست‌وزیر بریتانیا از تصمیم رهبر حزب برگزیت، استقبال و آن را گامی در راستای شناسایی این واقعیت توصیف کرده که تنها حزب محافظه‌کار قادر به اجرای برگزیت خواهد بود. فاراژ که از دوستان نزدیک ترامپ به شمار می‌رود، پیشتر این پیشنهاد را مطرح کرده اما نخست‌وزیر بریتانیا هرگونه ائتلاف با سایر احزاب سیاسی را رد و آن را خطری در مسیر به‌قدرت رسیدن جرمی کوربین خوانده بود. نتایج نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد هیچ یک از دو حزب اصلی محافظه‌کار و کارگر قادر به کسب مطلق کرسی‌های پارلمان نیستند. بر همین اساس احزاب کوچک بطور غیرعلنی به‌دنبال جلب حمایت احزاب اصلی هستند.

اتحادیه اروپا تحریم‌هایی را علیه ترکیه اعمال می‌کند

گروه جهان | اتحادیه اروپا تحریم‌هایی را علیه ترکیه به‌دلیل حفاری‌های غیرقانونی این کشور برای اکتشاف گاز طبیعی در آب‌های ساحلی جزیره قبرس در دریای مدیترانه اعلام کرد. به‌گزارش دویچه‌وله، قرار است دارایی افراد یا شرکت‌های که در اکتشاف به‌گفته اتحادیه اروپا غیرقانونی گاز در قبرس شرکت می‌کنند مسدود شود. علاوه بر آن وزرای خارجه اتحادیه اروپا در بروکسل تصمیم گرفته‌اند برای افراد تحریم‌شده محدودیت‌های مسافرتی ایجاد شود. اتحادیه اروپا با تصویب این مقررات، تحریم افراد یا شرکت‌هایی را که در فعالیت‌های حفاری ترکیه مشارکت دارند را امکان‌پذیر کرده است. اگرچه اتحادیه اروپا هنوز هیچ شرکت یا مقام ترکیه‌ای را در فهرست تحریمی خود قرار نداده اما کشورهای عضو این اتحادیه می‌توانند نام افراد و نهادهایی را که به نظرشان در حفاری‌های ترکیه در دریای مدیترانه مشارکت دارند در این فهرست بگنجانند. در مرحله بعد این فهرست باید با اسامی و شرکت‌های خاص تکمیل شود. تهیه چنین فهرستی می‌تواند مدت‌ها طول بکشد و حتی ممکن است این قضیه به دادگاه هم کشیده شود. دیپلمات‌های اتحادیه اروپا تاکنون زمان مشخصی را هم برای تهیه فهرست تحریمی علیه ترکیه اعلام نکرده‌اند. دو دیپلمات اروپایی گفته‌اند که پیشبرد تحریم‌های اتحادیه اروپا به ترکیه فرصت می‌دهد به حفاری‌هایی که از نقطه نظر اتحادیه اروپا غیرقانونی است پایان دهد. اتحادیه اروپا با این تحریم‌ها به ترکیه فشار می‌آورد تا فعالیت‌های حفاری خود در سواحل جزیره قبرس در دریای مدیترانه را متوقف کند. اتحادیه اروپا جولای اولین اقدامات تنبیهی خود را علیه ترکیه آغاز کرد.

دریچه

مکزیک به «مورالس» پناهندگی داد

گروه جهان | مکزیک اعلام کرده به اوو مورالس رییس جمهوری مستعفی بولیوی، پناهندگی اعطا کرده است. به‌دنبال هفته‌ها تظاهرات اعتراضی به نتیجه انتخابات ماه گذشته بولیوی، اوو مورالس، رییس جمهور این کشور روز گذشته استعفا کرد. اعتراض‌ها در بولیوی به‌دنبال اعلام نتایج انتخابات ریاست جمهوری ۲۰ اکتبر سال ۲۰۱۹ آغاز شد. براساس نتایج اعلام شده، اوو مورالس که از ۲۰۰۵ در قدرت بوده با اختلاف ده درصدی به پیروزی رسید. اما مخالفان او را به تخلف و دستکاری نتیجه انتخابات متهم کردند. به‌گزارش خبرگزاری آلمان، دولت مورالس تاکنون در مقابل تظاهرات معترضان مقاومت کرده بود. اما یک‌شنبه پس از آنکه سازمان کشورهای امریکایی (اوای‌اس) که بر انتخابات نظارت داشت از دستکاری‌های جدی در جریان رای‌گیری خبر داد، دولت او سقوط کرد. فرماندهان نظامی و پلیس از اوو مورالس خواسته بودند تا کناره‌گیری کند. مخالفان مورالس سقوط دولت او را جشن گرفتند. اما در همین حال طرفداران رییس جمهوری چپگرای بولیوی دوشنبه به خیابان‌ها آمدند و به سمت پارلمان حرکت کردند. به‌دنبال گسترش ناآرامی‌ها در بولیوی، جنین آنیز، معاون دوم ریاست سنا، به لاپاز، پایتخت، رفت و آمادگی خود را برای در دست گرفتن قدرت به صورت موقت اعلام کرد. او بعدا توسط ارتش به پارلمان منتقل شد. جنین آنیز گفته: «اگر من حمایت کسانی که این جنبش را برای آزادی و دموکراسی به وجود آوردند را داشته باشم، چالش‌های پیشرو را می‌پذیرم و هر آنچه که برگزاری یک انتخابات کاملا شفاف لازم باشد، انجام خواهم داد.» او همچنین خواستار تشکیل نشست سنا در روز سه شنبه شده است. جنین آنیز همچنین از اعضای حزب اوو مورالس، حزب جنبش برای سوسیالیسم (ام‌ای‌اس) خواسته در این نشست برای تعیین رییس جمهور موقت شرکت کنند. رویترز نوشته، به‌دنبال سقوط دولت مورالس باندهای تبهکار شبانه در پایتخت به ساختمان‌ها، اموال عمومی و مغازه‌ها حمله کرده و شماری از این ساختمان‌ها را به آتش کشیدند. در همین حال، نیروهای مسلح بولیوی می‌گوید، برای جلوگیری از آسیب رسیدن به زیرساخت و اموال عمومی در خیابان‌ها حاضر خواهد شد. مشخص نیست که مورالس هم‌اکنون در کجا به‌سر می‌برد، اما گفته می‌شود او به سمت استان چاپار، جایی که از حمایت گسترده مردم برخوردار است، حرکت رفته است.

کوتاه از منطقه

حمایت آیت‌الله سیستانی از طرح سازمان ملل

نماینده سازمان ملل در عراق پس از دیدار با آیت‌الله علی سیستانی در نجف گفته ایشان از طرح سازمان ملل برای بازنگری در قانون انتخابات حمایت کرده‌اند. به‌گزارش یورونیوز، هنیس پلاسشارت همچنین گفته آیت‌الله سیستانی نگرانی خود را از فقدان جدیت و عزم نیروهای سیاسی برای اصلاحات ضروری ابراز کرده‌اند. عراق در ماه‌های گذشته دستخوش ناآرامی‌های گسترده‌ای بوده است.

مبادله دو رهبر طالبان با دو استاد دانشگاه

دولت افغانستان دو فرمانده طالبان وانس حقانی، یکی از رهبران گروه شبه‌نظامی حقانی، را به منظور مبادله با دو استاد دانشگاه امریکایی و استرالیایی ربوده‌شده از سوی طالبان آزاد می‌کند. کوین کینگ امریکایی و تیموتی ویکس استرالیایی ۲۰۱۶ از سوی طالبان ربوده شده بودند. به‌گزارش رویترز، دو فرمانده طالبان به‌امید گفت‌وگوهای امنیتی مستقیم با این گروه، از سوی دولت زندانی شده بودند. این در حالی است که طالبان مذاکره مستقیم با کابل را رد می‌کند.

عذرخواهی مدیر «اوبر» از اظهارنظر درباره قتل خاشقچی

مدیر شرکت اوبر که قتل جمال خاشقچی روزنامه‌نگار منتقد ریاض، را اشتباه خوانده بود، از اظهاراتش عذرخواهی کرده است. دارا خسروشاهی گفته بود: «یک اشتباه جدی است. ما هم در جریان استفاده از خودروهای بدون راننده دچار اشتباه شدیم. همه دچار اشتباه می‌شوند اما معنایش این نیست که هرگز بخشیده نشوند.» پس از بالا گرفتن انتقادها، خسروشاهی گفته: «آنچه برای خاشقچی اتفاق افتاد را نه می‌توان فراموش کرد و نه بخشید. اشتباه کردم که آن را اشتباه خواندم.» خاشقچی ۲۰۱۸ در کنسولگری عربستان در استانبول به‌طرز فجیعی به‌قتل رسید.

نقض تحریم لیبی توسط اردن، امارات و ترکیه

سازمان ملل متحد اعلام کرده اردن، امارات و ترکیه بارها تحریم تسلیحاتی سازمان ملل علیه لیبی را نقض کرده‌اند. در این گزارش آمده، به احتمال زیاد یک جنگنده خارجی مسوول حمله مرگبار به یک مرکز نگهداری مهاجران در لیبی در تیرماه سال جاری بوده است. این حمله دست‌کم ۵۰ کشته و بیش از ۱۳۰ زخمی برجای گذاشت.

گرانی مواد غذایی در پاکستان

پاکستانی‌ها که در ماه‌های گذشته شاهد افزایش قیمت کالای اساسی، نرخ سوخت و روند صعودی تورم بوده‌اند در روزهای اخیر با گرانی افسار گسیخته مواد غذایی روبرو شده‌اند. به‌گزارش جیو، افزایش بدهی‌های خارجی، کاهش ذخیره ارزی و همزمان پایین آمدن ارزش پول ملی در پاکستان باعث شده تا تورم به شکل بی‌سابقه‌ای افزایش پیدا کند.

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | چهارشنبه ۲۲ آبان ۱۳۹۸ | ۱۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۱ | سال ششم | شماره ۱۵۲۱ | Wed. Nov 13. 2019

تعادل

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۳ (روزتاب) - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۴۸ | اذان مغرب: ۱۷:۱۸ | اذان صبح فردا: ۵:۱۱

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

چهره روز

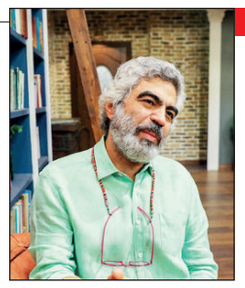

سروش صحت: مجری گری بلد نیستم

سروش صحت درباره اجرای برنامه «کتاب باز» و دغدغه‌هایش برای افزایش فرهنگ کتابخوانی، می گوید: پیش از این مجری گری نکرده بودم و از این به بعد هم بعید می‌دانم که این کار را بکنم، چون مجری گری بلد نیستم. اما از آنجا که به حوزه کتاب علاقه‌مند بودم، به برنامه «کتاب باز» آمدم. امیدوارم تا ابد و تا روزی که زنده‌ام، این برنامه ادامه داشته باشد. این کارگردان و بازیگر در پاسخ به اینکه چه انگیزه‌ای سروش صحت را به سمت اجرای برنامه‌ای گفت‌وگو محور مانند «کتاب باز» می کشاند؟ به ایسنا گفت: مجری گری بلد نیستم، ولی به حوزه کتاب علاقه‌مند بودم و همین طور به حرف زدن؛ آدم‌هایی هم که درباره کتاب حرف می‌زنند، با هر نوع فکر و اندیشه و نگاهی که باشند برایم جالب هستند. بنابراین زمانی که این پیشنهاد را به من دادند، دیدم کاری است که آن را دوست دارم.

عکس روز

آواربرداری در مناطق زلزله‌زده میانه

عکس: | مهر |

حقوق ۳۵ برابری حسین روحانی در روسیه نسبت به ایران

ورزشی

مربی تیم ملی کاراته ایران با به دست گرفتن هدایت روسیه حقوقی ۳۵ برابری نسبت به ایران دریافت خواهد کرد. حسین روحانی، دستیار شهرام هروی در تیم ملی کاراته ایران پس از توافق با روسیه، هدایت تیم ملی کاراته این کشور تا پایان المپیک ۲۰۲۰ توکیو را بر عهده گرفت. دارنده ۴ مدال طلا، نقره و برنز جهان، ۲ طلا و نقره بازی‌های آسیایی و ۲ نقره آسیا پس از مذاکرات با رییس فدراسیون کاراته روسیه، اواخر هفته گذشته راهی این کشور شد و رسما کار خود را آغاز کرد. روحانی در تیم ملی کاراته فقط ۲ میلیون تومان دریافتی داشت، این در حالی است که از روسیه بابت هر ماه ۶ هزار دلار (حدود ۷۰ میلیون تومان) به اضافه سایر امکانات جهت اسکان و پاداش دریافت خواهد کرد.

ویلموتس: مقابل عراق حداکثر توان‌مان را به کار می گیریم

سرمربی تیم ملی در آستانه دیدار تیم ملی مقابل عراق پیامی صادر و تاکید کرد که برابر تیم ملی عراق حداکثر توان را به کار خواهیم گرفت. مارک ویلموتس، سرمربی تیم ملی در آستانه دیدار تیم ملی مقابل عراق پیامی به شرح زیر صادر کرد: «قبل از هر چیز به همه مردم عزیز ایران سلام می کنم. در وهله نخست، ابراز تاسف و تاثر قلبی‌ام را به خانواده حادثه دیدگان زلزله در آذربایجان شرقی اعلام می کنم. اندکی راجع به بازی ایران و عراق صحبت کنیم. تیم ملی به اهمیت این بازی واقف است و می توانم به شما اطمینان بدهم که به خوبی برای این بازی آماده می‌شویم. با اشتیاق و عزم فراوان آمادگی خود را حفظ می کنیم تا شما مردم ایران به تیم ملی افتخار کنید و بازیکنان با لباس تیم ملی افتخار آفرینی کنند. همه ما یک هدف مشترک داریم و آن راهیابی به جام جهانی است. هیچ نتیجه‌ای باعث حذف قطعی یا صعود قطعی تیمی نمی‌شود، اما می‌دانیم که مسابقه پنج‌شنبه بازی مهمی برای مردم ایران است و به شما مردم

عزیز اطمینان می‌دهم که حداکثر توان خود را برای ارایه بهترین بازی به کار می گیریم.» آخرین تمرین تیم ملی فوتبال پیش از دیدار برابر عراق صبح دیروز سه‌شنبه، از ساعت ۱۰ در زمین شماره ۲ مرکز ملی فوتبال برگزار شد. در این تمرین مجید حسینی و میلاد محمدی هم به جمع ملی پوشان ملحق شدند تا تیم ملی تمرین پرنشاطی را با همه نفرات برگزار کند. در آغاز تمرین بازیکنان زیر نظر کوین، مربی بدنساز تمرینات گرم کردن را پشت سر گذاشتند. مارک ویلموتس، سرمربی تیم ملی در این بخش از تمرین مرتبا نکاتی را به بازیکنان گوشزد می کرد. در ادامه مرور تاکتیکی در دفاع و حمله به انجام رسید. دروازه بانان نیز تمرینات خود را به طور اختصاصی انجام دادند. در بخش پایانی تمرین، ملی پوشان به دو گروه تقسیم شده و به انجام بازی درون تیمی پرداختند. تیم ملی بعدازظهر دیروز، سه‌شنبه، تهران را به مقصد امان، پایتخت اردن ترک کرد. دیدار عراق و ایران از ساعت ۱۷.۳۰ روز پنج‌شنبه ۲۳ آبان‌ماه در ورزشگاه بین‌المللی امان برگزار می‌شود. یکی از پیشکسوتان تیم ملی فوتبال ایران می گوید این تیم می‌تواند عراق را شکست دهد اما کسب یک امتیاز هم در این مصاف مثبت تلقی می‌شود. اصغر مدیر روستا گفت: ما پتانسیل لازم را برای برد عراق داریم. با تجربه‌های ایران باید در این بازی سنگ تمام بگذارند و اسیر حاشیه‌ها نشوند تا بتوانیم نتیجه لازم را از این بازی بگیریم. من فکر می کنم یک امتیاز در این بازی بتوانیم بگیریم و عملکرد خوبی خواهیم داشت اگرچه بتوانیم سه امتیاز بازی را هم بگیریم اتفاق بسیار خوبی خواهد افتاد.

میراث‌نامه

خانه «رفاهی» با هتل معاوضه شد

خانه قاجاری «رفاهی» در محله «میدان کوچک» شهر ری، در مسیری که انتهایش به حرم عبدالعظیم حسنی(ع) می‌رسد، چند روزی است با بنرهایی که حرف از تخریب و ساخت هتل و زائر سرا می‌زنند، پُر شده است. تا همین سال گذشته انگار حال خانه رفاهی خوب بود، ظاهرش نشانی از فکرهای مالک بروز نمی‌دادند، انگار همه‌چیز خوب بود، فقط هر گاه درش را کوبیدیم تا شاید بتوان نشانی از تاریخ این خانه با ظاهر زیبایش به دست آورد بدون نتیجه برگشتیم، همسایگان‌اش هم یا آن قدر جوان بودند که فقط سری به نشانه تکان می‌دادند یا آنقدر پیر که مالک جدید را نمی‌شناختند و حوصله دردسر برای حرف‌هایی که در دل‌شان بود، نداشتند. حالا هم که تصاویر نشان می‌دهند، انگار آن قدر کار محکم و خوب جلو می‌رود که تابلوی معرفی پروژه نیز در کنار سر در تاریخی خانه نصب شده که خودش با بنری زرد رنگ از همسایگان به خاطر ایجاد مزاحمت معذرت خواسته و اعلام کرده درست در همین نقطه «محوطه کارگاهی و ساخت مجتمع تجاری و هتل» در حال شکل گیری است. خانه‌ای که مشخص نیست در نگاه میراث فرهنگی ارزشی برای ثبت ملی نداشته یا مالک‌اش اجازه ثبت ملی نداده! که فقط جزو بناهای واجد ارزش در این نقطه از شهر ری تاریخی شناسایی شده است، خانه‌ای که اگر غریبه باشی و برای نخستین‌بار به شهر ری پا بگذاری و قصد زیارت حرم حضرت عبدالعظیم را داشته باشی، خانه جلوی چشم‌ات خودنمایی می کند، یعنی نیازی به جست‌وجو و شناسایی کارشناسان میراث فرهنگی مانند برنامه‌هایی که برای شناسایی خانه‌ها و نقاط تاریخی شهر باید تهیه شود، ندارد. تابلو، پروژه قابل اجرا در این خانه تاریخی را «مجتمع تجاری هتل و زائرسرا» معرفی کرده است. بر این اساس قرار است دو طبقه زیر زمین - آن هم در شهر ری که هر بار با پی کنی هر خانه یا زمینی، نشانه‌ای از هویت این شهر رو آمده - و چهار طبقه روی زمین که عدد اعلام شده‌اش، فکر مخدوش شدن حضرت عبدالعظیم حسنی و دیگر بناهای تاریخی قرار گرفته در دل بافت شهر ری را به ذهن می‌اندازد، ساخته شوند. اما امیر مصیب رحیم‌زاده،

مدیر اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهر ری، این خانه تاریخی را معروف به خانه «رفاهی» معرفی می کند که دوره قاجار ساخته شده و به ایسنا می گوید: در سال‌های گذشته تغییراتی داخل ملک ایجاد شده بود و حتی به عنوان ملکی متروکه مطرح می‌شد که به آن هیچ رسیدگی نمی‌شد. او با اشاره به بازدید کارشناسی میراث فرهنگی شهر ری از این بنای تاریخی، ادامه می‌دهد: به دنبال درخواست مالک برای پروژه‌ای که مدنظر داشت، میراث فرهنگی به وی تاکید کرد که باید بخش‌های واجد ارزش بنا حفظ و مرمت شود و به حیاط و بخش پشتی مجوز ساخت داده شد. وی بخش‌های واجد ارزش این خانه قاجاری را جداره و سر در ورودی ملک تا انتهای بخش سمت راست آن و زیرزمین در سمت چپ خانه می‌داند و می گوید: این موارد و ضوابط به مالک اعلام شده و طرح و نقشه آنها برای ساخت زائرسرا در میراث فرهنگی بررسی شده و پروژه آنها باید طبق همان طرح و نقشه عملیاتی شود.

تاریخ‌نگاری

پایان جنگ جهانی اول

بیست و دوم آبان ۱۲۹۷ پایان جنگ جهانی اول به وسیله سفارتخانه‌های متفقین (انگلیس، فرانسه، شوروی و امریکا) در تهران اعلام شد. جنگ منجر به قحطی گسترده در ایران شد. آتش جنگ جهانی اول (اوت ۱۹۱۴ تا نوامبر ۱۹۱۸) را گلوله سلاح دستی یک جوان ناسیونالیست صرب به نام «گاوریلو پرنسیپ» (Gavrilo Princip)، روشن کرد؛ گلوله‌ای که در روز ۲۸ ژوئن ۱۹۱۴ در شهر سارایوو، سینه «فرانتس فردیناند» (Franz Ferdinand)، ولیعهد امپراتوری اتریش - مجارستان را شکافت. «گاوریلو پرنسیپ» عضو یک گروه مخفی مسلح به نام «دست سیاه» بود که اعضای آن را ملی گرایان صرب تشکیل می‌دادند. در پی این ترور، امپراتوری اتریش - مجارستان از صربستان خواست درباره این ترور تحقیقاتی را با شرکت نمایندگان اتریش انجام دهد. دولت صربستان این تقاضا را رد و با حضور نمایندگان خارجی در تحقیقات مخالفت کرد. متعاقب آن امپراتوری اتریش - مجارستان به صربستان اعلام جنگ داد. بلافاصله روسیه تزاری به حمایت از صربستان (اسلاوهای جنوب اروپا) برخاست. امپراتوری آلمان به حمایت از امپراتوری اتریش - مجارستان به فرانسه که متحد روسیه بود حمله برد و بریتانیا نیز در حمایت از روسیه تزاری وارد جنگ شد. امپراتوری عثمانی نیز به نفع آلمان علیه روسیه اعلان جنگ داد. به این ترتیب در فاصله کمتر از چند هفته، آتش جنگ تمام خاک اروپا و غرب آسیا را فراگرفت. بعدها ایتالیا و ژاپن و در سال پایانی جنگ نیز امریکا وارد آن شدند. بسیاری از مورخان معتقدند که ترور ولیعهد امپراتوری اتریش - مجارستان به دست یک صرب برای آغاز جنگ بهانه‌ای بیش نبود. قدرت‌های اروپایی از مدت‌ها پیش از این ترور خود را برای جنگ آماده کرده بودند. از جمله به دلیل اختلاف و رقابت بر سر منافع و حوزه نفوذ؛ رقابت میان اتریش - مجارستان و روسیه در بالکان، رقابت اقتصادی و نظامی و دریایی آلمان و بریتانیا، اختلاف ارضی میان آلمان و فرانسه در مورد مناطق آلزاس و لورن، دلایل اصلی وقوع جنگ جهانی اول بودند. هسته

اصلی دو بلوک «متحدین» و «متفقین» که در جنگ اول جهانی روبه‌روی هم قرار گرفتند، ماه‌ها و حتی سال‌ها پیش از آغاز جنگ تشکیل شده بودند. با این حال مورخان سهم و نقش برخی کشورها را در شعله‌ور شدن آتش جنگ بیشتر از بقیه کشورها دانسته‌اند. بر اثر آغاز جنگ جهانی اول و اشغال ایران توسط بریتانیا و خرید آذوقه مردم ایران توسط ارتش اشغالگر و شروع قحطی بزرگ ایران ۱۹۱۹–۱۹۱۷ عده زیادی از مردم ایران به کام مرگ فرورفتند. در جنگ جهانی اول تا مدت‌ها هیچ‌یک از دو سو نتوانستند به پیروزی مهمی دست یابند و جنگ ۴ سال به درازا انجامید و تا پیروزی متفقین نزدیک به ۱۰ میلیون نفر کشته شدند. پس از پایان این جنگ در سال ۱۹۱۹ و در کنفرانس صلح پاریس، معاهده‌های جداگانه‌ای امضا شد و تاوان‌های بسیار سنگینی بر شکست‌خوردگان جنگ تحمیل کرد.

ایستگاه

فیلم تازه دمین شازل ۲۰۲۱ اکران می‌شود

در حالی که از چندی پیش اعلام شده بود کارگردان فیلم «لالا لند» در فیلم جدیدش از حضور برد پیت و اما استون بهره می‌گیرد، اکنون زمان اکران این فیلم اعلام شد. به گزارش ورایتی، فیلم بعدی دمین شازل با عنوان «بابل» کریسمس ۲۰۲۱ اکران می‌شود. پارامونت سازنده این فیلم این تاریخ را اعلام کرد و گفته می‌شود فیلم، فصل بعدی جوایز را در هدف دارد. در واقع قرار است فیلم ۲۵ دسامبر ۲۰۲۱ اکران محدودش را آغاز کند و از ۷ ژانویه اکران جدی آن شروع شود تا در فصل جوایز بعدی به خوبی دیده شود. پیش تر گفته شده بود اما استون و برد پیت بازیگر این فیلم خواهند بود، اما در عین حال هنوز قرارداد همکاری با هیچ یک از این دو بازیگر منعقد نشده است. دمین شازل با فیلم «لالالند» اسکار برد و اما استون نیز جایزه اسکار بهترین بازیگر زن را برای همین فیلم از آن خود کرد. هر چند جزییات فیلم «بابل» هنوز روشن نشده اما از آن به عنوان فیلمی که به نوعی یادآور «روزی روزگاری در هالیوود» است یاد شده و گفته شده این فیلم هالیوود دهه ۱۹۲۰ و روزگاری را تصویر کرده که صنعت فیلمسازی داشت سینمای صامت را پشت سر می‌گذاشت. فیلمنامه فیلم توسط دمین شازل نوشته شده است. در حالی که بودجه فیلم هنوز روشن نشده اما گفته شده شازل خودش بقیه گروه بازیگران را انتخاب می کند. «لالالند» به ۱۴ نامزدی اسکار دست یافت و فروشی ۴۴۶ میلیون دلاری را تجربه کرد.

بازیگر فیلم‌های «مارول» به کارگردانی بازمی گردد

کریس ایوانز بازیگر سرشناس فیلم‌های اخیر «مارول» گفته است قصد دارد دوباره روی صندلی کارگردانی بنشیند ولی برای این کار دنبال فیلمنامه خوب است. به گزارش ورایتی، کریس ایوانز عاشق این است که دوباره یک فیلم بسازد اما مواد لازم را در اختیار ندارد. ایوانز که نخستین تجربه کارگردانی‌اش را سال ۲۰۱۴ با فیلم «پیش از اینکه برویم» انجام داد، آشکار کرد که چه کاری او را از ادامه این کار تاکنون بازداشته است. او در مصاحبه‌ای که با اسکارلت جوهانسون انجام داده ،گفته است: دارم می‌میرم برای کارگردانی، اما شهامت تمرکز بر نوشتن را ندارم و سخت‌ترین کار پیدا کردن مواد لازم برای کارگردانی است. مواد خوب این نیست که فقط بنشینی آنجا. او افزود: وقتی کارگردانی می کردم، یکی از مهم‌ترین چیزها این بود که یک فیلمنامه کوچک شکسته بسته پیدا کردم و فکر کردم «خوب می‌توانم این را تقویت کنم و درستش کنم». در عین حال نمی‌توانم حتی فکر کنم که من بهترین حالت فیلم را ساخته باشم. می‌تواند یک چیزهایی بر مبنای مواد در دست، متفاوت باشد. در پاسخ به این سوال جوهانسون که آیا داستان‌هایی هست که او بیشتر بر آنها تمرکز داشته باشد؟ پاسخ ایوانز موضوع «بودیسم» بود. او گفت: در این زمینه داستان‌هایی وجود دارد که فکر کنم می‌تواند روی مردم اثر بگذارد. فکر می کنم همه به دنبال چنین قصه‌هایی هستیم. قصه‌هایی از دیدگاه نفسانی، اینکه اهمیت ما در چیست، می‌خواهیم چه جور آدمی باشیم، تعریف شادی و عشق و هدف چیست؟

بازار هنر

۹ فیلم ایرانی مسافر جشنواره «تالین» شدند

فهرست فیلم‌های بیست و سومین جشنواره فیلم «شب‌های سیاه تالین» با حضور ۹ فیلم ایرانی کوتاه و بلند در بخش‌های مختلف این رویداد سینمایی اعلام شد. فیلم «شبی که ماه کامل شد» ساخته نرگس آبیار نماینده سینمای ایران در بخش مسابقه رسمی جشنواره تالین ۲۰۱۹ خواهد بود و دو فیلم «متری شیش و نیم» به کارگردانی سعید روستایی و «سرخپوست» از نیما جاویدی نیز در بخش «امواج جاری» این رویداد سینمایی روی پرده می‌روند و «مسخره‌باز» همایون غنی‌زاده هم در بخش غیررقابتی نمایش خواهد داشت. «آواز گنجشک» به کارگردانی فرزانه امیدوارنیا، «مثل بچه آدم» ساخته آرین وزیردفتری، «شهربازی» ساخته کاوه مظاهری و انیمیشن «آقای گوزن» از مجتبی موسوی نیز در بخش فیلم‌های کوتاه جشنواره تالین

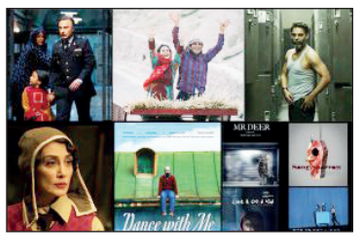

حضور دارند و فیلم «جهان با من برقص» ساخته سروش صحت در اولین نمایش بین‌المللی خود در بخش رقابتی فیلم‌های اول این جشنواره سینمایی حضور خواهد داشت. بیست و سومین جشنواره فیلم شب‌های سیاه تالین از تاریخ ۱۵ نوامبر تا اول دسامبر (۲۴ آبان) تا ۱۰ آذر ماه در استونی برگزار خواهد شد.

نمایش «پرتره رضا قیصریه؛ در ستایش ۷۷ سالگی»

فیلم مستندی در مورد زندگی و آثار رضا قیصریه نویسنده و مترجم به نمایش درآمد. مراسم اکران فیلم مستند «پرتره رضا قیصریه؛ در ستایش ۷۷ سالگی» به کارگردانی سعید بهشتی و تهیه کنندگی آیسان زرفام، دوشنبه شب بیستم آبان ماه در قالب برنامه‌های دوازدهمین دوره هفته زبان ایتالیایی در جهان، توسط سفارت ایتالیا در تهران برگزار شد. این فیلم مستند در مورد رضا قیصریه، مترجم و استاد زبان ایتالیایی و نویسنده ایرانی و خالق رمان مشهور کافه نادری است. افرادی چون، هوشنگ گلمکانی، علی دهباشی، امیر حسین‌زادگان، مسعود کازری و... در این فیلم مستند حضور دارند. در ادامه این

مراسم همچنین انتشارات کتاب خورشید از دو کتاب تازه رضا قیصریه به زبان‌های فارسی و ایتالیایی با عنوان «چکیده درس گفتارها، نقد ادبی از عصر باستان تاریخ ادبیات ایتالیایی» رونمایی کرد.

گروه «شیلر» میزبان ۹ هزار ایرانی شد

کنسرت گروه موسیقی «شیلر» روزهای ۱۶، ۱۷ و ۲۰ آبان ماه سال جاری در حالی در تالار وزارت کشور برگزار شد که این گروه بین‌المللی میزبان حدود ۹ هزار مخاطب ایرانی بود. گروه «شیلر» به سرپرستی کریستوفر فون‌دایلن، طی سه شب با اجرای منتخبی از قطعات محبوب گروه به همراه قطعاتی از آلبوم جدید «صبح دم» به‌روی صحنه رفت. این گروه که نخستین‌بار، پاییز سال ۹۶ برای اجرای کنسرت به ایران آمد و فروردین ماه امسال آلبومی با نام «صبح دم» را در همکاری هنرمندان ایرانی منتشر کرد؛ یکی از پرطرفدارترین گروه‌های موسیقی خارجی در بین مخاطبان ایرانی است که توانسته با مخاطبانش برای سومین مرتبه دیدار کند. کریستوفر فون‌دایلن، در آغاز اجرا ضمن خوش‌آمدگویی، از

حضور دوباره در ایران ابراز شادی و به فارسی، انگلیسی و آلمانی از حاضران تشکر کرد. مخاطبان در این اجرا شاهد تصاویر و نورپردازی فوق‌العاده گروه در این اجرا بودند که فضای موسیقایی اجرا را قوی می کرد که به نسبت اجراهای پیشین این گروه تفاوت‌هایی داشت و مورد استقبال تماشاگران قرار گرفت.

بلیت سالن نونوار شده تئاتر شهر گران شد

تالار اصلی تئاتر شهر پس از تعمیرات و نوسازی‌هایی که در آن انجام گرفته با افزایش قابل توجه قیمت بلیت نمایش «فرانکشتاین» میزبان علاقه‌مندان خواهد شد. تالار اصلی تئاتر شهر در چند ماه گذشته به دلیل تعمیر و نوسازی تعطیل شد و طبق اعلام قبلی قرار بود در همین روزها با تمام شدن کار، سالن آماده اجرای نمایش جدیدی شود و براساس خبرها هم نمایش «فرانکشتاین» به کارگردانی ایمان افشاریان و بازی پژمان جمشیدی از سوم آذر قرار است این تالار را بازگشایی کند. اما نکته جالب در شروع به کار دوباره این تالار دولتی، قیمت بلیت نمایش «فرانکشتاین» است که با افزایش قابل توجهی نسبت به آخرین نمایش اجرا شده در این سالن یعنی «ملاقات» پارسا پیروزفر به فروش می‌رسد. کف قیمت بلیت نمایش فرانکشتاین به بالکن تالار اصلی اختصاص دارد که ۶۰ هزار تومان است و صندلی‌های دوباکس همکف نیز هر کدام ۷۰ هزار تومان و ردیف وسط ۸۰ و ۹۰ هزار تومان قیمت‌گذاری شده‌اند. این افزایش قیمت بلیت برای نمایش ۹۰ دقیقه‌ای «فرانکشتاین» در حالی اتفاق

افتاده که دو نمایش آخر تالار اصلی تئاتر شهر یعنی «ملاقات» و «شاه لیر» مدت زمان اجرایشان هم حدود دو ساعت و سقف قیمت بلیت‌شان ۷۰ هزار تومان بود. اگرچه با توجه به افزایش هزینه‌های تولید یک نمایش درخواست یک گروه نمایشی برای افزایش قیمت بلیت می‌تواند قابل توجیه باشد اما سوال اینجاست که چرا مدیریت تئاتر باید بلیت یک مجموعه دولتی را گران کند؟ اگر این‌طور باشد دیگر چه توقعی از سالن‌های خصوصی و نمایش‌های متقاضی اجرا در آنهاست که در بیشتر مواقع بدون حمایت دولتی در تولید، اثری را روی صحنه می‌برند؟